

ریاست جمهوری
معاونت حقوقی

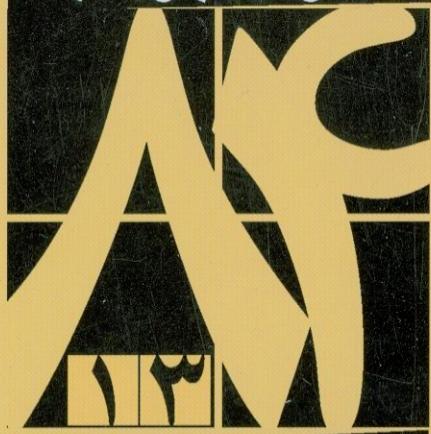
نسخه الکترونیک انتشارات معاونت تدوین، تصحیح و انتشار قوانين و مقررات

واحد اطلاع رسانی، پژوهشی و آرشیو الکترونیک

مجموعه

قانون بودجه

کل کشوار

همراه با:

واژه‌نامه تفصیلی،

زیرنویس‌های راهنمای

ریاست جمهوری

تعاونت پژوهش، تدوین و تنقیح قوانین و مقررات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قانون بودجه

سال ۱۳۸۴ کل کشور

همراه با
واژه نامه تفصیلی - مفهومی
و
زیرنویسهای راهنمای

ریاست جمهوری

معاونت پژوهش، تدوین و تنقیح قوانین و مقررات

بهار ۱۳۸۴

«اداره چاپ و انتشار معاونت پژوهش، تدوین و تدقیق قوانین و مقررات»

● تهران- خیابان ولی حصر (عج) شماره ۸۴ ● تلفن: ۰۲۶۴۹۲۷۰۸ - ۰۲۶۴۹۲۷۰۷

نام کتاب	: قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور
تئیه و تنظیم	: اداره کل تدوین و تدقیق قوانین و مقررات
ناشر	: معاونت پژوهش، تدوین و تدقیق قوانین و مقررات
لیتوگرافی و چاپ	: اداره چاپ و انتشار
شمارگان	: ۳۰۰۰ جلد
چاپ اول	: بهار ۱۳۸۱

کلمه حقوقی برای معاونت پژوهش، تدوین و تدقیق قوانین و مقررات محفوظ است.

همکاران :

تدوین زیرنویسها : سکینه قنبری و سپیده همیم‌زاده

تهیه واژه‌نامه : محسن وارسته

حروفچینی زیرنویسها : سپیده همیم‌زاده و ریحانه سیفی

نمونه خوانی : فاطمه فلاحتپور، مریم عامری و زهرا کمالی

ناظرت بر آماده‌سازی : مهدداد مستجاب الدعواطی

نظر : عباس‌علی همیمی اصفهانی

فهرست مادرجات

عنوان	صفحة	عنوان	صفحة
فهرست موادی که قانونگذار برای آن تصویب آئین نامه را لازم دانسته است	۱۱	۲۸..... بندج تبصره یک	بندج تبصره یک
پیشگفتار	۱۵	۲۹..... بندخ تبصره یک	بندخ تبصره یک
نامه ابلاغ قانون بودجه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور	۱۷	۳۰..... بندذ تبصره یک	بندذ تبصره یک
نامه ابلاغ قانون بودجه به ریاست محترم جمهوری	۱۸	۳۱..... بندر تبصره یک	بندر تبصره یک
قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور	۱۹	۳۲..... تبصره ۲ - پول و ارز	بنده الف تبصره دو
ماده واحد	۱۹	۳۲..... بنده الف تبصره دو	بنده الف تبصره دو
بندalf ماده واحد	۱۹	۳۹..... بندب تبصره دو	بندب تبصره دو
بندب ماده واحد	۲۰	۴۰..... بندت تبصره دو	بندت تبصره دو
بندج ماده واحد	۲۰	۴۸..... بندت تبصره دو	بندت تبصره دو
بخشن اول - بستری سازی برای رشد سریع اقتصادی	۲۱	۴۹..... بندج تبصره دو	بندج تبصره دو
تبصره ۱ - منابع مالی	۲۱	۸۹..... بندج تبصره دو	بندج تبصره دو
بنده الف تبصره یک	۲۱	۸۹..... بندج تبصره دو	بندج تبصره دو
بندب تبصره یک	۲۶	۹۱..... بنند تبصره دو	بنند تبصره دو
بندب تبصره یک	۲۶	۹۱..... بنندذ تبصره دو	بنندذ تبصره دو
بندت تبصره یک	۲۶	۹۲..... بندر تبصره دو	بندر تبصره دو
بندت تبصره یک	۲۷	۹۳..... بندز تبصره دو	بندز تبصره دو
بنندج تبصره یک	۲۷	۹۵..... بنندز تبصره دو	بنندز تبصره دو
		۹۶..... بنندز تبصره دو	بنندز تبصره دو

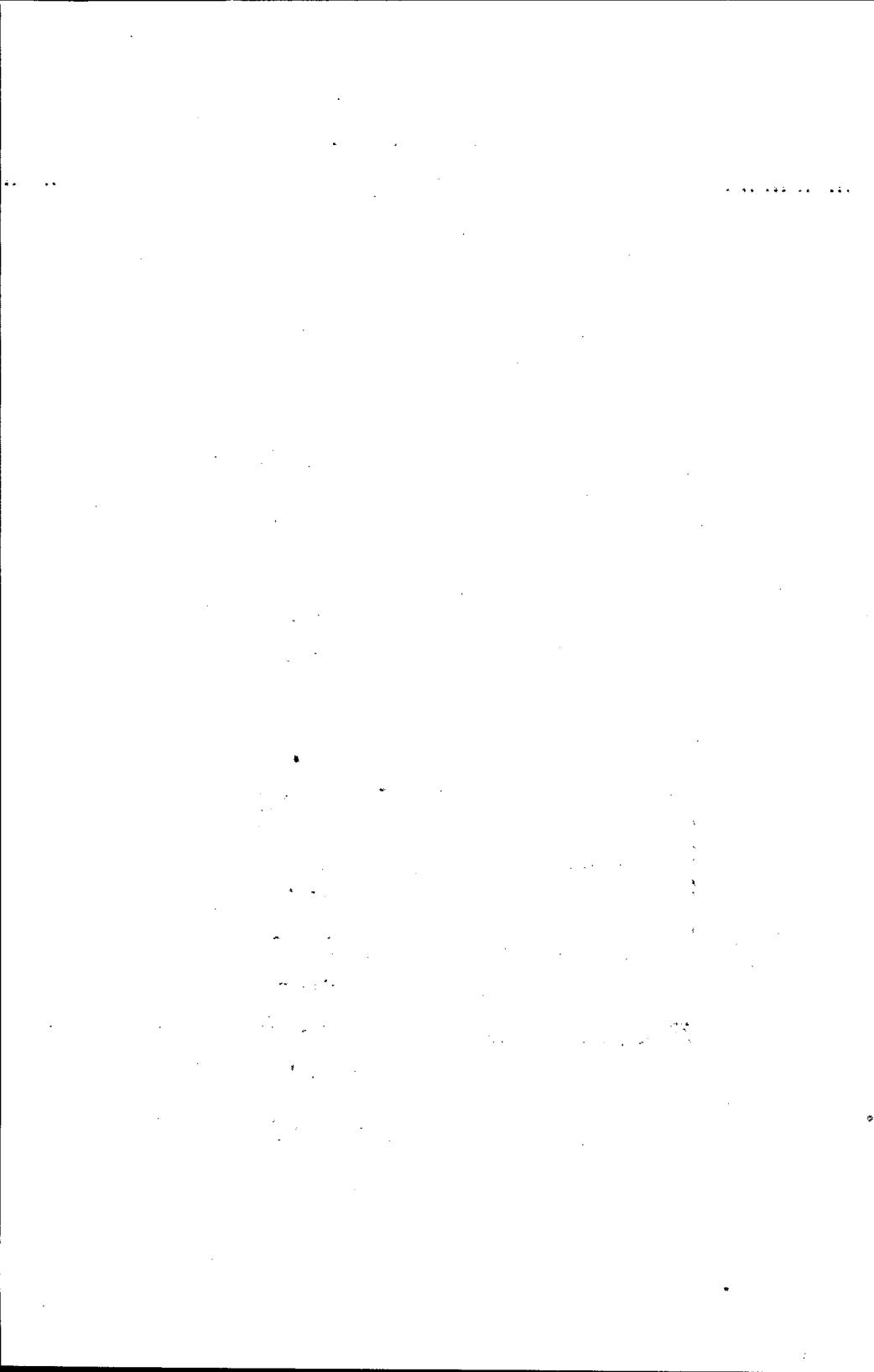
۱۱۶.....	بند ب تبصره پنج	۹۸.....	بند س تبصره دو
	تبصره ۶- مسکن، عمران شهری و		بند ش تبصره دو
۱۱۷.....	روستایی	۹۸.....	بند ح تبصره دو
۱۱۷.....	بند الف تبصره شش	۹۹.....	بند ض تبصره دو
۱۲۶.....	بند ب تبصره شش	۹۹.....	بند ط تبصره دو
۱۳۶.....	بند ب تبصره شش	۹۹.....	بند ظ تبصره دو
۱۳۷.....	بند ت تبصره شش	۱۰۱.....	بند ع تبصره دو
۱۳۷.....	بند ث تبصره شش	۱۰۲.....	بند غ تبصره دو
۱۳۸.....	بند ج تبصره شش	۱۰۳.....	بند ف تبصره دو
۱۳۹.....	بند ق تبصره شش	۱۰۵.....	بند گ تبصره دو
۱۳۹.....	بند ح تبصره شش	۱۰۵.....	بند ک تبصره دو
۱۴۰.....	بند خ تبصره شش	۱۰۵.....	بند ل تبصره دو
۱۴۰.....	بند د تبصره شش	۱۰۶.....	بند م تبصره دو
۱۴۱.....	بند ر تبصره شش	۱۰۶.....	بند ن تبصره دو
۱۴۱.....	بند ز تبصره شش	۱۰۶.....	تبصره ۳- آب و کشاورزی
۱۴۰.....	تبصره ۷- تعامل فعال با اقتصاد جهانی	۱۰۶.....	بند الف تبصره سه
۱۴۱.....	بند الف تبصره هفت	۱۰۸.....	بند ب تبصره سه
۱۴۲.....	بند ب تبصره هفت	۱۱۰.....	بند پ تبصره سه
۱۴۳.....	بند ب تبصره هفت	۱۱۱.....	بند ت تبصره سه
۱۴۳.....	بند ث تبصره هفت	۱۱۳.....	بند ث تبصره سه
۱۴۴.....	بند ج تبصره هفت	۱۱۳.....	بند ج تبصره سه
۱۴۵.....	بند ج تبصره هفت	۱۱۴.....	بند ج تبصره سه
۱۴۵.....	بند خ تبصره هفت	۱۱۴.....	بند خ تبصره سه
	تبصره ۸- خصوصی سازی و رقابت پذیری	۱۱۴.....	بند خ تبصره سه
۱۴۶.....	اقتصادی	۱۱۴.....	بند د تبصره سه
۱۴۶.....	بند الف تبصره هشت	۱۱۵.....	تبصره ۴- صنعت و معدن
۱۴۶.....	بند ب تبصره هشت	۱۱۵.....	بند الف تبصره چهار
۱۴۶.....	بند ب تبصره هشت	۱۱۵.....	بند ب تبصره چهار
۱۴۷.....	بند ث تبصره هشت	۱۱۵.....	بند ب تبصره چهار
۱۴۹.....	بند ث تبصره هشت	۱۱۵.....	تبصره ۵- حمل و نقل
۱۴۹.....	بند ج تبصره هشت	۱۱۵.....	بند الف تبصره پنج
۱۴۹.....	بند ج تبصره هشت	۱۱۶.....	بند ب تبصره پنج

۱۷۹.....	بند ر تبصره یازده	۱۵۱.....	بند ج تبصره هشت
۱۸۰.....	بند ز تبصره یازده	۱۵۲.....	تبصره ۹ - توسعه مبتنی بر دانایی
۱۸۰.....	بند ۹ تبصره یازده	۱۵۲.....	بند الف تبصره نه
۱۸۱.....	بند س تبصره یازده	۱۵۲.....	بند ب تبصره نه
۱۸۱.....	بند ش تبصره یازده	۱۵۳.....	بند پ تبصره نه
۱۸۱.....	بند ح تبصره یازده	۱۵۳.....	بند ت تبصره نه
۱۸۱.....	بند ض تبصره یازده	۱۵۴.....	بند ث تبصره نه
بخش دوم - حفظ محیط زیست، آمایش سوزنی و توازن منطقی		۱۵۵.....	بند ج تبصره نه
۱۸۲.....	تبصره ۱۲ - توازن منطقی	۱۵۵.....	بند ب تبصره نه
۱۸۲.....	بند الف تبصره دوازده	۱۵۶.....	بند ح تبصره نه
۱۹۳.....	بند ب تبصره دوازده	۱۵۶.....	بند د تبصره نه
۱۹۳.....	بند پ تبصره دوازده	۱۵۷.....	بند ۹ تبصره نه
۱۹۴.....	بند ت تبصره دوازده	۱۵۷.....	بند ر تبصره نه
۱۹۸.....	بند ث تبصره دوازده	۱۵۸.....	بند ز تبصره نه
۱۹۸.....	بند ج تبصره دوازده	۱۵۹.....	بند س تبصره نه
۱۹۹.....	بند ج تبصره دوازده	۱۶۱.....	بند ش تبصره نه
۲۰۰.....	تبصره ۱۳ - محیط زیست	۱۶۱.....	تبصره ۱۰ - گردشگری و میراث فرهنگی
بخش سوم - توسعه سلامت، امنیت انسانی و عدالت اجتماعی		۱۶۱.....	بند الف تبصره ده
۲۰۲.....	تبصره ۱۴ - سلامت	۱۶۲.....	بند ب تبصره ده
۲۰۲.....	بند الف تبصره چهارده	۱۶۲.....	تبصره ۱۱ - انرژی
۲۰۳.....	بند ب تبصره چهارده	۱۶۲.....	بند الف تبصره یازده
۲۰۴.....	بند ب تبصره چهارده	۱۶۳.....	بند ب تبصره یازده
۲۰۴.....	بند ت تبصره چهارده	۱۶۵.....	بند ب تبصره یازده
۲۰۴.....	بند ث تبصره چهارده	۱۶۵.....	بند ت تبصره یازده
۲۰۵.....	بند ج تبصره چهارده	۱۶۶.....	بند ث تبصره یازده
۲۰۶.....	بند ج تبصره چهارده	۱۶۶.....	بند ج تبصره یازده
۲۰۶.....	تبصره ۱۵ - عدالت اجتماعی و یارانه‌ها	۱۶۸.....	بند ب تبصره یازده
۲۰۶.....	بند الف تبصره پانزده	۱۶۸.....	بند ج تبصره یازده
۲۰۷.....	بند ب تبصره پانزده	۱۶۹.....	بند خ تبصره یازده
۲۱۰.....	بند ب تبصره پانزده	۱۷۰.....	بند د تبصره یازده
۲۱۰.....	بند ت تبصره پانزده	۱۷۹.....	بند ۹ تبصره یازده

۲۳۰	تبصره ۱۸ - امور عمومی و قضایی	بنده تبصره پانزده
۲۳۰	بند الف تبصره هجده	بند ج تبصره پانزده
۲۳۰	بند ب تبصره هجده	بند ج تبصره پانزده
۲۳۰	بند پ تبصره هجده	بند ج تبصره پانزده
۲۳۱	بند ت تبصره هجده	بند خ تبصره پانزده
۲۳۱	بند ث تبصره هجده	بند د تبصره پانزده
۲۳۱	بند ش تبصره هجده	بند ز تبصره پانزده
۲۳۱	بند چ تبصره هجده	بند ڈ تبصره پانزده
۲۳۲	بند ر تبصره هجده	بند س تبصره پانزده
۲۳۹	بند ز تبصره هجده	بند ش تبصره پانزده
	بخش ششم - نوسازی دولت و ارتقای	بند ٹ تبصره پانزده
۲۳۹	اثربخشی حاکمیت	بند ص تبصره پانزده
۲۴۰	تبصره ۱۹ - اصلاح ساختار اداری و مدیریت	بند چهارم - صیانت از هویت و فرهنگ اسلامی ایرانی
۲۴۰	بند الف تبصره نوزده	تبصره ۱۶ - فرهنگ
۲۴۰	بند ب تبصره نوزده	بند الف تبصره شانزده
۲۴۰	بند پ تبصره نوزده	بند ب تبصره شانزده
۲۴۵	بند ت تبصره نوزده	بند ڈ تبصره شانزده
۲۴۵	بند ش تبصره نوزده	بند ۶ تبصره شانزده
۲۴۵	بند ز تبصره نوزده	بند ۷ تبصره شانزده
۲۵۲	تبصره ۲۰ - نظارت	بخش پنجم - تأمین مطمئن امنیت ملی
۲۵۲	بند الف تبصره بیست	تبصره ۱۷ - امنیت ملی
۲۵۳	بند ب تبصره بیست	بند الف تبصره هفده
۲۵۳	بند پ تبصره بیست	بند ب تبصره هفده
۲۵۳	بند ت تبصره بیست	بند چ تبصره هفده
۲۵۵	بند ش تبصره بیست	بند چ تبصره شانزده
۲۵۵	بند چ تبصره بیست	بند ۷ تبصره شانزده
۲۵۶	بند ر تبصره بیست	بند ۸ تبصره شانزده
۲۵۷	بند ز تبصره بیست	بند ۹ تبصره شانزده
۲۵۹	واژه نامه مفهومی - تفصیلی	بند ۱۰ تبصره شانزده

فهرست موادی که قانونگذار برای آن

تصویب آین نامه را لازم دانسته است

**فهرست موادی که قانونگذار برای آن تصویب آین نامه
را لازم دانسته است (به ترتیب مواد)**

شماره اسناد (سیره)	موضوع آین نامه
ب ث ت ۱ (۱)	توسعه مشارکت بخش خصوصی
ب ح ت ۱	آموزش، تربیت، تشویق و پاداش کارکنان گمرک
ب ث ت ۲	تأمین و تضمین منابع مالی از بازارهای سرمایه خارجی برای سرمایه گذاری
ب ذ ت ۲	تسهیلات سرمایه گذاری اشتغالزای بخش‌های خصوصی و تعاونی
ب ر ت ۲	پرداخت تسهیلات صندوق رفاه انشجویان
ب باز ت ۲	تسهیلات طرحهای سرمایه گذاری اشتغالزای بخش خصوصی و تعاونی (ملی و استانی)
ب غ ت ۲	تسهیلات اجرای عملیات اجرایی طرحهای تملک داری‌های سرمایه‌های ملی و نحوه تضمین بازپرداخت اصل و سود تسهیلات
ب الف ت ۴	کمک به توسعه واحدهای نمونه طراحی و تولید تراشه در صنعت میکروالکترونیک
ب ب ت ۶	نوسازی بافت‌های فرسوده شهری
ب ذ ت ۶	احداث خطوط مصوب قطارهای شهری و حمل و نقل بین شهری
ب الف ت ۷	خدمات و استفاده از امکانات بازارچه‌های مشترک مرزی
ب ۲ ب پ ت ۷	فروش اموال متنقل (کالاهای قاچاق)
ج	

۱- «ب» = بنده، «ت» = تبصره و «ج» = جزء می‌باشد.

ب ت ت ۷	عوارض خروج مسافر از مرزها و توسعه گردشگری
ب ث ت ۷	امور مطالعاتی و بهره‌وری برای تعامل فعال با اقتصاد جهانی
ب ذ ت ۹	گسترش کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات
ب ر ت ۹	ارائه خدمات و صدور مجوز ایجاد شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات
ب ب ب ۱۰	امور فرهنگی و هنری و نشر ارزش‌های دفاع مقدس
ب الف ت ۱۱	طرح‌های صرفه‌جویی و بهینه‌سازی مصرف انرژی
ب ث ت ۱۱	تعیین جایگاه‌های عرضه گاز طبیعی نشده CNG و دوگانه سوزکردن خودروها
...	
ب ج ت ۱۱	طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی
ب ح ت ۱۱	خرید برق تولیدی به قیمت صادراتی یا وارداتی
ب د ت ۱۱	تولید، عرضه و صادرات و واردات نفت خام و نحوه تنظیم حسابها
ج ۲ ب الف ت ۱۲	تکمیل پروژه‌های نیمه تمام روستایی و شهری ضروری
ج ۳ ت ۱۳	ازرده خارج کردن خودروهای فرسوده سواری
ب ج ت ۱۴	تحقیقات پایداری و بالینی برای ارتقای سلامت جانبازان شیمیابی
ب الف ت ۱۷	نهادربه موقه نیروهای مسلح توسط دولت
ب پ ت ۱۷	اجرای طرح‌های پدافند فیروزی عامل دستگاهها
ب ج ت ۱۸	صدور استاد مالکیت اراضی کشاورزی

پیشگفتار

اهمیت قانون بودجه سالیانه کشور به عنوان آئینه تمام نمای برنامه های عمرانی و سیاستهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، جای ابهام نداشته و طبعاً به صورت اهداف سالیانه و نیز به عنوان برنامه کاری مجریان مورد مراجعت مکرر تمامی مسئولان و کارگزاران نظام است.

کتاب حاضر مشتمل بر قانون بودجه سال ۱۳۸۴ به همراه واژه‌نامه و زیرنویسها راهنمایی باشد. امتیاز این کتاب نسبت به مجموعه های مشابه، آن است که:

اولاً؛ با تهییه «فهرست جامع تفصیلی - مفهومی واژه ها» امکان جستجو براساس کلمات متن فراهم شده است.

لازم به توضیح است در مجموعه حاضر علاوه بر اقدامی که در سالهای قبل در ارتباط با واژه‌گیری بر اساس تک تک تبصره‌های قانون صورت می‌گرفت، واژه‌گیری بر اساس جزء‌های و بندهای هر تبصره هم انجام شده تا دسترسی به واژه یا مفهوم مورد نظر با سرعت و دقیق بیشتری امکان پذیر باشد و علاوه بر این در فهرست ابتدای کتاب، شماره صفحات، بخشها، تبصره‌ها و بندهای هر تبصره نیز درج گردیده است.

ثانیاً؛ با توجه به ارجاع قانون بودجه به قوانین و مقررات متعدد دیگر که بعضی

دسترسی بدانهای راحتی میسر نبوده یا مستلزم صرف وقت فراوان می‌باشد، مواد و تبصره‌های قوانین و مقررات مورد اشاره یا استناد در متن به صورت زیرنویس در ج گردیده‌اند.

ثالثاً؛ علاقمندان می‌توانند متن قانون و زیرنویسها را به صورت دیسکت نرم (فلایپ دیسک)^(۱) تهیه نمایند.

امید است با فراهم آمدن امکانات مورد نیاز به زودی بتوانیم کتاب الکترونیکی این مجموعه و سایر مجموعه‌ها^(۲) را مانند قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تقديم عموم مردم خصوصاً محققان و پژوهشگران نماییم. رجاه واثق دارد، کلیه همکاران دستگاههای اجرایی و عموم صاحبنظران در سراسر کشور، نظر، انتقاد و پیشنهاد خویش را برای تکمیل و رفع عیوب احتمالی مجموعه حاضر اعلام نموده و ما را در اصلاح و بهینه سازی آن یاری خواهند فرمود.^(۳)

مجید انصاری

معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور

۱- فلایپ دیسک متن قانون وزیرنویس‌های آن در اداره کل تدوین و تنظیم قوانین و مقررات موجود می‌باشد.

۲- برای اطلاع از فهرست مجموعه‌های منتشر شده تا این تاریخ به فهرست مندرج در انتهای کتاب حاضر مراجعه شود.

۳- نظر، انتقاد و پیشنهاد خود را به نشانی: تهران - خیابان پاستور - نهاد ریاست جمهوری - اداره کل تدوین و تنظیم قوانین و مقررات - کد پستی ۱۳۱۷۲ یا نشانی اینترنتی @ TTgh.gov.ir ارسال فرمایید. در ضمن دورنگار ۰۹۰۶۶۴۶۰۰۱ و تلفن ۰۲۱-۶۴۴۵۵۱۱-۰۲۱ آمادگی دریافت واستعمال نظر علاقمندان و صاحبنظران را دارد.

نامه ابلاغ قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور
به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

شماره: ۷۶۹۱۱

تاریخ: ۱۳۸۳/۱۲/۲۷

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ یست و پنجم اسفندماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۳/۱۲/۲۵ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۳۲۰/۱۵۲۰۷۷ مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ می گردد.

سید محمد خاتمی

رئیس جمهور

نامه ابلاغ قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور
به ریاست محترم جمهوری

شماره: ۳۲۰/۱۵۲۰۷۷

تاریخ: ۱۳۸۳/۱۲/۲۶

حضرت حجت‌الاسلام و‌المسلمین جناب آفای سید محمد خاتمی
ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران
لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور که از سوی دولت به شماره ۵۹۰۰۲ مورخ
۱۳۸۳/۱۰/۱۹ به مجلس شورای اسلامی تقدیم و در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ
۱۳۸۳/۱۲/۲۵ مجلس با اصلاحاتی تصویب و به تأیید شورای نگهبان رسید، در
اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
به پیوست ارسال می‌گردد.

غلامعلی حدادعادل
رئیس مجلس شورای اسلامی

قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور
مصوب ۱۳۸۳/۱۲/۲۸

ماده واحده - بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور از حیث منابع بالغ بر یک میلیون و پانصد و هشتاد و نه هزار و نهصد و هشتاد و نه میلیارد و هفتاد و هفتاد میلیون (۰۰۰/۷۷۰/۹۸۹/۵۸۹/۱) ریال واژ حیث مصارف بالغ بر یک میلیون و پانصد و هشتاد و نه هزار و نهصد و هشتاد و نه میلیارد و هفتاد و هفتاد میلیون (۰۰۰/۷۷۰/۹۸۹/۵۸۹/۱) ریال به شرح زیر است:

الف - منابع بودجه عمومی دولت از لحاظ درآمدها و واگذاری داراییهای سرمایه‌ای و مالی و مصارف بودجه عمومی دولت از حیث هزینه‌ها و تملک داراییهای سرمایه‌ای و مالی بالغ بر پانصد و شصت و نه هزار و هشتاد و سی و هفت میلیارد و شصت میلیون (۰۰۰/۰۶۰/۸۳۷/۵۶۹) ریال شامل:

۱- منابع عمومی مبلغ پانصد و سی و هفت هزار و هشتاد و پنجاه و نه میلیارد و نه میلیون (۰۰۰/۰۰۹/۸۵۹/۵۳۷) ریال و هزینه‌ها و تملک داراییهای سرمایه‌ای و مالی از آن محل مبلغ پانصد و سی و هفت هزار و هشتاد و پنجاه و نه میلیارد و نه میلیون (۰۰۰/۰۰۹/۸۵۹/۵۳۷) ریال.

۲- درآمدهای اختصاصی وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی مبلغ سی و یک هزار و

نهصد و هفتاد و هشت میلیارد و پنجاه و یک میلیون (۰۵۱/۰۰۰/۹۷۸) ریال و هزینه‌ها و سایر پرداختها از آن محل مبلغ سی و یک هزار و نهصد و هفتاد و هشت میلیارد و پنجاه و یک میلیون (۰۵۱/۰۰۰/۹۷۸) ریال.

ب - بودجه شرکتهای دولتی و بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از لحاظ درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر یک میلیون و پنجاه و پنج هزار و هفتاد و هفده میلیارد و نهصد ویست و دو میلیون (۰۰۰/۷۱۷/۹۲۲) ریال و از حیث هزینه‌ها و سایر پرداختها بالغ بر یک میلیون و پنجاه و پنج هزار و هفتاد و هفده میلیارد و نهصد ویست و دو میلیون (۰۰۰/۷۱۷/۹۲۲) ریال.

به دولت اجازه داده می‌شود درآمدها و سایر منابع مندرج در قسمت سوم این قانون را با رعایت قوانین و مقررات مربوط در سال ۱۳۸۴ وصول و هزینه‌ها و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی و همچنین کمکها و سایر اعتباراتی را که در جداول قسمت چهارم و پیوست شماره (۱) این قانون صرفاً برای سال ۱۳۸۴ منظور شده است در حدود وصولی درآمدها و سایر منابع در سال ۱۳۸۴ با رعایت قوانین و مقررات مربوط و براساس شرح عملیات و فعالیتهای موافقنامه‌های مبادله شده و تبصره‌های این قانون و براساس تخصیص اعتبار، تعهد و پرداخت نماید.

ج - بهمنظور حصول اطمینان از تخصیص به موقع و کامل اعتبارات بودجه عمومی دولت مبالغ مندرج در جدول شماره (۲۲) موضوع بند (ذ) تبصره (۱) و بند (چ) تبصره (۷) تحت عنوان حساب ذخیره رسالی منظور می‌گردد. دولت می‌تواند در صورت عدم تحقق منابع درآمدی بودجه عمومی در آذرماه ۱۳۸۴ با رعایت مراحل قانونی بهمنظور تأمین اعتبار موردنیاز از این حساب اقدام نماید.

بخش اول - بسترسازی برای رشد سریع اقتصادی

تبصره ۱ - منابع مالی

- الف - ۱ - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود جهت تسريع در اجرای عملیات طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای انتفاعی مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون در سال ۱۳۸۴ (که با علامت «ا - م» مشخص شده‌اند) تا مبلغ هفت هزار میلیارد (۷/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مشارکت منتشر و وجوده حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۱ مندرج در قسمت سوم این قانون واریز نماید.
- ۲ - دولت مکلف است وجوده موردنیاز (اصل اوراق و سود متعلقه) موضوع جزء (۱) را هر سال در بودجه سالانه منظور نماید.
- ۳ - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود برای تکمیل عملیات اجرایی طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای تا مبلغ سه هزار و دویست میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از سرمایه‌های مردم از طریق اوراق مشارکت استفاده نماید. بازپرداخت اصل و جایزه (سود) اوراق مشارکت این جزء از محل منابع داخلی شرکت‌های استفاده کننده تأمین و پرداخت خواهد شد. پس از تصویب فهرست طرحهای استفاده کننده از اوراق مزبور و تضمین بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت توسط هیأت مدیره و مجمع عمومی شرکت‌های ذی‌ربط مبنی بر بازپرداختها از محل منابع داخلی شرکتها، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مجاز به تضمین بازپرداختها خواهد بود.
- ۴ - رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت^(۱) در انتشار اوراق مشارکت

۱ - قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰

► ماده ۱- به منظور مشارکت عموم در اجرای طرحهای عمرانی انتفاعی دولت مندرج در قوانین بودجه سالانه کل کشور و طرحهای سودآور تولیدی و ساختمانی و خدماتی، به دولت و شرکتهای دولتی و شهرداری‌ها و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و مؤسسات عام‌المنفعه و شرکتهای دولتی و شرکتهای مذکور و همچنین شرکتهای سهامی عام و خاص و شرکتهای تعاونی تولیدی وابسته به دستگاههای مذکور این قانون قسمتی از منابع مالی مورد نیاز برای اجرای طرحهای اجازه داده می‌شود طبق مقررات این قانون از منابع مالی مورد نیاز واحدهای تولیدی را از طریق انتشار و مذکور شامل منابع مالی لازم برای تهیه مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی تأمین نمایند.

تبصره - تشخیص انتفاعی بودن طرحهای عمرانی دولت موضوع این ماده با رعایت تعریف قانونی «طرح انتفاعی» به عهده هیأتی مرکب از نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

این قبیل طرحها در پیوست طرحهای عمرانی لوایح بودجه سالانه کل کشور با علامت مشخص درج خواهد شد.

ماده ۲- اوراق مشارکت، اوراق بهادر با نام یا نامی است که به موجب این قانون به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین منتشر می‌شود و به سرمایه گذارانی که قصد مشارکت در اجرای طرحهای موضوع ماده (۱) را دارند و اگذار می‌گردند.

دارندگان این اوراق به نسبت قیمت اسمی و مدت زمان مشارکت، در سود حاصل از اجرای طرح مربوط شریک خواهند بود.

خرید و فروش این اوراق مستقیماً و یا از طریق بورس اوراق بهادر مجاز می‌باشد.

ماده ۳- انتشار اوراق مشارکت از طرف دولت صرفاً برای تأمین منابع مالی مورد نیاز جهت اجرای طرحهای عمرانی انتفاعی دولت موضوع ماده (۱) به میزانی که در قوانین بودجه سالانه کل کشور

► پیش‌بینی می‌شود مجاز خواهد بود.

تضمين بازپرداخت اصل و سود علی‌الحساب و سود تحقق یافته اين قبيل اوراق توسيط وزارت امور اقتصادي و دارايی از محل اعتبارات رديف‌های خاصی که توسيط سازمان برنامه‌بودجه به همین منظور در قوانین بودجه سالانه کل کشور پیش‌بینی می‌شود به عمل خواهد آمد.

تبصره - انتشار اوراق مشارکت به منظور تأمین منابع مالی لازم برای اجرای طرح‌های عمرانی انتفاعی دولت مندرج در قوانین بودجه سالانه کل کشور که مجری آنها شركتهاي دولتي و يا شهederal ها می‌باشند نيز مشمول حكم اين ماده می‌باشد.

ماده ۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طرح‌های مشمول این قانون به استثنای طرح عمرانی انتفاعی دولتی موضوع ماده (۳) را که توسيط شركتهاي دولتي، شهederal ها و مؤسسات و شركتهاي غيردولتی موضوع ماده (۱) ارائه می‌شود بررسی نموده و در صورتی که دارای توجيهات کامل اقتصادي، فني و مالي باشد، پس از ارائه تضمين کافی توسيط مؤسسه و يا شركت مقاضي به بانک عامل، مجروز انتشار اوراق مشارکت به ميزان لازم صادر خواهد كرد.

تبصره ۱- درخواست انتشار اوراق مشارکت توسيط شركتهاي دولتی قبل از ارائه به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باید به تصویب مجمع عمومی و يا شورای عالي شركتهاي مربوط رسیده باشد.

تبصره ۲- حداکثر ميزان (سقف) اوراق مشارکت قابل انتشار برای طرح‌های موضوع اين ماده در هر سال با توجه به سياستهاي پولی و مالي کشور توسيط شورای پول و اعتبار تعين و اعلام می‌گردد.

تبصره ۳- ميزان (سقف) اوراق مشارکت قابل انتشار برای طرح‌های موضوع اين ماده در مورد هر يك از مقاضيان می‌باشند متناسب با خالص دارايی هاي وي (مجموع دارايی ها منهاي مجموع بدھي ها) باشد.

ماده ۵- شركتهاي دولتی، شهederal ها و مؤسسات و شركتهاي غيردولتی موضوع ماده (۱)، در

◀ صورت انتشار اوراق مشارکت مکلفاند باز پرداخت اصل و سود متعلق را در سررسیدهای مقرر در اوراق مذکور، تعهد و تضمین نمایند.

در صورت عدم ایفای تعهدات مزبور در سررسیدهای مقرر، بانک عامل مکلف است از محل تضمین مذکور در ماده (۴) رأساً آقدام نماید.

تبصره - پرداخت سود علی الحساب به ترتیبی که در اوراق مشارکت قید می شود مجاز می باشد.

ماده ۶- شرکتهای سهامی عام می توانند طبق این قانون اوراق مشارکت قابل تبدیل یا تغییر با سهام منتشر کنند. شرایط و نحوه تبدیل و تغییر این قبیل اوراق طبق آینه نامه اجرایی این قانون خواهد بود.

ماده ۷- مبالغ پرداختی و یا تخصیصی بابت سود متعلق به اوراق مشارکت مشمول مالیات مقطوع به نرخ پنج درصد (۵٪) می باشد و به سود اوراق مشارکت و معاملات اوراق مذکور هیچ گونه مالیات دیگری تعلق نمی گیرد پرداخت کنندگان سود اوراق مشارکت اعم از علی الحساب و قطعی مکلفاند در هر پرداخت یا تخصیص، مالیات متعلق را به نرخ مذکور کسر و ظرف مدت ده روز از تاریخ پرداخت یا تخصیص به حسابی که توسط خزانه داری کل تعیین می شود واریز و رسید آن را ظرف می روز از تاریخ واریز همراه با نهروتی متضمن میزان سود پرداختی به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم نمایند.

پرداخت کنندگان سود اوراق مشارکت و در صورت تخلف از انجام تکالیف مذکور مشمول مقررات متن ماده ۱۹۹ قانون مالیاتهای مستقیم مصروف اسفند ماه ۱۳۶۶ خواهند بود.

تبصره - پرداخت مالیات سود پرداختی و یا تخصیصی به اوراق مشارکتی که قبل از تاریخ اجرای این قانون منتشر شده است با نرخ مقرر در این ماده بر عهده دستگاههای منتشر کننده اوراق مذکور می باشد.

ماده ۸- در صورتی که شرکتهای سهامی خاص وابسته به دستگاههای مذکور در ماده (۱) این قانون به سهامی عام تبدیل شوند، دارندگان اوراق مشارکت شرکتهای مزبور در خرید سهام از اولویت

موضوع این قانون الزامی است.

۵ - خرید دست اول اوراق مشارکت موضوع این بند توسط بانک‌های دولتی ممنوع است.

► بیرخوردار می‌باشند.

ماده ۹ - سود پرداختی به دارندگان اوراق مشارکت جزو هزینه‌های قابل قبول در حساب مالیاتی موضوع ماده (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم محسوب می‌گردد.

ماده ۱۰ - مصرف وجوه حاصل از واگذاری اوراق مشارکت در غیر اجرای طرحهای مربوط، در حکم تصرف غیر قانونی در وجوده و اموال عمومی محسوب خواهد شد.

ماده ۱۱ - مقررات مواد (۲)، (۵)، (۷)، (۸)، (۹)، (۱۰)، (۱۲) این قانون و تبصره‌های ذیل مواد مذکور شامل اوراق مشارکتی که تا قبل از اجرای آن منتشر شده‌اند نیز می‌گردد.

ماده ۱۲ - آینه‌نامه اجرایی^{*} این قانون متضمن مشخصات طرحهای سودآوری تولیدی، ساختمانی و خدمتمنی، شرایط و میزان و نحوه انتشار و عرضه اوراق مشارکت چگونگی تبدیل و تغییر اوراق مذکور با سهام شرکتهای سهامی عام و همچنین نحوه اعمال نظارت بر اجرای صحیح این قانون با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس اوراق بهادار ظرف مدت شش ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۳ - وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلفند گزارشی متضمن میزان و انواع اوراق مشارکت منتشره طی هر سال را همراه با اظهارنظر در خصوص آثار اقتصادی انتشار اوراق مذکور برای اطلاع کمیسیونهای برنامه و بودجه، امور اقتصادی و دارایی و تعاون و دیوان محاسبات و بودجه مجلس شورای اسلامی ارسال نمایند.

* آینه‌نامه اجرایی قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۶/۳ ۱۳۷۶ در تاریخ ۱۳۷۷/۵/۱۸ به تصویب هیأت وزیران رسیده است.

ب - اجازه داده می شود:

- ۱ - بانک های صنعت و معدن و کشاورزی برای خاتمه طرحهای نیمه تمام صنعتی، معدنی و کشاورزی بخش غیر دولتی اوراق مشارکت با تضمین خود بانک نسبت به باز پرداخت اصل و سود، منتشر نمایند.
- ۲ - سه درصد (۳٪) از سود علی الحساب اوراق مزبور پس از مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور از محل اعتبار ردیف ۶۰۱۰۲ قسمت چهارم این قانون در اختیار بانک های صنعت و معدن و کشاورزی قرار گیرد.
- پ - به منظور تسریع در اتمام طرحهای انتفاعی تملک دارایی های سرمایه ای نیمه تمام که در سالهای ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ به اتمام می رستند، به هیأت وزیران اجازه داده می شود، اعتبارات بودجه عمومی همان طرح مندرج در پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور را در صورت انتشار اوراق مشارکت (در چارچوب قانون انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳^(۱)) توسط شرکتهای دولتی ذی ربط، به پرداخت سود اوراق مشارکت طرحهای مزبور اختصاص دهد. باز پرداخت مبلغ اصل اوراق مشارکت به عهده شرکتهای ذی ربط خواهد بود. دولت هیچ گونه تضمینی درخصوص اوراق مشارکت مزبور نخواهد نمود.
- آغاز هر گونه طرح جدید و یا توسعه عملیات طرحهای نیمه تمام با استفاده از این ساز و کار ممنوع می باشد.
- ت - به منظور تحقق مبلغ سی و چهار هزار و پانصد و بیست و پنج میلیارد و چهارصد میلیون (۰۰۰/۰۰۰/۴۰۰/۵۲۵/۳۴) ریال درآمد عمومی موضوع ردیف های ۱۱۰۱۰۲ و ۱۱۰۱۰۶ منظور در قسمت سوم این قانون کلیه شرکتهای دولتی و بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که در پیوست شماره (۲) این قانون برای عملکرد

۱- به زیرنویس جزء ۴ بند الف تبصره ۱ مراجعه شود. ضمناً تاریخ تصویب قانون ۱۳۷۶/۶/۳۰ صحیح می باشد.

سال ۱۳۸۴ آنها سود ویژه پیش‌بینی شده است مکلفند مبالغ تعیین شده در جداول پیوست یادشده به عنوان مالیات عملکرد سال ۱۳۸۴ (شامل مالیات عملکرد نفت موضوع تبصره (۱۱) این قانون) را به صورت علی‌الحساب (هر ماه معادل یک دوازدهم رقم مصوب) به سازمان امور مالیاتی کشور پرداخت نمایند تا به حساب ردیف درآمد عمومی یادشده منظور گردد.

ث - شرکتهای دولتی مذکور در پیوست شماره (۲) این قانون مکلفند معادل رقم مندرج در ستون «وجوه اداره شده» در ردیف بودجه سال ۱۳۸۴ مربوط را از محل وجود سرمایه‌گذاری از محل منابع داخلی خود، از طریق وجود اداره شده و با هدف توامندسازی و توسعه مشارکت بخش خصوصی در فعالیتهای شرکت ذی‌ربط به مصرف برسانند. وجود مزبور در اصلاح بودجه سال ۱۳۸۴ قابل کاهش نیست. آینه‌نامه اجرایی این بند بنای پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ج - کلیه شرکتهای دولتی که نام آنها در پیوست شماره (۲) این قانون منظور شده است از جمله شرکتهای دولتی موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و همچنین بانکها و

۱- ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: ماده ۱۶۰ - کلیه وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی موضوع ماده (۲) قانون محاسبات عمومی کشور، مصوب ۱/۶/۱۳۶۴^{*} و سایر شرکتهایی که پیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه و سهام آنها منفردأ یا مشترکاً به وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی، به استثنای بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای یحمه قانونی، تعلق داشته باشد و همچنین شرکتها و مؤسسات دولتی که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها، مستلزم ذکر یا تصریح نام است، از جمله: شرکت ملی نفت ایران

مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه دولتی به استثنای سازمان بیمه خدمات درمانی موظفند در سال ۱۳۸۴، علاوه بر پرداخت مالیات بر درآمد عملکرد سال ۱۳۸۳ معادل سی درصد (٪۳۰) سود ایرازی (سود ویژه) سال ۱۳۸۳ خود را به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۱۳۰۱۰۱ قسمت سوم این قانون واریز نمایند.

وصول مبلغ یادشده تابع احکام مربوط و مقرر در قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن می‌باشد.^(۱)

ج - نرخ مالیات و عوارض بنزین مقرر در بند (ج) ماده (۳) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و

د) و شرکتهای تابعه وابسته به وزارت نفت و شرکتهای تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای تابعه، سازمان توسعه و نوسازی معدن و صنایع معدنی ایران و شرکتهای تابعه در موارد مربوط، مشمول مقررات این قانون می‌باشند.

ه) ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور، مصوب ۱/۶/۱۳۶۶: شرکت دولتی واحد سازمانی مشخص است که با اجازه قانون به صورت شرکت ایجاد شود و یا به حکم قانون و یا دادگاه صالح ملی شده و یا مصادره شده و به عنوان شرکت دولتی شناخته شده باشد و بیش از پنجاه درصد (٪۵۰) سرمایه آن متعلق به دولت باشد. هر شرکت تجاری که از طریق سرمایه گذاری شرکتهای دولتی ایجاد شود، مادام که بیش از پنجاه درصد (٪۵۰) سهام آن متعلق به شرکتهای دولتی است، شرکت دولتی تلقی می‌شود.

تبصره - شرکتهایی که از طریق مضاربه و مزارعه و امثال اینها به منظور به کار انداختن سپرده‌های اشخاص نزد بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه ایجاد شده یا می‌شوند، از نظر این قانون شرکت دولتی شناخته نمی‌شوند.

۱- به مجموعه قانون مالیاتهای مستقیم از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه مصوب (۱۰٪)، در سال ۱۳۸۴، به میزان سی درصد (۳۰٪) قیمت مصوب فروش [بیست درصد (۲۰٪) مالیات و ده درصد (۱۰٪) عوارض] تعیین می‌شود.

ح - اعتبار ردیف ۵۰۳۷۴۷ منظور در قسمت چهارم این قانون طبق آین نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد برای آموزش، بالا بردن دانش تخصصی، ترغیب و تشویق و پاداش کارکنان گمرک ایران و برقراری تسهیلات لازم برای استقرار کارمندان گمرکات در اقصی نقاط کشور، تجهیز گمرکات یادشده به سیستم کنترل الکترونیکی و ایجاد امکانات مناسب جهت اسکان کارمندان در نقاط محروم مرزی و سایر اموری که برای پیشبرد اهداف گمرک ایران و تحقق درآمدهایی که وصول آنها به عهده دستگاه اجرایی یادشده، محول شده است قابل مصرف خواهد بود.

خ - به دستگاههای اجرایی اجازه داده می‌شود درآمدهای ناشی از فروش نشریات، کتب، نرم افزار، اخذ حق عضویت و حق ثبت نام همایش‌ها و کنفرانس‌ها را وصول نمایند و موظفند به حساب درآمد عمومی کشور (نزد خزانه‌داری کل) موضوع ردیف ۱۴۰۲۰۳ قسمت سوم این قانون واریز نمایند. تا سقف ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از مبالغ واریز شده از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۶۴۹ قسمت چهارم این قانون در اختیار دستگاههای ذی‌ربط قرار می‌گیرد تا به منظور انتشار کتب و نشریات و برگزاری کنفرانس‌ها و یا همایش‌ها هزینه نمایند.

۱- از قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه... و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه مصوب ۱۳۸۱/۱۰/۲۲:

ماده ۳- مالیات و عوارض دریافتی از کالاها به شرح زیر تعیین می‌گردد: ....

ج - بنزین بیست درصد (۲۰٪) قیمت مصوب فروش «ده درصد (۱۰٪) مالیات و ده درصد (۱۰٪) عوارض»

- د - شرط قسمت اخیر ماده (۱۰۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن^(۱) در مورد عملکرد سال ۱۳۸۳ صاحبان مشاغل موضوع بند (ج) ماده (۹۵) قانون مذکور^(۲) جاری نخواهد بود.
- ذ - به منظور کاهش هزینه و توسعه عدم تمرکز:

۱ - دستگاههای اجرایی (سازمانها، شرکتها و مؤسسات) که فعالیت اصلی آنها در

۱ - ماده ۱۰۱ قانون مالیات‌های مستقیم (اصلاحی ۱۱/۲۷/۱۳۸۰) - درآمد سالانه مشمول مالیات مؤذیان موضوع این فصل که اظهارنامه مالیاتی خود را طبق مقررات این فصل در موعد مقرر تسلیم کرده‌اند تا میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون از پرداخت مالیات معاف و مزاد آن به نزد های مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون مشمول مالیات خواهد بود. شرط تسلیم اظهارنامه برای استفاده از معافیت فوق نسبت به عملکرد سال ۱۳۸۲ به بعد جاری است.

۲ - ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم (اصلاحی ۱۱/۲۷/۱۳۸۰) - صاحبان مشاغل موضوع این فصل مکلفند اسناد و مدارک مثبته کافی برای تشخیص درآمد مشمول مالیات خود نگاهداری کنند.

صاحبان مشاغل از لحاظ تشخیص درآمد مشمول مالیات به گروه‌های زیر تقسیم می‌شوند:
الف - صاحبان مشاغلی که به موجب این قانون مکلف به ثبت فعالیت‌های شغلی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند و باید دفاتر و اسناد و مدارک مربوط را با رعایت اصول و موازین و استانداردهای پذیرفته شده حسابداری نگاهداری کنند.

ب - صاحبان مشاغلی که بر حسب این قانون مکلف به ثبت فعالیت‌های شغلی خود در دفاتر درآمد و هزینه می‌باشند. نمونه‌های دفاتر مذکور توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می‌گردد و در دسترس قرار می‌گیرد.

ج - صاحبان مشاغلی که مشمول مقررات بندهای (الف) و (ب) فوق نیستند مکلفند صورت خلاصه وضعیت درآمد و هزینه خود را طبق ضوابط و نمونه‌های تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور نگاهداری کنند.

مراکز استانها یا شهرستانها می‌باشد، موظفند نسبت به انتقال مراکز اداری خود به استان ذی‌ربط اقدام نموده، درآمد حاصل از فروش ساختمانهای خود در تهران را به حساب درآمد عمومی کشور (نژد خزانه‌داری کل) موضوع ردیف ۲۱۰۲۰۶ قسمت سوم این قانون واریز و تا پنجاه درصد (۵۰٪) آن را از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۴۱۲ قسمت چهارم این قانون بالحاظ موازین قانونی مصروف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای همان دستگاه در استان موردنظر بنمایند.

۲ - دستگاههای اجرایی مذکور در ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) که مرکز اداری آنها در مراکز استانها یا شهرستانها می‌باشد و در تهران اقدام به ایجاد شعبه یا نامايندگی نموده موظفند کلیه مهمانسرها و دفاتر نمايندگی خود را منحل نمایند و ساختمان و امکانات منقول آن را به فروش رسانده و وجوده حاصل را به حساب درآمد عمومی کشور (نژد خزانه‌داری کل) به شماره ۲۱۰۲۰۶ قسمت سوم این قانون واریز و پنجاه درصد (۵۰٪) آن بالحاظ موازین قانونی از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۴۱۲ قسمت چهارم این قانون برای امور هزینه‌ای و تسریع در اجرای طرحهای تملک دارایی نیمه تمام همان استان هزینه شود.

فهرست دستگاههای موضوع این بند حداقل در مدت سه ماه بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۳ - دولت موظف است جهت تحقیق امر صرفه‌جویی و کاهش در هزینه‌های غیرعملیاتی دستگاههای اجرایی موضوع پیوست شماره (۲) این قانون به عنوان جزئی از هزینه‌های مندرج در بودجه سال ۱۳۸۴ آنان ضمن تعیین ضابطه و اعمال هماهنگی از طریق مجامع عمومی مربوط، مجمع عمومی عادی هر یک از

۱- به زیرنویس بند (ج) تبصره ۱ مراجعه شود.

دستگاههای مذکور را به طور فوق العاده تشکیل و نسبت به اصلاح بودجه پیشنهادی آنان اقدام نماید به نحوی که با کاهش در هزینه‌های غیرعملیاتی مالیات علی الحساب ردیف ۱۱۰۲ قسمت سوم این قانون تأمین گردد.

بالاترین مقام دستگاههای اجرایی مذکور در این بند موظف است گزارش بودجه اصلاح شده خود توسط مجتمع عمومی را حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه ۱۳۸۴ به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور گزارش نماید تا سازمان مذکور بودجه اصلاح شده موضوع پیوست شماره (۲) این قانون را حداکثر لغایت خرداد ماه ۱۳۸۴ به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی تحويل نماید.
دیوان محاسبات کشور نیز مکلف است گزارش جگونگی اجرای مفاد این بند را در مقاطع ماهانه به کمیسیون مذکور گزارش نماید. تخلف از اجرای مفاد این بند در هر مرحله در حکم تصرف غیرقانونی در اموال دولتی محسوب می‌شود.

تبصره ۲ - پول و ارز

الف - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور تنظیم تعهدات ارزی کشور و حفظ توازن و تعادل در تراز پرداختهای ارزی کشور، در سال ۱۳۸۴ مقررات مذکور در این تبصره را در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸^(۱) و سیاستهای پولی و ارزی در ایجاد و ایفای تعهدات ارزی رعایت نماید.

ایجاد هرگونه تعهد ارزی توسط دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب این تبصره با رعایت ماده (۱۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی،

۱- در خصوص این قانون به مجموعه پولی و بانکی کشور از انتشارات این معاونت مراجعه نماید.

اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و رعایت سایر قوانین و مقررات مجاز

۱- از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران:
ماده ۱۳- الف - به منظور تنظیم تعهدات ارزی کشور، دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) این قانون ملزم
به رعایت موارد ذیل مستند:

- ۱- عملیات و معاملات ارزی خود را از طریق حسابهای ارزی که در بانکهای داخل یا خارج
با تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح کرده یا می‌کنند، انجام دهن. بانکهای عامل ایرانی
مکلفند خدمات موردنیاز آنها را در سطح استانداردهای بین‌المللی تأمین نمایند.
  - ۲- فهرست کلیه حسابهای ارزی جدید خارج از کشور خود را به بانک مرکزی جمهوری
اسلامی ایران اعلام نمایند تا پس از تأیید، ادامه فعالیت آنها مؤثر گردد.
- ب- دولت موظف است:

- ۱- زمانبندی پرداخت بدهی‌ها و تعهدات، اعم از میان مدت و کوتاه‌مدت خارجی را
به گونه‌ای تنظیم نماید که بازپرداختهای سالانه این بدهی‌ها و تعهدات، بدون درنظر گرفتن تعهدات
ناشی از بیع مقابل در پایان برنامه چهارم از سی درصد (۳۰٪) درآمدهای ارزی دولت در سال آخر
برنامه چهارم، تجاوز نکند. در استفاده از تسهیلات خارجی، اولویت با تسهیلات بلندمدت خواهد بود.
- ۲- میزان تعهدات و بدهی‌های خارجی کشور در سالهای برنامه چهارم را به گونه‌ای تنظیم
نماید تا ارزش حال خالص بدهی‌ها و تعهدات کشور بدون تعهدات ناشی از قراردادهای موضوع بند
(ب) ماده (۳) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۹/۱۲/۱۳۸۰^{*} (ماهه تفاوت
ارزش حال بدهی‌ها، تعهدات کشور و ذخایر ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) در سال آخر
برنامه چهارم بیش از سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار نباشد.

- ۳- بانکهای تجاری و تخصصی مجاز نه بدون تضمین دولت و با رعایت سقف مذکور در
جزء (۲) نسبت به تأمین منابع مالی طرحهای سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی از منابع بین‌المللی

► اقدام کنند.

ج - در مورد طرحهای سرمایه‌گذاری، دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۱۶۰) این قانون که از تسهیلات مالی خارجی استفاده می‌کنند، موظف به رعایت موارد ذیل خواهد بود:

۱ - تماسی طرحها با مسؤولیت وزیر و یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه ذی‌ربط و تأیید شورای اقتصاد، باید دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی باشد و مجموع هزینه‌های اجرایی کامل آنها از سقف‌های تعیین شده تجاوز نکند. تعیین زمانبندی دریافت و بازپرداخت تسهیلات هر طرح و میزان استفاده آن از ساخت داخل با توجه به ظرفیت‌ها، امکانات و تواناییهای داخلی و با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/** و نیز رعایت شرایط زیست محیطی در اجرای هر یک از طرحها باید به تصویب شورای اقتصاد برسد.

۲ - قبل از عقد قرارداد، با ارائه توجیهات فنی و اقتصادی، پا سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موافقنامه مبادله کنند.

د - تمامی معاملات و قراردادهای خارجی را که بیش از یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) دلار باشد با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/**، تنها از طریق مناقصه محدود و یا بین‌المللی (با درج آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار و رسانه‌های الکترونیکی داخلی و خارجی) انجام و منعقد نمایند.

موارد استثنای تأیید کمیته سه نفره مشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزیر وزارت توانه مربوطه خواهد رسید.

در کلیه مناقصه‌ها، حق کنترل و بازرگانی کمی و کیفی و کنترل قیمت برای کلیه کالاهای وارداتی و پروژه‌ها

► برای خریدار محفوظ است.

وزیر یا بالاترین مقام اجرایی ذی ربط، مسؤول حسن اجرای این موضوع می‌باشد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فقط مجاز به تعهد با پرداخت معاملات و قراردادهایی است که تأیید بالاترین مقام دستگاههای اجرایی، منبی بر رعایت مفاد این بند را داشته باشد.

هـ - دولت مکلف است همراه با لوایح بودجه سالانه، جداول دریافت و پرداخت‌های ارزی را برای سالهای باقیمانده از برنامه چهارم ارائه نماید.

* از قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹:

ماده ۳ - سرمایه‌گذاری‌های خارجی که براساس مفاد این قانون پذیرفته می‌شوند از تسهیلات و حمایتهاي اين قانون برخوردارند. اين سرمایه‌گذاری‌ها به دو طریق زیر قابل پذیرش هستند: ...

ب - سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کلیه بخش‌ها در چارچوب روشهای «مشارکت مدنی»، «بیع مقابل» و «ساخت، بهره‌برداری و واگذاری» که برگشت سرمایه و منافع حاصله صرفاً از عملکرد اقتصادی طرح مورد سرمایه‌گذاری ناشی شود و متکی به تضمین دولت یا بانکها و یا شرکتهای دولتی نباشد.

* * قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲:

ماده ۱ - به منظور استفاده هرچه بیشتر از توان فنی مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمانها، مؤسسات، شرکتهای دولتی یاوابسته به دولت (موضوع ماده ۴ قانون محاسبات عمومی)، بانکها، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع (ماده ۵ قانون محاسبات عمومی)، مؤسسات عمومی یا عام المنفعه، بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی و همچنین تعاوني سازمانها، شرکتها و مؤسسات، دستگاهها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است از

▷ قبیل شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز، شرکت پتروشیمی، سازمان هواپیمایی کشوری، سازمان صدا و سیما، شرکت ملی فولاد و شرکت ملی صنایع مس ایران اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها موظفند در ارجاع کارهای خدمات مهندسی مشاور، پیمانکاری، ساختمانی، تأسیساتی و تجهیزاتی پروژه‌های خود اعم از اینکه از بودجه عمومی دولت و یا از درآمدهای خود و یا از اعتبارات و تسهیلات ارزی و ریالی دستگاههای مزبور استفاده می‌کنند براساس این مصوبه اقدام کنند.

ماده ۲- به منظور تقویت توان فنی و اجرایی کشور در اجرای کارهای بزرگ و استفاده حداکثر از توان داخلی، سازمان برنامه و بودجه موظف است ظرف مدت سه ماه با کسب نظر از وزارت‌خانه‌های ذی‌ربط آین نامه لازم برای سازماندهی و روش فعالیت واحدهای پیمانکار طراحی و ساخت را تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران تسلیم نماید.

تبصره ۱- پیمانکار طراحی و ساخت به شرکت یا مؤسسه‌ای اطلاق می‌شود که مسئولیت انجام خدمات طراحی تفصیلی و اجرایی (طراحی مهندسی یا مهندسی فرآیند)، تهیه و تأمین کالا و تجهیزات، عملیات اجرایی، نصب و راهاندازی و مدیریت انجام این فعالیتها در یک پروژه را برعهده دارد.

تبصره ۲- به منظور ایجاد فرصت کافی برای محققین و مبتکرین داخلی در تأمین نیازهای تکنولوژیک، تجهیزات و مواد اولیه مورد نیاز کشور کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱) موظف هستند حداقل شش ماه قبل از برگزاری مناقصه لیست انواع تکنولوژی‌ها، تجهیزات و مواد اولیه مورد نیاز خود را در اختیار سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران قرار دهند.

این سازمان موظف است در کمتر از یک ماه لیست فوق را منتشر و به اطلاع کلیه محققین و مبتکرین کشور برساند.

► ماده ۳- از تاریخ تصویب این قانون ارجاع کارهای خدمات مهندسی مشاور و پیمانکاری ساختمانی، تأسیساتی، تجهیزاتی و خدماتی صرفاً به مؤسسات و شرکت‌های داخلی مجاز است و در صورت عدم امکان با پیشنهاد دستگاه اجرایی و تصویب شورای اقتصاد از طریق مشارکت از شرکت‌های ایرانی - خارجی مجاز خواهد بود حداقل سهم ارزشی کار طرف ایرانی پنجاه و یک درصد (۵۱٪) خواهد بود.

تبصره ۱- طرف قرارداد موظف است کلیه لوازم و تجهیزات و خدماتی را که در داخل کشور تولید و ارائه می‌شود یا قابلیت تولید و ارایه دارد مورد استفاده قرار دهد.

در هر حال حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱٪) از ارزش کار بایستی در داخل انجام پذیرد و کارفرما مکلف است براین امر ناظرات نماید موارد استثنای پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه بایستی به تصویب شورای اقتصاد برسد.

تبصره ۲- پیمانکار ایرانی و یا مشارکت ایرانی - خارجی صرفاً مجاز است بخش یا بخش‌هایی از کار را به واحدهای تخصصی بصورت دست دوم واگذار نماید و نمی‌تواند تمامی قرارداد را یکجا بصورت دست دوم واگذار نماید.

سازمان برنامه و بودجه موظف به ناظرات کلی براین امر می‌باشد.

ماده ۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور حمایت از شرکت‌های ایرانی و افزایش توان تولید و ارایه خدمات موضوع این قانون نسبت به موارد زیر اقدام نماید.

۱- گشایش اعتبار و یا صدور مجوز گشایش اعتبار توسط بانکهای تجاری در چارچوب قوانین بودجه‌های سنتی و تسهیلات ارزی دستگاههای اجرایی حسب درخواست دستگاه ذی ربط به نفع شرکت‌های ایرانی یا مشارکت ایرانی - خارجی بصورت قابل تقسیم و یا انکابی که طرف قرارداد دستگاههای اجرایی موضوع این قانون می‌باشد.

- ▷ ۲- صدور خصماناتنامه‌های مورد نیاز شرکتها و مؤسسه‌های برای مناقصه‌ها و قراردادهای موضوع این قانون براساس مصوبات هیأت وزیران.
- ۳- انتخاب حساب ارزی و نیز صدور اجازه استفاده مستقیم از ارزی که توسط مؤسسه و شرکتهای مهندسی مشاور یا پیمانکاری ساختمانی تأسیساتی، تجهیزاتی، بازرگانی فنی داخلی در پیمانها و قراردادهای ارزی یا ارزی ریالی مربوط، اعم از پیمانها و قراردادهای بخش دولتی یا غیردولتی حاصل می‌شود با رعایت مصوبات هیأت وزیران.
- ماده ۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی از تاریخ تصویب این قانون مکلف است: ۱- ظرف مدت دو ماه با مشارکت سازمان برنامه و بودجه آییننامه مربوط به پوشش بیمه قراردادهای موضوع این قانون بخصوص درمورد تضمین پرداخت و خصماناتنامه‌ها را توسط بیمه‌های ایرانی تهیه و به تصویب هیأت وزیران بررساند.
- ۲- خروج ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز فعالیت در خارج از کشور بصورت صادرات وقت با ارائه سفته معادل ارزش صادراتی اقلام و با تأیید وزیر و وزارت‌تخانه ذی‌ربط و یا سازمان برنامه و بودجه مجاز باشد.
- ۳- ایجاد تسهیلات لازم برای خروج مصالح، لوازم و کالاهای مصرفی مورد نیاز اجرای قراردادهای خارج از کشور.
- ماده ۶- معافیت کارگران اعزامی موضوع قراردادهای صدور خدمات فنی به خارج از کشور از پرداخت عوارض خروج به شرط داشتن کارنامه شغلی از وزارت کار و امور اجتماعی است.
- ماده ۷- الف - وزارت کار و امور اجتماعی از تاریخ تصویب این قانون مکلف است کارنامه شغلی برای کلیه کارگران ایرانی که در ارتباط با صدور خدمات فنی اعزام می‌شوند صادر و مراتب را به سازمان تأمین اجتماعی جهت وصول حق بیمه و تحت پوشش قرار دادن آنها اطلاع دهد.

خواهد بود.

ب - به هیأت وزیران اجازه داده می شود معادل چهارده میلیارد و یکصد و بیست و هشت میلیون (۱۴/۱۲۸/۰۰۰) دلار مندرج در جدول شماره (۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) بابت بخشی از وجوده موضوع تبصره (۱۱) این قانون در سال ۱۳۸۴ را از طریق سیستم بانکی به نرخ روز ارز به فروش رساند و مبالغ ریالی حاصل را به حساب درآمد عمومی کشور (نزد خزانه داری کل) موضوع ردیف ۲۱۰۱۰۱ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

به منظور تحقق منابع عمومی پیش‌بینی شده در ردیف‌های ۱۱۰۱۰۶ و ۱۱۰۱۰۴ منتظر در قسمت سوم این قانون، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است براساس اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل) مبالغ مربوط به مالیات علی‌الحساب موضوع جزء (۱) بند (د) تبصره (۱۱) و همچنین مبالغ مربوط به یک و شش دهم درصد (۱/۶٪) ارزش نفت خام تولیدی موضوع بند (ب) تبصره یادشده را از محل ارز حاصل از صادرات نفت خام به نرخ روز به ریال تبدیل و به حسابهای درآمد

► ب - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت حق پیمه افراد مذکور در قانون تأمین اجتماعی، آنها را پیمه نماید.

ماده -۸ - وزارت‌خانه‌های صنعتی مکلفند در پایان هرسال آن بخش از کالاهای صنعتی را که قادر به ساخت آنها در داخل می‌باشند از نظر نوع و مشخصات فنی، تعداد و زمان ساخت به دستگاه‌های اجرایی موضوع این قانون اعلام دارند.

آین نامه تشخیص صلاحیت پیمانکاران اجرایی پروژه‌های صنعتی به روش طرح و ساخت و آین نامه ارجاع کار به پیمانکاران طراحی و ساخت صنعت در تاریخ ۱۱/۱۳۸۰ به تصویب هیأت وزیران رسیده است.

۱ - به مجموعه قانون برنامه چهارم توسعه ... از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

- عمومی مربوط که توسط خزانه‌داری کل اعلام می‌گردد، واریز نماید.
- پ - نرخ فروش سایر عواید و درآمدهای ارزی دولت نیز بر مبنای نرخ روز ارز می‌باشد. عواید مزبور براساس مقررات مربوط به خود حسب مورد با سیستم بانکی معامله خواهد شد و به مصرف هزینه‌های مربوط می‌رسد.
- ت - مجوز اعطاء شده مندرج در اجزای (۱) و (۳) بند (ل) و بند (ش) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور^(۱) و اجزای (۱-۱)، (۱-۲)، (۵) و (۶) بند

۱- اجزای ۱ و ۳ بند (ل) و بند (ش) تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور:

- ل - در اجرای ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت موارد زیر نسبت به تأمین و تضمین منابع مالی خارجی به میزان سه میلیارد (۳۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار اقدام نماید.
- حداقل معادل یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار از تسهیلات فوق برای طرحهایی که تمامی پرداختهای مربوط به آنها اعم از بازپرداخت و هزینه‌های ذیربیط از محل صدور محصولات تولید همان طرحها و پیش پرداخت از محل درآمدها یا سهمیه ارزی همان دستگاه انجام می‌گیرد، قابل تأمین و تضمین می‌باشد. دولت موظف است اجازه صدور محصولات تولیدی این طرحها تا تسویه کامل کلیه تعهدات ناشی از سرمایه‌گذاری مربوط را تضمین نماید.

- ۱-۲ - عملیات تأمین منابع ارزی کلیه قراردادها باید با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد. متن قراردادهای مالی و پولی طرحهای فاینانس نیز باید به تأیید بانک مزبور برسد.

- ۲- با توجه به جزء (۳) بند (ج) ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به منظور رعایت صرفه و صلاح و منافع ملی کشور، تمامی عملیات طرح از آغاز تا بهره‌برداری باید با کنترل کمی و کیفی و کنترل قیمت و اخذ تضمینهای لازم صورت

(ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور^(۱) و بندهای (ز)، (ح)، (ط) و

► پذیرد. وزیر ذی ربط مستقیماً مسؤول اجرای این امر می‌باشد.

آین نامه اجرایی و نظارتی توسط مؤسسه استاندارد و سازمان برنامه بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۱-۳- طرحهای مصوب جهت استفاده از تسهیلات مالی (فاینانس) قابل تبدیل به بیع مقابل هستند.

۳- شرکت ملی نفت ایران مکلف است برای توسعه میدان‌گازی با اولویت میدان پارس جنوبی تا سقف صد و پنجاه میلیون (۱۵۰/۰۰۰) مترمکعب گاز طبیعی در روز اقدام نماید و باز پرداخت تعهدات ایجاد شده را از محل تولیدات همان میدان و یا موارد مذکور در بند(الف) ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران انجام دهد. ش - به وزارت علوم و تحقیقات و فن آوری اجازه داده می‌شود جهت تجهیز، راه اندازی و به روزگردان کارگاهها و آزمایشگاههای دوره‌های تحصیلات تکمیلی تا سقف چهارصد میلیون (۴۰۰/۰۰۰) دلار از طریق دریافت وامهای بلند مدت خارجی اقدام نماید. در قالب سقف تعهدات برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران).

۱- اجزاء (۱-۱)، (۱-۲)، (۵) و (۶) بند (ل)، تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور:
بند ۱-۱- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۵۰۰/۰۰۰) دلار برای طرحهایی که تمامی پرداخت‌های مربوط به آنها اعم از باز پرداخت و هزینه‌های ذی ربط از محل صدور محصولات تولیدی همان طرحها (بخش «خصوصی، تعاونی، دولتی») صورت گیرد و پیش پرداخت از محل درآمدها یا سهمیه ارزی همان دستگاه انجام می‌شود. دولت موظف است اجازه صدور محصولات تولیدی این طرحها تا تسویه کامل کلیه تعهدات ناشی از سرمایه‌گذاری مربوط را تضمین نماید.

(ل) تبصره (۲۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور^(۱) و بند (ج) تبصره (۱۰) و

۷-۱-۲- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تامیلخ یک میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای سرمایه‌گذاری طرحهایی که توجیه فنی و اقتصادی و اولویت اجرای آنها به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

۵- به شرکت خدماتی هواپیمایی کشور (آسمان) اجازه داده می‌شود جهت افزایش و تجهیز ناوگان هواپیماهای شرکت تا سقف چهارصد میلیون (۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار از طریق نایانس خودگردان مبادرت به خرید هواپیما به صورت اجاره به شرط تملیک یا خرید اقساط هفت الی ده ساله اقدام و از محل درآمدهای ارزی خود، تعهدات مربوط را تأمین نماید.

۶- به شرکت سهامی خاص خدمات هواپیمایی پست و مخابرات (پیام) اجازه داده می‌شود نسبت به تکمیل و اجرای طرحهای خود تا سقف هشتاد و پنج میلیون (۸۵/۰۰۰/۰۰۰) دلار از اعتبارات این تبصره از طریق انعقاد قراردادها و مشارکت هواپیمایی، پیش فروش خدمات فرودگاهی و پهروبرداری از زمین و منابع آن با جلب سرمایه اشخاص حقوقی و حقوقی به روشن پیغام متناسب از تصویب شورای اقتصاد اقدام، تعهدات مربوطه را تأمین نماید.

۱- بندهای ز، ح، ط، ول تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور:

ز- در اجرای ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷، دولت مجاز است در سال ۱۳۸۱ با رعایت اهداف قانون مذکور و مفاد این بند از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به تأمین و تضمین منابع مالی از بازارهای سرمایه خارجی برای سرمایه‌گذاری مشروطه زیر تا سقف سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار در قالب قراردادهای تأمین مالی پروژه‌ها و یا مشارکت استفاده نماید:

۱- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای طرحهایی که تمامی پرداخت‌های مربوط به آنها اعم از بازپرداخت و

▶ هزینه‌های ذی‌ربط از محل صدور محصولات تولیدی همان طرحها (بخش خصوصی، تعاونی یا دولتی و عمومی) صورت گیرد و پیش پرداخت از محل درآمدها یا سهمیه ارزی همان دستگاه انجام می‌شود.

دولت موظف است اجازه صدور محصولات تولیدی این طرحها را تا تسویه کامل کلیه تعهدات ناشی از سرمایه‌گذاری مربوطه تضمین نماید.

-۲- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ یک میلیارد و پانصد میلیون (۱۰۰۰/۵۰۰/۰۰۰) دلار برای سرمایه‌گذاری طرحهایی که توجیه فنی و اقتصادی و اولویت اجرای آنها به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

طرحهای موضوع این بند از تسهیلات مالی (فاینانس) با رعایت بند (ه) ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران قابل تبدیل به بيع مقابله هستند.

ح - به منظور تأمین منابع مالی اجرای طرحهای زودبازده اشتغالزا مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰) دلار از منابع یادشده براساس آیین نامه‌ای که توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و دستگاههای ذی‌ربط تدوین و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد در اختیار بانکهای صنعت و معدن، کشاورزی، مسکن و صنادوق تعاون و صنادوق حمایت از فرصتهای شغلی قرار می‌گیرد.

ط - به دولت اجازه داده می‌شود از کمکهای بلا عوض سازمانها و مؤسسات بین‌المللی که در آنها عضویت دارد تا سقف پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰) دلار استفاده نماید.

ل - به منظور تحقق اهداف برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بخش نفت، به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود برای اجرای طرحهای جلوگیری کامل از سوزاندن گازهای همراه نفت و نوسازی تأسیسات نفتی از طریق استفاده از منابع خارجی (فاینانس) با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام کرده و تعهدات حاصله تا سقف

بندهای (ز) و (د) تبصره (۱۶) و (د)، (ه)، (ف)، (ز) و (ط) تبصره (۲۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور^(۱) و بند (ز) تبصره (۲۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۳ کل

▶ دو میلیارد (۲۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار را از محل فروش محصولات تولیدی طرحهای اجرا شده (به استثنای نفت خام) و یا موارد مذکور در بند (الف) ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران بازپرداخت کند.

مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور برای این طرحها الزامی است.

۱- بند ج تبصره ۱۰ قانون بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور:

ج - دولت مکلف است برای نوسازی و بازسازی و به روزنودن خطوط تولید استیتویاستور ایران و مؤسسه رازی مبلغ یکصد میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل بند (پ) تبصره (۳) و تا سقف سی میلیون (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار از محل بند (ز) تبصره (۲۱) این قانون تسهیلات ریالی و ارزی در اختیار مؤسسات فوق الذکر قرار دهد. مؤسسات یاد شده مکلفند از محل فروش تولیدات خود نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات اقدام کنند.

بندهای (ز) و (د) تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور:

د - به منظور پیشگیری از خسارت حوادث غیرمنتقبه از جمله زمین لرزه، به وزارت کشور اجازه داده می شود با هماهنگی وزارت مسکن و شهرسازی در چارچوب تعیین فضا و مکان های مناسب و استفاده از فناوری های روز جهان جهت طرحهای تجمعی و بهسازی بافت های فرسوده شهرهای بزرگ به ویژه در شهر تهران و احداث مجتمع های مسکونی ارزان قیمت جایگزین باتضیین دولت نسبت به استفاده از منابع و سرمایه خارجی تا سقف سیصد میلیون (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار موضوع جدول بند (ز) تبصره (۲۱) استفاده نماید. این منابع جهت تحقق اهداف فوق در اختیار بخش های تعاونی و خصوصی قرار خواهد گرفت. تعهدات حاصله از محل فروش و درآمد حاصله از مستحقات فوق الذکر توسط شهرداری ها بازپرداخت خواهد شد.

► ز - تا مبلغ پانزده میلیون (۱۵/۰۰۰) دلار از منابع بند (ز) تبصره (۲۱) به منظور تأمین هزینه های زیربنایی مربوط به جابجایی پنج ناحیه شهر مسجد سلیمان موضوع مصوب دولت در اختیار شرکت عمران شهر های جدید قرار می گیرد. شرکت ملی نفت ایران در سررسید مکلف به پرداخت اقساط این اعتبار براساس دستورالعملی خواهد بود که به پیشنهاد وزیر مسکن و شهرسازی به تصویب هیأت مشکل از وزیران مسکن و شهرسازی، نفت و کشور خواهد رسید.

بند های (د)، (ه)، (ز)، (ف) و (ط) تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور:

د - با رعایت ماده ۸۵ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای بند (ه) همان ماده به منظور استفاده حداکثر از میدان گازی مشترک پارس جنوبی و صیانت از مخازن گازی شرکت ملی نفت ایران مکلف است نسبت به توسعه میدان پارس جنوبی تا سقف تولید اضافی یکصد میلیون متر مکعب گاز در روز و مایع سازی و احداث پالایشگاه مایعات گازی برای مصارف داخلی و صادرات اقدام کند و بازپرداخت تعهدات ایجاد شده را از محل محصولات تولیدی این طرحها یا موارد مذکور در بند الف ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران انجام دهد. تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقتنامه طرحهای مذکور با سازمان مدیریت برنامه ریزی کشور الزامی است.

ه - با رعایت ماده ۸۵ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اجرای بند (ه) همان ماده شرکت ملی نفت ایران مکلف است برای توسعه میدان مشترک نفتی تا سقف تولید اضافی شصصد هزار بشکه در روز پس از تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اقدام نماید و بازپرداخت تعهدات ایجاد شده را در هر یک از طرحها از محل تولیدات اضافی همان طرح انجام دهد.

ز - در اجرای ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی

► ایران، دولت مجاز است در سال ۱۳۸۲ با رعایت اهداف قانون مذکور و مفاد این بند نسبت به تأمین و تضمین منابع مالی از بازارهای سرمایه خارجی برای سرمایه‌گذاری مشروطه زیر تا سقف شش میلیارد و هشتصد میلیون (۶/۸۰۰/۰۰۰) دلار در قالب قراردادهای تأمین مالی پروژه‌ها و یامشارکت براساس جدول پیوست این قانون استفاده نماید:

۱ - تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ سه میلیارد و نهصد میلیون (۳/۹۰۰/۰۰۰) دلار برای طرحهایی که تمامی پرداختهای مربوط به آنها اعم از بازپرداخت و هزینه‌های ذی‌ربط از محل صدور محصولات تولیدی همان طرحها (بخش خصوصی، تعاونی یا دولتی و عمومی) صورت گیرد و پیش‌پرداخت از محل درآمدها یا سهمیه ارزی همان دستگاه انجام می‌شود.

دولت موظف است اجازه صدور محصولات تولیدی این طرحها را تا تسویه کامل کلیه تمدهات ناشی از سرمایه‌گذاری مربوط تضمین نماید.

۲ - تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ دو میلیارد و نهصد میلیون (۲/۹۰۰/۰۰۰) دلار برای سرمایه‌گذاری طرحهایی که توجیه فنی و اقتصادی و اولویت اجرای آنها به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

طرحهای موضوع این بند از تسهیلات مالی (فاینانس) با رعایت بند (ه) ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران قابل تبدیل به بیع متقابل هستند.

ط - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود از کمکهای بلا عوض سازمانها و مؤسسات بین‌المللی که در آنها عضویت دارد تا سقف پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰) دلار استفاده نماید.

ف - در اجرای مواد (۸۵) و (۱۲۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، در سال ۱۳۸۲ به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود در کلیه مناطق کشور از جمله

کشور^(۱)، با شرایط مصوب، برای باقیمانده سقف تسهیلات خارجی در سال ۱۳۸۴

► مناطق توسعه نیافته مکران، جازموریان، سیستان، طبس و مغان به استثنای خوزر (که براساس قانون خود عمل خواهد شد) و خلیج فارس و استانهای خوزستان، ایلام، بوشهر، کهکیلویه و بویراحمد که عملیات اکتشافی مربوط به ریسک پیمانکار انجام و منجر به کشف میدان قابل تولید تجاری شود، تا سقف یک میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار با تصویب شورای اقتصاد^{*} پس از تصویب شورای اقتصاد و مبالغه موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرحله توسعه را به دنبال مرحله اکتشاف و از طریق عقد قرارداد با همان پیمانکار به روش بیع متقابل آغاز نماید. هزینه‌های اکتشافی (مستقیم و غیرمستقیم) در قالب قرارداد بیع متقابل که برای توسعه میدان منعقد می‌شود، منظور و به همراه هزینه‌های توسعه از محل فروش محصولات تولیدی همان میدان بازیرداخت خواهد شد.

در صورتی که در پایان مرحله اکتشاف، میدان تجاری در هیچ نقطه‌ای از منطقه کشف نشده باشد، قرارداد اکتشافی خاتمه خواهد یافت و نظر قرارداد حق مطالبه هیچگونه وجودی را خواهد داشت.

* به نظر می‌رسد عبارت «با تصویب شورای اقتصاد» زاید بوده و باید حذف شود.

۱- بند ز تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور:

ز- در اجرای ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دولت مجاز است در سال ۱۳۸۴ با رعایت اهداف قانون مذکور و مقادیر این بند نسبت به تأمین و تضمین مبالغی از بازارهای سرمایه خارجی برای سرمایه‌گذاری مشروحه زیر تا سقف نه میلیارد و سیصد میلیون (۹/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار در قالب قراردادهای تأمین مالی پروژه‌ها و یا مشارکت بر اساس جدول پیوست این قانون استفاده نماید:

۱- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ سه میلیارد و هشتصد و هشتاد و چهار میلیون (۴/۸۸۴/۰۰۰) دلار برای طرحهایی که تمایی پرداختهای مربوط به آنها اعم از بازیرداخت و هزینه‌های ذی‌ربط از محل صدور محصولات تولیدی همان طرحها (بخش خصوصی، تعاونی یا

همچنان به قوت خود باقی است. (جدول شماره «۲۰») مصاديق بند (ح) تبصره (۲۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور^(۱) منحصراً برای طرحهای کوچک اشتغالزای زودبازده کشاورزی و صنعتی است. دولت مكلف است گزارش عملکرد اجرای موضوع این بند را هر سه ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

ث - در اجرای ماده (۱۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۲)، دولت مجاز است در سال ۱۳۸۴ با رعایت اهداف و در سقف افزایش مانده تسهیلات فاینانس موضوع بند (ب) جدول شماره (۷) قانون مذکور نسبت به تأمین و تضمین منابع مالی از بازارهای سرمایه خارجی برای سرمایه گذاری در قالب قراردادهای تأمین مالی پروژه‌ها و یا مشارکت استفاده نماید. سرمایه گذاری‌های موضوع این بند از تسهیلات مالی (فاینانس) با رعایت بند

◆ دولتی و عمومی) صورت گیرد و پیش پرداخت از محل درآمدها یا سهمیه ارزی همان دستگاه انجام می‌شود.

دولت موظف است اجازه صدور محصولات تولیدی این طرحها را تا تسویه کامل کلیه تعهدات ناشی از سرمایه گذاری مربوط تضمین نماید.

۲- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ پنج میلیارد و چهارصد و شانزده میلیون آنها به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

طرحهای موضوع این بند از تسهیلات مالی (فاینانس) با رعایت بند (ه) ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران قابل تبدیل به بیع متقابل هستند.

- به زیرنویس بند تبصره ۲ مراجعه شود.
- به زیرنویس بند الف تبصره ۲ مراجعه شود.

(الف) ماده (۱۴) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) قابل تبدیل به بیع متقابل هستند.

آینه نامه اجرایی این بند بنا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ج - اجازه استفاده از باقیمانده تسهیلات به روش بیع متقابل تبصره های (۲۹) قوانین بودجه سال های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰^(۲) و تبصره (۲۱) قوانین بودجه سال های

۱ - بند (الف) ماده (۱۴) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران:

دولت موظف است طرحهای بیع متقابل دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) این قانون و همچنین مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و بانکها را در لواح بودجه سالیانه پیش بینی و به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

۲ - تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۷۹ -الف - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور تنظیم تعهدات ارزی کشور و حفظ توازن و تعادل در تراز پرداختهای ارزی طی سال ۱۳۷۹ مقررات زیر را در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور و سیاستهای پولی ارزی در ایجاد تعهدات ارزی و ایفای تعهدات قبلی رعایت نماید.

ب - به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود از محل درآمدهای ارزی صادرات نفت خام فرآورده های نفتی و میعانات گازی در سال ۱۳۷۹ تا معادل سیزده میلیارد و پانصد میلیون (۱۳/۵۰۰/۰۰۰) دلار با رعایت مفاد این تبصره و صرفاً به میزان درآمدهای حاصله تعهد و یا پرداخت نماید.

در صورت افزایش درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام نسبت به یازده میلیارد و پانصد میلیون

► (۱۱/۵۰۰/۰۰۰) دلار، پس از پرداخت مبلغ هشتصد و شصت و نه میلیون (۸۶۹/۰۰۰/۰۰۰) دلار بابت بازپرداخت تعهدات ارزی، وجهه ارزی مازاد و همچنین مازاد درآمد ارزی سال ۱۳۷۸ براساس نرخ واریز نامه‌ای با اولویت جهت مصرف در امور تولیدی و صنعتی و معدنی به فروش می‌رسد و معادل ریالی آن به حساب خاصی در خزانه واریز می‌شود و متناسب با وجوده واریزی بنا به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیأت وزیران جهت امور زیر اختصاص می‌یابد:

- تا مبلغ سه هزار میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای پرداخت بخشی از مابالتفاقوت نرخ ارز به دستگاههای اجرایی اعم از وزارت خانه شرکتها و مؤسسات دولتی که نرخ ارز اختصاصی به آنها در سال ۱۳۷۹ نسبت به سال ۱۳۷۸ افزایش می‌یابد.
- تا مبلغ سه هزار میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به صورت وجهه اداره شده برای امور تولیدی از طریق بانکهای تخصصی تا مبلغ سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از این مبلغ بابت مطالبات معوقه قانون حالت اشتغال جانبازان (مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰) به جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحملی اختصاص می‌یابد.
- تا مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت پرداخت مطالبات سازمان بازنشستگی کشوری و لشکری و تأمین اجتماعی جهت سرمایه گذاری.
- تا مبلغ دو هزار و سیصد میلیارد (۲/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت پرداخت دیون و تعهدات دولت در سالهای گذشته به سیستم بانکی.
- تا مبلغ هشتصد میلیارد (۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای افزایش سرمایه بانک توسعه صادرات موضوع بند (و) ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

- ج - در سال ۱۳۷۹، جریان ریالی بازپرداخت تعهدات خارجی باید از طریق زیر انجام گیرد.
- ۱ - مابه التفاوت دریافتی بابت اعتبارات استنادی گشایش یافته با ترخهای کمتر از نزدیک ارز شناور در سالهای قبل برای واردات کالاهای سرمایه‌ای تولیدی، براساس آینین نامه‌ای^{*} که پس از تأیید شورای اقتصاد به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- شبکه بانکی کشور موظف است بدله اشخاص بابت واردات کالاهای سرمایه‌ای تولیدی موضوع این جزء را از تاریخ شروع بهره‌برداری تأسیسات ایجاد شده ظرف مدت پنج سال وصول نماید.
- * آینین نامه اجرایی این بند در تاریخ ۱۴۰۲/۱۸ به تصویب هیأت وزیران رسیده است. و در تاریخهای ۱۴۰۲/۱۷ و ۱۴۰۲/۷/۲۴ اصلاح شده است.
- ۲ - معادل وجوده دریافتی بابت پیش دریافت اعتبارات استنادی سال ۱۳۷۹.
  - ۳ - وزارت نفت مکلف است با رعایت ماده (۱۲۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران اقدامات لازم برای تولید و فروش نفت خام، فرآورده‌های نفتی و میانات گازی برای حصول به مبلغ سیزده میلیارد و هشتاد و نه میلیون و پانصد و هفتاد و شش هزار (۱۳۰۸۹/۵۷۶) دلار به عمل آورد و گزارش ماهانه تولید و فروش نفت خام و فرآورده‌های نفتی و میانات گازی و درآمد ارزی حاصله را همراه با پیش‌بینی تولید و صدور نفت برای ماه بعد تا دهم ماه مذکور را تهیه و به سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی و کمیسیونهای امور نفت، امور برنامه و بودجه، امور اقتصادی و دارایی و تعاون و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.
  - ۴ - در صورتی که شرکت ملی نفت ایران بر حسب ضرورت تمام یا قسمی از فرآورده‌های نفتی مازاد و میانات گازی صادره موضوع ماده (۱۲۵) برنامه سوم را به جای فروش در خارج، معاوضه نماید، موظف است مقدار فرآورده‌های معاوضه شده را در پایان هر ماه به خزانه اعلام نماید.

▶ ه - اجازه داده شده در جزء (۲) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ و اجزای (۲)، (۳)، (۴)، (۵) و (۶) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۸ برای باقیمانده سقف تسهیلات خارجی در سال ۱۳۷۹ همچنان به قوت خود باقی است.

و - شرکت ملی نفت ایران موظف است با رعایت ضوابط اقتصاد مهندسی پالایش، نسبت به کامش تولید نفت کوره در پالایشگاهها تا حداقل استانداردها اقدام نموده و گزارش ماهانه تولید و فروش نفت کوره و دیگر فرآورده‌های نفتی هریک از پالایشگاهها را هر سه ماه یک بار به کمیسیونهای امور نفت، امور اقتصادی و دارایی و تعاوون و امور برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ز - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است پرداختهای ارزی به دستگاههای مشمول این تبصره را که از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند، فقط در مقابل دریافت استناد و مدارک مشبه حاکی از خرید خدمات و یا کالا، پرداخت یا تعهد نماید. در مواردی که ماهیت هزینه اجازه ارائه استناد قبل از ایجاد تعهد یا پرداخت را نمی‌دهد، دستگاه ذی‌ربط مکلف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ پرداخت یا تعهد، استناد و مدارک مورد نیاز را تسلیم نماید مگر در موارد ضروری که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ح - در سال ۱۳۷۹ موارد استثناء جزء (۳) بند (ج) ماده (۱۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به تأیید شورای اقتصاد خواهد رسید.

ط - در سال ۱۳۷۹ هرگونه فعالیت تجاری اعم از خرید و فروش کالاهای داخلی و خارجی و صدور و ورود آن توسط دستگاهها، وزارت‌خانه‌ها، شرکتهای دولتی و نهادهایی که شمول قانون برآنها مستلزم ذکر نام است و مشمولان ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور که فعالیت بازرگانی جزو وظایف آنها نیست، بدون تأیید وزارت بازرگانی و تصویب هیأت وزیران منمنع است.

ی - مه نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با معرفی کمیسیونهای امور بازرگانی و توزیع، امور

◀

► اقتصادی و دارایی و تعاون و برنامه و بودجه با انتخاب مجلس بر فعالیتهای خرید کالاهای اساسی نظارت خواهد کرد.

ک - سه نفر از اعضای کمیسیونهای امور نفت، برنامه و بودجه و صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر عقد قراردادها، برای راهنمای مذکور این تبصره توسط مجلس انتخاب می‌شوند.

ل - ۱- در اجرای ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت موارد زیر نسبت به تأمین و تضمین منابع مالی خارجی به میزان سه میلیارد (۳۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار آزاد نماید.

حائل معادل یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار از تسهیلات فوق برای طرحهای که تمامی پرداختهای مربوط به آنها اعم از بازپرداخت و هزینه‌های ذری ربط از محل صدور محصولات تولید همان طرحها و پیش پرداخت از محل درآمدها یا سهمیه ارزی همان دستگاه انجام می‌گیرد، قابل تأمین و تضمین می‌باشد. دولت موظف است اجازه صدور محصولات تولیدی این طرحها تا تسویه کامل کلیه تعهدات ناشی از سرمایه‌گذاری مربوط را تضمین نماید.

۱-۱- عملیات تأمین منابع ارزی کلیه قراردادها باید با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد. متن قراردادهای مالی و پولی طرحهای فاینانس نیز باید به تأیید بانک مذبور بررسد.

۱-۲- با توجه به جزء (۳) بند (ج) ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به منظور رعایت صرفه و صلاح و منافع ملی کشور، تمامی عملیات طرح از آغاز تا بهره‌برداری باید با کنترل کمی و کیفی و کنترل قیمت و اخذ تضمینهای لازم صورت پذیرد. وزیر ذری ربط مستقیماً مسؤول اجرای این امر می‌باشد.

آیین نامه اجرایی و نظارتی توسط مؤسسه استاندارد و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت

▷ وزیران می‌رسد.

۱-۳- طرحهای مصوب جهت استفاده از تسهیلات مالی (فاینانس) قابل تبدیل به بیع مقابله هستند.

۲- اجازه استفاده از باقیمانده تسهیلات به روش بیع مقابله تبصره‌های (۲۹) قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۷ و ۱۳۷۸ با شرایط مصوب در سال ۱۳۷۹ به قوت خود باقی است.

۳- شرکت ملی نفت ایران مکلف است برای توسعه میادین گازی با اولویت سیدان پارس جنوبی تا سقف صد و پنجاه میلیون (۱۵۰/۰۰۰) مترمکعب گاز طبیعی در روز اقدام نماید و بازپرداخت تعهدات ایجاد شده را از محل تولیدات همان میادین و یا موارد مذکور در بند(الف) ماده (۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران انجام دهد.

۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر سه ماه یک بار به کمیسیونهای ذی‌ربط مجلس شورای اسلامی اعلام دارد.

۵- ورود کلیه ماشین‌آلات تولیدی، قطعات یا کی خودرو و قطعات منفصله (CKD) از طریق پخش خصوصی (صنعتی، معدنی، کشاورزی که توانایی ساخت آنها در داخل وجود ندارد) با تأیید وزارت صنایع، بدون انتقال ارز و بدون ثبت سفارش و گشایش اعتبار، با ارز منشاء خارجی مجاز می‌باشد.

۶- به شرکت خدمات هوایی پایم اجازه داده می‌شود نسبت به تکمیل و اجرای طرحهای خود تا سقف هشتاد و پنج میلیون (۸۵/۰۰۰) دلار از اعتبارات این تبصره از طریق انعقاد قراردادهای مشارکت هوایی، پیش فروش خدمات فرودگاهی و بهره‌برداری از زمین و منافع آن با جلب سرمایه اشخاص حقوقی و حقیقی به روش بیع مقابله پس از تصویب شورای اقتصاد، اقدام و تعهدات مربوطه را تأثیه نماید.

◀

► ۷- به بانک کشاورزی اجازه داده می شود به منظور توسعه تولید و طرحهای بخش کشاورزی تا سقف مبلغ دویست میلیون (۲۰۰/۰۰۰) دلار از اعتبارات این تبصره از بانکها و مؤسسات خارجی اعتبار دریافت نماید.

م - دولت مکلف است نرخ فروش ارز را به نحوی تنظیم نماید تا ضمن تأمین نیازهای ضروری مواد اولیه و قطعات یدکی صنایع و کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای و دیگر نیازهای اساسی جامعه و تأمین ارز کالاهایی که موجب افزایش تولید کالاهای صادراتی با جایگزینی کالاهای وارداتی می‌گردد، درآمد موضوع ردیف ۲۱۰۴ قسمت سوم این قانون نیز تحقق یابد. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است درآمد حاصل از فروش ارز را بر مبنای ماهانه به خزانه واریز نماید. نرخ ارز تخصیصی برای تولید انواع کالا اعم از سرمایه‌ای، واسطه‌ای و مصرفی نمی‌باشد از نرخ ارز تخصیصی برای واردات همان کالا بیشتر باشد.

ن - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است تسویه ریالی ارزهای واگذاری به اشخاص حقیقی و حقوقی را به نحوی عمل نماید که در زمان ترجیح کالا طبق ضوابط و مقررات با ذی نفع اعتبارات استنادی تسویه حساب کامل نماید. هرگونه تغییر قانونی قیمت ارز، بعد از آن هیچ تعهد و مسؤولیتی برای ذی نفع نخواهد داشت.

س - دولت مکلف است سیاستهای ارزی را طوری تنظیم نماید که بانکها بتوانند حسابهای ارزی داخلی و خارجی افتتاح نمایند و سپرده‌های ارزی داخلی و خارجی را جذب کنند.

ع - در سال ۱۳۷۹ الصاق شناسنامه برای فرش صادراتی، موضوع ماده (۲۲) قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۷۲/۷/۲، اختیاری می‌باشد.

ف - به بانکهای صنعت و معدن و کشاورزی اجازه داده می شود نسبت به تأمین منابع مالی خارجی تا مبلغ یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰) دلار از طریق خط اعتباری برای خرید ماشین آلاتی که صرفاً

د تولیدات صادراتی دارند و همچنین ماشین آلات مکانیزاسیون کشاورزی اقدام نموده و با اخذ وثیقه صرفاً از داراییهای ثابت (ماشین آلات، تأسیسات ساختمان و زمین واحدهای تولیدی) و با اعمال کنترل بر حسابهای بانکی این گونه طرحها باز پرداخت اقساط وامهای مذکور را به صورت ارزی ضمانت نمایند.

ص - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در صورت تقاضای دستگاه اجرایی معادل ریالی مابه التفاوت سهمیه تخصیصی با نرخ واریز نامه‌ای ارز از محل سهمیه دستگاه جهت جایگزینی کالا و یا خدمات داخلی به جای خارجی در اختیار دستگاه قرار دهد.

ق - فروشنده‌گان صنایع دستی، هتلداران و دفاتر جهانگردی موظفند درآمدهای ارزی خود را مستقیماً تحويل بانک مرکزی جمهوری اسلامی نمایند. بانک مزبور مکلف است درآمد ارزی واحدهای فرق را به نرخ ارز منشاء خارجی و توافقی خریداری کند و یک درصد (۱٪) از مجموع درآمد ارزی را هر سه ماه یک بار محاسبه و با نرخ یک هزار و هفتصد و پنجاه (۱۷۵۰) ریال برای حضور در نمایشگاههای بین‌المللی جهانگردی در اختیار فروشنده‌گان صنایع دستی، هتلداران و دفاتر جهانگردی قرار دهد تا زیر نظر سازمان ایرانگردی و جهانگردی هزینه گردد.

آینین نامه^{۱۰} آین بند به پیشه‌هاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان ایرانگردی و جهانگردی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

* آینین نامه اجرایی بند (ق) تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور در تاریخ ۱۴/۱/۱۳۷۹ به تصویب هیأت وزیران رسیده است.

ر - دولت موظف است به جای واردات روغن نباتی خام در حد ظرفیت کارخانجات داخلی دانه‌های روغنی به منظور استحصال روغن خام وارد نماید.

ش - به وزارت علوم و تحقیقات و فناوری اجازه داده می‌شود جهت تجهیز، راهاندازی و به روزگردن

▷ کارگاهها و آزمایشگاههای دوره‌های تحصیلات تکمیلی تا سقف چهارصد میلیون (۴۰۰/۰۰۰) دلار از طریق دریافت وامهای بلند مدت خارجی اقدام نماید.(در قالب سقف تعهدات برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران)

ت - در سال ۱۳۷۹ واردات دارو با مجوز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بانک مرکزی با ثبت سفارش مجاز می‌باشد.

ث - در اجری بند (ز) ماده (۲۰۴) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی موظف است تا مبلغ پنج میلیون (۵/۰۰۰) دلار از اعتبارات بند فوق الذکر را جهت اعزام به خارج جانبازان و خرید دارو و تجهیزات پزشکی مورد نیاز جانبازان در اختیار بنیاد جانبازان قرار دهد.

خ - کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های موضوع ماده (۱۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^{*} مشمول احکام این تبصره می‌باشد.

* ماده ۱۱ - سهام متعلق به وزارتخانه‌ها، مؤسسه‌های دولتی، شرکت‌های دولتی موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶ و اصلاحات بعدی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و سایر شرکت‌هایی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه و یا سهام آنها منفرد یا مشترکاً متعلق به وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، شرکت‌های دولتی (به استثنای بانکها و مؤسسات انتفاعی و شرکت‌های بیمه) و همچنین سایر شرکت‌های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که مشمول قوانین و مقررات عمومی به آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته وزارت نفت و شرکت‌های تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکت‌های تابعه و سازمان صنایع ملی ایران و شرکت‌های تابعه و مرکز تهیه و توزیع کالا، همچنین سهام متعلق به دستگاههای فوق الذکر در شرکت‌های غیردولتی و شرکت‌هایی که تابع قانون خاص می‌باشند، مشمول

▷ مقررات این فصل خواهند بود.

تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ - الف - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور تنظیم تعهدات ارزی کشور و حفظ توازن و تعادل در تراز پرداخت‌های ارزی طی سال ۱۳۸۰ مقررات مذکور در این تبصره رادر چارچوب قانون پولی و بانکی کشور و سیاست‌های پولی و ارزی در ایجاد تعهدات ارزی و ایفای تعهدات قبلی رعایت نماید.

ب - به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود از محل درآمدهای ارزی صادرات نفت خام در سال ۱۳۸۰ تا معادل دوازده میلیارد و هشتصد و شصت و چهار میلیون (۱۲/۸۶۴/۰۰۰) دلار با رعایت مفاد این تبصره و صرفاً به میزان درآمدهای حاصله تعهد و یا پرداخت نماید.

مازاد درآمد ارزی سال ۱۳۷۸ بر اساس نرخ گواهی سپرده ارزی، توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خریداری و معادل ریالی آن به حساب خاصی درخزانه واریز می‌شود و متناسب با وجوده واریزی بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران جهت امور زیر اختصاص می‌یابد:

۱ - تا مبلغ یک هزار و دویست میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای پرداخت نخشی از مابهالتقاوت نرخ ارز به دستگاه‌های اجرایی اعم از وزارت‌تخانه، شرکتها و مؤسسات دولتی که نرخ ارز اختصاصی به آنها افزایش می‌یابد.

۲ - تا مبلغ چهارهزار و پانصد میلیارد (۴/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به صورت وجوده اداره شده برای اجرای طرحهای تولیدی از طریق بانکهای عامل و با اولویت استانهای با شاخص نرخ بیکاری و مهاجرفترست بالاتر.

۳ - تا مبلغ یک هزار میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای تحقق اهداف جهش

► صادراتی در قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شرح زیر اختصاص می‌یابد:

۱- مبلغ پانصد و هفتاد و پنج میلیارد (۰/۰۰۰/۰۰۰/۵۷۵) ریال بابت تکمیل و افزایش سرمایه صندوق ضمانت صادرات ایران به منظور اقدام در چارچوب قانون تأسیس صندوق ضمانت صادرات ایران مصوب ۱۳۷۲/۵/۹.

۲- مبلغ چهارصد و بیست و پنج میلیارد (۰/۰۰۰/۰۰۰/۴۲۵) ریال به بانک توسعه صادرات ایران بابت افزایش سرمایه در اجرای بند (و) ماده (۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

۳- تا مبلغ یک هزار و سیصد میلیارد (۰/۰۰۰/۰۰۰/۱/۳۰۰) ریال بابت پرداخت پاداش پایان خدمت به کارکنان رسمی و ثابت مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ واعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی هنگام بازنشستگی، به ازای هر سال خدمت به میزان یک ماه آخرین حقوق و مزایای مبنای پرداخت کشور بازنشستگی (حداکثر سی ماه).

۴- تا مبلغ دو هزار میلیارد (۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۲) ریال جهت پرداخت دیون و تعهدات دولت در سالهای گذشته به سیستم بانکی.

۵- تا مبلغ دویست میلیارد (۰/۰۰۰/۰۰۰/۲۰۰) ریال جهت تقویت امنیت مرزهای کشور (با اولویت مرزهای شرقی)، به وزارت کشور اختصاص می‌یابد تا وفق مصوبات شورای امنیت کشور در اختیار دستگاههای ذی‌ربط قرار گیرد.

در صورت افزایش درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام نسبت به دوازده میلیارد و هشتصد و شصت و چهار میلیون (۱۲/۸۶۴/۰۰۰) دلار، مبلغ یک میلیارد و شصت میلیون

► (۱/۰۰۰/۰۰۰) دلار بابت بازپرداخت تعهدات ارزی، اختصاص می‌یابد.
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است گزارش عملکرد این بند را به تفکیک موارد تهیه و به
دیوان محاسبات کشور ارسال نماید. دیوان محاسبات کشور موظف است نسبت به رسیدگی به گزارش
موصوف همانند سایر تبصره‌ها اقدام نماید.

ج - در سال ۱۳۸۰، جریان ریالی بازپرداخت تعهدات خارجی باید از طریق زیر انجام گیرد:

۱ - مابه التفاوت دریافتی بابت اعتبارات استنادی گشايش یافته با نرخهای کمتر از نرخ ارز
رسمی (شناور) در سالهای قبل برای واردات کالاهای سرمایه‌ای تولیدی، براساس آیین نامه‌ای^{*} که
پس از تأیید شورای اقتصاد به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
* آیین نامه اجرایی جزء ۱ بندوج تبصره ۲۹ در تاریخ ۱۳۷۹/۱۲/۲۸ به تصویب هیأت وزیران رسیده
است.

۲- شبکه بانکی کشور موظف است بدھی اشخاص بابت واردات کالاهای سرمایه‌ای تولیدی
موضوع این جزء را از تاریخ شروع بهره‌برداری تأسیسات ایجاد شده وصول نماید.
۳- معادل سپرده‌های دریافتی بابت پیش دریافت اعتبارات استنادی سال ۱۳۸۰

۴ - وجوده دریافتی از مشتریان در زمان معامله استناد در بانک کارگزار.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ضوابط گشايش اعتبارات استنادی را به نحوی تنظیم
نماید که تسویه ریالی اعتبارات استنادی گشايش یافته در سیستم بانکی در زمان معامله استناد (تحویل
کالا یا خدمات) طبق ضوابط و مقررات با ذی نفع اعتبارات استنادی انجام شود. هرگونه تغییر قانونی
قیمت ارز بعد از آن هیچ تعهد و مسؤولیتی برای ذی نفع نخواهد داشت.

د - وزارت نفت مکلف است گزارش ماهانه تولید و فروش نفت خام و فرآورده‌های نفتی و میانات
گازی و درآمد ارزی حاصله را همراه با پیش‌بینی تولید و صدور نفت برای ماه بعد تا دهم ماه مذکور تهیه

► و به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی و کمیسیون‌های انرژی، برنامه و بودجه و محاسبات، اقتصادی و امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

۲ - در صورتی که شرکت ملی نفت ایران بر حسب ضرورت تمام یا قسمتی از فرآورده‌های نفتی مازاد و میغانات گازی صادره موضوع ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران را به جای فروش در خارج، معاوضه نماید، موظف است مقدار فرآورده‌های معاوضه شده را در پایان هر ماه به خزانه و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی اعلام نماید.

ه - اجازه داده شده درجزء (۲) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور و اجزاء (۲)، (۳)، (۴)، (۵) و (۶) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور و اجزاء (۱) و (۳) بند (ل) و بند (ش) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور برای پایمانده سقف تسهیلات خارجی در سال ۱۳۸۰ همچنان به قوت خود باقی است.

و - شرکت ملی نفت ایران موظف است با رعایت ضوابط اقتصاد مهندسی بالا یش، نسبت به کاهش تولید نفت کوره در پالایشگاهها تا حداقل استانداردها اقدام نموده و گزارش ماهانه تولید و فروش نفت کوره و دیگر فرآورده‌های نفتی هر یک از پالایشگاهها را هر سه ماه یک بار به کمیسیون‌های انرژی، اقتصادی، اجتماعی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ز - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است پرداخت‌های ارزی به دستگاه‌های مشمول این تبصره را که از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند، فقط در مقابل دریافت اسناد و مدارک مثبته حاکی از خرید خدمات و یا کالا، پرداخت یا تعهد نماید. در مواردی که ماهیت هزینه اجازه ارائه اسناد قبل از ایجاد تعهد یا پرداخت را نمی‌دهد، دستگاه ذی ربط مکلف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ پرداخت یا

▶ تعهد، استاد و مدارک مورد نیاز را تسلیم نماید مگر در موارد ضروری که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ح - دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۱۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مکلفند هرگونه معامله و قراردادهای خارجی خود را که بیش از یک میلیون (۱۰۰۰/۱) دلار باشد تنها از طریق مناقصه محدود یا بین المللی (با درج آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار داخلی و خارجی) انجام و منعقد نماید. موارد استثناء با رعایت جزء (۱) و (۲ بند (ج) ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به تأیید هیأت وزیران خواهد رسید. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فقط مجاز به تعهد یا پرداخت معاملات و قراردادهایی است که تأیید بالاترین مقام دستگاههای اجرایی مبنی بر رعایت مفاد این بند را داشته باشد.

در ارزیابی پشتنهادهای قیمت بین شرکتهای ایرانی و خارجی محاسبه نرخ ارز، قیمت ارزگوایی سپرده ارزی می‌باشد.

ط - در سال ۱۳۸۰ هرگونه فعالیت تجاری اعم از خرید و فروش کالاهای داخلی و خارجی و صدور و ورود آن توسط دستگاهها، وزارت‌خانه‌ها، شرکتهای دولتی و نهادهایی که شمول قانون برآنها مستلزم ذکر نام است و مشمولان ماده (۲) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ که فعالیت بازرگانی جزو وظایف آنها نیست، ممنوع است.

ی - در اجرای ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به وزارت نفت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۸۰ تا سقف چهار میلیارد و هفتصد میلیون (۴/۷۰۰/۰۰۰) دلار به صورت بیع متقابل به شرح زیر استفاده نماید:

۱- طرح توسعه استفاده از گاز طبیعی در صنایع، شهرها و مناطق روستایی (به فاصله پنج

▷ کیلومتر از خطوط انتقال).

- طرح بهینه‌سازی مصرف انرژی.

- طرح جایگزینی سوخت خودرو با گاز طبیعی.

- طرح تولید فرآورده‌های نفتی از گاز طبیعی.

- طرح ایجاد تأسیسات مایع سازی و صادرات گاز طبیعی.

تعهدات مربوط از محل درآمد اجرایی طرحهای فوق الذکر یا موارد مذکور در بند(الف) ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران بازپرداخت خواهد شد.

اجرای طرحهای موضوع این تبصره پس از تصویب توجیه فنی و اقتصادی هریک از آنها توسط شورای اقتصاد و مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور انجام خواهد شد.

شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران مجاز استند بخشی از سرمایه‌گذاری طرحهای مزبور را حسب موافقنامه از محل منابع داخلی خود تأمین کنند.

ک - به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود در توسعه میدان نفتی آزادگان، تعهدات ایجاد شده را در قالب قرارداد بیع متناسب با سقف دو میلیارد و هشتصد میلیون (۲/۸۰۰/۰۰۰) دلار از محل حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) تولیدات روزانه همان میدان در دوران بازپرداخت، تعهد و پرداخت نماید.

ل - ۱ - در اجرای ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دولت مجاز است در سال ۱۳۸۰ با رعایت اهداف قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و مفاد این بند از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به تأمین و تضمین منابع مالی از بازارهای سرمایه خارجی برای سرمایه‌گذاری مشروطه

▷ زیر تا سقف سه میلیارد و پانصد میلیون (۳/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار در قالب قراردادهای تأمین مالی پروژه‌ها و یا مشارکت استفاده نماید.

۱-۱- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای طرحهایی که تمامی پرداخت‌های مربوط به آنها اعم از بازپرداخت و هزینه‌های ذی‌ربط از محل صدور محصولات تولیدی همان طرحها (بخش «خصوصی، تعاونی، دولتی») صورت گیرد و پیش پرداخت از محل درآمدها یا سهمیه ارزی همان دستگاه انجام می‌شود. دولت موظف است اجازه صدور محصولات تولیدی این طرحها تا تسویه کامل کلیه تعهدات ناشی از سرمایه‌گذاری مربوط را تضمین نماید.

۲-۱- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای سرمایه‌گذاری طرحهایی که توجیه فنی و اقتصادی و اولویت اجرای آنها به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

۳-۱- مبلغ یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار جهت تأمین اعتبار ارز نقدی و ریالی اجرای طرحهای عمرانی نیمه تمام و مهم کشور مذکور در برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و بهسازی شبکه راه آهن، تأمین آب، آبرسانی به شهرها و صنایع، ایجاد شبکه آبیاری و زه کشی، ایجاد و توسعه فاضلاب شهرها، برنامه‌های فصل کشاورزی و منابع طبیعی و تکمیل تقطumat نیمه تمام و احداث تقطumat باقی‌مانده شبکه راه‌های اصلی و بزرگراه‌ها اختصاص تا پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران بین برنامه‌های مذکور توزیع گردد. در داخل هر برنامه طرحهای با پیشرفت فیزیکی بیشتر دارای اولویت خاص می‌باشند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است برای تحقق این امر مبلغ یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار به صورت تسهیلات درازمدت دریافت و پس از تأمین نیازهای ارزی طرحهای مذکور، معادل

► ریالی باقیمانده را پس از فروش بازخ واریز نماید به حساب مخصوص نزد خزانه واریز نماید.
وجوه واریزی با تقاضای دستگاههای اجرایی ذی ربط و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به اعتبار طرحهای مصوب اضافه می شود.

۴- عملیات تأمین منابع ارزی کلیه قراردادها باید با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد. متن قراردادهای مالی و پولی طرحهای فاینانس نیز باید به تأیید بانک مذبور بررسد.

۵- با توجه به جزء (۳) بند (ج) ماده (۸۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به منظور رعایت صرفه و صلاح و منافع ملی کشور، تمامی عملیات طرح ازآغاز تاپردازی باید با کنترل کنی و کنترل قیمت و اخذ تضمینهای لازم صورت پذیرد. وزیر ذی ربط مستقیماً مسئول اجرای این امر می باشد.
آینه نامه اجرایی و نظارتی توسط مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

۶- طرحهای مصوب جهت استفاده از تسهیلات مالی (فاینانس) قابل تبدیل به بیع مقابل هستند.

۷- اجازه استفاده از باقیمانده تسهیلات به روشن بیع مقابل تبصره های (۲۹) قوانین بودجه سالهای ۱۴۰۱، ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ کل کشور با شرایط مصوب، در سال ۱۴۰۰ به قوت خود باقی است.
۸- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر سه ماه یک بار به کمیسیون های ذی ربط مجلس شورای اسلامی اعلام دارد.

۹- ورود کلیه ماشین آلات تولیدی، قطعات یدکی مربوط به تولید و قطعات یدکی خودرو و قطعات منفصله (CKD) (صنعتی، معدنی، کشاورزی که توانایی ساخت آنها در داخل وجود ندارد)

- ▷ از طریق بخش‌های خصوصی و تعاونی با تأیید وزارت صنایع و معادن، بدون انتقال ارز و بدون پرداخت حق ثبت سفارش و گشايش اعتبار، با ارز منشاء خارجی مجاز می‌باشد.
- ۵ - به شرکت خدماتی هواپی کشور (آسمان) اجازه داده می‌شود جهت افزایش و تجهیز ناوگان هواپیماهای شرکت تا سقف چهارصد میلیون (۴۰۰/۰۰۰) دلار از طریق فاینانس خودگردان مبادرت به خرید هواپیما به صورت اجاره به شرط تمدیک یا خرید اقساط هفت الی ده ساله اقدام و از محل درآمدهای ارزی خود، تعهدات مربوط را تأمیه نماید.
- ۶ - به شرکت سهامی خاص خدمات هواپی پست و مخابرات (پام) اجازه داده می‌شود نسبت به تکمیل و اجرای طرحهای خود تا سقف هشتاد و پنج میلیون (۸۵/۰۰۰) دلار از اعتبارات این تبصره از طریق انعقاد قراردادها و مشارکت هواپی، پیش فروش خدمات فرودگاهی و بهره‌برداری از زمین و منابع آن با جلب سرمایه اشخاص حقوقی و حقیقی به روش بیع متقابل پس از تصویب شورای اقتصاد اقدام، تعهدات مربوطه را تأمیه نماید.
- م - سه نفر از اعضای کمیسیون‌های انزوی، برنامه و بودجه و محاسبات و صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر عقد قراردادها، بر اجرای طرحهای مذکور این تبصره توسط مجلس شورای اسلامی انتخاب می‌شوند.
- ن - دولت مکلف است نرخ فروش ارز را به نحوی تنظیم نماید تا ضمن تأمین نیازهای ضروری مواد اولیه و قطعات پدکی صنایع و کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای و دیگر نیازهای اساسی جامعه و تأمین ارز کالاهایی که موجب افزایش تولید کالاهای صادراتی یا جایگزینی کالاهای وارداتی می‌گردد، درآمد موضوع ردیف ۲۱۰۱۰۴ قسمت سوم این قانون نیز تحقق یابد. بنابر مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است درآمد حاصل از فروش ارز را بر مبنای ماهانه به خزانه واریز نماید. نرخ ارز تخصیصی برای تولید انواع کالا اعم از سرمایه‌ای، واسطه‌ای و مصرفی نمی‌باشد از نرخ ارز تخصیصی برای واردات

► همان کالا بیشتر باشد.

- س - دولت مکلف است سیاستهای ارزی را طوری تنظیم نماید که بانکها بتوانند حسابهای ارزی داخلی و خارجی افتتاح نمایند و منابع و سپرده‌های ارزی داخلی و خارجی را جذب کنند.
- ع - در سال ۱۳۸۰ الصاق شناسنامه برای فرش صادراتی، موضوع ماده (۲۲) قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۷۲/۷/۲، اختیاری می‌باشد.

- ف - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در صورت تهاضای دستگاه اجرایی معادل ریالی مابه التفاوت سهمیه تخصیصی با نرخ گواهی سپرده ارزی از سهمیه دستگاه جهت جایگزینی کالا و یا خدمات داخلی به جای خارجی در اختیار دستگاه قرار دهد.

- ص - فروشنده‌گان صنایع دستی، هتلداران و دفاتر خدمات جهانگردی موظفند درآمدهای ارزی خود را مستقیماً تحويل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نمایند. بانک مزبور مکلف است درآمد ارزی واحدهای فوق را به نرخ ارز منابع خارجی و توافقی خریداری کند و یک درصد (۱٪) از مجموع درآمد ارزی را هر سه ماه یک بار محاسبه و با نرخ یک هزار و هفتصد و پنجاه (۱۷۵۰) ریال برای حضور در نمایشگاههای بین‌المللی جهانگردی در اختیار فروشنده‌گان صنایع دستی، هتلداران و دفاتر خدمات جهانگردی قرار دهد تا زیر نظر سازمان مراکز ایرانگردی و جهانگردی هزینه گردد.

- آیین نامه^{*} این بند به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان مراکز ایرانگردی و جهانگردی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

* آیین نامه اجرایی این بند در تاریخ ۱۳۷۹/۱۲/۲۷ به تصویب هیأت وزیران رسیده است.

- ق - دولت موظف است به جای واردات روغن نباتی خام در خدمه ظرفیت کارخانجات داخلی دانه‌های روغنی به منظور استحصال روغن خام وارد نماید.

- ر - در سال ۱۳۸۰ واردات دارو با مجوز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بانک مرکزی

◀

(۱) با شرایط مصوب در سال ۱۳۸۴ به قوت خود

► جمهوری اسلامی ایران با ثبت سفارش و با رعایت بند (ب) ماده (۱۹۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مجاز می‌باشد.

ش - در اجرای بند (ج) ماده (۱۹۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است تا مبلغ شش میلیون (۶/۰۰۰/۰۰۰) دلار از اعتبارات بند فوق الذکر را جهت اعزام به خارج جانبازان و خرید دارو و تجهیزات پزشکی موردنیاز جانبازان در اختیار بیان مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی قرار دهد.

ت - کلیه وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های موضوع ماده (۱۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مشمول احکام این تبصره می‌باشند.

ث - دولت مکلف است در نیمه اول سال ۱۳۸۰ با انجام مطالعات و بررسی‌های کارشناسی، مقدمات قانونی و امکانات اداری و مالی لازم برای یکسان‌سازی نرخ ارز رافراهم و لایحه بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور را بر مبنای نرخ یکسان ارز به مجلس ارائه نماید به طوری که:

۱ - باعث افزایش بدنهای های دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۱ و سالهای بعد نشود.

۲ - نرخ کالاهای اساسی و خدماتی که ارز آنها با نرخ دولتی تأمین شده است افزایش نیاید.

۳ - تعادل بودجه دولت از لحاظ درآمد و هزینه را حفظ نماید.

۴ - نظام تعرفه‌های بازرگانی چهار نوسانات شدید نگردد.

۵ - سیاستهایی را اتخاذ نماید که موجبات تقویت تولید ملی و صادرات غیر نفتی را فراهم آورد.

۱ - تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور:

تبصره ۲۱ - پول و ارز: الف - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور تنظیم

► تعهدات ارزی کشور و حفظ توازن و تعادل در تراز پرداخت‌های ارزی کشور در سال ۱۳۸۱ مقررات مذکور در این تبصره را در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور و سیاست‌های پولی و ارزی در ایجاد تعهدات ارزی و اینکه تعهدات ارزی قبلی رعایت نماید.

ایجاد هرگونه تعهد ارزی توسط دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب این تبصره علاوه بر رعایت قوانین و مقررات قید شده با رعایت سقف جزء (۲) بند (ب) ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۱/۱/۱۷ مجاز خواهد بود.

ب - به دولت اجازه داده می‌شود تا معادل حداکثر دوازده میلیارد و هشتصد میلیون (۱۲/۸۰۰/۰۰۰) دلار از عوائد حاصل از صدور نفت خام در سال ۱۳۸۱ و تا معادل حداکثر دو میلیارد و یکصد میلیون (۰۰۰/۱۰۰/۰۰۰) دلار از حساب ذخیره ارزی را به نرخ مورد معامله در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به فروش رساند و مبالغ ریالی حاصله را حسب مورد به حسابهای خزانه موضوع ردیفهای ۸۱۰۱۰۰ و ۹۴۰۲۰۰ قسمت سوم پیوست این قانون واریز نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با نظارت کمیته منظور در ماده (۸۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مسؤولیت تنظیم و ایجاد تعادل در بازار ارز و مدیریت تراز پرداختهای ارزی کشور را بر عهده دارد.

ج - نرخ فروش سایر عوائد و درآمدهای ارزی دولت نیز بر مبنای نرخ مورد معامله در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. عوائد مزبور بر اساس مقررات مربوط به خود حسب مورد با سیستم بانکی معامله خواهد شد و یا به مصرف هزینه‌های مربوطه می‌رسد.

د - در صورت افزایش نرخ ارز نسبت به نرخ مبنای پیش‌بینی مبالغ مندرج در ردیف درآمد عمومی مربوطه و پیش از رقم مندرج در ردیف ذیل مربوط به فروش نفت خام در بودجه، معادل مبالغ اضافه

► دریافتی (ریالی) به سقف ردیف درآمدهای عمومی موضوع ردیف ۸۱۰۱۰۰ منظور در قسمت سوم پیوست این قانون اضافه می‌شود.

ه - تمامی وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی موضوع ماده (۱۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مشمول مقررات این تبصره می‌باشند.
و - اجازه داده شده در اجزاء (۲)، (۳)، (۴)، (۵) و (۶) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور و اجزاء (۱) و (۳) بند (ل) و بند (ش) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور و اجزاء (۱-۱)، (۱-۲)، (۱-۳)، (۵) و (۶) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور برای باقیمانده سقف تسهیلات خارجی در سال ۱۳۸۱ همچنان به قوت خود باقی است.

دولت مکلف است گزارش عملکرد اجزای موضوع این بند را هر سه ماه یکباره به مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

ز - در اجرای ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱/۱۷/۱۳۷۹، دولت مجاز است در سال ۱۳۸۱ با رعایت اهداف قانون مذکور و مفاد این بند از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به تأمین و تضمین منابع مالی از بازارهای سرمایه خارجی برای سرمایه‌گذاری مشروطه زیر تا سقف سه میلیارد (۳۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار در قالب قراردادهای تأمین مالی پروژه‌ها و یا مشارکت استفاده نماید:

۱- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ یک میلیارد و پانصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۵۰۰) دلار برای طرحهایی که تمامی پرداخت‌های مربوط به آنها اعم از بازپرداخت و هزینه‌های ذی‌ربط از محل صدور محصولات تولیدی همان طرحها (بخش خصوصی، تعاونی یا دولتی و عمومی) صورت گیرد و پیش پرداخت از محل درآمدها یا سهمیه ارزی همان دستگاه انجام می‌شود.

▷ دولت موظف است اجازه صدور محصولات تولیدی این طرحها را تا تسویه کامل کلیه تعهدات ناشی از سرمایه‌گذاری مربوطه تضمین نماید.

- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۵۰۰/۰۰۰) دلار برای سرمایه‌گذاری طرحهای که توجیه فنی و اقتصادی و اولویت اجرای آنها به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

طرحهای موضوع این بند از تسهیلات مالی (فاینانس) با رعایت بند (ه) ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران قابل تبدیل به بیع مقابله هستند.

ح - به منظور تأمین منابع مالی اجرای طرحهای زودبازده اشتغالزا مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰) دلار از منابع یادشده براساس آین نامه‌ای که توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و دستگاههای ذی‌ربط تدوین و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد در اختیار بانکهای صنعت و معدن، کشاورزی، مسکن و صنندوق تعاون و صندوق حمایت از فرصتهای شغلی قرار می‌گیرد.

ط - به دولت اجازه داده می‌شود از کمکهای بلاعوض سازمانها و مؤسسات بین‌المللی که در آنها عضویت دارد تاصرف پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰) دلار استفاده نماید.

ی - اجازه استفاده از باقیمانده تسهیلات به روشنی بیع مقابله تبصره‌های (۲۹) قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۸، ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ کل کشور با شرایط مصوب، در سال ۱۳۸۱ به قوت خود باقی است.

به منظور تنظیم تراز پرداختهای خارجی کشور دستگاههای دارای طرحهای بیع مقابله مکلفند در ارتباط با تعهدات ارزی و زمانبندی بازپرداخت این تعهدات هماهنگی لازم را با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عمل آورند و اطلاعات مورد نیاز را در این زمینه به بانک مزبور ارائه کنند.

ک - عملیات تأمین منابع ارزی و زمانبندی بازپرداخت کلیه قراردادهای دستگاههای اجرایی باید با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد. متن قراردادهای مالی و طرحهای

◀ فاینانس دستگاههای یاد شده نیز باید به تأیید بانک مزبور برسد.

ل - به منظور تحقق اهداف برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بخش نفت، به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود برای اجرای طرحهای جلوگیری کامل از سوزاندن گازهای همراه نفت و نوسازی تأسیسات نفتی از طریق استفاده از منابع خارجی (فاینانس) با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام کرده و تعهدات حاصله تا سقف دو میلیارد (۲۰۰۰/۰۰۰) دلار را از محل فروش محصولات تولیدی طرحهای اجرا شده (به استثناء نفت خام) و یا موارد مذکور در بند (الف) ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران بازپرداخت کند.

مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور برای این طرحها الزامی است.

م - به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۸۱ نسبت به تأمین و تضمین معادل دو میلیارد (۲/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای تأمین اعتبار مورد نیاز طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای مندرج در پیوست‌های شماره (۱) و (۲) این قانون اقدام کند. معادل ریالی مبلغ یاد شده پس از فروش به نسخ روزانه مورد معامله به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حساب خاص خزانه واریز می‌گردد.

اعتبارات طرحهای موضوع این بند که تحت سرفصل خاصی به همین منظور مشخص شده است معادل مبالغ ریالی وصولی ردیف فوق قابل تخصیص خواهد بود.

دولت مکلف است اعتبارات موضوع این بند را حداقل تا پایان شهریورماه سال ۱۳۸۱ تماماً تخصیص دهد.

ن - به دولت اجازه داده می‌شود جهت تسريع در اجرای عملیات طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای مصوب در سال ۱۳۸۱ تا مبلغ دو هزار و چهارصد میلیارد (۴۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مشارکت منتشر نماید و درآمد حاصل را به ردیف شماره ۹۲۰۱۰۰ مندرج در قسمت سوم پیوست این

► قانون واریز نماید.

۱- دولت مکلف است وجوه موردنیاز (اصل اوراق و سود متعلقه) موضوع این بند را هر سال در بردجه سالانه منظور نماید.

۲- پرداخت بهای اوراق مذکور و سود متعلقه از طریق نظام بانکی تضمین می‌گردد. اوراق مشارکت موضوع این بند به عنوان سپرده ثابت تلقی و از پرداخت مالیات معاف خواهد بود.
دولت مکلف است در اجرای این بند، پس از تکمیل هر طرح، آن را به مأخذ آن قسمت از هزینه‌های تمام شده دوره ساخت باحتساب سود قطعی مربوط به اوراق مشارکت که از طریق وجوه حاصل از فروش اوراق مشارکت موضوع این بند تأمین شده است را به کسر سود علی الحساب پرداختی به اوراق مزبور و مبالغ پرداخت شده بابت اصل اوراق مزبور در سرسیله، خریداری نماید.
نحوه فروش اوراق مشارکت و نحوه پرداخت و میزان سود و بازپرداخت اصل آن به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

س- ۱- به وزارت نیرو و شرکتها و سازمانهای تابعه اجازه داده می‌شود برای تکمیل عملیات اجرایی طرح‌های تملک داراییهای سرمایه‌ای بخش برق تا مبلغ یک هزار و شصت میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۶۰۰) ریال از سرمایه‌های مردم از طریق اوراق مشارکت استفاده نمایند.

۲- به وزارت راه و تراپری و شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود برای تکمیل عملیات اجرایی طرح‌های تملک داراییهای سرمایه‌ای فصل راه و تراپری تا مبلغ دو هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۲) ریال از سرمایه‌های مردم از طریق اوراق مشارکت استفاده نمایند.

۳- به وزارت جهاد کشاورزی (شرکت سهامی شیلات ایران) اجازه داده می‌شود جهت تکمیل و اجرای طرح‌های تأسیسات زیربنایی، کارگاههای تکثیر و پرورش ماهی و میگو و بنادر صیادی و نیز برای تکمیل طرح توسعه نیشکر خوزستان به ترتیب مبلغ دویست میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۲۰۰) ▲

► ریال و هشتصد میلیارد (۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از سرمایه‌های مردمی به طریق اوراق مشارک استفاده نماید.

۴- به وزارت نیرو و شرکتها و سازمانهای تابعه اجازه داده می‌شود برای تکمیل عملیات اجرایی طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل منابع آب مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون تا مبلغ یکهزار میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از سرمایه‌های مردم به طریق اوراق مشارک استفاده نماید. دولت مکلف است وجوه موردنیاز اصل اوراق و سود متعلقه این جزء را هر سال در بودجه سالانه منظور نماید.

۵- بازپرداخت اصل و جایزه اوراق مشارکت این بند از محل منابع داخلی شرکتهای وابسته به وزارتخانه‌های نیرو، راه و ترابری و جهاد کشاورزی تأمین و پرداخت خواهد شد.

۶- پرداخت بهای اوراق این بند و سود متعلقه از طریق نظام بانکی تضمین می‌گردد و اوراق مشارکت موضوع این بند بعنوان سپرده ثابت تلقی و از پرداخت مالیات معاف خواهد شد.

۷- نحوه فروش اوراق مشارکت و نحوه پرداخت و میزان سود و بازپرداخت اصل آن به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۸- دولت مکلف است با توجه به یکسان‌سازی نرخ ارز، سیاستهای منظور شده در اجزاء (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) بند (ث) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور را در سال ۱۳۸۱ رعایت نموده و معادل بازپرداخت تعهدات ارزی سنتوات گذشته از محل مازاد درآمد ارزی حاصل از فروش نفت خام و یا از محل ذخیره ارزی با رعایت ماده (۲۶) قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۸/۴/۱۳۵۱ از مانده بدھی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران متناسبآ کسر نماید.

تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور:

تبصره ۲۱ پول و ارز: الف- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور تنظیم تعهدات

► ارزی کشور و حفظ توازن و تعادل در تراز پرداختهای ارزی کشور در سال ۱۳۸۲ مقررات مذکور در این تبصره را در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۸/۴/۱۳۵۱ و سیاستهای پولی و ارزی در ایجاد و ایفای تعهدات ارزی رعایت نماید.

ایجاد هرگونه تعهد ارزی توسط دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب این تبصره با رعایت سقف جزء (۲) بند (ب) ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با رعایت سایر قوانین و مقررات مجاز خواهد بود.

ب - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود تا معادل حداقل پانزده میلیارد و چهارصد و سی و هشت میلیون (۱۵/۰۰۰/۰۰۰) دلار از محل اعتبار مندرج در جدول شماره (۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اصلاحیه آن در سال ۱۳۸۲ را به نرخ مورد معامله در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به فروش رساند و مبالغ ریالی حاصل به حساب درآمد عمومی کشور (نیز خزانه‌داری کل) موضوع ردیف ۸۱۰۱۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با نظرارت کمیته مذکور در ماده (۸۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مسؤولیت تنظیم و ایجاد تعادل در بازار ارز و مدیریت تراز پرداختهای ارزی کشور را بر عهده دارد.

ج - نرخ فروش سایر عواید و درآمدهای ارزی دولت نیز بر مبنای نرخ مورد معامله در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. عواید مزبور براساس مقررات مربوط به خود حسب مورد با سیستم بانکی معامله خواهد شد و یا به مصرف هزینه‌های مربوط می‌رسد.

د - با رعایت ماده ۸۵ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای بند (ه) همان ماده به منظور استفاده حداقل از میدان گازی مشترک پارس جنوبی و صیانت

▷ از مخازن گازی شرکت ملی نفت ایران مکلف است نسبت به توسعه میدان پارس جنوبی تا سقف تولید اضافی یکصد میلیون متر مکعب گاز در روز و مایع سازی و احداث پالایشگاه مایعات گازی برای مصارف داخلی و صادرات اقدام کند و بازپرداخت تعهدات ایجاد شده را از محل محصولات تولیدی این طرحها یا موارد مذکور در بند الف ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران انجام دهد. تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقنامه طرحهای مذکور با سازمان مدیریت برنامه ریزی کشور الزامی است.

ه - با رحایت ماده ۸۵ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اجرای بند (ه) همان ماده شرکت ملی نفت ایران مکلف است برای توسعه میدان مشترک نفتی تا سقف تولید اضافی شصت و هزار بشکه در روز پس از تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اقدام نماید و بازپرداخت تعهدات ایجاد شده را در هر یک از طرحها از محل تولیدات اضافی همان طرح انجام دهد.

و - مجوز اعطاء شده مندرج در اجزای (۲)، (۳)، (۴)، (۵) و (۶) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور و اجزای (۱) و (۳) بند (ل) و بند (ش) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور و اجزای (۱-۱)، (۱-۲)، (۱-۳)، (۵) و (۶) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور و بندهای (ز)، (ح)، (ط)، (ل) و (م) تبصره (۲۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور برای باقیمانده سقف تسهیلات خارجی در سال ۱۳۸۲ همچنان به قوت خود باقی است.

استفاده از مانده تسهیلات جزء (۵) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور برای اجرای طرحهای پخشهای صنعت و زیربنایی غیردولتی از سال تصویب این قانون و تا پایان سال ۱۳۸۲ مجاز است. فهرست طرحهای یاد شده توسط شورای اقتصاد تعیین می شود.

دولت مکلف است گزارش عملکرد اجزای موضوع این بند را هر سه ماه یک بار به مجلس شورای

◀ اسلامی ارائه دهد.

ز - در اجرای ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دولت مجاز است در سال ۱۳۸۲ با رعایت اهداف قانون مذکور و مفاد این بند نسبت به تأمین و تضمین منابع مالی از بازارهای سرمایه خارجی برای سرمایه‌گذاری مشروطه زیر تا سقف شش میلیارد و هشتصد میلیون (۶/۸۰۰/۰۰۰) دلار در قالب قراردادهای تأمین مالی پروژه‌ها و یامشارکت براساس جدول پیوست این قانون استفاده نماید:

۱ - تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ سه میلیارد و نهصد میلیون (۳/۹۰۰/۰۰۰) دلار برای طرحهایی که تمامی پرداختهای مربوط به آنها اعم از بازپرداخت و هزینه‌های ذی‌ربط از محل صدور محصولات تولیدی همان طرحها (بخش خصوصی، تعاونی یا دولتی و عمومی) صورت گیرد و پیش‌پرداخت از محل درآمدها یا سهمیه ارزی همان دستگاه انجام می‌شود.

دولت موظف است اجازه صدور محصولات تولیدی این طرحها را تا تسویه کامل کلیه تعهدات ناشی از سرمایه‌گذاری مربوط تضمین نماید.

۲ - تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ دو میلیاردنهصد میلیون (۲/۹۰۰/۰۰۰) دلار برای سرمایه‌گذاری طرحهایی که توجیه فنی و اقتصادی و اولویت اجرای آنها به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

طرحهای موضوع این بند از تسهیلات مالی (فاینانس) با رعایت بند (ه) ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران قابل تبدیل به بیع متقابل هستند.

ح - اجازه داده می‌شود اعتبارات مندرج در برنامه «تأمین نیازهای وارداتی» هر یک از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی وردیفهای ۵۰۳۶۲۱ و ۵۰۳۶۵۹ منظور در قسمت چهارم این قانون با

◀

◀ رعایت موارد زیر به مصرف بررسد:

- ۱-۱ - برای پرداختهای موضوع بند (۱)، در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حساب خاص (بدون دسته چک) برای دستگاه اجرایی ذی‌ربط، گشایش خواهد یافت. روش گشایش این حساب و نحوه استفاده از آن توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می‌شود.
- ۱-۲ - دستگاههای اجرایی می‌توانند اعتبار مورد نیاز جایگزینی خربید داخلی به جای واردات کالاهای اساسی، حساس و ضروری را از اعتبارات برنامه تأمین نیازهای وارداتی و ردیفهای ۵۰۳۶۲۱ و ۵۰۳۶۵۹ با موافقت بالاترین مقام دستگاه اجرایی و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تأمین نمایند.
- ۱-۳ - کاهش اعتبارات برنامه «تأمین نیازهای وارداتی» منع می‌باشد.
- ۱-۴ - اعتبارات ردیفهای ۵۰۳۶۲۱ و ۵۰۳۶۵۹ با تصویب هیأت وزیران قابل تخصیص و پرداخت است.
- ط - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود از کمکهای بلاعوض سازمانها و مؤسسات بین‌المللی که در آنها عضویت دارد تا سقف پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار استفاده نماید.
- ی - اجازه استفاده از باقیمانده تسهیلات به روش بیع متقابل تبصره‌های (۲۹) قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۷، ۱۳۷۸، ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ و تبصره (۲۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور با شرایط مصوب در سال ۱۳۸۲ به قوت خود باقی است.
- به منظور تنظیم تراز پرداختهای خارجی کشور دستگاههای دارای طرحهای بیع متقابل مکلفند در ارتباط با تعهدات ارزی و زمانبندی بازپرداخت این تعهدات، هماهنگی لازم را با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام دهند و اطلاعات مورد نیاز در این زمینه را هر شش ماه یک بار به بانک مزبور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال نمایند.

- ▷ ک - عملیات تأمین منابع ارزی و شرایط قراردادهای مالی از جمله زمانبندی بازپرداخت کلیه قراردادهای دستگاههای اجرایی باید با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد.
- متن قراردادهای مالی و طرحهای فاینانس دستگاههای یاد شده نیز باید به تأیید بانک مزبور برسد.
- ل - در اجرای قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود به منظور جلب سرمایه‌گذاری خارجی در طرحهای تولید برق از نیروگاههای آبی، بخاری، گازی، میکل ترکیبی، تلمبه ذخیره‌ای و انرژی نو تا ظرفیت ۱۲۰۰۰ مگاوات و طرحهای ساخت پالایشگاه تا ظرفیت سیصد هزار بشکه در روز، فاضلاب تهران و احداث ۳۴۰۰ کیلومتر راه آهن و ۱۳۰۰ کیلومتر آزادراه، توسعه و بهره‌برداری فرودگاه امام خمینی (ره) و ۷ فرودگاه بین‌المللی موجود، توسعه و تجهیز بنادر تجاری بزرگ کشور و تأمین ناوگان ریلی و طرحهای مخابراتی توسط سرمایه‌گذار داخلی و خارجی با اولویت سرمایه‌گذار ایرانی از طریق مذکور در بند ب ماده (۳) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی اقدام نماید.
- وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است برای پرداخت تعهدات قراردادی شرکتهای دولتی ایران طرف قرارداد (کالا و خدماتی که الزاماً می‌بایست توسط دولت خریداری شود) از محل وجوده و منابع متعلق به آنان، نسبت به برداشت وجه از کلیه حسابهای بانکی و وجوده و منابع متعلق به آنان اقدام و پرداخت از محل آن وجوده و منابع را تعهد کند. این تعهد پرداخت نبایستی از محل وجوده و منابع عمومی دولت باشد.
- آین نامه اجرایی این بند شامل شرایط پرداخت و تعهدات قراردادی و انتخاب طرحها با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- م - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود به منظور تسريع در اجرای عملیات طرحها و خاتمه بانف

طرحها و پژوهه‌هایی که در سالهای ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ به اتمام برستند در سال ۱۳۸۲ با اولویت نصول کشاورزی، منابع آب، صنایع، معدن، محیط زیست، راه و ترابری، برق، عمران شهرها (فاضلاب) و منابع طبیعی مندرج در پیوست‌های شماره (۱) و (۲) این قانون نسبت به تأمین اعتبار و تضمین بازپرداخت مبلغ هجده هزار و دویست و هشتاد و پنج میلیارد (۱۸۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال از طریق حساب ذخیره ارزی و یا فروش اوراق مشارکت اقدام کند. چگونگی ترتیبات این بند را هیأت وزیران تصویب خواهد کرد. شروع طرحها و پژوهه‌های جدید و نیز انجام هرگونه هزینه خارج از مفاد این بند از این محل مطلقاً منوع می‌باشد.

ن - ۱ - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود جهت تسريع در اجرای عملیات طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون در سال ۱۳۸۲ تا مبلغ پنج هزار و چهارصد میلیارد (۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۵) ریال اوراق مشارکت به شرح زیر منتشر و وجوده حاصل را به ردیف شماره ۹۲۰۱۰۰ مندرج در قسمت سوم این قانون واریز نماید.

۱-۱ - دو هزار میلیارد (۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای طرحهای فصل راه و ترابری.

۲-۱ - یک هزار میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای طرحهای فصل منابع آب.

۳-۱ - دو هزار و چهارصد میلیارد (۲/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای سایر طرحها.

۲ - دولت مکلف است وجوده مورد نیاز (اصل اوراق و سود متعلقه) موضوع جزء (۱) را هر

سال در بودجه سالانه منظور نماید.

۳ - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود برای تکمیل عملیات اجرایی طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تا مبلغ دو هزار و شصصد میلیارد (۳/۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از سرمایه‌های مردم از طریق اوراق مشارکت استفاده نماید. بازپرداخت اصل و جایزه (سود) اوراق مشارکت این جزء توسط دستگاههای استفاده کننده تأمین و پرداخت خواهد شد.

- ۴ - بازپرداخت اصل و جایزه (سود) اوراق مشارکت جزء (۳) این بند از محل منابع داخلی شرکتهای استفاده کننده تأمین و پرداخت خواهد شد. پس از تصویب فهرست طرحهای استفاده کننده از اوراق مزبور و تضمین بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت توسط هیأت مدیره و مجمع عمومی شرکتهای ذی ربط مبنی بر بازپرداختها از محل منابع داخلی شرکتها، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مجاز به تضمین بازپرداختها خواهد بود.
- ۵ - اجازه داده می‌شود، دو درصد (۲٪) از سود علی‌الحساب اوراق مشارکت منتشر شده توسط بانک صنعت و معدن پس از مبادله موافقتname با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور از محل اعتبار ردیف ۱۱۰۲ قسمت چهارم این قانون پرداخت گردد.
- ۶ - دولت مکلف است معادل بازپرداخت تعهدات ارزی سال‌های گذشته، از محل مازاد درآمد ارزی حاصل از فروش نفت خام و یا از محل ذخیره ارزی از مانده بدھی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران متناسب‌آکسر نماید.
- ۷ - در اجرای مواد (۱۵) و (۱۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، در سال ۱۳۸۲ به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود در کلیه مناطق کشور از جمله مناطق توسعه نیافرته مکران، جازموریان، سیستان، طبس و مغان به استثنای خوزن (که براساس قانون خود عمل خواهد شد) و خلیج فارس و استانهای خوزستان، ایلام، بوشهر، کهکلیوبه و بیراحمد که عملیات اکتشافی مربوط به ریسک پیمانکار انجام و منجر به کشف میدان قابل تولید تجاری شود، تا سقف یک میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار با تصویب شورای اقتصاد پس از تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقتname با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرحله توسعه را به دنبال مرحله اکتشاف و از طریق عقد قرارداد با همان پیمانکار به روش بیع متقابل آغاز نماید. هزینه‌های اکتشافی (مستقیم و غیرمستقیم) در قالب قرارداد بیع متقابل که برای توسعه میدان منعقد می‌شود، منظور و به

▶ همراه هزینه‌های توسعه از محل فروش محصولات تولیدی همان میدان بازپرداخت خواهد شد. در صورتی که در پایان مرحله اکتشاف، میدان تجاری در هیچ نقطه‌ای از منطقه کشف نشده باشد، قرارداد اکتشافی خاتمه خواهد یافت و طرف قرارداد حق مطالبه هیچگونه وجودی را نخواهد داشت. ص - تمامی وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی مذکور در ماده (۱۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مشمول مقررات این تبصره می‌باشند.

تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۳ کل کشور: الف - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور تنظیم تعهدات ارزی کشور و حفظ توازن و تعادل در تراز پرداختهای ارزی کشور، در سال ۱۳۸۳ مقررات مذکور در این تبصره را در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸ و سیاست‌های پولی و ارزی در ایجاد و ایفای تعهدات ارزی رعایت نماید.

ایجاد هرگونه تعهد ارزی توسط دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب این تبصره با رعایت سقف جزء (۲) بند (ب) ماده (۱۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با رعایت سایر قوانین و مقررات مجاز خواهد بود.

ب - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود تا معادل حد اکثر شانزده میلیارد و یکصد میلیون (۰۰۰/۰۰۰/۱۶/۱۰۰) دلار از محل اعتبار مندرج در جدول شماره (۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اصلاحیه آن در سال ۱۳۸۳ را به نفع ارز بازار بین بانکی به فروش رساند و مبالغ ریالی حاصل را به حساب درآمد عمومی کشور (نژد خزانه‌داری کل) موضوع ردیف ۸۱۰۱۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با نظارت کمیته مذکور در ماده (۱۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مسؤولیت تنظیم و ایجاد تعادل در بازار ارز و مدیریت تراز پرداختهای ارزی کشور را برعهده دارد.

▶ ج - نرخ فروش سایر عواید و درآمدهای ارزی دولت نیز بر مبنای نرخ ارز بازار بین بانکی است. عواید مزبور براساس مقررات مربوط به خود حسب مورد با سیستم بانکی معامله خواهد شد و یا به مصرف هزینه‌های مربوط می‌رسد.

و - مجوز اعطای شده مندرج در اجزای (۲)، (۳)، (۴)، (۵) و (۶) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور و اجزای (۱) و (۳) بند (ل) و بند (ش) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور و اجزای (۱-۱)، (۱-۲)، (۵) و (۶) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور و بندۀای (ج) تبصره (۱۰) و (ز) و (د) تبصره (۱۶) و (د)، (ه)، (ف)، (ز) و (ط) تبصره (۲۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور، با شرایط مصوب، برای باقیمانده سقف تسهیلات خارجی در سال ۱۳۸۳ مهمنان به قوت خود باقی است.

استفاده از مانده تسهیلات جزء (۵) بند (ل) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور برای اجرای طرحهای بخش‌های صنعت و زیربنای غیردولتی از سال تصویب این قانون و تا پایان سال ۱۳۸۳ مجاز است. فهرست طرحهای یادشده توسط شورای اقتصاد تعیین می‌شود. دولت مکلف است گزارش عملکرد اجرای موضوع این بند را هر سه ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

ز - در اجرای ماده (۱۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دولت مجاز است در سال ۱۳۸۳ بارهایت اهداف قانون مذکور و مقاد این بند نسبت به تأمین و تضمین منابع مالی از بازارهای سرمایه خارجی برای سرمایه‌گذاری مشروطه زیر تا سقف نه میلیارد و سیصد میلیون (۹۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار در قالب قراردادهای تأمین مالی پژوهه‌ها و یا مشارکت بر اساس جدول پیوست این قانون استفاده نماید:

► ۱- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ سه میلیارد و هشتصد و هشتاد و چهار میلیون (۳/۸۸۴/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای طرحهایی که تمامی پرداختهای مربوط به آنها اعم از بازپرداخت و هزینه‌های ذی‌ربط از محل صدور محصولات تولیدی همان طرحها (بخش خصوصی، تعاونی یا دولتی و عمومی) صورت گیرد و پیش پرداخت از محل درآمدها یا سهمیه ارزی همان دستگاه انجام می‌شود.

دولت موظف است اجازه صدور محصولات تولیدی این طرحها را تا تسویه کامل کلیه تعهدات ناشی از سرمایه‌گذاری مربوط تضمین نماید.

۲- تأمین و تضمین تسهیلات خارجی تا مبلغ پنج میلیارد و چهارصد و شانزده میلیون (۵/۴۱۶/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای سرمایه‌گذاری طرحهایی که توجیه فنی و اقتصادی و اولویت اجرای آنها به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

طرحهای موضوع این بند از تسهیلات مالی (فاینانس) با رعایت بند(ه) ماده (۱۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران قابل تبدیل به بیع متقابل هستند.
ط - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود از کمکهای بلاعوض سازمانها و مؤسسات بین‌المللی که در آنها عضویت دارد تا سقف پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار استفاده نماید.

ی- اجازه استفاده از باقیمانده تسهیلات به روش بیع متقابل تبصره‌های (۲۹) قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۸، ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ و تبصره (۲۱) قوانین بودجه سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ کل کشور با شرایط مصوب در سال ۱۳۸۳ به قوت خود باقی است.

به منظور تنظیم تراز پرداختهای خارجی کشور، دستگاههای دارای طرحهای بیع متقابل مکلفند در ارتباط با تعهدات ارزی و زمانبندی بازپرداخت این تعهدات، هماهنگی لازم را با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام دهند و اطلاعات موردنیاز در این زمینه را هر شش ماه یک بار به بانک

► مزبور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارسال نمایند.

- ک - عملیات تأمین منابع ارزی و شرایط قراردادهای مالی از جمله زمانبندی بازپرداخت کلیه قراردادهای دستگاههای اجرایی باید با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد.
- متن قراردادهای مالی و طرحهای فاینانس دستگاههای یادشده نیز باید به تأیید بانک مزبور برسد.
- ل - در اجرای قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۴۰۲/۱۹ به میان وزیران اجازه داده می‌شود به منظور جلب سرمایه‌گذاری خارجی در طرحهای تولید برق از نیروگاههای آبی، بخاری، گازی، سیکل ترکیبی، تلمبه ذخیره‌ای و انرژی نو و انتقال نیرو تا ظرفیت ۱۲۰۰۰ مگاوات و طرحهای ساخت پالایشگاه تا ظرفیت سیصد هزار بشکه در روز، فاضلاب تهران و احداث ۳۴۰۰ کیلومتر راه آهن و ۱۳۰۰ کیلومتر آزاد راه، توسعه و تجهیزات فرودگاه امام خمینی (ره) و هفت فرودگاه بین‌المللی موجود، توسعه و تجهیز بنادر تجاری بزرگ کشور و تأمین ناوگان ریلی و طرحهای مخابراتی توسط سرمایه‌گذار داخلی و خارجی با اولویت سرمایه‌گذار ایرانی از طریق مذکور در بند (ب) ماده (۳) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۴۰۲/۱۹ اقدام نماید.

برای تحقق این بند دولت مجاز است علاوه بر تضمین‌های قابل ارائه در چارچوب قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۴۰۲/۱۹ :

- ۱ - نسبت به تضمین پرداخت تعهدات قراردادی شرکتهای دولتی ایران طرف قرارداد (که نهایتاً کالا و خدمات آنها الزاماً می‌باشد توسط دولت خریداری شود) اقدام نماید.
- ۲ - در صورتی که بنا بر تصمیم دولت یا قوانین رایج، بهای فروش محصول (کالا یا خدمات) تولیدی این طرحها به مشتریان کمتر از قیمت خرید تضمینی آن توسط دولت و شرکت دولتی از سرمایه‌گذار باشد، مابه التفاوت آن توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در بودجه سالانه پیش‌بینی و

▷ پرداخت آن توسط دولت (وزارت امور اقتصادی و دارایی) تضمین شود.

۳- در صورت اتخاذ تصمیم دولت به واگذاری فروش شرکتهای دولتی عامل در شرایط فروش، باید به نحوی پیش‌بینی شود که تعهدات شرکت به سهامداران جدید منتقل و تضمین‌های دولت تا آخرین مراحل اجرای قرارداد معترف و نافذ باشد.

۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی با تصویب دولت، تعهدات مذکور را از محل وجود و منابع متعلق به این شرکتها و با حق برداشت وجه از کلیه حسابهای بانکی وجود و منابع متعلق به آنها تضمین نموده به نحوی که تعهدات آن از محل وجود و منابع عمومی دولت نباشد.

آینین نامه اجرایی این بند شامل شرایط پرداخت و تعهدات قراردادی و انتخاب طرحهای پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

❀ در روزنامه رسمی شماره ۱۳۸۰۹ مورخ ۱۴۷۰/۴/۲۲ درج شده است.

م - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود به منظور تسریع در اجرای عملیات طرحها و خاتمه یافتن طرحها و پروژه‌هایی که در سالهای ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ به اتمام برسند در سال ۱۳۸۳ با اولویت فصول کشاورزی، منابع آب، صنایع، معدن، محیط زیست، راه و ترابری، برق، عمران شهرها (فاضلاب) و منابع طبیعی مندرج در پیوست‌های شماره (۱) و (۲) این قانون نسبت به تأمین اعتبار و تضمین بازپرداخت مبلغ نوزده هزار و دویست و پنج میلیارد (۱۹/۲۰۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال از طریق حساب ذخیره ارزی و یا فروش اوراق مشارکت اقدام کند.

چگونگی ترتیبات این بند راهیات وزیران تصویب خواهد کرد. شروع طرحها و پروژه‌های جدید و نیز انجام هرگونه هزینه خارج از مفاد این بند از این محل مطلقاً منع می‌باشد.

ن - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود جهت تسریع در اجرای عملیات طرحهای تملک

▷ دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون در سال ۱۳۸۳ تا مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مشارکت به شرح زیر منتشر و وجوده حاصل را به ردیف شماره ۹۲۰۱۰۰ مندرج در قسمت سوم این قانون وارزی نماید:

- ۱- دو هزار میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای طرحهای نصل راه و تراپری.
- ۱-۲- دو هزار و پانصد میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای طرحهای نصل منابع آب.
- ۱-۳- پنج هزار و پانصد میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای سایر طرحها.
- ۲- دولت مکلف است وجوده مورد نیاز (اصل اوراق و سود متعلقه) موضوع جزء (۱) را هر سال در بودجه سالانه منظور نماید.

-۳- به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود برای تکمیل عملیات اجرایی طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تا مبلغ سه هزار و دویست میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۲۰۰) ریال از سرمایه‌های مردم از طریق اوراق مشارکت استفاده نماید. بازپرداخت اصل و جایزه (سود) اوراق مشارکت این جزء توسط دستگاههای استفاده کننده تأمین و پرداخت خواهد شد.

-۴- بازپرداخت اصل و جایزه (سود) اوراق مشارکت جزء (۳) این بند از محل منابع داخلی شرکتها استفاده کننده تأمین و پرداخت خواهد شد. پس از تصویب فهرست طرحهای استفاده کننده از اوراق مزبور و تضمین بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت توسط هیأت مدیره و مجمع عمومی شرکتها ذی‌ربط مبنی بر بازپرداختها از محل منابع داخلی شرکتها، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مجاز به تضمین بازپرداختها خواهد بود.

س- اجازه داده می‌شود:

- ۱- بانک صنعت و معدن برای خاتمه طرحهای نیمه تمام صنعتی و معدنی بخش غیردولتی اوراق مشارکت با تضمین خود بانک نسبت به بازپرداخت اصل و سود، اوراق منتشر نماید.

باقی است. (جدول شماره (۲۱)

به منظور تنظیم تراز پرداختهای خارجی کشور، دستگاههای دارای طرحهای بیع متقابل مکلفند در ارتباط با تعهدات ارزی و زمانبندی بازپرداخت این تعهدات،

▶ ۲- سه درصد (۳٪) از سود علی الحساب اوراق مزبور پس از مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور از محل اعتبار ردیف ۶۰۱۱۰۲ قسمت چهارم این قانون در اختیار بانک صنعت و معدن قرار گیرد.

ع - دولت مکلف است معادل بازپرداخت تعهدات ارزی سنتات گذشته، از محل حساب ذخیره ارزی از مانده بهدهی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مناسب کسر نماید.

ص - به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می شود تا مبلغ سیصد میلیون (۳۰۰/۰۰۰) دلار ضمانتهای ارزی صادره توسط شبکه بانکی کشور و صندوق ضمانت صادرات از محل منابع حساب «ذخیره ارزی» نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای کالاهای و خدمات وارداتی از آسیای میانه و کشور روسیه و صادرات کالا و خدمات تولید داخلی به کشورهای یادشده را تضمین نماید.

آیین نامه اجرایی این بند به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ض - تمامی وزارتتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی مذکور در ماده (۱۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مشمول مقررات این تبصره می‌باشد.
ظ - به هیأت وزیران اجازه داده می شود در اجرای بند (و) ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۳ مبلغ یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰) دلار از محل مازاد درآمد حاصل از صادرات نفت خام نسبت به مبلغ شانزده میلیارد و یکصد میلیون (۱۶/۰۰۰/۰۰۰) دلار به افزایش سرمایه دولت در بانک توسعه صادرات ایران اختصاص دهد.

هماهنگی لازم را با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام دهند و همچنین گزارش عملکرد و عملیات تراز مالی مربوط به این طرحها را هر شش ماه یک بار به بانک مزبور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال نمایند.

ج - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود به منظور تسريع در اجرای عملیات طرحها و خاتمه یافتن طرحها و پروژه‌هایی که در سالهای ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ به اتمام می‌رسند، در سال ۱۳۸۴ با اولویت فضول کشاورزی و منابع طبیعی، منابع آب، صنعت و معدن، محیط زیست، حمل و نقل، عمران شهری، انرژی، تربیت بدنی و برنامه‌های گردشگری و سامانه‌ها، پساب و فاضلاب که در پیوست شماره (۱) مشخص شده است و مجتمع‌های آبرسانی روستایی و اعتبارات استانی این قانون نسبت به تأمین اعتبار مبلغ چهل و دو هزار و دویست و هشتاد و نه میلیارد و پنجاه میلیون (۰۰۰/۰۵۰/۲۸۹/۴۲) ریال از طریق حساب ذخیره ارزی و یا فروش اوراق مشارکت با رعایت جزء (۱) بند (الف) تبصره (۱) اقدام کند.

طرحهای مربوط به مناطق توسعه نیافته در استفاده از منابع این بند در اولویت قرار می‌گیرند.

چگونگی ترتیبات این بند را هیأت وزیران تصویب خواهد کرد. شروع طرحها و پروژه‌های جدید و نیز انجام هرگونه هزینه خارج از مفاد این بند از این محل مطلقاً ممنوع می‌باشد.

ح - در اجرای بندهای (د) و (ه) ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۶/۱۱^(۱) به دولت

۱- بندهای (د) و (ه) ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری

اجازه داده می شود حداکثر تا مبلغ هشت میلیارد (۸/۰۰۰/۰۰۰) دلار موجودی حساب ذخیره ارزی پس از وضع تعهدات قانونی مربوط، مشروط به آنکه از پنجاه درصد (۵۰٪) موجودی تجاوز ننماید را برای سرمایه گذاری و تأمین بخشی از اعتبار موردنیاز بخش غیردولتی که توجیه فنی و اقتصادی آنها به تأیید وزارت‌خانه‌های تخصصی ذی‌ربط رسیده است از طریق شبکه بانکی داخلی و بانکهای ایرانی خارج از کشور به صورت تسهیلات با تضمین کافی اختصاص دهد.

همچنین درجهت کاهش نرخ مؤثر تسهیلات برای صادرکنندگان، به دولت اجازه داده می شود به منظور تشویق و حمایت از صادرات غیرنفتی معادل پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰) دلار از منابع فوق را در اختیار بانکهای عامل قرار دهد. بانکهای عامل موظفند این اعتبار را به صورت تسهیلات درجهت توسعه صادرات غیرنفتی و طبق

▷ اسلامی ایران مصوب ۱۱/۶/۱۳۸۳:

د - به دولت اجازه داده می شود حداکثر معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مانده موجودی حساب ذخیره ارزی برای سرمایه گذاری و تأمین بخشی از اعتبار موردنیاز طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل، خدمات (از جمله گردشگری و...)، فناوری و اطلاعات و خدمات فنی - مهندسی بخش غیردولتی که توجیه فنی و اقتصادی آنها به تأیید وزارت‌خانه‌های تخصصی ذی‌ربط رسیده است از طریق شبکه بانکی داخلی و بانک‌های ایرانی خارج از کشور به صورت تسهیلات با تضمین کافی استفاده نماید.

ه - حداقل ده درصد (۱۰٪) از منابع قابل تخصیص حساب ذخیره ارزی به بخش غیردولتی در اختیار بانک کشاورزی قرار می‌گیرد تا به صورت ارزی، ریالی جهت سرمایه گذاری در طرح‌های موجه بخش کشاورزی و سرمایه درگردش طرح‌هایی که با هدف توسعه صادرات انجام می‌شود توسط بانک کشاورزی در اختیار بخش غیردولتی قرار گیرد.

اصل و سود این تسهیلات به صورت ارزی به حساب ذخیره ارزی واریز می‌گردد.

شرایطی که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، در اختیار صادرکنندگان قرار دهند.
حداقل پیست درصد (۲۰٪) از تسهیلات موضوع این بند در صورت وجود تقاضا به
طرحهای مناطق توسعه نیافته اختصاص می‌یابد. صادرکنندگان محصولات کشاورزی
و صنایع دستی و غذایی و تبدیلی اولویت دارند.

به دولت اجازه داده می‌شود به منظور نوسازی ناوگان حمل و نقل معادل پانصد
میلیون (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار از منابع فوق به ترتیب یکصد و پنجاه میلیون
(۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای نوسازی ناوگان هوایی دولتی و یکصد و پنجاه میلیون
(۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای نوسازی ناوگان ریلی به صورت اعتبار دولتی به عنوان
سرمایه گذاری دولت در سازمانهای مریبوطه و دویست میلیون (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار
به صورت وجوده اداره شده برای نوسازی ناوگان در اختیار چهار زیربخش حمل و نقل
(هوایی، دریایی، ریلی، جاده‌ای) قرار گیرد.

خ - به سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران اجازه داده می‌شود در راستای
تأمین منابع ارزی موردنیاز طرحهای سرمایه گذاری خود، با اولویت صنایع با فناوری
بالا و صنایع پایین دستی پتروشیمی، پس از تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اقدام به انتشار پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار اوراق مشارکت ارزی نمایند.

‘تضمین اصل و سود این اوراق مشارکت با سازمان مذکور می‌باشد.

د - به دولت اجازه داده می‌شود از محل حساب ذخیره ارزی حداکثر معادل ده
درصد (۱۰٪) مانده موجودی حساب مذکور پس از کسر تعهدات بند (ج) ماده (۶۰)
اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی
ایران^(۱) در ابتدای سال را به صورت تسهیلات به بانکهای دولتی پرداخت نماید تا به

۱- ماده ۶۰ اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه... مصوب: ۱۳۷۹/۷/۱۹

عنوان سهم الشرکه بانک در سندیکای تأمین مالی بخش غیردولتی با رعایت قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب ۱۳۶۲/۶/۸^(۱) مورد استفاده قرار بگیرد.

ذ - به منظور حمایت از سرمایه‌گذاری‌های اشتغالزای بخش‌های خصوصی و تعاو尼، دولت موظف است مبلغ پانزده هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۱۵) ریال (وجوده اداره شده و کمک‌های فنی و اعتباری) این قانون را به عنوان پنج درصد (۵٪) یارانه سود تسهیلات به استثنای قراردادهای منعقدشده گذشته و سایر مواردی که قوانین و مقررات خاصی دارند از طریق انعقاد قرارداد با نظام بانکی کشور و در مقاطع سه ماهه بابت سود تسهیلات اعطایی جدید سرسیدشده پرداخت نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است متناسب با یارانه سود تسهیلات مذکور در این قانون، تسهیلات لازم را مطابق ضوابطی که در آینین نامه اجرایی این بند که ظرف یک ماه به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری

▶ به منظور ایجاد ثبات در میزان درآمدهای ارزی حاصل از صدور نفت خام در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و تبدیل دارایی حاصل از فروش نفت به دیگر انواع ذخایر و سرمایه‌گذاری و امکان تحقق دقیق فعالیتهای پیش‌بینی شده در برنامه، دولت مکلف است با ایجاد حساب ذخیره ارزی حاصل از درآمد نفت خام اقدام‌های زیر را به عمل آورد::

ج - به دولت اجازه داده می‌شود حداقل معادل پنجاه درصد ذخیره ارزی برای سرمایه‌گذاری و تأمین بخشی از اعتبارات مورد نیاز طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی و مهندسی بخش غیردولتی که توجیه فنی و اقتصادی آنها به تأیید وزارت‌تخانه‌های تخصصی ذی‌ربط رسیده است از طریق شبکه بانکی داخلی و بانکهای ایرانی خارج از کشور به صورت تسهیلات با تضمین کافی استفاده نماید.

۱- در خصوص قانون عملیات بانکی بدون ربا به مجموعه پولی و بانکی از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، در اختیار متقاضیان سرمایه‌گذاری قرار دهد. سهمیه هر استان نیز در آینه نامه اجرایی مشخص می‌شود.

ر - افزایش سقف مانده تسهیلات تکلیفی بانکی در سال ۱۳۸۴، با رعایت سایر نکالیف مصرح در برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تا سقف دو هزار و چهارصد میلیارد (۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال مجاز است. از این افزایش مانده تسهیلات، سهم بخش دولتی یست و پنج درصد (۲۵٪) و سهم بخش تعاونی و خصوصی هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) می‌باشد.

حداقل شصت و پنج درصد (۶۵٪) سهم بخش‌های تعاونی و خصوصی برای اعطای تسهیلات با اهداف اشتغال‌زایی در مناطق توسعه‌نیافرته براساس شاخص‌هایی که بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و شورای عالی اشتغال به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، بین استانها توزیع می‌شود تا از طریق بانکهای عامل در اختیار متقاضیان قرار گیرد. متقاضیان مذکور در دوران بهره‌برداری طرحها نسبت به بکارگیری نیروهای جدید با اولویت یکاران ثبت‌نام شده در مرکز کاریابی و ادارات کل کار و امور اجتماعی متعدد می‌گرددند.

سهم بخش‌های مختلف اقتصادی در شهرستانها و مناطق توسعه نیافرته (حسب تصویبنامه هیأت وزیران) در هر استان توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تعیین می‌گردد تا با تصویب طرحهای آن در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان از طریق بانک عامل همان شهرستان به متقاضیان پرداخت گردد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است مبلغ یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تسهیلات موضوع این تبصره را از طریق دفتر همکاریهای فناوری نهاد ریاست جمهوری به منظور ایجاد اشتغال مولد جهت متخصصان فارغ‌التحصیل دانشگاهها و جلوگیری از فرار مغزها با معافیت سهم آورده منظور نماید. ایثارگران شامل رزمندگان، آزادگان، جانبازان و خانواده معظم شهدا در اولویت

می باشد.

ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات موضوع این بند برای ایجاد فرصت‌های شغلی محرومان و مددجویان تحت پوشش کمیتهٔ امداد امام خمینی (ره) اختصاص می‌یابد. دولت مکلف است از محل تسهیلات تکلیفی، اعتبارات وجوه اداره شده و برنامه کمک‌های فنی و اعتباری منظور شده برای فعالیتهای اشتغالزایی دستگاههای اجرایی، استانی و ملی به میزان حداقل ده درصد (۱۰٪) منابع مذکور را در چارچوب برنامه مدون ایجاد اشتغال برای واجدین شرایط معرفی شده توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران برای تأمین اشتغال فرزندان شاهد، جانبازان و آزادگان اختصاص دهد.

در اجرای ماده (۸۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱)، به منظور زمینه‌سازی برای حضور مؤثر در بازارهای جهانی و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به مرکز رفع نیازهای سلامت و پزشکی منطقه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است مبلغ یکصد میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تسهیلات موضوع این تبصره از سهم بخش تعاونی و خصوصی را با معرفی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از طریق بانکهای عامل در اختیار بخش‌های خصوصی و تعاونی قرار دهد. وزارت بهداشت، درمان و

۱ - ماده (۸۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است به منظور زمینه‌سازی برای حضور مؤثر در بازارهای جهانی و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به مرکز رفع نیازهای سلامت و پزشکی منطقه، در چارچوب سیاست‌های راهبردی تجاری، تسهیلات لازم را در خصوص معرفی تواناییها، عرضه و بازاریابی خدمات سلامت و آموزش پزشکی و تولیدات، تجهیزات و فرآورده‌های پزشکی و دارویی ارائه نماید، به نحوی که مقدار ارز حاصل از صادرات خدمات و تولیدات مزبور معادل سی درصد (۳۰٪) مصارف ارزی بخش بهداشت و درمان، در پایان سال پایانی برنامه چهارم باشد.

آموزش پزشکی موظف است لغایت دی ماه سال ۱۳۸۴ نسبت به جذب این اعتبار اقدام نماید.

مبلغ شصت میلیارد (۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات موضوع این بند را در اختیار صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد به صورت قرض الحسن با کارمزد کم قرار دهنده. (دویست و پنجاه میلیارد (۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از سهم دولتی و سیصد و پنجاه میلیارد (۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از سهم غیردولتی) تا با استفاده از این قرض الحسن بتوانند شهریه خود را پرداخت و پس از فراغت از تحصیل به تدریج بازپرداخت کنند. آینه نامه اجرایی استفاده از این تسهیلات توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. گزارش عملکرد این بند هر شش ماه یکباره به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارسال می‌گردد.

ز - بانکهای عامل پس از تأیید توجیه اقتصادی طرحها به استثنای طرحهای تا سقف پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و پرداخت تسهیلات، موظف به پیگیری بازپرداخت تسهیلات اعطایی و انجام اقدامات قانونی برای وصول مانده مطالبات معوق لاوصول می‌باشند و استفاده کنندگان از این تسهیلات مکلف به بازپرداخت به موقع مطالبات بانکها می‌باشند. به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود که پرداخت تمام یا قسمی از اصل، سود و خسارات قانونی تسهیلات بانکی موضوع بند (ر) این تبصره را در مواردی که ضروری تشخیص دهد، تضمین نماید. در مواردی که تضمین دولت بدون قید و شرط باشد، دولت و بانکها باید محل، ساختمان و تجهیزات پروژه را به عنوان وثیقه و تضمین تعیین نمایند. تضمین دولت و بازپرداخت مطالبات معوق لاوصول بانکها از محل بودجه‌های سنواتی، نافی مسؤولیت بانک در پیگیری اقدامات

قانونی برای وصول مطالبات عموق نخواهد بود.

ز - به دستگاههای اجرایی ملی و استانی اجازه داده می‌شود و جوہ اداره شده و اعتبارات پیش‌بینی شده در برنامه «کمک‌های فنی و اعتباری به بخش خصوصی و تعاونی» و همچنین اعتباراتی که در این قانون و پیوست‌های آن به منظور تحقق اهداف سرمایه‌گذاری در زمینه‌های اشتغالزا و توسعه فعالیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بخش‌های خصوصی و تعاونی به تصویب رسیده است، براساس مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا استان و طبق قراردادهای منعقد شده با بانک‌های عامل، صندوق تعاون، صندوق حمایت از فرصت‌های شغلی و یا مؤسسه‌های اعتباری مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران وبار عایت بند (ذ) این تبصره جهت اعطای تسهیلات به متقاضیان اجرایی طرحهای سرمایه‌گذاری اشتغالزا بخش خصوصی و تعاونی در اختیار بانک‌های عامل و مؤسسات مذکور قرار دهند. این اعتبارات و همچنین سایر اعتبارات مزاد بر بند (ذ) که به صورت وجوه اداره شده یا کمک‌های فنی و اعتباری در جهت اجرای بند (ب) ماده (۱۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) مصرف می‌شوند، پس از پرداخت توسط دستگاه اجرایی صاحب اعتبار به عامل، به هزینه قطعی منظور می‌گردد.

بانک‌های عامل، صندوق تعاون، صندوق حمایت از فرصت‌های شغلی و مؤسسات مذکور طبق قراردادهای منعقد شده با دستگاههای اجرایی، با افزودن منابع خود به اعتبارات موضوع این بند، متناسب با مشارکت سرمایه‌گذاران، نسبت به اعطای

۱ - بند (ب) ماده (۱۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: الزام بانکها به پرداخت تسهیلات با نرخ کمتر در قالب عقود اسلامی در صورتی مجاز است که از طریق یارانه یا وجوه اداره شده توسط دولت تأمین شود.

تسهیلات به متقاضیان واجد شرایط در چارچوب آین نامه اجرایی این بند، اقدام نمایند.

وجوه حاصل از پرداخت اقساط تسهیلات اعطایی در سال ۱۳۸۴ و سالهای قبل و سود متعلقه که از محل بودجه عمومی تأمین می‌شود، به حساب مریوط واریز می‌گردد. این وجوه از محل اعتبارات ردیف ۵۰۳۶۱۰ قسمت چهارم این قانون به صورت وجوه اداره شده و در چارچوب قرارداد عاملت منعقد شده با بانکهای عامل برای پرداخت تسهیلات به متقاضیان واجد شرایط یا پرداخت بخشی از سود و کارمزد تسهیلات اعطایی به طرحهای سرمایه‌گذاری، به مصرف می‌رسد.

به دستگاههای اجرایی ملی اجازه داده می‌شود حداکثر معادل ده درصد (۱۰٪) اعتبارات پیش‌بینی شده در برنامه «کمکهای فنی و اعتباری به بخش خصوصی و تعاونی» و همچنین حداکثر یک درصد (۱٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور برای پرداخت کمک هزینه ناشی از اجرای «طرح کارورزی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی»، اختصاص دهن.

در صورت عدم انعقاد قرارداد عاملت، توسط هر یک از دستگاههای اجرایی تا پایان آذرماه سال ۱۳۸۴، اعتبار مریوط بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران به سایر دستگاههای اجرایی اختصاص خواهد یافت.

دستگاههای ملی مکلفند غیراز اعتبار فعالیت‌های حاکمیتی و دفاعی حداقل بیست درصد (۲۰٪) و دستگاههای بخش‌های زیربنایی حداقل ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را به کمکهای فنی و اعتباری به بخش خصوصی و تعاونی اختصاص دهنند.

کمیته برنامه‌ریزی شهرستان مکلف است حداقل بیست درصد (۲۰٪) از سرجمع اعتبار تملک دارایی‌های شهرستان را به این امر اختصاص دهد.

چهار دهم درصد (۴٪) از سرجمع اعتبارات فوق در هر شهرستان در اختیار

تریت بدنه قرار می‌گیرد.

آیین نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت تعاون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید و گزارش عملکرد آن هر سه ماه توسط وزارت تعاون و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارسال می‌گردد.

س - سازمان بازنیستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی موظفند معادل تسهیلاتی که در قالب این تبصره به نسبت (۳) و (۲) جهت پرداخت به بازنیستگان و موظفین تحت پوشش آنها اختصاص می‌یابد، از محل منابع خود تأمین و با سود و کارمزد جمعاً دوازده درصد (۱۲٪) پرداخت نمایند.

ش - در سال ۱۳۸۴ به منظور تسهیل و کمک در امور گازرسانی و لوله کشی گاز و فاضلاب منازل، به هر یک از متضایان معرفی شده از سوی شرکت‌های گاز استانی در واحدهای شهرستانی و شرکت‌های آب و فاضلاب استان با اولویت متضایان استانی و ادارات شهرستان به ازای هر واحد مسکونی به ترتیب مبلغ یک میلیون و پانصد هزار (۱/۵۰۰/۰۰۰) ریال و چهار میلیون (۴/۰۰۰/۰۰۰) ریال، تسهیلات با دوره بازپرداخت سه ساله از تسهیلات این تبصره تا سقف یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت لوله کشی فاضلاب با تأیید شرکت‌های آب و فاضلاب و بدون اخذ وثیقه پرداخت می‌گردد و مبلغ اعتبار ردیف ۱۱۰۰۶۰ پیوست قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور از رقم پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال افزایش می‌یابد. مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور از پرداخت حق انشعباب گازرسانی و فاضلاب معاف می‌باشند.

ص - اعتبار منظور شده در ردیف ۱۱۲۵۱۱ قسمت چهارم این قانون به عنوان افزایش سرمایه دولت در اختیار صندوق حمایت از فرصهای شغلی قرار می‌گیرد تا در

چارچوب مصوبات شورای عالی اشتغال جهت ارائه تسهیلات به مستقاضیان واجد شرایط پرداخت شود.

حداقل چهل درصد (۴۰٪) از تسهیلات این بند در اختیار مستقاضیان روستایی جهت اشتغال، ده درصد (۱۰٪) برای محرومین تحت پوشش نهادهای حمایتی و ده درصد (۱۰٪) در اختیار ایثارگران قرار خواهد گرفت.

ض - اعتبار منظور شده در ردیف ۵۰۳۵۱۵ قسمت چهارم این قانون به منظور افزایش سرمایه دولت در اختیار صندوق تعاون قرار می‌گیرد تا براساس مقررات ذی ربط جهت ارائه تسهیلات به مستقاضیان واجد شرایط داده شود.

ط - کلیه سازمانها و نهادهایی که در قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور برای توسعه اشتغال خانوارهای تحت پوشش آنها اعتباراتی پیش‌بینی شده است، ضمن امکان استفاده از سایر تسهیلات مذکور در بندهای این تبصره، موظفند در چارچوب سیاستهای شورای عالی اشتغال و براساس موافقنامه متبادله با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اقدام نمایند.

ظ - دولت موظف است تسهیلات موردنیاز را برای استمرار برنامه خودکفایی کشور در تولید گوشت قرمز و پودر ماهی که توسط وزارت جهاد کشاورزی ارائه گردیده است، حداقل به میزان تسهیلات بندهای (ج) و (د) تبصره (۲۸) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور^(۱) اختصاص دهد.

۱ - از تبصره (۲۸) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور:

بند وچ: به منظور خودکفایی در تأمین گوشت قرمز موردنیاز کشور، دولت موظف است از محل صرفه جویی ارز قابل تخصیص برای واردات گوشت تا مبلغ پنجاه و چهار میلیون (۵۴/۰۰۰) دلار، اقداماتی را به شرح زیر به عمل آورد:

- ۱- ارز صرفه جویی شده موضوع این بند توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با معرفی وزارت جهاد سازندگی برای سرمایه‌گذاری در صنایع تبدیلی و بسته بندی و کشتارگاهی و سرداخانه‌ای دام و طیور به نرخ صادراتی به فروش رفته و وجوده حاصل از مابه التفاوت نرخ مزبور و نرخ شناور به حساب درآمد عمومی دولت موضوع ردیف ۴۲۵۴۰۰ قسمت سوم این قانون واریز می‌گردد.
- ۲- اعتبار ردیف ۱۰۸۰۶۰ قسمت چهارم این قانون تا معادل درآمد وصول موضوع ردیف مذکور در جزء (۱) این بند برای پرداخت هفتاد درصد (۷۰٪) سود و کارمزد تسهیلات بانکی جهت افزایش تولید واحدهای پرواربندی و توسعه دامپروری اختصاص می‌یابد.
- ۳- آین نامه اجرایی^{*} این بند مشترکاً توسط وزارت جهاد سازندگی، مسازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و تا پایان فروردین ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- بند (۴)- به منظور خودکفایی در تأمین پودر و روغن ماهی موردنیاز کشور، دولت موظف است از محل صرفه جویی ارز قابل تخصیص جهت واردات پودر و روغن ماهی تا مبلغ پنج میلیون (۵۰۰۰۰۰) دلار اقداماتی به شرح زیر به عمل آورد:
- ۱- ارز صرفه جویی شده موضوع این بند توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با معرفی وزارت جهاد سازندگی (شرکت سهامی شیلات ایران) جهت سرمایه‌گذاری در توسعه و تجهیز ناوگان صیادی و صنایع تولید پودر ماهی به نرخ صادراتی به فروش رفته و وجوده حاصل از مابه التفاوت نرخ مزبور و نرخ شناور به حساب درآمد عمومی دولت موضوع ردیف ۴۲۵۴۵۰ قسمت سوم این قانون واریز می‌گردد.
- ۲- جهت تأمین نقدینگی موردنیاز برای افزایش تولید واحدهای تولیدکننده پودر و روغن ماهی و همچنین ناوگان صیادی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تسهیلات بانکی لازم را در

سی درصد (۳۰٪) تسهیلات این بند در اختیار تعاونی‌های کشاورزی صنعت دامپروری کشور قرار می‌گیرد.

جهت حمایت از دامداران، واردات گوشت قرمز در سال ۱۳۸۴ توسط دولت منعو در صورت نیاز برای مصارف انبوه و صنعتی، از محل دام داخل کشور تأمین گردد.

ع - مبلغ تسهیلات بانکی به ازای هر واحد مسکونی برای خانواده‌های معظم شاهد (شامل پدر، مادر، فرزندان و همسر شهید)، مفقودان، آزادگان و جانبازان برای شهرهای با پیش از یک میلیون نفر جمعیت تا یکصد و بیست میلیون (۱۲۰/۰۰۰) ریال و برای سایر شهرها تا یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰) ریال با کارمزد چهار درصد (۴٪) می‌باشد.

وزارت مسکن و شهرسازی موظف است نسبت به تأمین مسکن خانواده شهداء، مفقودان، آزادگان و جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) وبالاتر با استفاده از تسهیلات

۱ - قالب سقف مذکور در تبصره (۳) این قانون از طریق بانکهای عامل و با معرفی شرکت سهامی شیلات ایران به مقاضیان حقیقی و حقوقی اعطای نماید.

۲ - اعتبار ردیف ۱۰۹۰۶۰۰ قسمت چهارم این قانون تا معادل درآمد وصولی موضوع ردیف مذکور در جزء (۱) این بند جهت پرداخت هفتاد درصد (۷۰٪) سود و کارمزد تسهیلات اختصاصی فوق اختصاص می‌یابد.

۳ - آین نامه اجرایی^{*} این بند مشترکاً توسط وزارت جهاد سازندگی (شرکت سهامی شیلات ایران) سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و تا پایان فروردین ماه ۱۳۷۷ به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۴ - آین نامه اجرایی بندهای «ج» و «د» تبصره (۲۸) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور در جلسه مورخ ۲/۲۰ ۱۳۷۷ به تصویب رسیده است.

این تبصره و با تحویل زمین بر مبنای قیمت منطقه‌ای سال ۱۳۶۹ و اولین سال قیمت منطقه‌ای برای زمین‌هایی که قیمت منطقه‌ای سال ۱۳۶۹ ندارد، با هماهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران اقدام نماید. ضمناً خانواده‌های شهدا، مفقودان، آزادگان و جانبازان از پرداخت هزینه‌های آماده‌سازی معاف و این هزینه بر عهده وزارت مسکن و شهرسازی می‌باشد.

خانواده شاهد (شامل پدر، مادر، فرزندان و همسر شهید)، مفقودان، جانبازان و آزادگان عضو تعاونی‌های مسکن نیروهای مسلح و همچنین خانواده‌های شهدا و جانبازان ییست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و آزادگان ساکن روستاها و شهرهایی که اکثریت منازل مسکونی آنها فاقد سند رسمی هستند و شهرهای کمتر از ده هزارنفر جمعیت می‌توانند با ارائه ضمانت لازم (سفته و تعهدنامه کتبی نهادهای مربوط) بدون ارائه سند ملکی، تسهیلات بانکی مقرر در این بند را دریافت نمایند.

نظام بانکی کشور مکلف است در سال ۱۳۸۴ به تعداد چهل هزار نفر از آزادگان، خانواده‌های معظم شاهد (شامل پدر، مادر، فرزندان و همسر شهید)، مفقودان و جانبازان ییست و پنج درصد (۲۵٪) و به بالا، تسهیلات مسکن اعطای نماید.

غ - به منظور تسريع در عملیات اجرایی طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای ملی، به دستگاههای اجرایی طرحهای متدرج در پیوست شماره (۱) این قانون و طرحهای ملی استانی شده، اجازه داده می‌شود با رعایت اهداف قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱)، پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، نسبت به انعقاد قرارداد تسهیلات مالی با تأمین‌کنندگان منابع مالی مشتمل بر پیمانکار و یا سازنده طرح، اشخاص حقوقی ایرانی، بانکها و سایر مؤسسات اعتباری مالی و پولی، اشخاص حقیقی با رعایت مفاد

۱- به مجموعه قانون برنامه چهارم توسعه.. از انتشارات این معاونت مراجعت شود.

بند (ر) این تبصره در مورد سقف سهم دولت برای پروژه‌های طرحهای در دست اجرا و یا نسبت به انعقاد قرارداد اجرایی با شرکتهای پیمانکاری بخش خصوصی از طریق مناقصه برای پروژه‌های شروع نشده طرحهای مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون و طرحهای ملی استانی شده، با استفاده از منابع داخلی ارزی و ریالی، در قالب عقود اسلامی مندرج در قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب ۱۳۶۲/۶/۸^(۱) اقدام نمایند.

آینه‌نامه اجرایی این بند مشتمل بر نحوه تضمین بازپرداخت اصل و سود این تسهیلات، بنا به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. سقف قراردادهای موضوع این بند حداقل تا ده درصد (۱۰٪) درآمد عمومی دولت پیش‌بینی شده در سال ۱۳۸۴ خواهد بود.

ف - دولت مکلف است ده درصد (۱۰٪) سود و کارمزد تسهیلات بانکی حاصل از اجرای قانون تأمین مسکن فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۸/۲/۱۳^(۲) را در مورد کلیه تسهیلاتی که تا تاریخ تصویب این قانون پرداخت

۱- در خصوص قانون عملیات بانکی بدون ربا به مجموعه پولی و بانکی از انتشارات این معاونت مراجمه شود.

۲- قانون تأمین مسکن فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش - مصوب ۱۳۶۸/۲/۱۳ ماده واحده - دولت موظف است در کلیه شهرها، بخشها و روستاهای کشور که امکان واگذاری زمین و مسکن دارد چهل درصد (۴۰٪) از اراضی قابل واگذاری و مجتمعهای احداثی وزارت مسکن و شهرسازی و سایر دستگاههای ذی ربط را با اولویت به افراد واجد الشرایط آموزش و پرورش (اعم از کارکنان و بازنشستگان) که در سراسر کشور فاقد زمین یا واحد مسکونی هستند، واگذار نماید. رعایت

شده و یا پس از آن تا پایان سال ۱۳۸۴ پرداخت خواهد شد با رعایت ضوابط الگوی مصرف مسکن (به استثنای قرض الحسن) مسکن مورد نیاز معلمان مقیم روستا و

► اولویت به نسبت کارمندان و افراد شاغل در آموزش و پرورش به کل کارمندان دولت می‌باشد.

تبصره ۱ - نود درصد (۹۰٪) اعتبار لازم حد اکثر تا سقف هشت میلیون ریال جهت احداث یا خرید موضوع این قانون واحدهای موردنظر از طریق سیستم بانکی کشور به صورت وام بیست و پنج ساله و با کارمزد زیر ۴٪ بر حسب سوابق خدمت و سایر اولویتهای منظور در آین نامه اجرایی^{*} تأمین خواهد شد.

تبصره ۲ - دولت موظف است مصالح ساختمانی و لوازم تأسیساتی را تا هفتاد و پنج متر مربع زیرنا با قیمت ثبت شده و با رعایت اولویت در اختیار مشمولین این قانون قرار دهد.

تبصره ۳ - در مراکز استانها و شهرهای بزرگ سازمان زمین شهری و دستگاههای تأمین کننده زمین موظفند زمین مورد نیاز را حتی المقدور در نقاط مناسب از نظر محل کار تأمین نمایند.

تبصره ۴ - افراد مشمول این قانون در صورتی که زمین برای احداث واحد مسکونی در اختیار داشته باشند، دولت امکانات مذکور در تبصره‌های ۱، ۲ و ۵ را در اختیار آنان قرار خواهد داد.

تبصره ۵ - سازمانها و دستگاههای تأمین کننده آب و برق و گاز و تلفن و سایر خدمات مورد نیاز واحدهای مسکونی موظفند اولویت و تسهیلات لازم را به متقاضیان موضوع این قانون برای واگذاری حق انشعاب فراهم نمایند.

تبصره ۶ - آین نامه اجرایی^{*} این قانون ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب و سیله وزارت توانهای آموزش و پرورش و مسکن و شهرسازی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۷ - وزارت توانهای آموزش و پرورش و مسکن و شهرسازی موظفند گزارش عملکرد این قانون را هر شش ماه یک بار به کمیسیونهای آموزش و پرورش و مسکن و شهرسازی مجلس ارسال نمایند.

* آین نامه اجرایی قانون تأمین مسکن فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش در جلسه مورخ ۱۴۰۵/۵/۱۳۶۸ به تصویب هیأت وزیران رسیده است.

مناطق عشايري و شهرهای زير سی هزار نفر جمعیت) را پرداخت نماید. مریان فني و حرفه ای وابسته به وزارت کار و امور اجتماعي و مریان هنرستانها در سال ۱۳۸۴ مشمول مزاياي قانون مذکور می گردد.

بانکهای عامل موظفند بدون اخذ وثيقه و سپرده اوليه و صرفاً براساس تأييد و معرفى آموزش و پرورش منطقه، قرض الحسنه مسكن موردنیاز معلمان مقیم روستا و مناطق عشايري و شهرهای زير ده هزار نفر جمعیت و همچنین در شهرهای زير سی هزار نفر جمعیت را که طبق مقررات و عرف محلی، شهرداري مربوط با سند عادي پرداخت ساختمانی صادر می نماید با ارائه پروانه ساختمانی و معرفى آموزش و پرورش پرداخت نمایند. سقف تسهيلات بانکي احداث يا خرید مسكن معلمان موضوع تبصره (۱) ماده واحده قانون تأمین مسكن فرهنگيان و کارکنان آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۸/۲/۱۳ در سال ۱۳۸۴، مبلغ هفتاد ميليون (۷۰/۰۰۰) ريال تعين می شود.

مبلغ تعين شده شامل قرض الحسنه گيرندگان قبل از سال ۱۳۸۴ نمی گردد.
ق - اعتبار منظور شده در برنامه ۳۰۴۱۷ رديف ۱۲۹۰۲۲ قسمت چهارم اين قانون برای اعطاي تسهيلات به طرحهای زودبازده، استغالتا و خودکفائي مدد جويان تحت پوشش کميته امداد امام خميني (ره) (به عنوان افزایش سرمایه دولت در صندوق اشتغال نيازمندان) در اختیار صندوق مذکور قرار می گيرد.

ک - به دولت اجازه داده می شود حداقل هفت درصد (۷٪) از سود تسهيلات مسكن روستائيان و محرومین را که از طرف بنیاد مسكن انقلاب اسلامي معرفی شده و با گواهی آن بنیاد، الگوي مسكن مصوب را رعایت كرده‌اند، پرداخت نماید.

گ - تمامی وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شركتهاي دولتی مذکور در ماده (۱۶۰)

قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) مشمول مقررات این تبصره می‌باشد.

ل - به منظور تأمین منابع مورد نیاز بخش غیردولتی برای توسعه کشت محصولات گلخانه‌ای و همچنین اجرای طرح «اصلاح مدیریت و نگهداری باغات قدیمی و سنتی» برای افزایش عملکرد و جلوگیری از آلودگی محصول آنها به آفات و امراض و در راستای سیاستهای استغالتزایی دانش آموختگان کشاورزی و ثبیت توسعه صادرات کشاورزی کشور، مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات ردیف ۵۰۳۶۱۰ قسمت چهارم (ب) این قانون به وزارت جهاد کشاورزی اختصاص می‌یابد تا در چارچوب عقد قرارداد با بانکهای عامل پس از تلفیق بامناع داخلی بانک به صورت تسهیلات در اختیار باغداران و متقدیان احداث گلخانه قرار گیرد.

م - شهرداریها مجازند در صورت توافق با ستادکل نیروهای مسلح پادگانی به همان میزان زیربنا و مساحت احداث و در مقابل آن پادگان داخل شهر را به گونه‌ای تملیک نمایند که پنجاه درصد (۵۰٪) مساحت آن صرف خدمات عمومی شود.

ن - انجام موارد فاینانس مذکور در این قانون به شرطی مجاز است که شامل وام ربوی نباشد.

تبصره ۳ - آب و کشاورزی

الف - به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اجازه داده می‌شود از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۶۷۰ این قانون، مبلغ یکهزار میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال را برای اجرای طرحهای کوچک تأمین آب بندها و سدهای کوتاه و زودبازده در حوزه‌های آبریز که دارای توجیه فنی و اقتصادی و زیست محیطی بوده و حداقل در مدت دو سال به

۱- به زیرنویس بند (ج) تبصره ۱ مراجعه شود.

بهره‌برداری می‌رسند و مبلغ یکصد و بیست میلیارد (۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال را برای احیاء، مرمت و لاپرواپی قنوات، انها و آب بندان‌های کشور اختصاص دهد.

وزارت توانهای نیرو و جهاد کشاورزی با توجه به وظایف قانونی به‌طور مشترک فهرست طرحهای مذکور وزارت جهاد کشاورزی فهرست قنوات، انها و آب بندان‌ها را به تفکیک با مشخص نمودن دستگاه اجرایی منطقه‌ای و استانی در دو ماهه اول سال ۱۳۸۴ تهیه و به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال خواهند نمود. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با توجه به ماده (۳۲) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) طرحهای مشمول و

۱- ماده (۳۲) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران:

اعتبارات طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید صرفاً براساس گزارش‌های توجیهی فنی، اقتصادی و زیست محیطی تأیید شده برای یک بار و به قیمت ثابت سالی که طرح مورد نظر برای اولین بار در لایحه بودجه سالانه منظور می‌گردد، به تفکیک سالهای برنامه چهارم و سالهای بعد به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است اعتبارات موردنیاز سالهای باقیمانده برنامه چهارم را با اعمال تغییر نرخهای ابلاغی خود محاسبه نموده و بر حسب برنامه - دستگاه در لوایح بودجه سالانه کل کشور منظور نماید.

مبادله موافقنامه شرح عملیات طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای انتفاعی و غیرانتفاعی مشتمل بر اهداف طرح، شرح عملیات اجرایی، اعتبارات مصوب، پیشرفت فیزیکی و مشخصات فنی فقط برای یکبار در دوران برنامه انجام می‌پذیرد.

این موافقنامه‌ها برای دوران برنامه چهارم معتبر و ملاک عمل خواهند بود.

موافقنامه‌هایی که برای انطباق میزان اعتبارات سالانه طرحها با قوانین بودجه سالانه مبادله می‌شوند

فهرست قنوات، انهار و آب بندانها را به سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استانها برای مبادله موافقتنامه با دستگاه اجرایی مربوط اعلام می‌نماید.

ب - در اجرای ماده (۱۰۷) قانون برنامه سوم تنفيذی در بند (الف) ماده (۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱)

▷ جنبه اصلاحیه داشته و نباید موجب افزایش اهداف و تعداد پروژه‌های طرح شوند.
موارد استثناء که منجر به افزایش حجم عملیات و یا تعداد پروژه‌ها می‌گردد مشابه طرحهای جدید تلقی می‌گرددند.

مبادله موافقتنامه طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای صرفاً نظامی بخش دفاع تابع دستورالعمل خاصی است که به پیشنهاد مشترک ستاد کل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تأیید فرماندهی کل نیروهای مسلح خواهد رسید.
آینین نامه اجرایی این ماده شامل چگونگی ابلاغ و تحصیص اعتبارات طرحهای ملی و نحوه اعمال مفاد این ماده برای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۱- بند (الف) ماده (۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: دولت مختلف است، نظر به جایگاه محوری آب در توسعه کشور، منابع آب کشور را با نگرش مدیریت جامع و توأمًا عرضه و تقاضا در کل چرخه آب با رویکرد توسعه پایدار در واحدهای طبیعی حوزه‌های آبریز بالحاظ نمودن ارزش اقتصادی آب، آگاهانسازی عمومی و مشارکت مردم به گونه‌ای برنامه‌ریزی و مدیریت نماید که هدف‌های زیر تحقق یابد:

الف - اجرای مفاد تبصره (۱) ماده (۱۰۶) و ماده (۱۰۷) قانون برنامه سوم توسعه * در طول اجرای برنامه چهارم توسعه و با اصلاح ساختار مصرف آب واستقرار نظام بهره‌برداری مناسب و با استفاده از روش‌های نوین آبیاری و کم آبیاری، راندمان آبیاری و به تبع آن کارایی آب به ازای یک متر مکعب در

وزارت به نیرو (شرکتهای آب منطقه‌ای استانی و سازمان آب و برق خوزستان) اجازه داده می‌شود در قبال صدور مجوز برداشت آب باتوجه به توان سفره‌های آب زیرزمینی، از مقاضیان مشمول ماده (۱۲) آین نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۸/۷/۱۳۶۳^(۱) و تولیدکنندگان گیاهان دارویی، گلهای زینتی و

▶ طی برنامه بیست و پنج درصد (۲۵٪) افزایش یافته و با اختصاص به محصولات با ارزش اقتصادی بالا و استفاده بهینه از آن موجبات افزایش بهره‌وری آب را فراهم سازد.

* تبصره ۱۰۶ ماده ۱۰۶ قانون برنامه سوم توسعه... - دولت مکلف است به منظور افزایش توان تولید اقتصادی درآمدهای ارزی، در طول برنامه با اتخاذ تدابیر و اقدامات لازم امکان تطبیق الگوی کشت در مناطق مختلف با امکانات و ظرفیت‌های آبی را فراهم و کارآئی اقتصادی آب را از طریق تخصیص آب به تولید محصولات با نیاز آبی کمتر و بازدهی اقتصادی بیشتر افزایش دهد.

آین نامه اجرایی این تبصره متناسبن اهداف کمی، نحوه سازماندهی، تأمین امکانات و هماهنگی دستگاههای اجرایی در سال اول برنامه سوم توسط وزارت نیرو با شرکت وزارت کشاورزی و جهاد سازندگی و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

آین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده ۱۰۶ قانون برنامه سوم توسعه... در تاریخ ۱۰/۴/۱۳۷۹ به تصویب هیأت وزیران رسیده است.

ماده ۱۰۷ قانون برنامه سوم توسعه... - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور اجرای سیاست‌های صرفه‌جویی و هدایت مصرف کنندگان آب کشاورزی برای بهره‌برداری بهینه، آب را در انها و شبکه‌های آبیاری و ایستگاههای پمپاژ و چاههای عمیق و نیمه عمیق براساس الگوی مصرف بهینه آب کشاورزی نسبت به تدوین و اجرای نظام بهره‌برداری، شرکت بخشی غیر دولتی (حقابه‌داران و مالکان) و ایجاد تشکلهای بهره‌برداری آب و خاک اقدام نماید و برای این‌گونه مصرف کنندگان، براساس قانون ثبت نرخ آب بهای زراعی قیمت‌گذاری نموده و تحويل دهد.

۱- آین نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۸/۷/۱۳۶۳:

محصولات گلخانه‌ای که از روش‌های نوین آبیاری استفاده می‌کنند، براساس آین نامه‌ای که بنا به پیشنهاد وزارت نیرو به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، وجوهی مناسب با هزینه‌های جبران افت تا سقف یک‌صد میلیارد (۱۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰) ریال دریافت نماید و به حساب درآمد عمومی کشور (نzd خزانه‌داری کل) موضوع ردیف ۱۴۰۱۰۵ واریز و حداکثر تا مبلغ مزبور برای تهیه و اجرای طرح‌های علاج بخشی و ایجاد تعادل در سفره‌های آب زیرزمینی مناطق مزبور به مصرف برساند.

پ - به منظور جبران بخشی از زیان وارد شده به صاحبان لشه‌های مریض ضبط و معذوم شده در کشتارگاهها، به سازمان دامپزشکی کشور اجازه داده می‌شود به ازای کشتار هر رأس دام سنگین مبلغ پنج هزار (۵ / ۰۰۰) ریال، دام سبک مبلغ یک هزار (۱ / ۰۰۰) ریال و هر قطعه طیور کشتار شده مبلغ یک‌صد (۱۰۰) ریال از طریق صاحبان کشتارگاهها دریافت نماید.

صاحبان کشتارگاهها موظفند درآمد مذکور را به حساب درآمد عمومی کشور (حسب مورد نzd خزانه‌داری کل یا خزانه معین استان) موضوع ردیف درآمدی ۱۶۰۱۰۱ واریز نمایند.

وجوه واریزی تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۱۳۵۵۰۰ منظور در قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان دامپزشکی کشور قرار می‌گیرد تا جهت اجرای مفاد این بنده در قالب مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت

▷ ماده ۱۲ - صدور پروانه حفر چاه در مناطق ممنوع برای اجرای طرح‌های صنعتی و عمرانی دولت با تصویب وزارت نیرو و تأمین آب مشروب شهرها و شهرکها و روستاهای به پیشنهاد وزارت خانه‌های مربوطه یا سازمانهای تابعه آنها و همچنین تأمین آب مورد نیاز واحدهای صنعتی و شرب و بهداشت دامداریها و مرغداریها با ارائه پروانه از مراجع ذی ربط بر مبنای امکانات آبی محل و تصویب وزارت نیرو امکان پذیر خواهد بود.

و برنامه ریزی کشور به مصرف برسد.

ت - در اجرای ماده (۱۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و به منظور کمک به افزایش ذخیره سازی گندم و

۱ - ماده (۱۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: دولت مکلف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون برنامه توسعه بخش کشاورزی و منابع طبیعی را با محوریت خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی، تأمین امنیت غذایی، اقتصادی نمودن تولید و توسعه صادرات محصولات کشاورزی، ارتقای رشد ارزش افزوده بخش کشاورزی حداقل به میزان رشد پیش‌بینی شده در جدول شماره (۲) بخش هفتم این قانون را تهیه و از طریق انجام اقدامات ذیل به مرحله اجرا در آورد:

الف - سرمایه‌گذاری لازم به منظور اجرای عملیات زیربنایی آب و خاک و توسعه شبکه‌های آبیاری و زهکشی در دو میلیون هکتار از اراضی کشاورزی دارای آب تأمین شده.

ب - تلقیق بودجه عمومی (به صورت وجوده اداره شده) با منابع نظام بانکی و منابع حاصل از مشارکت تولیدکنندگان به منظور پرداخت تسهیلات به سرمایه‌گذاران بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی.

ج - پوشش حداقل پنجاه درصدی بیمه محصولات کشاورزی و عوامل تولید با بهره‌برداری از خدمات فنی بخش خصوصی و تعاونی تا بیان برناهه.

د - افزایش سرمایه شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی به میزان سرمایه اولیه در طول سالهای برنامه و کمک به صندوق‌های اعتباری غیردولتی توسعه بخش کشاورزی به صورت وجوده اداره شده و از طریق اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای.

ه - حمایت از گسترش صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی به نحوی که درصد محصولات فرآوری شده حداقل به میزان دو برابر وضع موجود افزایش یافته و موجبات کاهش ضایعات به میزان

سایر محصولات اساسی کشاورزی در راستای خودکفایی در تولید و نیز صرفه‌جویی در هزینه ذخیره‌سازی و جلوگیری از ضایعات ناشی از حمل و نقل مضعف این محصولات و همچنین تأمین امنیت غذایی، به ازاء هر کیلوگرم گندم خریداری شده در سال ۱۳۸۴ مبلغ ده (۱۰) ریال از بهای گندم توسط کشاورزان و معادل آن از محل اعتبارات ردیف ۵۰۳۰۱۹ موضوع جزء (۱) بند (ب) تبصره (۱۵) این قانون به منظور احداث ابیارهای چندمنظوره روستایی که در سال ۱۳۸۴ به اتمام می‌رسند، در اختیار وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) قرار می‌گیرد تا با نظارت سازمان مذکور در همان شهرستان هزینه گردد. ایجاد هزینه یا تعهد مالی برای

▷ پنجاه درصد (۵۰٪) فراهم گردد.

و - افزایش تولید مواد پروتئینی دام و آبزیان در راستای اصلاح ساختار تغذیه به نحوی که سرانه سهم پروتئین حیوانی در الگوی تغذیه به بیست و نه گرم افزایش یابد.

ز - ایجاد صندوق ثیبت درآمد کشاورزان با مشارکت درآمدی دولت و کشاورزان جهت سیاست‌های حمایتی درآمدی کشاورزان به نحوی که خطريزی‌يری حاصل از تغییر قیمت‌ها و عملکرد تولید را به منظور ثیبت درآمد کشاورزان کاملاً دهد. اساسنامه صندوق یادداشت ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ح - صدور سند مالکیت اراضی کشاورزی واقع در خارج از محدوده قانونی شهرها و شهرکها و روستاهای بنام مالکین قانونی آنها از طریق سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تا پایان برنامه چهارم.

ط - نوسازی باغات موجود و توسعه باغات با اولویت در اراضی شیبدار و مستعد به میزان یک میلیون هکتار با تأمین منابع ارزان قیمت و در راستای توسعه صادرات.

ی - ایجاد انگیزه برای جذب متخصصین توسط تولیدکنندگان و بیمه‌برداران به منظور گسترش آموزش و ترویج با استفاده از خدمات فنی پخش خصوصی و تعاونی به میزان حداقل سی درصد (۳٪) تولیدکنندگان و بیمه‌برداران و توسعه تحقیقات کاربردی کشاورزی به میزان دورابر شرایط سال پایه.

سالهای بعد از این محل ممنوع است.

ث - وزارت جهاد کشاورزی موظف است مساحتی بالغ بر چهارصد هزار هکتار از اراضی کشاورزی که دارای آب لازم هستند را از محل طرحهای ۴۰۱۰۶۰۰۲ و ۴۰۱۰۶۰۰۳ تجهیز و نوسازی (عملیات زیربنایی) اجرا نماید. سهم دولت در این زمینه همانند بند (ت) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۸۳ کل کشور^(۱) اعمال می‌گردد.

ج - با توجه به نقش انواع تولیدات گلخانه‌ای در صادرات و اشتغالزایی فارغ‌التحصیلان کشاورزی، معادل یک درصد (۱٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر استان به امر زیر ساخت‌های مجتمع‌های گلخانه‌ای تولیدگیاهان دارفروی و گلهای زینتی که از روشهای نوین آبیاری استفاده می‌کنند، اختصاص می‌یابد. شورای برنامه‌ریزی و توسعه استانها موظف هستند برای ساماندهی محصولات گلخانه‌ای مربوطه در کلیه استانهای کشور از محل مجموع اعتبار استانی، زیرناهای (تسطیح، آب، برق، تلفن و گاز) موردنیاز را تأمین و طبق ضوابط به مستقاضیان فارغ‌التحصیل

۱ - بند (ت) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۸۳ کل کشور: برای صرفه‌جویی در مصرف آب کشاورزی و افزایش راندمان آبیاری در اراضی زیرکشت زراعی و با غی، به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود حد اکثر هفتاد درصد (۷۰٪) از هزینه‌های یکپارچه‌سازی و تجهیز و نوسازی این‌گونه اراضی تا مبلغ هفت‌صد و هفتاد و چهار میلیارد (۷۷۴ / ۰۰۰ / ۰۰۰) ریال را از محل اعتبارات برنامه آب و خاک به شماره طبقه‌بندی ۴۰۱۰۱ تأمین و به صورت کمک بلاعوض پرداخت نماید.

جهت افزایش راندمان آبیاری در اراضی زیر سدها به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود حد اکثر هفتاد درصد (۷۰٪) از هزینه‌های کانالهای درجه (۳) و (۴) داخل مزرعه و باغات از محل اعتبارات کمکهای فنی و اعتباری فصل منابع آب ردیف شماره ۴۰۲۳۰۲۰۲ تا مبلغ دویست و سی و چهار میلیارد (۲۳۴ / ۰۰۰ / ۰۰۰) ریال تأمین و به صورت کمک بلاعوض پرداخت نماید.

بخش کشاورزی و آگذار نمایند.

ج - به منظور افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی گندم از طریق احداث سیلوهای استاندارد به دولت اجازه داده می‌شود برای احداث هفتصد و پنجاه هزار تن ظرفیت جدید از طریق فاینانس داخلی یا خارجی از محل منابع شرکتهای دولتی ذی‌ربط اقدام نماید.

ح - در اجرای بند (ج) ماده (۱۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱)، مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت در اختیار صندوق پیمۀ محصولات کشاورزی قرار می‌گیرد تا صرف توسعه پیمۀ محصولات کشاورزی گردد.

خ - اخذ آب بها از کشاورزان بهره‌مند از آب رودخانه‌هایی که در طول سال به در روانه می‌شوند قبل از مهار آن با ایجاد سد منوع می‌باشد.

د - در اجرای بند (د) ماده (۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۲)، مبلغ یک‌هزار پانصد میلیارد (۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل فروش اوراق مشارکت در اختیار وزارت نیرو

۱- به بند (وت) همین تبصره مراجعه شود.

۲- بند (د) ماده (۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: به منظور تسريع در اجرای طرحهای استحصال، تنظیم، انتقال و استفاده حد اکثر از آبهای رودخانه‌های مرزی و منابع آب مشترک، دولت موظف است سالانه دو درصد (۰/۲٪) از مجموع اعتبارات طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه عمومی را در لواح بودجه سنواتی تحت برنامه مستقل منظور و در چارچوب موافقنامه‌های متبادله بین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت نیرو برای اجرای طرحهای مذکور به صورت صبلدرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته، هزنه نماید.

قرار می‌گیرد تا جهت اجرای طرحهای آبی مرزی و بهره‌برداری سریع از حفایه جمهوری اسلامی ایران اختصاص یابد.

تبصره ۴ - صنعت و معدن

الف - به منظور حمایت از سرمایه‌گذاری خطرپذیر در صنایع نوین، اجازه داده می‌شود حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از تسهیلات اعطایی در قالب اعتبارات طرحهای کمک به توسعه صنایع نوین و کمک به ایجاد واحدهای نمونه طراحی و تولید تراشه در صنعت میکروالکترونیک در قالب برنامه کمک‌های فنی و اعتباری به بخش خصوصی و تعاونی شامل اصل، سود و کارمزد تسهیلات اعطایی در چارچوب آینه‌نامه‌ای که بنا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت صنایع و معدن به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، بلا عوض گردد.

ب - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود اعتبار ردیف ۵۰۳۴۱۵ قسمت چهارم این قانون را برای افزایش سرمایه دولت به صندوق حمایت از صنایع الکترونیک اختصاص دهد.

پ - به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۸۴ شرکتهای دولتی (استانی) موردنیاز صرف ناشی از تقسیم استان خراسان را در استانهای جدید التأسیس در چارچوب قوانین ذی‌ربط و اساسنامه‌های مربوط تأسیس نماید.

تبصره ۵ - حمل و نقل

الف - به منظور کمک به تدارکات ناوگان ریلی و دریایی شامل خرید و اگن، کشتی، تجهیزات ریلی و بندری و در راستای مشارکت غیردولتی شرکت سهامی راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران و سازمان بنادر و کشتیرانی مکلفند به ترتیب تا مبلغ دویست میلیارد (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از

محل منابع داخلی خود را در قالب وجود اداره شده نزد بانکها براساس موافقتنامه مبادله شده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، به منظور تأمین تسهیلات اعتباری یادشده به مصرف رسانده و مابه التفاوت نرخ سود را از محل آن پرداخت نمایند.

ب - شرکت فرودگاههای کشور و سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران مکلفند طبق جدول زمانبندی که در فروردین ماه سال ۱۳۸۴ توسط وزیر راه و ترابری تعیین و ابلاغ می‌گردد، در سال یادشده مبلغ یک هزار و شصصد و پنجاه میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۱) ریال از درآمدهای وصولی خود را به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۱۳۰۴۰۱ منظور در قسمت سوم این قانون واریز نمایند. معادل مبلغ یادشده به مصرف اجرای طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل راه و ترابری مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون خواهد رسید.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این بند پس از مبادله موافقتنامه مربوط با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در حدود درآمد وصولی مربوط تخصیص یافته تلقی می‌گردد.

پ - به سازمان هواپیمایی کشوری اجازه داده می‌شود به منظور تأمین قسمتی از هزینه‌های خرید و تعمیر و نگهداری هواپیماهای خود، درآمد حاصل از انجام خدمات آزمایشات استاندارد دستگاههای کمک ناوبری در کشورهای خارجی و فرودگاههای داخلی را به حساب درآمد عمومی کشور ردیف ۱۴۰۱۱۰ (نزد خزانه‌داری کل) واریز و معادل صدرصد (۱۰٪) آن را از محل ردیف ۱۴۸۵۰۰ قسمت چهارم این قانون طی موافقتنامه‌ای که با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مبادله خواهد نمود دریافت و هزینه کند. تعریفهای موضوع این بند، به پیشنهاد وزارت راه و ترابری به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۶ - مسکن، عمران شهری و روستایی

الف - به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت براساس تبصره (۵۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور^(۱) و تبصره (۵۲) قوانین بودجه سال ۱۳۷۳^(۲) و

۱ - تبصره (۵۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور:

به منظور جلوگیری از ضایعات محصولات کشاورزی و افزایش ارزش افزوده این محصولات و صادرات مناسب تولیدات کشاورزی، سازمان تحقیقات کشاورزی ایران موظف است با استفاده از اعتبارات ردیف ۴۰۱۹۸۲۳۸ منظور در پیوست شماره (۱) این قانون تا سقف پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال نسبت به تهیه طرح جامع و مطالعات طرحهای صنایع نگهداری و تبدیلی محصولات کشاورزی و ارائه آن به وزارت خانه های جهاد سازندگی و کشاورزی جهت اجرا اقدام نماید.

۲ - تبصره (۵۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور: به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت براساس بند ۳ قسمت «الف» و قسمت «د» تبصره (۴) بند «ب» تبصره ۱ و تبصره (۵۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ و تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده «الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف» و کمک به سرمایه گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره ای و اجاره ای به شرکت تملیک) و بهسازی مسکن روستایی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده سازیها در قالب مسکن حمایت شده مبلغ پنجاه و یک میلیارد (۵۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می گیرد.

مبلغ بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای وام مسکن جانبازان بالای ۲۵٪ و خانواره شهدا با مدت بازپرداخت بیست ساله و مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این تبصره صرف آماده سازی زمین واگذاری شده به

سالهای برنامه پنجم‌الله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی مسکن جانبازان بیست و

▷ جانبازان بالای ۴۰٪ اختصاص می‌یابد.

بانکهای عامل موظفند بدون اخذ وثیقه و صرفاً براساس ثأیید و معرفی وزارت مسکن و شهرسازی (بنیادمسکن انقلاب اسلامی) و ام مسکن موردنیاز بهسازی مسکن روستاییان و معلمان مقیم روستا را با همین تسهیلات پرداخت نمایند.

دولت مکلف است در توزیع اعتبارات بانکی بخش مسکن و ساختمان نسبت مشخصی را تعیین و به مسکن روستایی اختصاص دهد.

در سال ۱۳۷۳ با تصویب این تبصره کلیه امتیازهای اشار خاص که قبلاً به تصویب رسیده است (به استثنای آنچه در قانون مسکن معلمان آمده است) لغوی شود و کلیه حمایتها پیش بینی شده صرفاً از این طریق اعمال خواهد شد.

آین نامه اجرایی^{*} این تبصره با پیشنهاد مشترک وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

* آین نامه اجرایی تبصره (۵۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور در جلسه سورخ ۱۳۷۳/۲/۱۸ هیأت وزیران به تصویب رسیده است.

۱- تبصره (۵۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور: به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت براساس تبصره (۵۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ و تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف و کمک به سرمایه‌گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره‌ای و اجاره‌ای به شرط تملیک) و بهسازی مسکن روستایی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده سازی در قالب مسکن حمایت شده تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل طرح ۳۰۸۰۴۲۰۸

▷ پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می‌گیرد.

مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای خرید یا احداث مسکن جانبازان بالای ییست و پنج درصد (۲۵٪) با مدت بازپرداخت ۲۰ ساله و کارمزد چهاردرصد (۴٪) و با معرفی بنیاد جانبازان اختصاص می‌یابد که ییست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال آن برای جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) به بالا بدون رعایت الگوی مصوب مسکن و ییست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال دیگر برای جانبازان زیر پنجاه درصد (۵۰٪) و خانواده شهدا و آزادگان در نظر گرفته می‌شود و مبلغ دهمیلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این تبصره صرف آماده‌سازی زمینهای واگذار شده به جانبازان بالای ییست و پنج درصد (۲۵٪) و آزادگان اختصاص می‌یابد.

بانکهای عامل موظفند براساس تأیید و معرفی وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) تسهیلات موردنیاز وام مسکن بهسازی مسکن روستاییان و بهورزان مقیم روستا را بدون اخذ وثیقه با همین تسهیلات پرداخت نمایند.

دولت مکلف است در توزیع اعتبارات بانکی بخش مسکن و ساختمان نسبت مشخصی را تعیین و به مسکن روستایی اختصاص دهد.

سازمان برنامه و بودجه مکلف است مانله مطالبات پرداخت شده و معوق لاوصول از این بابت را براساس استناد و مدارک ارائه شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پرداخت نماید هزینه مربوط به ارائه خدمات فنی و نظارتی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به میزان دودرصد (۲٪) وام پرداختی از محل اعتبار ردیف ۳۰۸۰۴۲۰۸ پس از مبالغه موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه پرداخت می‌شود.

در سال ۱۳۷۴ با تصویب این تبصره کلیه امتیازهای اشاره خاص که قبلًا به تصویب رسیده است (به استثنای آنچه در قانون تأمین مسکن فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش آمده است) لغو می‌شود و کلیه حمایتها پیش یینی شده صرفاً از این طریق اعمال خواهد شد.

۷ آین نامه اجرایی^{*} این تبصره با پیشنهاد مشترک وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

۸ آین نامه اجرایی تبصره (۵۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۴ در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۳/۱۷ هیأت وزیران به تصویب رسیده است.

تبصره (۵۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور: به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت براساس تبصره (۵۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ و تبصره (۵۲) قوانین بودجه سال‌های ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴ و تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف و کمک به سرمایه‌گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره‌ای و اجاره‌ای به شرط تملیک) و بهسازی مسکن روستایی و اوراق مشارکت مسکن و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده سازی در قالب مسکن حمایت شده تا مبلغ یکصد و پنجاه میلیارد و هشتصد میلیون (۱۵۰/۸۰۰/۰۰۰) ریال از محل طرح ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می‌گیرد.

مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای خرید یا احداث مسکن جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪) با مدت بازپرداخت ۲۰ ساله و کارمزد چهاردرصد (۴٪) با معروفی بنیاد جانبازان اختصاص می‌یابد. که بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال آن برای جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) به بالا و آزادگان بدون رعایت الگوی مصوب مسکن و بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال دیگر برای جانبازان زیر پنجاه درصد (۵۰٪) و خانوارده شهدا و آزادگان درنظر گرفته می‌شود. برای خانوارده شهدا و آزادگان مطابق شرایط قانون تسهیلات استفاده از وام مسکن آزادگان مصوب ۱۳۷۰/۵/۲۷ و قانون خصوصیت پرداخت وام مسکن به آزادگان، جانبازان و خانوارده شهدا مصوب ۱۳۷۴/۶/۲۱ عمل خواهد شد.

► مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این تبصره صرف آماده سازی زمینهای واگذار شده به جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪) و آزادگان اختصاص می یابد.

بانکهای عامل موظفند براساس ثأیل و معنی وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) تسهیلات موردنیاز وام مسکن بهسازی مسکن روستاییان و بهورزان مقیم روستا را بدون اخذ روثقه با همین تسهیلات پرداخت نمایند.

دولت مکلف است در توزیع اعتبارات بانکی بخش مسکن و ساختمان علاوه بر تعیین سهم مسکن روستایی، بیست و پنج درصد (۲۵٪) از سهم اعتبارات بانکی بخش مسکن و همچنین بیست و پنج درصد (۲۵٪) سهم آهن آلات و مصالح ساختمانی را برای تعاونیهای مسکن اختصاص و در اختیار وزارت و اداره مسکن قرار دهد.

سازمان برنامه و بودجه مکلف است مانده مطالبات پرداخت نشده و معوق لاوصول از این بابت را براساس استناد و مدارک ارائه شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پرداخت نماید. هزینه مربوط به ارائه خدمات فنی و نظارت بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به میزان دو درصد (۲٪) وام پرداختی از محل اعتبار طرح ۳۰۸۰۴۲۱۵ پس از مبالغه موافقنامه با سازمان برنامه و بودجه پرداخت می شود. در سال ۱۳۷۵ با تصویب این تبصره، کلیه امتیازهای اقشار خاص که قبل از تصویب رسیده است (به استثنای آنچه در قانون تأمین مسکن فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش^{*} آمده است) لغو می شود و کلیه حمایتهای پیش بینی شده صرفاً از این طریق اعمال خواهد شد.

* به پاورقی بندوف «تبصره ۲ مراجمه شود.

تبصره (۵۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۶ کل کشور؛ به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت براساس تبصره (۵۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ و تبصره (۵۲) قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۳، ۱۳۷۴ و ۱۳۷۵ و تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی

▷ مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف و کمک به سرمایه‌گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره‌ای و اجاره‌ای به شرط تملیک) و بهسازی مسکن روستایی و اوراق مشارکت مسکن و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرها و شهرکهای جدید و آماده سازی در قالب مسکن حمایت شده تا مبلغ سیصد و سی میلیارد (۳۳۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل طرح ۳۰۸۰۴۷۰۸ پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می‌گیرد.

مبلغ هشتاد میلیارد (۸۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای خرید یا احداث مسکن جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر با مدت بازپرداخت ۲۰ ساله و کارمزد چهار درصد (۴٪) با معرفی بنیاد جانبازان اختصاص می‌یابد که چهل میلیارد (۴۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال آن برای جانبازان پنجاه درصد (۵٪) و بالاتر بدون رعایت الگوی مصوب مسکن و چهل میلیارد (۴۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال دیگر برای جانبازان زیر پنجاه درصد (۵۰٪) خانواده شهدا و آزادگان در نظر گرفته می‌شود. برای خانواده شهدا و آزادگان مطابق شرایط قانون تسهیلات استفاده از وام مسکن آزادگان مصوب ۱۳۷۰/۵/۲۷ و قانون ضوابط پرداخت وام مسکن به آزادگان، جانبازان و خانواده شهدا مصوب ۱۳۷۴/۶/۲۱ عمل خواهد شد.

سقف اعتبار پرداختی به هر نفر موضوع این تبصره بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال می‌باشد و بانکهای عامل موظفند عملکرد این تبصره را هر سه ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی گزارش نمایند.

مبلغ پانزده میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این تبصره صرف آماده سازی زمینهای واگذارشده به جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) به بالا و آزادگان اختصاص می‌یابد.

بانکهای عامل موظفند براساس تأیید و معرفی وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) تسهیلات مورد نیاز وام مسکن، بهسازی مسکن روستاییان و بهورزان مقیم روستا را بدون

► اخذ وثیقه با همین تسهیلات پرداخت نمایند.

دولت مکلف است در توزیع اعتبارات بانکی بخش مسکن و ساختمن علاوه بر تعیین سهم مسکن روستایی، بیست و پنج درصد (۲۵٪) از سهم اعتبارات بانکی بخش مسکن را برای تعاونیهای مسکن اختصاص و در اختیار وزارت تعاون قرار دهد.

سازمان برنامه و بودجه مکلف است مانده مطالبات پرداخت نشده و معوق لاوصول از این بابت را براساس استناد و مدارک ارائه شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پرداخت نماید. هزینه مربوط به ارائه خدمات فنی و نظارت بنا بر مسکن انقلاب اسلامی به میزان دو درصد (۲٪) وام پرداختی از محل اعتبار طرح ۳۰۸۰۴۲۰۸ پس از مبالغه موافقتname با سازمان برنامه و بودجه پرداخت می شود. در سال ۱۳۷۶ با تصویب این تبصره، کلیه امتیازهای بخش مسکن اقشار خاص که قبلاً به تصویب رسیده است (به استثنای آنچه در قانون تأمین مسکن فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش آمده است) لغو شود و کلیه حمایتهای پیش یافته شده صرفاً از این طریق اعمال خواهد شد.

تبصره (۵۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشوار: به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت براساس تبصره (۵۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ و تبصره (۵۲) قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۳، ۱۳۷۴ و ۱۳۷۵ و ۱۳۷۶ تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف به استثنای جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) وبالاتر و کمک به سرمایه‌گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره‌ای و اجاره‌ای به شرط تملیک) و بهسازی مسکن روستایی و اوراق مشارکت مسکن و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرها و شهرکهای جدید و آماده سازی در قالب مسکن حمایت شده تا مبلغ سیصد و شصت و شش میلیارد و پانصد میلیون (۳۶۶/۵۰۰/۰۰۰) ریال، از محل طرح ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره (۱) این قانون، در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می‌گیرد. مبلغ

▷ مورد پرداخت وام به ازای هر واحد مسکونی برای جانبازان بیست میلیون (۲۰/۰۰۰) ریال می‌باشد.

تبصره (۵۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور: الف - به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت، براساس تبصره (۵۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ و تبصره (۵۲) قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۳، ۱۳۷۴، ۱۳۷۵، ۱۳۷۶ و ۱۳۷۷ تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف به استثنای جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و کمک به سرمایه‌گذاری در امر مسکن اجتماعی «مسکن اجاره‌ای و اجاره‌ای به شرط تعلیک» و بهسازی مسکن روستایی (و نیز تهیه مسکن روستاییانی که در اثر اجرای طرح بهسازی، مسکن‌شان تخریب می‌شود، در اولویت خواهد بود) و اوراق مشارکت مسکن و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرها و شهرکهای جدید و آماده‌سازی در قالب مسکن حمایت شده تا مبلغ سیصد و شصت و شش میلیارد و پانصد میلیون (۳۶۶/۵۰۰) ریال، از محل طرح ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره (۱) این قانون، در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می‌گیرد. مبلغ تسهیلات بانکی به ازای هر واحد مسکونی برای خانوارهای معظم شده، آزادگان و جانبازان میلیون (۳۰۰/۰٪) ریال با کارمزد چهار درصد (۴٪) می‌باشد.

ب - به وزارت مسکن و شهرسازی «سازمان ملی زمین و مسکن» اجازه داده می‌شود به منظور تأمین بخشی از اعتبارات مورد نیاز اجرای قانون تشویق احداث و عرضه واحدهای مسکونی استیجاری یا اجاره به شرط تعلیک در سال ۱۳۷۸ زمینهای شهری در تملک خوش را به قیمت روز و به صورت مزایده یا با قیمت توافقی که از قیمت کارشناسی روز کمتر نخواهد بود به فروش رساند.

حداکثر معادل مبلغ دویست میلیارد (۲۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات فوق در قالب بودجه مصوب سازمان ملی زمین و مسکن براساس موافقنامه متبادل با سازمان برنامه و بودجه صرف احداث

پنج درصد (۲۵٪) و به بالا و معلولان و خانواده‌های معظم شهدا و آزادگان و کمک به بهسازی مسکن روستایی و احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید موضوع مصوبات هیأت وزیران و شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و آماده‌سازی زمین آزادگان و جانبازان، مبلغ سیصد و هشتاد و نه میلیارد و مشصد ویست و سه میلیون (۳۸۹/۶۲۳/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۱۳۳۵۱۰ قسمت چهارم این قانون و طرحهای شماره ۴۰۹۰۷۰۱۶، ۴۰۹۰۶۰۰۳ و ۴۰۹۰۷۰۱۵ مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار دستگاههای اجرایی ذی‌ربط قرار می‌گیرد.

► واحدها و مجتمع‌های مسکونی استیجاری یا اجاره‌ای به شرط تملیک می‌گردد.

مفad این بند شامل اشخاص حقیقی و حقوقی که در سالهای قبل از تصویب این قانون با سازمان ملی زمین و مسکن جهت واگذاری زمین قرارداد منعقد نموده‌اند و موقع به ساخت مسکن نشده‌اند نمی‌گردد و در اینگونه موارد ملاک همان قیمت اولیه می‌باشد.

حداکثر معادل پنج درصد (۵٪) از درآمد مذکور در این بند جهت خرید واحدها و مجتمع‌های مسکونی صرفاً به منظور استیجار یا اجاره به شرط تملیک اختصاص می‌یابد. این بخش از درآمدهای سازمان ملی زمین و مسکن از مالیات معاف می‌باشند.

دولت موظف است در سال ۱۳۷۸ اقساط وام مسکن کسانی را که از طریق بنیاد مسکن با اخذ وام برای آنان واحد مسکونی احداث گردیده و برای رزوله تخریب شده است را پرداخت نماید.

ج - مبنای قطعی قیمت زمینهای واگذاری به آزادگان، خانواده معظم شهدا و جانبازان، قیمت دولتی سال ۱۳۶۹ به صورت انتقال قطعی می‌باشد و همانند سنتوات گذشته از پرداخت هزینه آماده‌سازی معاف و برعهده وزارت مسکن و شهرسازی می‌باشد.

د - آیین نامه اجرایی این بند درجهت حمایت از آزادگان، جانبازان، خانواده محترم شهدا و اشار آسیب‌پذیر حداکثر تا سه ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

خانواده‌های معظم شهدا، آزادگان و جانبازان ییست و پنج درصد (۲۵٪) به بالا و معلومان از رعایت الگوی مصرف مسکن معاف و برای یک بار از عوارض شهرداری و کلیه پرداختی‌ها برای پروانه ساخت تا یکصد و ییست مترمربع بنای مفید معاف می‌باشند.

همچنین مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور در صورت رعایت الگوی مصرف مسکن از پرداخت عوارض و کلیه دریافتی‌های شهرداری برای صدور پروانه ساخت برای یک بار معاف می‌باشند.
ب - به استناد مفاد ماده (۳۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و به منظور احیای بافت‌های فرسوده شهری،

۱ - ماده (۳۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: دولت موظف است به منظور هویت بخشی به سیمای شهر و روستا، استحکام بخشی ساخت و سازها، دستیابی به توسعه پایدار و بهبود محیط زندگی در شهرها و روستاهای اقدام‌های ذیل را در بخش‌های عمران شهری و روستایی و مسکن به عمل آورد:

الف - هویت بخشی به سیما و کالبد شهرها، حفظ و گسترش فرهنگ معماری و شهرسازی و ساماندهی ارائه خدمات شهری از طریق:

- ۱ - تهیه و تدوین قانون جامع شهرسازی و معماری کشور تا پایان سال اول برنامه چهارم.
- ۲ - مناسبسازی فضاهای شهری و روستایی برای جانبازان و معلومین جسمی - حرکتی و اعمال این شوابط در اماكن و ساختمانهای عمومی و دولتی تا پایان برنامه چهارم.
- ۳ - بهبود وضعیت عبور و مرور شهری به همراه افزایش سهم حمل و نقل عمومی تا میزان هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) نسبت به کل سفرهای درون شهری.
- ۴ - ارتقاء شاخص‌های جمیعت تحت پوشش شبکه آب شهری و فاضلاب شهری به ترتیب

► تا سقف صدرصد (۱۰۰٪) و چهل درصد (۴۰٪).

- ۵- احیای بافت‌های فرسوده و نامناسب شهری و ممانعت از گسترش محدوده شهرها براساس طرح جامع شهری و ساماندهی بافت‌های حاشیه‌ای در شهرهای کشور با رویکرد توانمندسازی ساکنین این بافتها.
- ب- ایمن سازی و مقاوم سازی ساختمانها و شهرها به منظور کاهش خسارات انسانی و اقتصادی ناشی از حوادث غیرمتوجه شامل:
- ۱- کلیه سازندگان و سرمایه‌گذاران احداث بنا در کلیه نقاط شهری و روستایی و شهرکها و نقاط خارج از حریم شهرها و روستاهای ملزم به رعایت آیین نامه (ایران) در رابطه با طراحی ساختمانها در مقابل زلزله می‌باشند.
  - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف به اعمال نظارت عالیه در مراحل مختلف طراحی و ساخت ساختمانها می‌باشد.
  - ۲- استاندارد کردن مصالح و روش‌های مؤثر در مقاوم سازی ساختمانی تا پایان برنامه چهارم و حمایت از تولیدکنندگان آنها.
  - ۳- صدور پایان کار برای ساختمانهای عمومی و مجتمع‌های مسکونی آپارتمانی منوط به ارائه ییمه نامه کیفیت ساختمان می‌باشد.
  - ۴- صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران و وزارت توانهای فرهنگ و ارشاد اسلامی، علوم، تحقیقات و فناوری، مسکن و شهرسازی و آموزش و پرورش مکلفند خطرات ناشی از سکونت در ساختمانهای غیر مقاوم در مقابل زلزله و لزوم رعایت اصول فنی در ساخت و سازها و نیز چگونگی مقابله با خطرات ناشی از زلزله را به مردم آموزش دهند.
  - ۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با استفاده از تجرب سایر کشورها، نظام ییمه

▷ ساختمان و ابنیه در مقابل زلزله و سایر حوادث راگسترش داده و راهکارهای ممکن شدن بیمه حوادث را مشخص و مقدمات قانونی اجرای آن را فراهم نماید.

ع - دولت مکلف است بازسازی و نوسازی بافت‌های قدیمی شهرها و روستاهای مقاوم سازی ابنیه موجود در مقابل زلزله را با استفاده از منابع داخلی و خارجی مذکور در بند (ب) ماده (۱۳) این قانون آغاز و ترتیباتی اتخاذ نماید که حداقل ظرف ده سال عملیات اجرایی مربوط به این امر در کل کشور خاتمه یابد.

۷ - وزارت‌خانه‌های نفت، نیرو، ارتباطات و فناوری اطلاعات و شرکت‌های تابعه مکلفند با استفاده از آخرین فناوری‌ها، سیستم خدماتی آب، برق، گاز، مخابرات و سوخت‌رسانی را به گونه‌ای این سازند که در اثر بروز حوادث، خدمات رسانی مختل نگردد.

۸ - در صورت عدم رعایت آینین نامه‌های مربوطه یا عدم اجرای صحیح نقشه‌های طراحی شده توسط مهندسین مشاور یا مهندس محاسب یا سازندگان ساختمانها اعم از پیمانکار و کارفرما و مهندس ناظر مربوطه مکلف به جبران خسارت واردہ به ساکنین و مالکین (در صورتی که خود مقصر نباشد) می‌باشد. در صورت تکرار، پرونده کار مقصرين لغو خواهد شد.

ج - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است با توجه به اثرات متقابل بخش مسکن و اقتصاد ملی و نقش تعادل بخشی آن در ارتقای کیفیت زندگی و کاهش نابرابریها، طرح جامع مسکن را حداقل تا پایان سال اول برنامه چهارم تهیه و به تصویب هیأت وزیران بررساند. این طرح مشتمل بر محورهای زیر با رویکرد توسعه پایدار، عدالت اجتماعی و توانمندسازی اشاره کم درآمد خواهد بود:

۱ - تقویت تعاونی‌های تولید مسکن، سازمانهای خیریه و غیردولتی فعال در بخش مسکن.

۲ - مدیریت پکارچه و منسجم زمین برای تأمین مسکن و توسعه شهر و روستا در چارچوب

طرحهای توسعه و عمران.

- ۳- تشکیل بازار ثانویه رهن براساس ضوابط قانونی که به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.
- ۴- افزایش سهم انبوه سازی در امر ساخت به میزان سه برابر عملکرد برنامه سوم.
- ۵- گسترش بازار سرمایه مسکن و اتخاذ تدابیر لازم برای تأمین سرمایه در بخش.
- د- دولت موظف است در اجرای اصل سی و یکم (۳۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اقدام‌های ذیل را به انجام برساند:
- ۱- حمایت از ایجاد و بهره‌گیری از مشارکت تشکل‌ها، انجمن‌ها و گروههای خیر مسکن ساز برای اشتار آسیب‌پذیر.
- ۲- تشویق و ترغیب سرمایه‌گذاری خارجی در بخش مسکن.
- ۳- دادن یارانه کارمزد تسهیلات مسکن به سازندگان (بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی) واحدهای مسکونی ارزان قیمت و استیجاری در چارچوب ضوابط و استانداردهای مصوب در شهرهای کوچک و متوسط و کلیه روستاهای کشور برای گروههای کم‌درآمد، کارگران، کارمندان و زنان سرپرست خانوار.
- ۴- ارتقاء شاخص بهسازی مسکن روستایی تا دو برابر عملکرد این شاخص در برنامه سوم.
- ۵- پلکانی کردن بازپرداخت اقساط تسهیلات بانکی در بخش مسکن.
- ۶- دادن کمکهای اعتباری و فنی برای بهسازی و نوسازی مسکن روستایی و حمایت از ایجاد کارگاههای تولید و عرضه مصالح ساختمانی و عرضه کنندگان خدمات فنی.
- ه- به وزارت مسکن و شهرسازی اجازه داده می‌شود به منظور اجرای قانون استیجار، واگذاری موضع نصاب مالکانه و اجرای سایر طرحهای عمرانی املاک مناسب موردنیاز را در بافت‌های فرسوده و نامناسب شهری، به قیمت کارشناسی روز خریداری نماید.
- و- به وزارت مسکن و شهرسازی اجازه داده می‌شود به منظور تأمین بخشی از اعتبارات موردنیاز

ترغیب و تشویق بخش‌های خصوصی و تعاونی به احداث واحدهای مسکونی با دوام، ارزان قیمت و مقاوم در برابر زلزله و تأمین مسکن خانوارهای کم درآمد، دولت موظف است اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱- تهیه و ابلاغ خانه نمونه شهری و روستایی مناسب با شاخصهای اقتصادی، فرهنگی، جمعیتی و اقلیمی.
- ۲- تأمین یارانه سود تسهیلات بانکی برای سازندگان غیردولتی (بخش‌های خصوص، تعاونی و عمومی) در دوره مشارکت مدنی، با اولویت در بافت‌های فرسوده و برای خریداران واحدهای مسکونی در بافت‌های فرسوده در دوره فروش اقساطی سهم الشرکه بانک.

اعتبار این جزء به میزان دویست و پنجاه میلیارد (۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل طرح شماره ۴۰۹۱۲۰۰۱ مندرج در پیوست شماره (۱) تأمین می‌گردد.

۳- وزارت مسکن و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) موظف است در اجرای قانون تشویق احداث و عرضه واحدهای مسکونی استیجاری مصوب (۱)، حداقل سی و پنج درصد (۳۵٪) از منابع درآمدی خود ناشی از

▷ اجرای قانون تشویق، عرضه و احداث واحدهای مسکونی استیجاری مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۳، زمین‌های شهری در تملک خویش را به قیمت روز و به صورت مزایده که از قیمت کارشناسی روز کمتر نخواهد بود به فروش رساند.

- قانون تشویق احداث و عرضه واحدهای مسکونی استیجاری مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۴:
- ۱- دولت مکلف است همه ساله حداقل ده درصد (۱۰٪) تعداد واحدهای مسکونی، شهری منظور شده در برنامه‌های پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور را از طریق فراهم کردن تسهیلات لازم برای ساخت مسکن توسط وزارت مسکن و شهرسازی و عرضه به صورت استیجاری یا

► اجاره به شرط تملیک به متقاضیان واجد شرایط تأمین نماید.

ماده ۲- پنجاه درصد (۵۰٪) اعتبار لازم جهت احداث واحدهای مسکونی موضوع این قانون همه ساله در بودجه عمومی منظور و بقیه اعتبار از طریق تسهیلات بانکی تأمین می شود.

ماده ۳- مبلغ دریافتی بایت اجاره بها، اجاره به شرط تملیک و یا فروش، به حسابی که به وسیله خزانه نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می شود واریزی می گردد و هر ساله معادل صادرصد (۱۰۰٪) وجوده مذکور در اختیار دستگاه بهره برداری قرار می گیرد تا به منظور بازپرداخت تسهیلات بانکی و نگهداری و تعمیر واحدهای ساخته شده و احداث واحدهای جدید مطابق ضوابط و بودجه مصوب هزینه نماید. در صورتی که دستگاه بهره بردار، شهرداریها باشند از شمول این ماده مستثنی هستند.

ماده ۴- به دولت اجازه داده می شود به منظور بهره برداری و اخذ مال الاجاره و باز پرداخت وام بانکی مربوط، واحدهای استیجاری احداث شده را به شهرداریها مربوط و اگذار نماید تا زیر نظر شورای شهر به افراد واجد شرایط و اگذار نماید.

ماده ۵- شرایط متقاضیان اجاره یا اجاره به شرط تملیک با حفظ اولویت برای متقاضیان جوان متأهل و افراد کم درآمد و زنان سرپرست خانوار، میزان اجاره بها ماهانه ضریب افزایش سالانه آن، مدت اجاره و سایر شرایط در آین نامه‌ای که بنا به پیشنهاد وزارت‌تحانه های مسکن و شهرسازی و کشور به تصویب هیأت وزیران می رسد، تعیین می شود.

ماده ۶- به سازندگان واحدهای مسکونی استیجاری در محدوده شهرهایی که هر سه سال یکباره به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی اعلام خواهد شد به شرط رعایت ضوابط مندرج در این قانون تسهیلات و معافیتهای زیر تعلق می گیرد:

الف - مجتمعهای مسکونی دارای بیش از (۳) واحد استیجاری که با رعایت الگوی مصرف مسکن

► ساخته شود، چنانچه حداقل به مدت (۵) سال تمام به اجاره واگذار شود، علاوه بر استفاده از مزایای مسکن اجتماعی و حمایتی، در طول مدت اجاره از صادر صد (۱۰۰٪) مالیات بر درآمد املاک اجاری معاف و از بابت هزینه حق ثبت مربوط به اعطای تسهیلات بانکی، مشمول تبصره ماده (۱) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین - مصوب ۱۳۷۳ - می گرددند.

ب - دولت موظف است سازندگان مجتمعهای مسکونی دارای (۶) واحد استیجاری و بیشتر را از طرق اعطای اولویت در واگذاری اراضی، اعطای تخفیف در بهای واگذاری اراضی، تقسیط بهای اراضی، اعطای تسهیلات بانکی و تقبل بخشی از سود تسهیلات در دوره مشارکت مدنی و فروش سهم الشرکه بانکی (فروش اقساطی) صدور مجوزهای قانونی وسایر اقدامات ضروری حمایت نماید.

ماده ۷- شهرداریها موظفند برای متخصصان موضوع ماده (۶) این قانون، پروانه ساختمانی صادر کنند و در پروانه ساخت و گواهی عدم خلاف و پایان کار عبارت "ساختمان استیجاری با مدت معلوم" را درج نمایند. ادارات ثبت استناد و املاک نیز در صورت مجلس تدقیک کی این گونه ساختمانها، باید صارت یاد شده را قید کنند.

تبصره - مدت یاد شده، در آین نامه اجرایی این قانون تعیین می شود.

ماده ۸- در صورتی که پیش از انقضای مدت مذکور در گواهی پایان کار، مالک، قصد فروش، صلح، هبه، ترهین یا اعمال هر نوع حقوق مالکانه دیگر را داشته باشد، موضوع انتقال تعهد اولیه به ایادي بعدی و لزوم بردازی از ملک به صورت استیجاری تا پایان مدت مذکور و قبول منتقل الیه در سند مربوط قید شود.

تبصره - تنظیم هر نوع سند رسمی در مورد واحدهای مسکونی استیجاری موضوع این قانون جز سند اجاره، موقول به رعایت مفاد این قانون خواهد بود.

ماده ۹- چنانچه از ملکی که دارای پروانه ساختمانی با قید (ساختمان استیجاری با مدت معلوم) است،

فروش زمین (موضوع بند (و) تبصره (۳۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی،

▶ به تشخیص وزارت مسکن و شهر سازی و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی، کمتر از مدت قید شده به صورت استیجاری مسکونی بهره برداری شود، مالک ملک موظف است دو برابر معافیتها و تسهیلات منظور شده در این قانون را به نرخ روز هرینه های مربوط، به عنوان جریمه تعهد، به دستگاه ذی ربط پردازد و در صورت استفاده از زمین دولتی، مابه التفاوت بهای زمین به قیمت کارشناسی روز وصول جریمه، دریافت و دین حاصل از فروش اقساطی مختلف حال خواهد شد.

تبصره ۱ - در صورت انتقال قهری ملک، ورثه یا قائم مقام مالک مختارند حالت استیجاری ملک را تا پایان مدت تعهد حفظ کنند و (بار عایت مفاد توافق شده با مستأجر) یا پرداخت مابه التفاوت معافیها و تسهیلات، حذف باقیمانده مدت اجاره را اخذ نمایند.

تبصره ۲ - جهت احراز بهره برداری استیجاری مسکونی از ملک، استناد رسمی اجاره ای یا قبوض مفاسد حسابهای مالیاتی، ملاک خواهد بود.

ماده ۰ - تسهیلات مندرج در این قانون به اشخاص حقیقی و حقوقی تعلق می گیرد. بانکها برای این منظور نیز مجاز نمایند و اعطای تسهیلات بانکی مانع از انعقاد قرارداد اجاره نبوده و فروش اقساطی کل سهم الشرکه بانک به سازنده بلا مانع است.

ماده ۱۱ - کلیه واحدهای مسکونی دارای زیر بنای مفید صد و بیست (۱۲۰) متر مربع و کمتر که به منظور سکونت به اجاره واگذار می گردد از پرداخت صدرصد (۱۰۰٪) مالیات بردرآمد اجاری معاف می باشند.

ماده ۱۲ - آین نامه اجرایی^{*} این قانون طرف دو ماه بوسیله وزارت مسکن و شهر سازی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. وزارت مسکن و شهر سازی مکلف است هر ۶ ماه یکبار گزارش عملکرد این قانون را به کمیسیون مسکن و شهر سازی و راه و ترابری مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

* آین نامه اجرایی قانون تشویق احداث و عرضه واحدهای مسکونی استیجاری در تاریخ ۷/۱/۱۳۷۷ به تصویب هیأت وزیران رسیده است.

اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱)) ووجهه برگشتی را به میزان حدائق سیصد میلیارد (۳۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰) ریال به منظور خرید املاک و مستحداثات، آماده‌سازی واحدهای مسکونی استیجاری در بافت‌های فرسوده برابر شیوه‌نامه وزارت مسکن و شهرسازی (مقررات عمران و بهسازی) و طرحهای مصوب هزینه نماید.

۴ - محدوده‌های بافت‌های فرسوده براساس طرحهای پیشنهادی سازمان عمران و بهسازی شهری و تصویب کمیسیون‌های ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲^(۲) که در کلان شهرها به تصویب

۱ - به پاورقی بند «ب» همین تبصره مراجعه شود.

۲ - ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲: بررسی و تصویب طرحهای تفصیلی شهری و تغییرات آنها در هر استان یا فرمانداری کل به وسیله کمیسیونی به ریاست استاندار یا فرماندار کل و به عضویت رئیس انجمن شهرستان و شهردار و نمایندگان وزارت فرهنگ و هنر و آبادانی و مسکن و نماینده مهندس مشاور تهیه کننده طرح انجام می‌شود.

آن قسمت از نقشه‌های تفصیلی که به تصویب انجمن شهر بررسی برای شهرداری لازم الاجرا خواهد بود. تغییرات نقشه‌ای تفصیلی اگر در اساس طرح جامع شهری مؤثر باشد باید به تأیید شورای عالی شهرسازی بررسی.

تبصره (اصلاحی ۹/۲۵/۱۳۶۵) - بررسی و تصویب طرحهای تفصیلی شهری و تغییرات آنها در شهر تهران به عهده کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزرای مسکن و شهرسازی، کشور، نیرو (در حد معاونت مربوطه)، سرپرست سازمان حفاظت محیط زیست و شهردار تهران یا نماینده تام الاختیار او و رئیس شورای شهر تهران می‌باشد.

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران خواهد رسید، تعیین خواهد شد.

۵- تسهیلات پیش‌بینی شده در این بند برای تشویق سازندگان خانه در بافت‌های فرسوده شهری در شهرهایی هزینه خواهد شد که شهرداری و شورای شهر آن شهرها دست کم پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه پروانه (شامل عوارض احداث ساختمان و تراکم منظور در طرح بهسازی مصوب) را مناسب با میزان تجمعی خانه‌های پراکنده و ریز کاهش دهنده.

۶- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مكلف است جزء (۵) بند (د) ماده (۳۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱) را از اول سال ۱۳۸۴ اجرا نماید.

۷- وزارت مسکن و شهرسازی (سازمان عمران و بهسازی شهری) اجازه دارد به منظور اجرای پروژه‌های نوسازی بافت‌های فرسوده در طرح‌های مصوب، با رعایت شرایط جزء (۳) بند (الف) تبصره (۱) نسبت به انتشار و فروش اوراق مشارکت به میزان پانصد میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اقدام کند که پس از مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اجرا گردد.

شهرداریها می‌توانند با تصویب شورای شهر و براساس آئین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، برای سرمایه‌گذاری در نوسازی بافت‌های فرسوده تا سقف پانصد میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مشارکت با

► محل دیرخانه کمیسیون در شهرداری و دیر آن شهردار تهران و یا نماینده تام الاختیار او خواهد بود و جلسات آن با حضور اکثریت اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات کمیسیون حداقل با ۴ رأی موافق معتبر است. ضمناً تا تشکیل شورای شهر نماینده وزیر کشور به عنوان قائم مقامی ریس شورای شهر تهران هم در کمیسیون شرکت خواهد کرد.

۱- به پاورقی بند «ب» همین تبصره مراجعه شود.

تضمين خود نسبت به بازپرداخت اصل و سود، منتشر نمایند.

۸ - حق الامتياز خدمات زيربنائي موجود در بافت‌های فرسوده (آب، برق، گاز و تلفن) پس از نوسازی بدون دريافت حق الامتياز جديد محفوظ خواهد بود.

۹ - اجازه داده می‌شود تا سقف سیصد میليون (۳۰۰/۰۰۰) دلار از اعتبارات فاینانس موضوع بند (ث) تبصره (۲) منحصرآ برای نوسازی بافت‌های فرسوده شهری اختصاص يابد.

سازندگان خوابگاههای دانشجویی در بافت‌های فرسوده شهری از تسهيلات اين بند بهره‌مند خواهند شد.

۱۰ - وزارت مسکن و شهرسازی مكلف است براساس معرفی بنیاد شهید و امور ايشارگران ييست درصد (۲۰٪) از آپارتمانها و منازل مسکونی اجاره به شرط تملیک را در اختیار خانواده شاهد، جانبازان و آزادگان قرار دهد.

آين‌نامه اجرائي اين بند با پيشنهاد سازمان مدريت و برنامه‌ريزي کشور و وزارت‌خانه‌های کشور، مسکن و شهرسازی، امور اقتصادي و دارياني و سازمان ميراث فرهنگي و گردشگري به تصويب هيأت وزيران خواهد رسيد.

پ - ۱ - به سازمان مجری ساختمانها و تأسيسات دولتي و عمومي وابسته به وزارت مسکن و شهرسازی اجازه داده می‌شود، حداکثر مبلغی معادل دو و نيم (۲/۵٪) درصد از عملکرد تخصيص اعتبار هر يك از طرحهای تملک دارائي‌های سرمایه‌اي در دست اجرا را به تناسب هزينه همان طرح تا سقف بيست و سه ميليارد (۳۰۰/۰۰۰) ریال به عنوان درآمد حاصل از خدمات مدريت متنظر نماید و در قالب بودجه مصوب سازمان مذكور مندرج در پيوست شماره (۲) اين قانون، به مصرف برساند.

۲ - به بنیاد مسکن انقلاب اسلامي اجازه داده می‌شود به تناسب هزينه اعتبارات تملک دارائي‌های سرمایه‌اي در طرحهای در دست اجرا در مناطق روستائي، مبلغی

معادل چهار درصد (۴٪) از عملکرد تخصیص اعتبارات، حداکثر تا سقف شصت میلیارد (۰/۰۰۰/۰۰۰/۶۰) ریال رابه عنوان درآمد حاصل از خدمات مدیریت منظور و در قالب هزینه‌های پرسنلی، اداری و سرمایه‌ای به مصرف برساند.

ت - به منظور احداث و یا تکمیل شبکه آب و فاضلاب شهرهای زیر یکصد و پنجاه هزار نفر جمعیت، پانزده درصد (۱۵٪) موضوع ماده (۱۱) قانون تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب مصوب ۱۴۰۹/۱۰/۱۶^(۱) شهرهای تهران، اصفهان، شیراز، تبریز و مشهد اخذ شده توسط شرکتهای آب و فاضلاب استانی در شهرهای همان استان تامبلغ پنجاه میلیارد (۰/۰۰۰/۰۰۰/۵۰) ریال در اختیار وزارت نیرو (شرکتهای آب و فاضلاب) قرار گیرد.

ث - به منظور جلوگیری از آلودگی منابع آب و همچنین در جهت تسريع و تسهیل در برقراری انشعاب فاضلاب در مناطقی که شبکه جمع آوری و تأسیسات فاضلاب آنها اجرا شده باشد، اجازه داده می‌شود :

۱ - شرکت‌های آب و فاضلاب، کلیه انشعاب‌های واحدهای موجود (مشروط بر آنکه کیفیت فاضلاب خروجی آنها به تشخیص شرکتهای آب و فاضلاب، برابر

۱ - ماده ۱۱ قانون تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب مصوب ۱۴۰۹/۱۰/۱۶: با توجه به رشد جمعیت شهرها و نیاز به توسعه تأسیسات و توجه به این موضوع که حقوق اشتراک و انشعاب دریافتی از مشترکین جدید و همچنین میزان سرمایه گذاریهای دولت در امر توسعه تأسیسات آب و فاضلاب تکافوی میزان سرمایه گذاری لازم جهت گسترش تأسیسات را نمی‌نماید، اجازه داده می‌شود مبلغ زیر وصول و صرف هزینه‌های سرمایه گذاری گردد.

سهم هزینه سرمایه گذاری تأسیسات آب و فاضلاب جهت شهرها و شهرکهای جدید و همچنین تقسیمکنی‌های داخل شهرها براساس تعداد واحدهای اعم از مسکونی یا غیرمسکونی که از طریق دستگاهها یا سازمانهای ذی‌ربط طبق تعریفه تأیید شده توسط وزارت نیرو پرداخت خواهد شد.

استانداردهای ملی باشد) را وصل و هزینه‌های مربوطه را به صورت اقساط از طریق درج در قبوض آب بهای مشترکین حداقل طی هفت سال وصول نمایند.

مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور از پرداخت حق انشعاب فاضلاب معاف می‌باشند.

۲- نرخ سود و کارمزد تقسیط بیش از دو سال معادل پنجاه درصد (۵۰٪) نرخ مصوب شورای پول و اعتبار در بخش خدمات خواهد بود (تقسیط تا دو سال، بدون سود و کارمزد می‌باشد).

۳- مقاضیانی که مایل به پرداخت تمام یا قسمتی از هزینه‌های مزبور به صورت نقدي گردند تنها در ازای مابقی هزینه‌ها مطابق بند (۲)، سود و کارمزد متعلقه را پرداخت می‌نمایند.

ج- در اجرای ماده (۱۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و در جهت ارتقای شاخص‌های توسعه

۱- ماده (۱۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۱/۶/۱۳۹۳ به منظور ارتقاء شاخص‌های توسعه روستایی و عشايری، دولت مکلف است ترتیبی اتحاذ نماید:

الف- سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، راهبری و نظارت در امور توسعه روستایی زیرنظر رئیس جمهور انجام گیرد.

ب- شاخص‌های مذکور نسبت به پایان برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) افزایش یافته و ساماندهی اسکان عشاير با حفظ ارتقاء توانمندی‌های اقتصادی در حد پنجاه درصد (۵۰٪) جمعیت عشاير کشور صورت پذیرد.

ج- اعتبارات روستایی و عشايری در طول برنامه به میزان ارقام بودجه مصوبه سالانه صادر درصد (۱۰۰٪) تخصیص و پرداخت گردد.

روستایی، شامل آب، راه، آموزش و پهسازی، «اعتبارات ویژه توسعه روستایی» به مبلغ یک هزار میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به صورت صدرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته منظور و پرداخت می‌گردد.

جدول توزیع سهم هر استان از محل اعتبارات این بند توسط دفتر امور مناطق محروم کشور - ریاست جمهور تنظیم و در اعتبارات استانی منظور می‌شود. دستور العمل اجرایی، نظارتی و نحوه توزیع اعتبارات توسط دفتر امور مناطق محروم کشور - ریاست جمهور تهیه و تا پایان فروردین ماه سال ۱۳۸۴ به استانها ابلاغ می‌گردد.

اعتبار این بند برای اجرای پروژه‌های مشخص با تعیین دستگاه مجری و محل دقیق اجراء به تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و کمیته برنامه‌ریزی شهرستان می‌رسد تا با نظارت دفتر امور مناطق محروم کشور - ریاست جمهور به مصرف برسد.

شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استانها موظفند حداقل چهل درصد (۴۰٪) از منابع استانی خود را برای اعتبارات روستایی و عشايری منظور نمایند.

ج - اعتبار ردیف ۵۰۳۲۸۸ قسمت چهارم این قانون به طرحهای توسعه روستایی، آب، راه، آموزش و پهسازی براساس پیشنهاد دفتر امور مناطق محروم کشور - ریاست جمهور و موافقن رئیس جمهور به صورت صدرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته منظور و پرداخت می‌گردد.

ح - به وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشاير) اجازه داده می‌شود برای اسکان عشاير، اراضي، مستحداثات و تجهيزات آبرسانی و آياري منبوط راکه به منظور اسکان عشاير با اعتبارات دولتی خریداري ياحداث نموده و در اختياردارد، با دریافت بیست درصد (۲۰٪) قيمت کارشناسي روز طی اقساط پنج ساله به عشاير داطلب اسکان به طور قطعی واگذار نماید. معادل صدرصد (۱۰۰٪) وجوده حاصل به حساب

درآمد عمومی کشور (نزد خزانه‌داری کل) واریز می‌شود، معادل رقم واریزی تا مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۵۰۳۱۶ قسمت چهارم این قانون برای اجرای طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ساماندهی عشاير اختصاص می‌یابد.

خ - به منظور تسريع در عملیات بازسازی مناطق زلزله زده شهرستان بم و اجرای طرحهای مربوط به امور زیربنایی (آب و فاضلاب، برق، مخابرات، راه و...) و طرحهای خدماتی و اجتماعی (مراکز فرهنگی، آموزش و پرورش، آموزش عالی، مذهبی، بهداشتی، درمانی و درزشی) و کمک به احداث پروژه‌های شهرسازی و بازسازی پروژه‌های مهم کشاورزی، صنعتی، آثار تاریخی و همچنین پرداخت کمک بلاعوض یا تسهیلات برای بازسازی منازل مسکونی و واحدهای صنفی و مشاغل آسیب دیده و پرداخت سهم الشرکه بانک جهانی، اجازه داده می‌شود با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران، نیم درصد (۵٪) بودجه عمومی سال ۱۳۸۴ معادل مبلغ دو هزار میلیارد (۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای طرحهای مشخص هزینه گردد.

د - اجازه داده شده در بنده (ی) تبصره (۴۵) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور^(۱)، در سال ۱۳۸۴ تمدید می‌گردد.

ذ - اجازه داده می‌شود تا سقف دو میلیارد (۲/۰۰۰/۰۰۰) دلار اعتبار فاینانس

۱- بنده (ی) تبصره ۴۵ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور مصوب ۱۱/۲۶: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است مبلغ یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تسهیلات از بسیانی داخلی خود را در اختیار وزارت سکن و شهرسازی (سازمان مجری ساختمانها و تأسیسات دولتی) قرار دهد تا نسبت به احداث منازل سازمانی مجلس شورای اسلامی اقدام نماید. بازپرداخت وام دریافتی از محل اجاره مستهلك خواهد شد.

موضوع بند (ث) تبصره (۲) شامل یک میلیارد و دویست میلیون (۱/۲۰۰/۰۰۰) دلار برای تسريع در احداث خطوط مصوب قطارهای شهری در شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت به وزارت کشور و هشتاد میلیون (۸۰۰/۰۰۰) دلار جهت حمل و نقل بین شهری اختصاص یابد.

آین نامه اجرایی این بند به پیشنهاد وزارت توانهای کشور و راه و ترابری و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ر - به منظور تأمین مسکن متخصصین پزشکی بیمارستانهای موجود یا در دست احداث واقع در شهرهای زیر یکصد هزار نفر جمعیت به ازاء هر ده تخت یک خانه مسکونی، مبلغ دویست میلیارد (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۵۰۳۸۰۹ اختصاص می یابد.

ز - به منظور تسريع در تأمین مسکن معلولین و نیازمندان و گسترش زمینه مشارکتهای مردمی به سازمان بهزیستی کشور و استانها اجازه داده می شود تا در صورت تأمین پنجاه درصد (۵۰٪) اعتبار سوردنیاز احداث هر واحد مسکونی از طریق مشارکتهای مردمی و کمک خیرین نسبت به تأمین پنجاه درصد (۵۰٪) باقیمانده از برنامه ۳۰۴۱۳ ردیف ۱۳۱۵۰۰ اقدام نماید.

تبصره ۷ - تعامل فعال با اقتصاد جهانی

الف - به استانداریها اجازه داده می شود به ازای ارائه خدمات و اجازه استفاده از امکانات بازارچه های مشترک مرزی مبالغی براساس آین نامه اجرایی این بند که بنا به پیشنهاد مشترک وزارت توانهای کشور و بازرگانی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می رسد، دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور (نzd خزانه معین استان) ردیف ۱۴۰۱۱۰ قسمت سوم این قانون واریز نمایند.

معادل وجهه واریزی فوق در هر استان تا مبلغ هشتاد و یک میلیارد و نهصد و هشت

میلیون (۸۱۹۰۸/۰۰۰) ریال از محل اعتبار مندرج در جدول اعتبارات استانی قسمت چهارم این قانون برای امور تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، رفاهی و هزینه‌ای بازارچه‌های مذکور در اختیار استان مربوط قرار می‌گیرد تا برای وصولی‌های هر استان و براساس موافقنامه‌های مبادله شده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان هزینه گردد.

ب - قانون منوعیت ورود برخی از کالاهای غیرضرور مصوب ۱۳۷۴/۶/۲۲ (۱)
در مورد سیگار لازم‌الاجرا نمی‌باشد. تأمین کسری سیگار موردنیاز در سال ۱۳۸۴ از طریق واردات مجاز می‌باشد.

وضع و تغییر تعرفه‌ها و مابه التفاوت سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان از ابتدای سال ۱۳۸۴ برای واردات هر کیلوگرم چای، فله و سایر اقلام کشاورزی و نهاده‌ها و خوراک دام و طیور با رعایت مقررات بهداشتی و پس از انجام محاسبات لازم به منظور تشخیص سود کالای وارداتی نسبت به کالای مشابه داخلی به گونه‌ای تعیین شود که از ایجاد امتیاز برای افراد خاص اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی، دولتی یا غیردولتی جلوگیری نماید و واردات رسمی، نیاز بازار داخلی را تأمین نماید.

۱ - قانون منوعیت ورود برخی از کالاهای غیرضرور - مصوب ۱۳۷۴/۶/۲۲ :
ماده واحد - از تاریخ تصویب این قانون ورود نوشابه‌های خارجی (ماه‌الشعیر، انواع کولا، نوشابه‌های گازدار، آب میوه)، اسباب بازی، سیگارهای وارداتی، شکلات، انواع آدامس و سایر شیرینی‌جات منع می‌باشد و واردکنندگان مشمول قانون مجازات مرتكبین قاچاق مصوب ۱۳۱۲ و اصلاحات بعدی آن می‌شوند.

تبصره - آن مقدار که عرقاً به آن سوغات گفته می‌شود و همراه مسافر وارد می‌گردد از مشمول این ماده مستثنی می‌باشد.

برای حل مشکل چایکاران، دولت برگ سبز چای و چای خشک را به نرخ تضمینی که از طرف شورای اقتصاد تهیه می‌گردد خریداری نماید.

پ - به منظور حمایت از تولیدات داخلی و ورود کالا از مبادی قانونی و مبارزه با قاچاق کالا، دولت مکلف است در سال ۱۳۸۴ با اصلاح مقررات، تمهدات قانونی و به کارگیری کلیه امکانات اداری، قضایی و انتظامی کشور، اقدامات زیر را معمول دارد:

- ۱- با حذف تخفیف‌ها و معافیت‌ها، ضمن وصول درآمدهای دولت از ایجاد امتیاز برای افراد خاص جلوگیری نماید. شورای اقتصاد و سایر مراجع نمی‌توانند به طور موردنی سود بازرگانی یا مابه التفاوت را برای اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی تخفیف داده یا مشمول بخشنودگی نموده و یا با وضع تعریف‌ها برای اشخاص فوق الذکر ایجاد امتیاز نمایند.

تخفیف‌های متناسب منظور شده در روابط تجاری با سایر کشورها از شمول این بند مستثنی هستند.

۲- معادل وجهه واریزی به ردیف درآمدی ۲۰۰۴ (نzd خزانه‌داری کل) مندرج در قسمت سوم این قانون موضوع فروش اموال منقول (کالاهای قاچاق) تا سقف هشتاد و پنج میلیارد (۵۰۳۱۱۶) ریال از محل اعتبار ردیف ۸۵ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ آن در قالب آینین نامه اجرایی این جزء که به پیشنهاد سازمان هشتاد درصد (۸۰٪) آن در قالب آینین نامه اجرایی این جزء که به پیشنهاد مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید برای خرید تجهیزات و تهیه امکانات سرمایه‌ای لازم در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز، و بیست درصد (۲۰٪) آن برای فعالیتهای تبلیغی، ترویجی، آموزشی و تحقیقاتی (عمدتاً از طرق سازمان صدا و سیما و معاونت‌های مطبوعاتی و سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) به مصرف پرسد.

ت - رعایت محدودیت مقرر در بند (ی) ماده (۴) قانون اصلاح موادی از قانون

برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهنده خدمات و کالاهای وارداتی مصوب ۱۳۸۱/۱۰/۲۲ (۱) (تجمعیع عوارض) در سال ۱۳۸۴ برای تغییر عارض خروج مسافر از مرزهای کشور الزامی نیست و به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود مبالغ یاد شده را مناسب با مقصد مسافر تعیین نماید. تخصیص و پرداخت مازاد درآمد وصولی ردیف ۱۱۰۵۰۴ (نzd خزانه‌داری کل) قسمت سوم این قانون نسبت به دویست میلیارد (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار موضوع ردیف ۱۱۳۷۰۰ قسمت چهارم این قانون تا سقف سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به منظور توسعه گردشگری در کشور، موکول به وصول اضافه درآمد عمومی یاد شده خواهد بود.

آینه نامه اجرایی این بند بنا به پیشنهاد مشترک سازمانهای میراث فرهنگی و گردشگری و مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
ث - به منظور حضور مؤثرتر وزارت امور خارجه در عرصه گسترش بازار

۱ - ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهنده خدمات و کالاهای وارداتی مصوب ۱۳۸۱/۱۰/۲۲:

ماده ۴ - مالیات و عوارض دریافتی از برخی خدمات به شرح زیر تعیین می‌گردد:
ی - به دولت اجازه داده می‌شود بابت خروج مسافر از مرزهای هوایی برای نوبت اول در هر سال یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال و برای نوبت های بعدی در همان سال مبلغ یکصد و پنجاه هزار (۱۵۰۰۰) ریال و از مرزهای دریایی و زمینی مبلغ سی هزار (۳۰/۰۰۰) ریال از مسافران دریافت و به حساب درآمد عمومی (نzd خزانه‌داری کل کشور) واریز نماید.

تفصیرات این مبالغ هر سه سال یک بار با توجه به نرخ تورم با تصویب هیأت وزیران تعیین می‌گردد.

صادراتی و افزایش سهم ایران از تجارت جهانی در زمینه‌های کالا، خدمات فنی و مهندسی و نیز جذب منابع و سرمایه گذاری خارجی و فناوری پیشرفت، وزیر امور خارجه مجاز است براساس آین نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، معادل ده میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبار هزینه‌ای سال ۱۳۸۴ ردیف ۱۰۷۰۰۰ را صرف امور مطالعاتی و افزایش بهره‌وری برای تعامل فعال با اقتصاد جهانی نماید.

ج - وجود حاصل بابت حقوق ویژه ضد بازارشکنی (دامپینگ) باید توسط سازمان حمایت از مصرفکنندگان و تولیدکنندگان دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور (نزد خزانهداری کل) ردیف ۱۶۰۱۰۱ قسمت سوم این قانون واریز شود.

ج - بهمنظور حمایت از افزایش کیفیت خودرو و کاهش مصرف سوخت و کمک به تجهیز حمل و نقل عمومی و بهینه‌سازی هزینه‌های حمل و نقل عمومی، دولت موظف است با شرایط زیر امکان ورود خودرو را برای واردکنندگان فراهم کند:

۱ - خودروها باید نو و مطابق با استانداردهای جهانی یا ملی باشد.

۲ - رعایت تعریف حداکثر صدرصد (۱۰۰٪) برای خودروسواری و برای اتوبوس، مینی‌بوس و کامیون حداکثر ییست درصد (۲۰٪) الزامی است. تعریف تعیین شده شامل کلیه عوارض، مالیات و مابه التفاوت می‌باشد.

۳ - ارائه خدمات پس از فروش.

۴ - ورود خودروهای سواری گازسوز و دیزلی بلامانع می‌باشد.

۵ - حقوق ورودی و مجموعه عوارض نیمه ساخته اتومبیل‌های سواری نباید بیش از صدرصد (۱۰۰٪) و کامیون و اتوبوس و مینی‌بوس نباید بیش از ییست درصد (۲۰٪) باشد.

درآمد حاصل از این بند به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۱۱۰۴۰۲ قسمت سوم این قانون واریز خواهد شد.

تبصره ۸ - خصوصی‌سازی و رقابت‌پذیری اقتصادی

الف - وجوده حاصل از فروش حق تقدم سهام دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) توسط سازمان خصوصی سازی مشمول مقررات موضوع ماده (۸) قانون مزبور می‌باشد.

ب - مالیات علی‌الحساب موضوع بند (الف) ماده (۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۲)، در سال ۱۳۸۴ به عنوان مالیات مقطوع محسوب می‌شود و وجه دیگری به عنوان مالیات بردرآمد نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام مطالبه نخواهد شد.

پ - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور ایجاد زمینه تسريع در روند خصوصی‌سازی و نوسازی صنایع و اصلاح ساختار واحدهای تولیدی، از طریق انتقال واگذاری سهام شرکتهای دولتی، که از قابلیت نقدپذیری مناسب برخوردارند، به قیمت تابلوی بورس، جهت کمک به صندوق ییمه بیکاری معادل پانصد میلیارد (۵۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۱۰۱۰۰۱، ظرف سه ماهه اول سال

۱ - به پاورقی بند (ج) تبصره (۱) مراجعه شود.

۲- بند (الف) ماده (۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران:

ماده ۸ - وجوده حاصل از فروش سهام شرکتهای دولتی در حساب خاصی نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نام خزانه‌داری کل کشور، متصرکز و به شرح زیر اختصاص و به حسابهای مربوط منتقل می‌گردد:

الف - معادل بیست درصد (۲۰٪) به عنوان علی‌الحساب مالیات بر عملکرد شرکت مادر تخصصی ذی‌ربط یا شرکتهای تحت پوشش آن (حساب درآمد عمومی کشور).

- ۱۳۸۴ به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید.
- ت - دولت مکلف است به منظور پرداخت بدھی های خود به:
- سازمان بازنشستگی کشوری
  - سازمان تأمین اجتماعی (از جمله دیون مربوط به تغییر صندوق بازنشستگی کارکنان انتقالی از وزارت جهاد کشاورزی به وزارت خانه های نیرو و راه و ترابری)
  - صندوق ذخیره فرهنگیان
  - آستان قدس رضوی
  - شهرداری ها (بدھی ها تا پایان سال ۱۳۷۷ و شرکتهای اتوبوسرانی شهری وابسته به شهرداری ها با بت بدھی آنها به سازمان تأمین اجتماعی)
  - سازمان پیمہ خدمات درمانی
  - صندوق ذخیره بسیجیان
  - و صندوق تأمین اجتماعی نیروهای مسلح
  - براساس ارقام ثبت شده و منعکس در دفاتر و صورتهای مالی آنان که مورد تأیید سازمان حسابرسی و مورد موافقت سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور قرار گیرد از طریق واگذاری :
    - اموال منتقل و غیرمنتقل دولت
    - سهام دولت در شرکتها
    - سهام شرکتهای مادر تخصصی در شرکتهای تابعه و وابسته به آنها از جمله شرکتهای کشت و صنعت شهید بهشتی و شهید رجایی
    - حداقل ۲۰٪ سهام شرکتهای پتروشیمی، شرکت پالایش و پخش فرآورده های نفتی، شرکتهای سیمان و شرکتهای فولاد به میزان حداقل (به ترتیب سازمانها و مؤسسات فوق الذکر)
    - نه هزار و سیصد و پنجاه میلیارد (۹/۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال

- نه هزار و سیصد و پنجاه میلیارد (۹/۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال
- سیصد و پنجاه میلیارد (۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال
- یکهزار و یکصد و پنجاه میلیارد (۱/۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال
- پانصد میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال
- دو هزار میلیارد (۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال
- سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال
- دو هزار میلیارد (۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال

از محل اعتبار ردیف ۱۰۱۰۱ تا سقف بدھی تأیید شده دولت به دستگاههای اجرایی فوق الذکر اقدام نماید.

تصمیمات واگذاری توسط کمیته واگذاری به ریاست معاون اول رئیس جمهور و به عضویت وزرای امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تأمین اجتماعی، کار و امور اجتماعی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزارتخاره یا رئیس مؤسسه دولتی ذی ربط (حسب مورد) و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و دو نفر از نمایندگان مجلس با انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر اتخاذ‌گردیده و لازم‌الاجرا می‌باشد.

بهای واگذاری براساس ارزیابی کارشناسان رسمی که توسط کمیته واگذاری انتخاب می‌شوند تقویم و پس از تصویب کمیته واگذاری، در حساب‌ها اعمال خواهدشد.

در مورد واگذاری سهام و اموالی که متعلق به شرکت‌های دولتی مادر تخصصی می‌باشد، معادل قیمت واگذاری بدھی‌های آن شرکت و یا شرکت‌های تابع ووابسته به آن به دولت (وزارتخاره‌ها، مؤسسه دولتی و خزانه‌داری کل کشور) قابل تسویه است. خزانه‌داری کل کشور موظف است با اعلام دستگاههای اجرایی ذی‌ربط، بهای واگذاری دارایی‌های مالی موضوع ردیف ۳۱۰۵۰۲ منظور در قسمت سوم این قانون را

به حساب وصولی ردیف درآمد عمومی مربوط منظور و متقابلاً معادل مبالغ تسویه شده بدھی‌های مذکور، را به حساب پرداخت از محل اعتبار جمعی، خرجی موضوع ردیف ۱۰۱۰۱ مذکور در قسمت چهارم این قانون منظور نماید.

به منظور ایفاده تعهدات دولت به صاحبان املاک واقع در عرصه آثار تاریخی و فرهنگی ویابت تملک املاک آنها با ولایت محدوده قلعه فلک الافلاک و شهر تاریخی توسر، به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ یک هزار و یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از سهام موضوع این بند را از محل اعتبار ردیف ۱۰۱۰۱ منظور در قسمت چهارم این قانون به صندوق احیاء و بهره‌برداری از بنایها و اماکن تاریخی فرهنگی واگذار نماید.

ث - به وزارت بازرگانی اجازه داده می‌شود هزینه‌های مربوط به تهیه و توزیع کالا برگ مرحله دوازدهم و تغیرات کالا برگ خانوار را براساس تعرفه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، از دریافت‌کنندگان کالا برگ و عاملین فروش اخذ و به حساب درآمد عمومی کشور (نژد خزانه معین استان) موضوع ردیف ۱۴۰۲۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صدرصد (۱۰۰٪) وجهه واریزی، از محل ردیف ۵۰۳۴۲۶ قسمت چهارم این قانون به وزارت مذکور (امور اجرایی ستاد بسیج اقتصادی کشور) اختصاص می‌یابد.

ج - اعتبار موضوع ردیف ۲۸۰۹۶۱ منظور در قسمت چهارم این قانون در موارد زیر قابل اختصاص و مصرف است:

- ۱- پنجاه درصد (۵۰٪) به عنوان افزایش سرمایه صندوق ضمانت صادرات ایران.
  - ۲- پنجاه درصد (۵۰٪) با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور برای بخشی از یارانه‌های صادراتی و جبران خسارات نوسانات نرخ ارز سال ۱۳۷۹ صادرکنندگان.
- ج - ۱- هرگونه تقسیط یا تعویق بدھی بابت مابه التفاوت کالاهای ساخته شده

ممنوع بوده و سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان مکلف است
ما به التفاوت را نقداً دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور (نzd خزانه داری کل)
واریز نماید. تخلف از این حکم تصرف در اموال عمومی تلقی می شود.

۲- بدھی های مربوط به سال های قبل تا پایان خردادماه سال ۱۳۸۲ با اعلام
سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان توسط وزارت امور اقتصادی و
دارایی وصول می گردد.

عدم پرداخت به موقع مشمول جریمه مندرج در ماده (۱۹۰) قانون مالیات های
مستقیم مصوب ۱۱/۲۷ (۱۳۸۰/۱۱) بوده و وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف

۱- ماده ۱۹۰ قانون مالیات های مستقیم (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) - علی الحساب پرداختی بابت
مالیات عملکرد هرسال مالی قبل از سرسید مقرر در این قانون برای پرداخت مالیات عملکرد موجب
تعلق جایزه ای معادل یک درصد (۱٪) مبلغ پرداختی به ازی هر ماه تا سرسید مقرر خواهد بود که از
مالیات متعلق همان عملکرد کسر خواهد شد. و پرداخت مالیات پس از آن موعد موجب تعلق
جریمه ای معادل ۲/۵٪ مالیات به ازی هر ماه خواهد بود.

مبدأ احتساب جریمه در مورد مؤذیانی که مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی هستند نسبت به مبلغ
مندرج در اظهارنامه از تاریخ انقضای مهلت تسلیم آن و نسبت به مابه الاختلاف از تاریخ مطالبه و در
مورد مؤذیانی که از تسلیم اظهارنامه خودداری نموده یا اصولاً مکلف به تسلیم اظهارنامه نیستند، تاریخ
انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه یا سرسید پرداخت مالیات حسب مورد می باشد.

تصریه (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) - مؤذیانی که به تکالیف قانونی خود راجع به تسلیم به موقع
اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان و پرداخت یا ترتیب دادن پرداخت مالیات طبق اظهارنامه یا
ترازنامه و حساب سود و زیان و حسب مورد ارائه به موقع دفاتر و اسناد و مدارک خود اقدام نموده اند
در موارد مذکور در ماده (۲۳۹) این قانون، هرگاه برگ تشخیص مالیاتی صادره را قبول یا با اداره امور

است براساس فصل نهم قانون یادشده، برای وصول مطالبات اقدام نماید.

ح - کلیه وزارتخانه‌ها و معاونت‌های ذیر ربط رئیس جمهوری موظفند حداکثر طی مدت سه ماه فهرست شرکتهای زیر مجموعه قابل واگذاری خارج از مصادیق جزء‌های (۱) و (۲) بند (د) ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) را در قالب شرکتهای مادر تخصصی، وزارتخانه یا معاونت ذیر ربط رئیس جمهوری به دیرخانه هیأت عالی واگذاری پیشنهاد نمایند.

► مالیاتی توافق نمایند و نسبت به پرداخت مالیات متعلقه یا ترتیب دادن پرداخت آن اقلام کنند از هشتاد درصد (۸۰٪) جرایم مقرر در این قانون معاف خواهند بود. همچنین، در صورتی که این گونه مؤدیان ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ برگ قطعی مالیات نسبت به پرداخت یا ترتیب دادن پرداخت آن اقلام نمایند از چهل درصد (۴۰٪) جرایم متعلقه مقرر در این قانون معاف خواهند بود.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱۱/۲۷ ۱۳۸۰) - چنانچه فاصله تاریخ وصول اعتراض مؤدی نسبت به برگ تشخیص مالیات تاریخ قطعی شدن مالیات از یک سال تجاوز نماید، جریمه دو و نیم درصد (۲/۵٪) در ماه موضوع این ماده نسبت به مدت زمان بیش از یک سال مذکور تاریخ ابلاغ برگ قطعی مالیات قابل مطالبه از مؤدی نخواهد بود. سازمان امور مالیاتی کشور مکاف است ترتیباتی اتخاذ نماید که رسیدگی و قطعیت یافتن مالیات مؤدیان حداکثر تا یک سال پس از تاریخ تسلیم اعتراض آنان صورت پذیرد.

۱ - جزء‌های (۱) و (۲) بند (د) ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران:

د - ادامه فعالیت شرکتهای دولتی تنها در شرایط زیر ممکن است:

۱ - فعالیت آنها انحصاری باشد.

۲ - بخش غیردولتی انجیزه‌ای برای فعالیت در آن زمینه را نداشته باشد.

تبصره ۹ - توسعه مبتنی بر دانایی

الف - وزارت آموزش و پرورش واحدهای تابعه آن در استانها موظفند در سال ۱۳۸۴، مطالبات معوق (قابل وصول تا پایان سال ۱۳۸۱) مربوط به دو درصد (٪۲) عوارض آموزشی موضوع بند (۲) ماده (۱۳) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶^(۱) از اشخاص را وصول و به حساب درآمد اختصاصی منظور در قسمت سوم این قانون واریز نمایند.

معادل درآمد فوق در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد.

ب - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود، اعتبار منظور در ردیف ۱۲۷۷۵۰ قسمت چهارم این قانون را بین آموزشکده‌های تابعه توزیع نماید تا آموزشکده‌های مزبور براساس بند (الف) ماده (۴۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۲) اعتبار مزبور را به مصرف

۱ - بند (۲) ماده (۱۳) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶:

ماده ۱۳ - منابع مالی شوراهای مناطق برای هزینه‌های جاری و عمرانی عبارتند از:...

۲ - یک درصد از بهای فروش کالا و خدمات کارخانه‌ها و مؤسسات خدماتی و تولیدی استان که از طریق شورای استان میان مناطق توزیع می‌شود.

۲- بند (الف) ماده (۴۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: دولت موظف است برای زمینه‌سازی و تربیت نیروی انسانی متخصص و متعدد، دانش‌مدار، حلاق و کارآفرین، منطبق با نیازهای نهضت نرم‌افزاری با هدف توسعه کمی و کیفی، از ابتدای برنامه چهارم اقدامات ذیل را در مأموریت‌ها و ساختار دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی برای پاسخگویی به نیازهای پخش‌های مختلف کشور به انجام برساند:

الف - دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و همچنین فرهنگستان‌های تخصصی که

رسانند.

پ - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود وجهه مربوط به هزینه های ثبت نام داوطلبان متفرقه امتحانات و آزمون های متفرقه و صدور تأییدیه تحصیلی را از مقاضیان دریافت و به حساب درآمد اختصاصی موضوع ردیف ۱۴۰۱۰۳ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

ت - در سال ۱۳۸۴ ساختمانها و املاک متعلق به دستگاههای اجرایی دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی که در سال تحصیلی ۸۳ - ۸۲ به صورت مدرسه در اختیار آموزش و پرورش بوده تا زمان اعلام عدم نیاز به آنها از سوی وزارت آموزش و

دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی و وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی و سایر مراجع قانونی ذی ربط می باشند صرفا براساس آین نامه ها و مقررات اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی خاص، مصوب هیأت های امنای مربوط که به تأیید وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی حسب مورد می رسد، بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی، قانون استخدام کشوری و سایر قوانین و مقررات عمومی اداری و مالی و استخدامی اداره خواهند شد و تا زمانی که آین نامه ها و مقررات موردنیاز به تصویب هیأت امناء نرسیده است طبق مقررات سابق عمل خواهد شد.

اعتبارات هزینه ای از محل بودجه عمومی دولت براساس قیمت تمام شده به دستگاههای اجرایی یادشده اختصاص می یابد.

اعتبارات هزینه ای، تملک دارایی های سرمایه ای و اختصاصی این مؤسسات کمک تلقی شده و پس از پرداخت به هزینه قطعی منظور می گردد.

سهم دولت در هزینه های آموزش عالی بخش دولتی بر مبنای هزینه سرانه تعیین و نسبت آن به بودجه عمومی دولت براساس رشد پوشش جمعیت دانشجویی در مقایسه با عدد مشابه در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران افزایش می یابد.

پرورش همچنان در اختیار باقی می‌ماند و تخلیه آنها ممنوع است.

ث - ۱ - مازاد درآمد اختصاصی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی موضوع ردیف‌های ۱۱۳۵۹۰ و ۱۲۹۰۹۹ این قانون براساس درخواست دستگاههای مزبور، توسط وزارت‌خانه ذی‌ربط به همان دانشگاه و مؤسسه‌ای که درآمد را کسب کرده است، اختصاص می‌یابد.

۲ - دراجرای بند (الف) ماده (۴۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱)، اعتبارات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و تحقیقاتی منظور در جداول شماره (۱۰)، (۱۱)، (۱۲)، (۱۳)، (۱۴)، (۱۵)، (۱۶)، (۱۷) و (۱۹) ضمیمه این قانون براساس درخواست وجه توسط بالاترین مقام اجرایی مؤسسات یادشده یا مقام مجاز از طرف آنها که به وزارت امور اقتصادی و دارایی (حسب مورد خزانه یا خزانه معین استان ذی‌ربط) معرفی می‌شوند به حساب بانکی که توسط خزانه یا خزانه معین استان ذی‌ربط حسب مورد به نام آنها افتتاح می‌گردد، واریز و به هزینه قطعی منظور می‌شود. برداشت از حساب‌های بانکی یادشده با حداقل دو امضاء مجاز که در آین نامه مالی و معاملاتی آنها تعیین شده است، ممکن خواهد بود. تخصیص اعتبار موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب سال ۱۳۵۱^(۲) و ماده واحده این قانون در مورد اعتبارات موضوع این

۱ - به زیرنویس بند «ب» همین تبصره مراجعه شود.

۲ - ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب سال ۱۳۵۱:

کلیه اعتبارات جاری و عمرانی که در بودجه عمومی دولت به تصویب می‌رسد براساس گزارش‌های اجرایی بودجه و پیشرفت عملیات در دوره‌های معین شده توسط کمیته‌ای مرکب از نمایندگان وزارت دارایی و سازمان تخصیص داده می‌شود. نحوه تخصیص اعتبارات فوق الذکر و دوره‌های آن به موجب آین نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد وزارت دارایی و سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

جزء مستقیماً قابل ابلاغ به دستگاههای اجرایی ذی ربط می‌باشد.

ضمناً اعتبارات بخش آموزش پزشکی از جداول شماره (۱۱) و (۱۲) منتفع و به جداول (۱۸) و (۱۹) منتقل می‌شود.

۳- سهم هر یک از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی که از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ذیل ردیف‌های ۱۱۳۵۰۰ و ۱۲۹۰۰۰ و همچنین ردیف‌های متفرقه و سایر ردیف‌های بودجه که براساس موافقنامه‌ای که بین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مبادله می‌شود تعیین خواهد شد به عنوان کمک در اختیار دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی ذی ربط قرار می‌گیرد تا مطابق مفاد بند (الف) ماده (۴۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی^(۱) ایران براساس مقررات مورد عمل مؤسسات مذبور و در قالب اهداف موافقنامه‌های فوق الذکر به مصرف برستاند.

وجهه پرداختی و اعتبارات ابلاغی از ردیف‌های بودجه سایر دستگاههای اجرایی به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، مشمول مفاد این جزء می‌باشد.

ج - اعتبار منظور شده تحت عنوان سایر مربوط به دستگاههای جدید التأسیس پس از طی مراحل قانونی تشکیل آنها، توسط وزارت‌خانه‌های ذی ربط و براساس مفاد بند (ث) در اختیار آنها قرار خواهد گرفت.

ج - طرحهای دانشگاهی ذیل ردیف‌های وزارت‌خانه‌های مسکن و شهرسازی، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مشمول تسهیلات قانونی اجرای طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دانشگاههای وزارت‌خانه‌های

۱- به زیرنویس بند «ب» همین قانون مراجعه شود.

علوم، تحقیقات و فناوری و پهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

ح - اعتبار مندرج در طرحهای شماره ۳۰۱۰۷۰۳۹، ۳۰۱۰۷۰۴۵ و ۱۰۵۰۱۰۲۵

۱۰۵۰۱۰۳۲ مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون برای تکمیل طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای (آموزشی، کمک آموزشی، خوابگاهها، پژوهشی و فناوری) نیمه تمام دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی که حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه‌های آن از محل سایر منابع تأمین شده است، اختصاص می‌یابد تاین مراکز مزبور توزیع گردد. سهم هر یک از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی براساس موافقتنامه‌ای که برای هر یک از طرحهای مذکور حسب موردین وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مبادله خواهد شد، تعیین می‌گردد.

خ - به منظور هماهنگی در تصویب، اجرا و نظارت بر انجام فعالیت‌های پژوهشی و ارتقای فناوری، اجازه داده می‌شود اعتبار طرحهای شماره ۱۰۵۰۷۰۱۴، ۱۰۵۰۳۰۱۸ و ۱۰۵۰۱۰۳۳ وردیف شماره ۵۰۳۶۱۴ «هزینه‌های تحقیقات ملی و ویژه توسعه کشور» مندرج در این قانون، به پیشنهاد دستگاههای اجرایی و تصویب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور برای اجرای فعالیت‌های مشخص اختصاص می‌یابد تا در اختیار دستگاههای اجرایی ذی ربط قرار گیرد و با رعایت مفاد ماده (۶۱) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ (۱) هزینه شود.

۱ - ماده (۶۱) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷: به منظور هماهنگی در تصویب، اجرا و نظارت پروژه‌های پژوهشی، اعتبار طرحهایی که تحت عنوان طرح ملی تحقیقات در قوانین بودجه سالانه به تصویب می‌رسد، بنا به پیشنهاد دستگاههای اجرایی و تصویب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور برای اجرای طرحهای مشخص پژوهشی ملی اختصاص می‌یابد تا

گزارش عملکرد این بند هر شش ماه یک بار به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه خواهد شد.

د- به منظور گسترش کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور اجازه داده می شود اعتبار ردیف ۵۰۳۶۲۳ مندرج در این قانون به پیشنهاد دستگاههای اجرایی و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور توزیع گردد. شرکتهای دولتی، مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای آزاد و مراکز علمی و کاربردی، نهادها و شرکتهای غیردولتی در صورت تأمین حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) اعتبارات موردنیاز طرحهای خود از منابع داخلی، در چارچوب مفاد این حکم و آین نامه مصوب هیأت وزیران می توانند از اعتبارات این بند به صورت تسهیلات اعتباری، وجهه اداره شده، کمک سود تسهیلات بانکی، کمک‌های بلاعوض یا تلقیقی از آنها استفاده کنند. گزارش عملکرد این بند هر شش ماه یکباره به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه خواهد شد.

ذ- شرکت مادر تخصصی مخابرات ایران و مؤسسات و شرکتهای تابع وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظفند از محل درآمد حاصل از خدمات خود مبلغ یکصد و یازده میلیارد (۱۱۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال به حساب درآمد عمومی کشور

▷ در اختیار دستگاههای اجرایی ذی ربط قرار گیرد و پس از مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، به مصرف برسد. مانده اعتبار تخصیص یافته به هر دستگاه اجرایی مشمول، قابل انتقال به سال بعد بوده و صرفاً در قالب موافقنامه مربوط قابل هزینه است.

دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی بخش غیردولتی و خصوصی می توانند از اعتبارات این تبصره از طریق سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران استفاده نمایند.

آین نامه اجرایی این ماده بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

موضوع ردیف ۱۳۰۴۰۱ قسمت سوم این قانون واریز نمایند.

آینه‌نامه اجرایی این بند، با پیشنهاد مشترک وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ر - به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با رعایت بند (ب) ماده (۵) قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مصوب ۱۳۸۲/۹/۱۹^(۱) بابت فعالیتهای ارائه خدمات و صدور مجوز ایجاد شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات با تصویب هیأت وزیران مبالغی به عنوان حق الامتیاز اخذ و به حساب درآمد عمومی کشور (نزد خزانهداری کل) ردیف ۱۳۰۴۰۱ قسمت سوم این قانون واریز نماید. نحوه دریافت و مصرف اعتبار موضوع ردیف ۵۰۳۸۰۶ منظور در قسمت چهارم این قانون در آینه‌نامه اجرایی این بند که بنا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت‌خانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، تعیین می‌شود.

ز - به منظور ارتقا و توسعه کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور و تولید برنامه‌های نرم‌افزاری و ایجاد زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی در زمینه فناوری اطلاعات (IT) به شرکت‌های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با تأیید مجامع عمومی تا مبلغ چهارصد میلیارد (۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی شرکت‌های مزبور به صورت وجوده اداره شده برای حمایت از پروژه‌ها

۱ - بند (ب) ماده (۵) قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مصوب ۱۳۸۲/۹/۱۹: به منظور جلوگیری از ضرر و زیان جامعه و تحقیق رشد و توسعه اقتصادی کشور، بخش غیردولتی، در قلمرو شبکه‌های غیرمادر بخش مخابرات، شبکه‌های مستقل و موازی پستی و مخابراتی با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و حسب مجوز میات وزیران اجازه فعالیت خواهد داشت.

و طرحهای توسعه‌ای، اشتغال‌آفرین و یا صادرات کالا و خدمات در این حوزه توسط بخشهای خصوصی و تعاونی به صورت تسهیلات براساس آئین نامه‌ای که به پیشنهاد مشترک وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، اختصاص داده و مابه التفاوت نرخ سود را از محل آن پرداخت نمایند.

ژ - چنانچه درآمدهای اختصاصی هر یک از دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۴۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) در سال ۱۳۸۴ بیشتر از رقم منظور شده در قسمت سوم این قانون وصول

۱- ماده (۴۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: دولت موظف است برای زمینه‌سازی و تربیت نیروی انسانی متخصص و متعدد، دانش‌مدار، خلاق و کارآفرین، منطبق با نیازهای نهضت نرم‌افزاری با هدف توسعه کمی و کیفی، از ابتدای برنامه چهارم اقدامات ذیل را در مأموریت‌ها و ساختار دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی برای پاسخگویی به نیازهای بخش‌های مختلف کشور به‌انجام برساند:

الف - دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و همچنین فرهنگستان‌های تخصصی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند صرفاً براساس آئین نامه‌ها و مقررات اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی خاص، مصوب هیأت‌های امنای مربوط که به تأیید وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد می‌رسد، بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی، قانون استخدام کشوری و سایر قوانین و مقررات عمومی اداری و مالی و استخدامی اداره خواهند شد و تا زمانی که آئین نامه‌ها و مقررات موردنیاز به تصویب هیأت امناء نرسیده است طبق مقررات سابق عمل خواهد شد.

گردد، معادل مبلغ افزایش وصولی هر یک از دستگاههای اجرایی یادشده، تا مبلغ یکهزار میلیارد(۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار از محل درآمد اختصاصی آنها منظور در قسمت چهارم این قانون افزایش می‌یابد.

اعتبارات هزینه‌ای از محل بودجه عمومی دولت براساس قیمت تمام شده به دستگاههای اجرایی یادشده اختصاص می‌یابد.

اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و اختصاصی این مؤسسات کمک تلقی شده و پس از پرداخت به هزینه قطعی منظور می‌گردد.

سهم دولت در هزینه‌های آموزش عالی بخش دولتی برمنای هزینه سرانه تعیین و نسبت آن به بودجه عمومی دولت براساس رشد پوشش جمعیت دانشجویی در مقایسه با عدد مشابه در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران افزایش می‌یابد.

ب - هرگونه اصلاح ساختار مالی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و همچنین فرهنگستانهای تخصصی منحصرآ مشمول مفاد این ماده می‌باشند.

ج - ارزیابی مستمر دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی دولتی و خصوصی توسط وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی با همکاری انجمن‌های علمی و مداخله براساس آن و سرمایه‌گذاری در علوم منتخب و تکیه برایجاد قطب‌های علمی براساس

مزیت‌های نسبی و نیازهای آئی کشور.

د - بازنگری در رشته‌های دانشگاهی برمنای نیازهای اجتماعی، بازارکار و تحولات علمی، در راستای توسعه علوم میان رشته‌ای با تأکید بر علوم انسانی.

ه - ایجاد تولیت واحد در سیاستگذاری و مدیریت امور مربوط به استعدادهای درخشنان و نیز بهره‌برداری بهینه از امکانات مادی و معنوی موجود در این زمینه، وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی مجازند از تأسیس باشگاه غیردولتی و صیانت از استعدادهای درخشنان کشور حمایت نمایند.

س - جهت تأمین هزینه‌های جاری اداره دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات روزتایی، دفاتر ارتباطی روزتایی و دفاتر مخابرات روزتایی بر اساس حداقل حقوق و دستمزد مصوب شورای عالی کار و نیز یمده نمودن کارکنان آنها و تضمین استمرار عرضه خدمات استاندارد در روزتاهای، مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی شرکتهای مخابرات وابسته و تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به عنوان کمک هزینه به دفاتر مذکور منظور می‌گردد.

ش - سازمان بسیج سازندگی نیروهای مقاومت بسیج وردهای تابعه به عنوان مجری طرحهای عمومی و دولتی محسوب می‌گردد و سقف به کارگیری جوانان در طرح بسیج سازندگی به میزان بیست میلیون نفر روز افزایش یابد.

تبصره ۱۰ - گردشگری و میراث فرهنگی

الف - به منظور توسعه و گسترش ایرانگردی و جهانگردی، اعتبار طرح شماره ۳۰۲۰۱۰۰۵ مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در اختیار سازمان میراث فرهنگی و گردشگری قرار می‌گیرد تا نسبت به خرید، اجاره و یا مشارکت با افراد حقیقی و حقوقی برای مرمت کاروانسراها، خانه‌های قدیمی و سایر اماكن و تبدیل آنها به واحدهای پذیرایی و خدماتی، فروش، اجاره و اجاره به شرط تملیک به استثنای نفایس (املاک و اموال) ملی آنها اقدام نماید. درآمد حاصله به ردیف درآمدی ۱۳۰۳۰۱ قسمت سوم این قانون واریز می‌شود و معادل صدرصد (۱۰۰٪) وجهه واریزی تا مبلغ چهار میلیارد (۴/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۱۱۳۷۰۰ قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان فوق الذکر قرار می‌گیرد تا در جهت مرمت و احیای بناهای تاریخی هزینه نماید.

۱ - سازمان میراث فرهنگی و گردشگری موظف است از اعتبارات برنامه

گردشگری خود مبلغ پانزده میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای احداث اردوگاههای اقامتی در مناطق عملیاتی جنوب و غرب کشور و همچنین مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای پشتیبانی اردوهای راهیان نور جهت بازدید از مناطق عملیاتی جنوب و غرب با هماهنگی نیروی مقاومت بسیج هزینه نماید.

۲ - سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است مبلغ بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبارات موزه‌های سازمان جهت کمک و احداث موزه بزرگ دفاع مقدس در تهران هزینه نماید.

۳ - سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۱۱۳۷۰۰ قسمت چهارم این قانون بهمنظور حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس و احداث یادمانهای دفاع مقدس در استانها با هماهنگی بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس هزینه نماید.

ب - ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات حمایتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در زمینه‌های تأثیفات، انتشارات، تبلیغات، ادبیات و هنر (فیلم، عکس، تئاتر، سرود موسیقی، هنرهای تجسمی) به امور فرهنگی و هنری دفاع مقدس اختصاص می‌یابد، تا با هماهنگی بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس برای حمایت از محققین، نویسنده‌گان، ادباء، شعراء، هنرمندان، تشكیلها و مؤسسات فرهنگی به منظور نشر ارزش‌های دفاع مقدس و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت هزینه گردد. آینه نامه مربوط به این بند ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باهمکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱۱ - انرژی

الف - بهمنظور توانمندسازی مردم برای صرفه‌جویی منطقی انرژی و مصرف

بهینه آن اجازه داده می‌شود در سقف اعتبارات طرحهای بهینه‌سازی مصرف انرژی مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون به صورت وجوه اداره شده، یارانه سود تسهیلات و یا کمک بلاعوض براساس آین نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، پرداخت شود. وجوه مذکور به عنوان هزینه قطعی تلقی می‌شود.

وزارت صنایع و معادن موظف است در سال ۱۳۸۴ برنامه تولید خودروهای سواری را به گونه‌ای تنظیم نماید که حداقل ۲۰ درصد از کل سهمیه تولیدات خودروهای سبک و سنگین خود را اختصاص به خودروهای دوگانه‌سوز دهد. در این مورد وزارت نفت موظف است از محل صرفه‌جویی‌های به عمل آمده از محل کاهش واردات بنزین موتور در ازاء تولید هر دستگاه خودرو مبلغ هفتاد و هفتاد (۷۷۰) دلار به صورت کمک بلاعوض در اختیار کارخانجات خودروسازی قرار دهد. هزینه مذکور جزء هزینه‌های وزارت نفت پذیرفته خواهد شد.

ب - به منظور تسريع در برقراری کارخانه‌های کشاورزی و استفاده بهینه از منابع انرژی، شرکت ملی نفت ایران موظف است معادل صدرصد (۱۰۰٪) یک در هزار ارزش نفت خام تولیدی سالانه را در شش ماهه اول سال ۱۳۸۴ به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۲۱۰۱۶ قسمت سوم این قانون واریز کند تا به طور علی‌الحساب از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۸۰۷ قسمت چهارم این قانون در اختیار بانک کشاورزی قرار گیرد. وزارت جهاد کشاورزی موظف است اعتبار مربوطه را پس از مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به عنوان کمک‌های فنی و اعتباری به بخش خصوصی و تعاونی برای برقراری کارخانه‌های کشاورزی اختصاص دهد.

وزارت نیرو مکلف است برای ایجاد و توسعه شبکه برق روستایی به میزان یکصد میلیارد (۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی شرکتهای ذی‌ربط خود اقدام نماید.

شرکت ملی نفت ایران موظف است دو در هزار ارزش نفت خام تولیدی در سال ۱۳۸۴ را به درآمد عمومی کشور (نzd خزانه داری کل) ردیف ۲۱۰۱۰۵ قسمت سوم این قانون واریز کند. معادل مبالغ واریزی به طرحهای ردیفهای ارائه شده به شرح زیر اضافه می‌گردد:

- ۱ - تولید برق بدون سوخت با توربین انبساطی (ردیف ۴۰۶۷۰۰۹) دویست و بیست میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ريال.
- ۲ - پارانه سود تسهیلات برای کاهش شدت انرژی (ردیف ۴۰۶۷۰۰۴) هفتاد میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ريال.
- ۳ - احداث و تجهیز آزمایشگاه و اجرای استانداردها (ردیف ۴۰۶۸۰۰۱) شصت میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ريال.
- ۴ - فناوری انرژی‌های نو (ردیف ۴۰۶۰۶۰۰۱) یکصد و هفتاد و پنج میلیارد (۱۷۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ريال.
- ۵ - توسعه نیروگاه بادی (ردیف ۴۰۶۰۶۰۰۲) یکصد و پنجاه میلیارد (۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ريال.
- ۶ - توسعه استفاده از لامپهای کم مصرف (ردیف ۴۰۶۷۰۰۱) پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ريال. جمع هفتاد و بیست و پنج میلیارد (۷۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ريال.

در راستای قانون تسهیل بر قی کردن چاههای کشاورزی مصوب ۱۳۸۰/۸/۲ شرکت ملی نفت ایران موظف است دو در هزار ارزش نفت خام تولیدی را برای تأمین منابع سرمایه‌گذاری در تولید و انتقال نیروی برق موردنیاز چاههایی که در سال ۱۳۸۴ برقدار می‌شوند به حساب خزانه موضوع ردیف ۲۱۰۱۰۷ قسمت سوم این قانون واریز و معادل صدرصد (۱۰۰٪) آن از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۸۱۱ قسمت چهارم این قانون به حساب شرکت مادر تخصصی تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)

تخصیص داده شود. شرکت توانیر موظف است پس از مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، اعتبار ذی ربط را صرفاً در طرحهای تولید و انتقال نیرو برای اجرای قانون فوق الذکر هزینه کند.

شرکت ملی نفت ایران موظف است پنج در هزار ارزش نفت خام تولیدی را برای توازن منطقه‌ای و شهرستانهای توسعه نیافرته به درآمد عمومی کشور (خزانه‌داری کل) ردیف شماره ۲۱۰۱۰۴ قسمت سوم این قانون واریز کند. معادل مبالغ واریزی از محل طرحهای شماره ۴۰۹۰۰۳ و ۴۰۳۰۲۰۰۴ هزینه خواهد شد.

شش در هزار ارزش نفت خام تولیدی به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۲۱۰۱۰۸ قسمت سوم این قانون واریز می‌شود تا صرف تأمین اعتبارات منظور شده در این قانون گردد.

پ - شرکتهای برق منطقه‌ای مکلفند جهت توسعه نیروگاههای حرارتی و شبکه انتقال برق کشور، مبالغ تعیین شده در بودجه مصوب سال ۱۳۸۴ خود را به شرکت توانیر جهت سرمایه‌گذاری در طرحهای مزبور پرداخت نمایند.

شرکتهای فروشنده برق نیروگاههای آبی موظفند تمامی وجوده حاصل از محل فروش انرژی برق خود را پس از وضع هزینه‌های تولید برای سرمایه‌گذاری در توسعه نیروگاههای برق آبی به مصرف برسانند.

شرکت توانیر موظف است ارقام پیش‌بینی شده در بودجه مصوب شرکتهای برق منطقه‌ای تحت عنوان نفاوت نرخ را متناسب با عملکرد فروش انرژی شرکتهای مزبور جبران نماید.

ت - در صورتی که شرکت ملی نفت ایران بر حسب ضرورت تمام یا قسمتی از فرآورده‌های نفتی مازاد و میانات گازی صادر شده را به جای فروش در خارج معاوضه نماید، موظف است مقدار و ارزش فرآورده‌های معاوضه شده را در پایان هر ماه به خزانه و کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و کمیسیون انرژی مجلس شورای

اسلامی اعلام نماید.

ث - شرکت ملی نفت ایران مکلف است تا پایان سال ۱۳۸۴ تعداد حداقل ۴۰۰ جایگاه موردنیاز عرضه گاز طبیعی فشرده (CNG) را با اولویت شهرهای بزرگ و مسیر راههای اصلی، بنادر و پایانه‌های عمدۀ درون و برون شهری احداث نماید. همچنین مکلف است نسبت به مطالعه امکان استفاده از فشارسازهای خانگی اقدامات لازم را انجام دهد و حداقل نسبت به تأمین ۲۰۰ هزار دستگاه (در صورت تأیید مطالعات) اقدامات لازم را تا پایان سال ۱۳۸۴ انجام دهد.

به وزارت نفت اجازه داده می‌شود علاوه بر ۴۰۰ جایگاه مذکور، با جلب مشارکت بخش خصوصی نسبت به احداث ۵۰۰ جایگاه دیگر اقدام نماید.

وزارت کشور موظف است ضمن ساماندهی حمل و نقل درون شهری، تمهیدات لازم را برای تأمین حداقل چهل درصد (۴۰٪) خودرو دوگانه سوز موردنیاز حمل و نقل درون شهری، به همراه تسهیلات مربوط، فراهم سازد. وزارت صنایع و معادن مکلف است ضمن اقدام به توقف یا اصلاح موتور و یا تغییر خط تولید خودروهایی که مصرف سوخت آنها استاندارد نبوده و مورد تأیید سازمان حفاظت محیط زیست نمی‌باشد، منحصر آنست به تولید خودروهای دوگانه سوز و خودروهای پایه گاز سوز اقدام نموده و با جلب مشارکت بخش خصوصی، ساز و کار لازم را برای دوگانه سوز کردن بیست درصد (۲۰٪) از خودروهای بنزین سوز موجود را فراهم سازد.

آیین‌نامه اجرایی این بند شامل تعداد جایگاهها به تفکیک شهرها و مسیرهای بین آنها و وظایف کارخانه‌های تولیدکننده داخلی و زمانبندی اجرای تکالیف سایر دستگاههای ذی‌ربط با نهاد وزارت‌خانه‌های کشور، نفت، صنایع و معادن و سازمان حفاظت محیط زیست، توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و ظرف مدت یک ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ج - به شرکت ملی نفت ایران و شرکت مادر تخصصی تولید، انتقال و توزیع نیروی

برق ایران (توانیز) اجازه داده می‌شود اعتبارات طرحهای بهینه‌سازی مصرف انرژی را که از محل منابع داخلی خود و یا موارد مذکور در بند (ی) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور^(۱) پس از تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقنامه با سازمان

۱- بند (ی) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور:

ی- در اجرای ماده (۸۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به وزارت نفت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۸۰ تا سقف چهار میلیارد و هفتصد میلیون (۴/۷۰۰/۰۰۰) دلار به صورت بیع متقابل به شرح زیر استفاده نماید:

۱- طرح توسعه استفاده از گاز طبیعی در صنایع، شهرها و مناطق روستایی (به فاصله پنج کیلومتر از خطوط انتقال).

۲- طرح بهینه‌سازی مصرف انرژی.

۳- طرح جایگزینی سوخت خودرو با گاز طبیعی.

۴- طرح تولید فرآورده‌های نفتی از گاز طبیعی.

۵- طرح ایجاد تأسیسات مایع سازی و صادرات گاز طبیعی.

تعهدات مربوط از محل درآمد اجرایی طرحهای فوق الذکر یا موارد مذکور در بند (الف) ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^{*} بازپرداخت خواهد شد.

اجرای طرحهای موضوع این تبصره پس از تصویب توجیه فنی و اقتصادی هریک از آنها توسط شورای اقتصاد و مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور انجام خواهد شد.

شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران مجاز هستند بخشی از سرمایه گذاری طرحهای مزبور را حسب موافقنامه از محل منابع داخلی خود تأمین کنند.

۱۲۰- الف- درآمد حاصل از صادرات فرآورده‌های نفتی، گاز و میانات گازی و برق حسب

مدیریت و برنامه ریزی کشور در چارچوب اهداف بند (الف) این تبصره اجرا می شود به صورت کمک بلاعوض و یا یارانه سود تسهیلات، پرداخت و گزارش عملکرد ماهانه را به کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

آینین نامه اجرایی این بند حداقل ظرف دو ماه پس از تصویب این قانون بنا به پیشنهاد مشترک وزارت خانه های نفت و نیرو به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

چ - به منظور استفاده از ظرفیتهای بالقوه مراکز تحقیقاتی، اکتشافی و آزمایشگاهی سازمان انرژی اتمی ایران، به سازمان مذکور اجازه داده می شود درآمد حاصل از ارائه خدمات و تولیدات اکتشافی و پژوهشی خود و مؤسسات تابعه را به حساب درآمد عمومی کشور (نzd خزانه داری کل) قسمت سوم این قانون ردیف ۱۰۷ واریز نماید. معادل مبالغ واریزی از محل ردیف ۵۰۳۶۵۱ در اختیار سازمان مزبور قرار می گیرد تا طبق مقررات صرف امور مربوط به توسعه پژوهش و فعالیت های اکتشافی گردد. گزارش عملکرد این بند هر شش ماه یک بار به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه خواهد شد.

ح - شرکتهای برق منطقه ای، شرکت مدیریت شبکه برق ایران و شرکت مادر تخصصی تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر) موظفند در سال ۱۳۸۴ برق تولیدی را به قیمت صادراتی یا وارداتی حسب مورد محاسبه و به حساب بدھکار شرکتهای تابعه و طرف قرارداد مربوط منظور و به قیمت یادشده از آنها خریداری

► مورد به عنوان درآمد شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران و شرکت توانیر تلقی شده و به مصرف ارزی هزینه عملیات جاری (شامل واردات فرآورده های نفتی و گاز طبیعی) و اجرای طرحهای سرمایه ای مصوب مجلس شورای اسلامی می رسد.

مبالغ سرمایه گذاری فوق از نظر مالیاتی جزء هزینه های قابل قبول محسوب خواهد شد و به عنوان افزایش سرمایه دولت یا شرکت ملی نفت ایران حسب مورد منظور می شود.

نمایند. شرکتهای یادشده فوق موظفند ماهانه مابه التفاوت قیمت برق خریداری شده مذکور به علاوه هزینه‌های انتقال، توزیع و فروش و عوارض تکلیفی را با قیمت فروش آنها در داخل کشور به خزانه‌داری کل کشور اعلام دارند.

خزانه‌داری کل کشور موظف است مبالغ اعلام شده را به صورت جمعی - خرجی از یک طرف به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف شماره ۱۳۰۴۰۲ منظور در قسمت سوم این قانون محسوب و متقابلاً مبالغ یادشده را به حساب پرداخت از محل اعتبار ردیف شماره ۵۰۳۶۹۰ منظور در قسمت چهارم این قانون محاسبه نماید.

ارقام ثبت شده در دفاتر شرکتهای مربوطه ناشی از اجرای این بند، مبنای محاسبه هیچگونه مالیات، عوارض و سایر حقوق دولتی و عمومی قرار ننمی‌گیرد.

آین نامه اجرایی این بند به پیشنهاد مشترک وزارت‌خانه‌های نیرو و امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
خ - به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۸۴ در مقابل صادرات

نفت خام و معاوضه آن، نسبت به واردات بنزین موردنیاز کشور اقدام نماید.

معادل ریالی صادرات نفت خام موضوع این بند و همچنین تسویه حساب‌های شرکت ملی نفت ایران بابت صادرات و معاوضه یادشده برای تأمین نیاز مذکور در سال ۱۳۸۳، توسط هیأت وزیران تعیین می‌شود.

مبالغ یارانه بنزین وارداتی موضوع این بند از محل مسحودی «حساب ذخیره ارزی» موضوع ردیف‌های ۳۱۰۳۰۳ و ۵۰۳۷۴۸ به ترتیب منظور در قسمت‌های سوم و چهارم این قانون برای تسویه حساب شرکت ملی نفت ایران با دولت تعیین می‌شود.

شرکت ملی نفت ایران مکلف است:

۱ - برای ایجاد ضوابط اقتصاد مهندسی پالایش و بند (ث) تبصره (۲) این قانون، نسبت به اجرای بهینه‌سازی و بازسازی پالایشگاهها با هدف افزایش تولید روزانه بنزین معادل بیست میلیون لیتر به مبلغ دو میلیارد و پانصد و پنجاه میلیون

(۰۰۰/۵۵۰/۲) دلار اقدام کند.

۲- طرح اجراء و احداث سه پالایشگاه میعانات گازی جمعاً به ظرفیت سیصد و شصت هزار بشکه در روز با هدف تولید حداقل سی و دو میلیون لیتر در روز به مبلغ یک میلیارد و دویست و هفتاد و پنج میلیون (۱/۲۷۵/۰۰۰) دلار را بر عایت بند (ث) تبصره (۲) به انجام برساند.

باز پرداخت تعهدات حاصله از محل درآمد اضافی طرحهای فوق با تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور انجام خواهد شد و گزارش عملکرد آن به کمیسیونهای انرژی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارائه خواهد شد.

د- به منظور تنظیم رابطه دولت و شرکت ملی نفت ایران و اعمال حق مالکیت دولت بر منابع نفت و گاز کشور، به دولت اجازه داده می‌شود (بار عایت اصل مالکیت منابع نفتی ایران) برای سال ۱۳۸۴ نسبت به عقد قرارداد با شرکت ملی نفت ایران براساس مقررات این بند اقدام نماید:

۱- شرکت ملی نفت ایران مکلف است ارزش نفت خام تولیدی از میدان‌های نفتی ایران توسط آن شرکت و شرکتهای تابعه ووابسته به آن و نیز نفت خام تولیدی ناشی از عملیات نفتی پیمانکاران طرف قرارداد با آنها را پس از وضع و کسر معادل هفت و سه دهم درصد (۳/۷٪) از ارزش نفت خام تولیدی به عنوان سهم خالص شرکت ملی نفت ایران معادل نود و دو و هفت دهم درصد (۷/۹۲٪) (بقیه ارزش نفت خام) را به حساب بستانکار دولت (خزانه‌داری کل کشور) منظور و به شرح مقررات این بند با دولت (خزانه‌داری کل کشور) تسویه حساب نماید.

معادل سیزده و نه دهم درصد (۹/۱۳٪) از ارزش نفت خام تولیدی که به حساب بستانکار دولت منظور می‌شود به ترتیب معادل پنج درصد (۵٪)، چهار و نیم درصد (۶/۴٪)، دو و هشت دهم درصد (۸/۲٪) و یک و شش دهم درصد (۶/۱٪) به عنوان

مالیات قطعی عملکرد سال ۱۳۸۴، علی الحساب سود سهم دولت با بت عملکرد سال یادشده، علی الحساب وجهه موضوع جزء (۲) این بند و پرداخت‌های تکلیفی موضوع بند (ب) این تبصره قابل احتساب و ثبت در دفاتر شرکت ملی نفت ایران به حسابهای مربوط می‌باشد.

ارزش نفت خام برای محموله‌های صادراتی عیناً برابر درآمد حاصل از فروش نفت خام در مبادی اولیه صادرات بوده و برای نفت خام تحويلی به پالایشگاههای داخلی مبنای محاسبه در هر ماه برابر با متوسط بهای محموله‌های صادراتی از مبادی اولیه در همان ماه خواهد بود.

چنانچه مبلغ مالیات عملکرد سال ۱۳۸۴ شرکت ملی نفت ایران طبق مقررات قانون مالیات‌های مستقیم و اصلاحیه‌های آن بیشتر از مبلغ منظور شده در ردیف ۱۱۰۶ قسمت سوم این قانون باشد، مبلغ مازاد قابل وصول خواهد بود.

۲- شرکت ملی نفت ایران مکلف است به ازاء استخراج و فروش هر متر مکعب گاز طبیعی (به غیر از گاز تزریقی به مخازن نفتی و نیز گاز سوزانده شده) مبلغ نود و یک (۹۱) ریال، تا مبلغ ده هزار و یکصد و شصت و هشت میلیارد و دویست میلیون (۱۰/۱۶۸/۲۰۰/۰۰۰) ریال به حساب بستانکار دولت (خزانه‌داری کل کشور) منظور نماید.

۳- مابه التفاوت ارزش فرآورده‌های نفتی (بنزین، نفت سفید، نفت گاز، نفت کوره، گاز مایع) و گاز طبیعی تصفیه شده به قیمت‌های صادراتی یا وارداتی در خلیج فارس حسب مورد با اضافه کردن هزینه‌های انتقال و توزیع و کارمزد فروش و مالیات و عوارض تکلیفی پس از کسر درآمدهای حاصل از فروش فرآورده‌های یادشده در داخل کشور به قیمت‌های مصوب از محل اعتبار موضوع ردیف ۵۰۳۶۹۰ منظور در قسمت چهارم این قانون، از محل مانده حساب بستانکاری دولت موضوع جزء (۱) این بند قابل تسویه است. اعتبار ردیف ۵۰۳۶۹۰ و متنابلاً متابع عمومی موضوع ردیف

۱۳۰۴۰۲ به ترتیب منظور در قسمت‌های چهارم و سوم این قانون متناسب با افزایش قیمت نفت خام و فرآورده‌های نفتی یادشده که مبنای محاسبه ارقام مربوط در جدول‌های پیوست این قانون قرار گرفته است با پیشنهاد وزارت نفت و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران قابل افزایش است.

عملکرد مالی این جزء به صورت مستقل پس از تأیید سازمان حسابرسی و تصویب کارگروهی مشکل از وزیران نفت و امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا نمایندگان تام‌الاختیار آنان قطعی و قابل تسویه خواهد بود. دیوان محاسبات کشور موظف است حسابهای این بند را رسیدگی و به مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.

۴- تمامی سود خالص (سود ویژه) شرکت ملی نفت ایران پس از کسر پرداخت‌های مربوطه در جزء (۱) این بند، به منظور تأمین منابع لازم برای انجام هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت یادشده (مذکور در جدول شماره ۲۲) پیوست این قانون) قابل اختصاص و پس از قطعی شدن مبالغ مربوط با تصویب مجمع عمومی شرکت ملی نفت ایران و مراجع قانونی ذی‌ربط حسب مورد به حسابهای اندوخته قانونی و افزایش سرمایه دولت در آن شرکت منظور می‌شود.

۵- در سال ۱۳۸۴ باز پرداخت تعهدات سرمایه‌ای شرکت ملی نفت ایران از جمله طرحهای بیع متقابل که به موجب قوانین مربوط، قبل و بعد از اجرای این قانون ایجاد شده و یا می‌شود از محل منابع داخلی شرکت ملی نفت ایران از جمله درآمد حاصل از صادرات فرآورده‌های نفتی و گازی به عهده شرکت یادشده خواهد بود.

۶- در سال ۱۳۸۴ شرکت ملی نفت ایران مکلف است صدرصد (۱۰۰٪) وجود حاصل از صادرات نفت خام را به ترتیب مورد عمل در سال ۱۳۸۳ به عنوان علی‌الحساب پرداختهای موضوع جزء (۱) این بند به طور مستقیم از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حسابهای مربوط در خزانه‌داری کل کشور

(حسابهای درآمد عمومی موضوع ردیفهای ۱۱۰۱۰۶ و ۲۱۰۱۰۱ و ۲۱۰۱۰۴ و ۲۱۰۱۰۳) منظور در قسمت سوم این قانون و حساب ذخیره ارزی، حسب مورد (واریز نماید و در مقاطع سه ماهه براساس مفاد این بند، خزانه‌داری کل کشور مبادرت به تسویه حساب با شرکت ملی نفت ایران نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور تحقق منابع عمومی موضوع ردیفهای ۱۱۰۱۰۶ و ۲۱۰۱۰۴ و ۲۱۰۱۰۳ منظور در قسمت سوم این قانون براساس اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) در صدهای مذکور در جزء (۱) این بند را تا سقف ارقام مصوب یادشده از محل ارز حاصل از صادرات نفت خام تعهد و به نرخ روز ارز به فروش رسانده و به حسابهای درآمدهای مربوطه که توسط خزانه‌داری کل کشور اعلام می‌گردد، واریز نماید.

۷- وزارت نفت به نمایندگی از طرف دولت با شرکت ملی نفت ایران در چارچوب مفاد این بند اقدام به عقد قرارداد خواهد نمود. این قرارداد باید به تصویب هیأت وزیران برست.

دستورالعمل حسابداری قرارداد مذکور به نحوی که آثار تولید و فروش نفت خام در دفاتر قانونی و حساب سود و زیان شرکت ملی نفت ایران نیز انعکاس داشته باشد، مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت نفت و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تنظیم، تهیه و ابلاغ می‌گردد.

وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران مکلفند گزارش عملکرد ماهانه این بند را به کمیسیونهای اقتصادی، انرژی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارسال نمایند.

۸- اضافه دریافتی دولت (خزانه‌داری کل کشور) در سال ۱۳۸۴ در چارچوب مقررات این بند از شرکت ملی نفت ایران از محل موجودی حساب ذخیره ارزی دولت قابل برداشت و تسویه است.

ماشه بستانکاری حساب دولت (خزانه‌داری کل کشور) از شرکت ملی نفت ایران موضوع جزء (۱) این بند در پایان سال ۱۳۸۴، پس از وصول باید به «حساب سپرده ریالی دولت» به نام خزانه‌داری کل کشور نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز شود. برداشت از این حساب منحصرآ با تصویب مجلس شورای اسلامی میسر خواهد بود.

رعایت مقررات این جزء تا تصویب حساب دولت، موضوع جزء (۱) این بند مربوط به حسابهای سال ۱۳۸۴ در سالهای آتی نیز الزامی است.

۹- در سال ۱۳۸۴ کلیه قوانین و مقررات خاص و عام مغایر با این بند از جمله تبصره (۳۸) دائمی قانون بودجه سال ۱۳۵۸ (۱) ملغی‌الاثر است و روابط مالی و حقوقی فی مایین دولت (وزارت خانه و مؤسسات دولتی) و شرکت ملی نفت ایران درمورد دریافت انواع مالیاتها و عوارض صرفاً طبق احکام مقرر در این بند، احکام مربوط به وصول سی درصد (۳۰٪) سود ابرازی (سود ویژه) سال ۱۳۸۳ و همچنین احکام مربوط به مالیاتهای مقرر در تبصره‌های این قانون، قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن (۲) و قانون اصلاح موادی از قانون برنامه

۱- تبصره (۳۸) دائمی قانون بودجه سال ۱۳۵۸: قراردادهای فروش نفت و سیله شرکت ملی نفت ایران از طرف دولت امضا و وجود حاصل از فروش نفت خام به هر صورت و فرآورده‌های نفتی صادراتی مستقیماً به حساب خزانه‌داری کل نزد بانک مرکزی ایران منظور می‌گردد. هر مبلغ که طبق بودجه مصوب شرکت مذکور از محل مرآمد عمومی باید در اختیار شرکت ملی نفت ایران گذاشته شود به ترتیبی که نیازهای شرکت اقتضا کند از طرف خزانه‌داری کل در اختیار شرکت قرار داده می‌شود. بانک مرکزی ایران مکلف است ارزهای موردنیاز شرکت ملی نفت ایران را به میزانی که شرکت تغییر خواهد کرد به شرکت مذکور بفروشد.

۲- به مجموعه قانون مالیاتهای مستقیم از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری عوارض و سایر وجوده از تولیدکنندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب ۱۳۸۱^(۱) خواهد بود و پرداخت هر مبلغ دیگر توسط شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای دولتی تابعه وابسته (متناسب با سهم شرکت ملی نفت ایران در سرمایه شرکتهای یادشده) که طبق مقررات قانونی وضع می‌شود در بدهکار حساب دولت (خزانه‌داری کل کشور) موضوع جزء (۱) این بند منظور می‌گردد.

۱۰- آینه‌نامه اجرایی این بند و ساز و کار تسویه حساب بین خزانه‌داری کل کشور و شرکت ملی نفت ایران به پیشنهاد مشترک وزارت‌خانه‌های نفت، امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

دولت مکلف است اساسنامه‌های شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی را تا پایان خردادماه ۱۳۸۴، با توجه به قانون نفت مصوب ۱۳۶۶^(۲) به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید. تا پایان سال ۱۳۸۴، امور

۱- در روزنامه رسمی شماره ۱۶۸۸۶ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۴ درج شده است.

۲- قانون نفت مصوب ۹/۷/۱۳۶۶:

ماده ۱- تعاریف

اصطلاحات و کلمات زیر هرچجایکه در این قانون به کار برد می‌شود، شامل تعاریف و مفاهیم مژروح در این ماده است.

نفت- عبارت است از کلیه هیدروکربورها به استثنای ذغال سنگ که به صورت نفت خام، گاز طبیعی، قیر، پلی‌سنگهای نفتی و ماسه‌های آغشته به نفت اعم از آن که به حالت طبیعی یافت شود و یا به وسیله عملیات مختلف از نفت خام و گاز طبیعی به دست آید.

▷ منابع نفتی - عبارت است از هر یک از تقسیمات داخل سرزمین و آبهای داخلی و ساحلی و بین المللی و فلات قاره کشور که احتمال وجود نفت در آن باشد و مشخصات فنی و جغرافیایی ویژه آن توسط وزارت نفت مشخص شده باشد.

عملیات نفتی - عبارت است از کلیه عملیات مربوط به صیانت و بهره برداری از منابع نفتی مانند تفحص، نقشه برداری، زمین شناسی، اکتشاف، حفاری، استخراج، تحصیل اراضی لازم و تهیه و اجرای طرحهای سرمایه‌ای برای احداث تأسیسات و صنایع و ایجاد و توسعه و تحدید آنها و حفاظت و حراست از تأسیسات و واحدهای مربوط به صنعت نفت، همچنین عملیات تولید و قابل عرضه کردن نفت خام، گاز و سایر هیدروکربورهای طبیعی (به استثنای ذغال سنگ) تصفیه نفت خام و تهیه فرآورده‌های فرعی و مشتقات نفتی و جمع آوری و تصفیه گاز طبیعی و تولید گاز و محصولات همراه، استفاده از فرآورده‌ها و مشتقات نفتی و گازی در تولید انواع محصولات پتروشیمی، حمل و نقل، توزیع، فروش و صدور محصولات نفت و گاز و پتروشیمی و فعالیتهای تجاری مربوط به صادرات و واردات و تولیدات نفت و گاز و پتروشیمی و تهیه و تولید کالاهای و مواد صنعتی مورد استفاده نفت و ایجاد تسهیلات و خدمات جنبی برای این عملیات و آموزش و تأمین نیروی کار مستackson، ایجاد شرایط ایمنی و بهداشت صنعتی و حفاظت محیط از آلودگی در عملیات با رعایت ضوابط مازمانهای ذی ربط و بررسیها و برنامه‌ریزی و طراحی فنی و اقتصادی و انعقاد قراردادهای پیمانکاری و مشاوره در زمینه‌های عملیات فوق و انجام مطالعات و تحقیقات و آزمایشها و پژوهشها علمی و فنی برای بسط و تکمیل تکنولوژی وارتقای دانش فنی و صنعتی و بررسی تبعات و اختراعات مربوط به صنایع نفت و تبادل اطلاعات علمی و فنی و تجربیات صنعتی با مؤسسات داخلی و خارجی ذی صلاح در زمینه عملیات نفتی.

حدود عملیات نفتی در هر زمینه که به وظایف قانونی و برنامه‌ها و طرحهای سایر دستگاهها و نهادهای

▶ جمهوری اسلامی ایران تداخل پیدا می‌کند، طبق آینه نامه‌های خواهد بود که به وسیله وزارت نفت تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

واحدات عملیاتی - عبارت است از هر سازمان، مؤسسه یا شرکتی که عملیات اصلی و فرعی تخصصی و عمومی خدمات جنی نفتی را عهده دار باشد.

قرارداد - عبارت است از تعهداتی که بین وزارت نفت یا یک واحد عملیاتی یا هر شخص حقیقی یا حقوقی منعقد می‌شود که طبق مقررات دولت جمهوری اسلامی ایران و بر مبنای مقررات این قانون اجرای قسمتی از عملیات نفتی را بر عهده گیرد.

ماده ۲- منابع نفت کشور جزء اتفاق و ثروتهای عمومی است و طبق اصل ۴۵ قانون اساسی در اختیار حکومت اسلامی می‌باشد و کلیه تأسیسات و تجهیزات و دارایه‌ها و سرمایه‌گذاریهایی که در داخل و خارج کشور توسط وزارت نفت و شرکتها تابعه به عمل آمده و یا خواهد شد، متعلق به ملت ایران و در اختیار حکومت اسلامی خواهد بود.

اعمال حق حاکمیت و مالکیت نسبت به منابع و تأسیسات نفتی متعلق به حکومت اسلامی است که براساس مقررات و اختیارات مصريح این قانون به عهده وزارت نفت می‌باشد که بر طبق اصول و برنامه‌های کلی کشور عمل نماید.

ماده ۳- اعمال حقوق و اختیارات مصريح در این قانون بر عهده وزارت نفت و شرکتها تابعه و نظارت بر انجام عملیات نفتی و سایر وظایف مندرج در این قانون بر عهده وزارت نفت خواهد بود.

ماده ۴- وزارت نفت برای انجام عملیات نفتی و بهره‌برداری در سرتاسر کشور و فلات قاره و دریاها می‌تواند شرکتها را تأسیس نماید. اساسنامه‌های شرکتها نفت و گاز و پتروشیمی پس از تصویب مجلس شورای اسلامی به مورد اجرا گذارده خواهد شد. تصویب اساسنامه‌های سایر شرکتها با هیأت وزیران خواهد بود.

▶ تبصره - وزارت نفت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون، اساسنامه های شرکهای نفت، گاز و پتروشیمی را ظرف مدت یک سال جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

ماده ۵- انعقاد قراردادهای مهم فی مایین وزارت نفت یا واحدهای عملیات نفتی با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی و تشخیص موارد مهم تابع آینین نامه ای خواهد بود که با پیشنهاد وزارت نفت به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. و قراردادهای منعقد فی مایین وزارت نفت با دولتها طبق اصل ۷۷ قانون اساسی عمل شود.

ماده ۶- کلیه سرمایه گذاریها براساس بودجه واحدهای عملیاتی از طریق وزارت نفت پیشنهاد و پس از تصویب مجمع عمومی در بودجه کل کشور درج می شود. سرمایه گذاری خارجی در این عملیات به هیچ وجه مجاز نخواهد بود.

تبصره - در صورت استفاده از بودجه عمومی طبق مقررات عمومی دولت عمل می شود.

ماده ۷- وزارت نفت مکلف است که در جریان عملیات نفتی ضمن برنامه ریزیهای صحیح نظارت و مراقبت کامل جهت صیانت ذخایر نفتی و حفاظت منابع و ثروت طبیعی و تأسیسات و جلوگیری از آلودگی محیط زیست (هواء، آب، خاک) با هماهنگی سازمانهای ذی ربط به عمل آورد.

ماده ۸- کلیه سرمایه گذاریهای ثابت صنعت نفت در داخل کشور تابع قوانین و مقررات واحد مربوطه خواهد بود و در مواردی که قانون خاصی وجود نداشته باشد، تابع مقررات عمومی جمهوری اسلامی ایران است.

سرمایه های صرف شده که در اختیار واحدهای عملیات نفتی گذاشته شده یا می شود، جزء داراییهای واحد مزبور خواهد بود ولی هرگونه نقل و انتقال آنها منوط به اجازه وزارت نفت می باشد.

ماده ۹- وزارت نفت موظف است برای تأمین حفاظت و حراست از منابع و تأسیسات نفتی و اموال و اسناد صنعت نفت به جای گارد صنعت نفت با هماهنگی وزارت کشور و همکاری نیروهای انتظامی

نفت، گاز و پتروشیمی طبق مقررات حاکم موجود و این قانون اداره خواهد شد.

ذ - به منظور توسعه گازرسانی شهری و روستایی و عرضه گاز طبیعی فشرده برای خودروها (CNG) شرکت ملی نفت ایران موظف است معادل یک درصد (۱٪) از ارزش نفت خام تولیدی از محل سهم هفت و سه دهم درصدی (۷/۳٪) خود را پس از مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور برای بازپرداخت تعهدات و ایجاد تعهدات جدید برای گازرسانی با اولویت صنایع و مناطق روستایی به ویژه مناطق سردسیر هزینه نماید.

ر - شرکت ملی گاز ایران و شرکتهای توزیع گاز استانی موظفند تا سقف سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع داخلی خود را در شهرها و همچنین در

► واحدی به نام حراست تأسیس نماید. آین نامه اجرایی آن به وسیله وزارتین نفت و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره - هزینه تأسیس واحد حراست از محل اعتبارات گارد حفاظت صنعت نفت خواهد بود.

ماده ۱۰ - وزارت نفت مکلف است نسبت به تربیت و تجهیز نیروی انسانی مورد نیاز و راهیابی به تکنولوژی پیشرفته و رشد و توسعه در رشته‌های مختلف صنعت نفت به طرق مقتضی و با هماهنگی و تبعیت از سیاستهای وزارت فرهنگ و آموزش عالی و با طرح برنامه‌های آموزشی و تشکیل مراکز تعلیماتی و تأسیس مجتمعهای تحقیقاتی و آزمایشگاهی به طور مستمر بکوشد و با تتحاذ تدبیر مؤثر در راه بالا بردن سطح دانش و اطلاعات علمی و عملی کارکنان و کارشناسان و ایجاد محیط مناسب برای جذب و تشویق عناصر کارآمد متعدد و متخصص اقدام نماید.

ماده ۱۱ - اراضی و اعیانی و هرگونه مستحداثات و آب و حقوق ارتفاقی مورد نیاز عملیات نفتی طبق اساسنامه‌های شرکتهای نفت و گاز و پتروشیمی که به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید، تحصیل خواهد شد.

ماده ۱۲ - با تصویب این قانون هرگونه قوانین مغایر با این قانون ملغی است.

روستاهایی که حداقل تا فاصله ده کیلومتری از خطوط انتقال قرار دارند، بدون اخذ خودیاری هزینه کنند.

مبالغ خودیاری پرداختی در زمان نصب انشعاب، از حق انشعاب آنها کسر خواهد شد. همچنین مبالغ خودیاری در آن دسته از روستاهایی که قبله شرکتهای گازرسانی پرداخت و هنوز تسویه نشده است نیز از حق انشعاب آنان کسر خواهد شد.

ز - به شرکت ملی گاز ایران اجازه داده می شود با مجوز شورای اقتصاد و رعایت بند (ث) تبصره (۲) تاسقف مبلغ یک میلیارد و نهصد میلیون (۱/۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار با استفاده از تسهیلات فاینانس نسبت به اجرای طرحهای گازرسانی به شهرها، ۹۰۰۰ روستا، صنایع و احداث خطوط انتقال و تأسیسات مربوطه با اولویت مراکز شهرستانهای سردسیر و مناطق سردسیر و جنگلی و مناطق جنگزده و استانهای محروم و مرزی شرق کشور و نیز توسعه زیربنایی لازم برای استگاههای عرضه گاز طبیعی فشرده (CNG) اقدام نماید.

شرکت ملی نفت ایران مکلف است تعهدات موضوع این بند را از طرف دولت انجام داده و باز پرداخت کل تعهدات موضوع این بند را صرفاً از محل یارانه معادل صرفه جویی در مصرف فرآورده‌های نفتی مایع در سالهای سررسید تعهدات انجام داده و همزمان به حساب بدھکار دولت (خزانه‌داری کل کشور) منظور و بر این اساس با خزانه‌داری کل کشور تسویه حساب نماید.

تصویب توجیه فنی و اقتصادی طرحهای مربوطه به عهده شورای اقتصاد می باشد و مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور الزامی خواهد بود.

ژ - به منظور تسهیل در واگذاری انشعاب آب، برق، گاز و فاضلاب به شرکتهای ذی ربط اجازه داده می شود با درخواست متقاضیان نسبت به فروش اقساطی انشعاب حداقل تا پنج سال و با اعمال نرخ سود و کارمزد مطابق نرخ مصوب شورای پول و اعتبار اقدام نمایند.

مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) و مددجویان بهزیستی از پرداخت هزینه انشعاب آب، برق و گاز معاف می باشند.

س - بهای برق، گاز و آب کلیه واحدهای تولیدکننده محصولات بخش کشاورزی اعم از زراعی، باغبانی، دامی و آبیزیان طبق تعرفه‌های کشاورزی محاسبه و منظور خواهد شد.

ش - دولت مکلف است جهت توسعه ظرفیت‌های تولید برق و تأمین نیازهای رو به رشد انرژی، نسبت به مطالعات و مکان یابی احداث نیروگاههای هسته‌ای برای تولید بیست هزار مگاوات اقدام نماید.

همچنین دولت موظف است جهت تولید و تأمین بخشی از سوخت نیروگاههای هسته‌ای، توسط سازمان انرژی اتمی، اقدامات لازم را به عمل آورد.

ص - به شرکت توانیر اجازه داده می شود بارعایت بند (ث) تبصره (۲) این قانون تا سقف یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار از طریق فاینانس نسبت به اجرای طرحهای تولید و انتقال برق اقدام نماید.

ض - دولت مکلف است از محل جرائم اخذ شده از مشترکین پر مصرف پیش‌بینی شده در تبصره (۳) ماده (۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و همچنین سایر درآمدهای شرکتهای برق منطقه‌ای و توانیر اقدامات زیر را انجام دهد:

هزینه‌های برق و آب مناطق گرسیزی را در مقایسه با سایر مناطق کشور مستعادل نموده و آستانه بهره‌مندی مشترکین آب و برق مناطق گرسیز از تعرفه‌های تخفیفی را افزایش و دوره آن نیز به نه ماه در سال ارتقاء دهد.

۱ - ماده ۳ قانون برنامه چهارم توسعه ... فاقد تبصره ۳ می باشد و هیچیک از بندهای ماده مذکور ارتباطی به موضوع ندارد.

بخش دوم - حفظ محیط زیست، آمايش سرزمین و توازن منطقه‌ای تبصره ۱۲ - توازن منطقه‌ای

الف - دراجرای مقاد مواد (۷۲) تا (۸۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و ماده (۴۴) قانون تنظیم بخشی از

۱ - مواد (۷۲) تا (۸۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۶/۱۱:

ماده ۷۲ - دولت مکلف است به منظور توزیع مناسب جمعیت و فعالیتها در پهنه سرزمین، با هدف استفاده کارآمد از قابلیتها و مزیتهای کشور، با استفاده از مطالعات انجام شده، سند ملی آمايش سرزمین مشتمل بر سطوح ذیل را از ابتدای برنامه چهارم به مرحله اجرا درآورد:

الف - سطح کلان شامل:

۱ - چشم انداز بلندمدت توسعه فضایی کشور، در چارچوب سیاستهای کلی نظام تحلیل شرایط منطقه‌ای و بین‌المللی و امکانات، محدودیتها و مزیتهای سرزمین.

۲ - راهبردهای کلی توزیع جمعیت در سرزمین، الگوی اسکان و نظام شهری و روستایی کشور.

۳ - راهبردهای خاص مناطق و عرصه‌هایی که به لحاظ «امنیتی و دفاعی»، «حفاظت از منابع طبیعی، محیط زیست و میراث فرهنگی» دارای موقعیت ویژه می‌باشند.

۴ - پایگاه اطلاعات مکانی و جغرافیایی و اسناد تصویری مرتبط.

ب - سطح بخشی شامل:

۱ - راهبردهای هماهنگ و سازگار بلندمدت توسعه و توزیع فضایی بخش‌های مختلف اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی منطبق با ویژگیهای سرزمین.

► ۲ - سیاستها و توصیه‌های منطقه‌ای و سرزمینی بخشها.

۳ - اقدامها و عملیات اولویت دار در توسعه بخش.

ج - سطح استانی شامل:

۱ - نظریه پایه توسعه استانها، حاوی بخش‌های محوری و اولویت دار در توسعه استان و تعیین نقش هر استان در تقسیم کار ملی.

۲ - سازمان فضایی توسعه استان (محورها و مرکز عمده در توسعه استان).

۳ - اقدامها و عملیات اولویت دار در توسعه استان.

تبصره - سندهای ملی توسعه بخش و سندهای ملی توسعه استان، موضوع فصل سیزدهم این قانون، براساس جهت‌گیری‌های سند ملی آمایش سرزمین و متناسب با ویژگی‌های هر یک تنظیم و پس از تصویب هیأت وزیران مبنای تنظیم عملیات اجرایی برنامه چهارم قرار می‌گیرد.

دولت مکلف است لواحی بودجه‌های سنواتی را براساس اسناد فوق تنظیم و تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

سند ملی سندی است راهبردی که جهت‌گیری‌های اصلی بخش، استان و یا طرح‌های ویژه را در چارچوب تحقق چشم‌انداز بیست ساله توسعه، تبیین و حسب مورد به تصویب مجلس شورای اسلامی و یا هیأت وزیران می‌رسد.

عملیات اجرایی این اسناد در چارچوب مصوبات بودجه‌های سنواتی و سایر قوانین موضوعه صورت می‌پذیرد.

ماده ۷۳ - دولت موظف است ظرف سال اول برنامه طرح جامع تقسیمات کشوری را که در پردازنه شاخصهای ناظر بر بازنگری واحدهای تقسیماتی موجود برای ایجاد سطوح تقسیماتی جدید و با جهت‌گیری عدم تمرکز و تغییر انتخابیار به مدیران محلی و تقویت نقش استانداران به عنوان نماینده‌گان

▷ عالی دولت تهیه و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

هرگونه ایجاد سطوح جدید باید با رعایت مفاد این ماده صورت گیرد.

ماده ۷۴ - دولت مکلف است به منظور هماهنگ‌سازی عملیات عمرانی و سرمایه‌گذاریهای جدید متناسب با شرایط در حال گذار ملی و بین‌المللی، با رعایت موازین آینده‌نگری، تحلیل مناسب موقعیت منطقه‌ای و بین‌المللی کشور، ساختار فرهنگی هویت ایرانی - اسلامی، امکانات و قابلیتها و فرصتهای کشور، اقدامهای ذیل را انجام دهد:

الف - قرار دادن اسناد ملی آمایش سرزمین و کالبدی ملی به عنوان مرجع اصلی هماهنگ‌های بین بخشی، بین منطقه‌ای و بخشی - منطقه‌ای، در تصمیم‌گیریهای اجرایی.

ب - به هنگام نمودن سند ملی آمایش سرزمین، متناسب با تحولات جهانی، منطقه‌ای، علمی و فنی و با بهره‌گیری از اطلاعات پایه‌ای و مکانی و تعامل سطوح خرد و کلان منطقه‌ای و بخشی، به گونه‌ای که برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مسازگاری با سند ملی آمایش سرزمین تنظیم گردد.

ماده ۷۵ - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است با همکاری سایر دستگاههای اجرایی ذی‌ربط، به منظور بهره‌گیری از قابلیتها و مزیتهای سرزمین در راستای ارتقاء نقش و جایگاه بین‌المللی کشور و تعامل مؤثر در اقتصاد بین‌المللی، راهبردها و اولویتهای آمایشی ذیل را در قالب برنامه‌های اجرایی از ابتدای برنامه چهارم، به مرحله اجرا درآورد:

الف - بهره‌گیری مناسب از موقعیت و توانمندیهای عرصه‌های مختلف سرزمین، برای توسعه علم و فناوری و تعامل فعال با اقتصاد جهانی، از طرق مختلف از جمله تعیین مراکز و پارکهای فناوری علمی، تحقیقاتی، تخصصی و همچنین تعیین نقش و عملکرد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی.

ب - استفاده مناسب از قابلیت و توان کلان شهرها، در جهت تقویت نقش فرامی و ارتقاء جایگاه

- بین المللی کشور، از طریق تقویت مدیریت توسعه، برنامه ریزی و اجرا در این شهرها، تعیین حوزه عملکرد فراملی و بین المللی هر یک و انتقال همزمان وظایف ملی و منطقه‌ای آنها به سایر شهرها.
- ج - بهره‌گیری مناسب از قابلیتهای ترانزیتی کشور، از طریق اولویت‌بندی محورهای خاص در دلالنهای ارتباطی شرقی - غربی و شمالی - جنوبی کشور و تدوین برنامه توسعه مبادی، شبکه‌ها و نقاط خاص واقع براین محورها.
- د - آماده‌سازی عرصه‌های مختلف سرزمین، برای پذیرش فعالیتهای جدید و ایجاد فرصتهای شغلی مناسب با قابلیت هرمنطقه، از طریق تکمیل، توسعه و تجهیز شبکه‌های زیربنایی.
- ه - بهره‌گیری از آثار انتشاری سرمایه‌گذاریهای ملی و فراملی در توسعه مناطق پیرامونی (به ویژه دشتها و پیرامون سدها)، از طریق تهیه برنامه‌های چندبخشی و گسترش شیوه‌های نوین معیشت و فعالیت و ساماندهی استقرار جمعیت و فعالیتها.
- و - بهره‌گیری از منابع غنی نفت و گاز (به ویژه مناطق گازی پارس جنوبی)، در توسعه فعالیتهای مرتبط و صنایع انرژی بر و سازماندهی جدید استقرار جمعیت و فعالیتها در حاشیه جنوبی کشور بر مبنای آن.
- ز - توسعه مناطق مرزی با هدف تقویت همگرایی‌های ملی و پیوند مناطق مرزی با اقتصاد ملی و فراملی.
- ح - بهره‌گیری از قابلیتهای محیطی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مناطق روستایی کشور، از طریق توسعه منابع انسانی، تنوع‌بخشی به فعالیتهای اقتصادی، ساماندهی نظام ارائه خدمات سطح‌بندی شده و اصلاح نظام برنامه ریزی توسعه روستایی، با تأکید بر افزایش هماهنگی و محلی نمودن فرآیند آن.
- ماده ۷۶ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است در راستای ایجاد هماهنگی بین فعالیتهای دستگاههای اجرایی، آن دسته از اهداف و مضامین برنامه چهارم که تحقق آنها مستلزم مشارکت چند بخش و چند استان می‌باشد را در قالب برنامه‌های ویژه (فرابخشی) تدوین و نقش هر یک از دستگاههای اجرایی را در چارچوب وظایف قانونی هر دستگاه مشخص نماید.

▷ کلیه دستگاههای اجرایی بخشی و استانی موظفند عملیات و اقدامهای این گونه برنامه‌ها را که توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین می‌گردد، در برنامه اجرایی خود منظور و اجرا نمایند.

ماده ۷۷ - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور هماهنگی در امور عمرانی و توسعه‌ای بین استانی، نسبت به منطقه‌بندی کشور از دیدگاه آمایش سرزمین و ایجاد نهادهای هماهنگ، کنترله و تعیین وظایف آنها در سطح فرا استانی اقدام نماید.

آیین نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و هماهنگی دستگاههای ذی ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۷۸ - نسبت معینی از درآمدهای واریز شده به خزانه معین هر استان، در قالب بودجه سالانه به تأمین بودجه استان (هرینه‌ای و سرمایه‌ای) همان استان اختصاص می‌یابد.

نسبتهای مذکور به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور توسط هیأت وزیران تعیین می‌گردد.

ماده ۷۹ - عناوین برنامه‌های عمرانی و آن دسته از وظایف دولت که تابع کاربردی آن از محدوده استان فراتر نباشد (وظایف استانی) و می‌بایست در قالب بودجه استانی تأمین اعتبار شود، به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۸۰ - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است به هنگام تنظیم بودجه سالانه، درآمدها و واگذاری دارایی‌های استانی پیش‌بینی شده توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استانها، که سرجمع آن در قانون بودجه مشخص شده است را در قالب ردیفها و عناوین مستقل مشخص کرده و به تفکیک هر استان ابلاغ نماید.

ماده ۸۱ - الف - از ابتدای برنامه چهارم، بودجه سالانه استانها، براساس سنده ملی توسعه استان به مرحله اجرا در می‌آید.

بودجه سالانه استان شامل: درآمدها و سایر منابع استان، سهم اختصاص یافته از منابع ملی و سرجمع

▶ اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه کل کشور می‌باشد و (به صورت «سنده بودجه سالانه استان» در قالب قراردادی تنظیم و بین ریس شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور) مبادله می‌گردد.

ب - «سنده بودجه سالانه استان» که تعهدات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، برای اجرای برنامه توسعه استان را مشخص می‌نمایند، مشتمل بر اهداف کمی استان، شاخصهای هدف هر بخش، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و اعتبارات هزینه‌ای استان می‌باشد.

ج - طرحهای ملی که منافع آن شامل: چند استان و یا کل کشور می‌گردد، توسط دستگاههای اجرایی ملی اجرا خواهد شد.

د - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است نظام تنظیم بودجه استان را در چارچوب «سنده ملی توسعه استان»، ظرف مدت شش ماه از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران بررساند.
ماهه ۸۲ - دولت مکلف است در اجرای کامل نظام درآمد - هزینه استان، اقلام درآمدی زیر را به عنوان درآمد استانی وصول و از طریق خزانه‌داری کل به خزانه معین استان واریز و در اجرای وظایف جاری و عمرانی استانی، هزینه نماید:

الف - کلیه مالیات‌های مستقیم (با استثنای مالیات بر شرکتهای دولتی).

ب - مالیات بر کالاهای خدمات به استثنای حقوق ورودی.

ج - آن دسته از درآمدهای حاصل از مالکیت دولت که وصول آنها در همه استانهای کشور عمومیت دارد.

د - درآمدهای حاصل از خدمات که در استانها عرضه می‌شود و توسط دستگاههای استانی وصول می‌گردد، به استثنای درآمد ناشی از انفال و خدمات قضائی دادگستری جمهوری اسلامی.

▷ م- درآمدهای حاصل از جرائم و خسارات که در استانها وصول می شود به استثناء درآمد ناشی از جرائم مبارزه با قاچاق و مواد مخدر.

ماده ۸۳- مواد (۷۰)، (۷۱)، (۷۷) و (۱۸۱) «قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه های آن»^{*} برای دوره برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تغییر می گردد.

* ماده ۷۰- به منظور تصمیم گیری، تصویب، هدایت، هماهنگی و نظارت در امور برنامه ریزی و توسعه و عمران استانها، در چارچوب برنامه ها و سیاست ها و خط مشی های کلان کشور، شورای برنامه ریزی و توسعه هر استان به ریاست استاندار تشکیل می شود.

تبصره ۱- به منظور پیشبرد اهداف و انجام وظایف شورای برنامه ریزی و توسعه استان، کمیته های تخصصی مشکل از مدیران و رؤسای ادارات کل، شعب و نمایندگی سازمانهای دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در استان که مشمول نظام بودجه استانی بوده و یا قسمی از وظایف عمرانی استانی را عهده دار هستند (دستگاههای اجرایی استانی) تشکیل می گردد. آینه نامه اجرایی شورای برنامه ریزی استان و کمیته های تخصصی توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲- پس از تشکیل کمیته های تخصصی موضوع این ماده، سایر شوراهای، کمیته ها و ستادهای مرتبط موجود استان منحل و وظایف آنها در قالب وظایف این کمیته ها ساماندهی و تنظیم می شود.

تبصره ۳- وظیفه دیرخانه شورای برنامه ریزی و توسعه استان به عهده سازمان برنامه و بودجه استان است.

ماده ۷۱- شورای برنامه ریزی و توسعه استان وظایف زیر را به عهده دارد:

الف- بررسی و تأیید برنامه های بلند مدت توسعه استان شامل جهت گیریهای توسعه بلند مدت استان،

► در چارچوب نظام برنامه ریزی کشور و در راستای جهت گیریهای بلندمدت کشور و طرح آمایش ملی.

ب - بررسی و تأیید برنامه های میان مدت توسعه استان شامل هدفها، سیاست ها و خط مشی های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و اولویتهای سرمایه گذاری در توسعه استان که در چارچوب رهنمودهای کلی و سیاست های کلان و بخشی و سازگار با برنامه میان مدت ملی برای دوره برنامه توسعه تهیی می شود.

ج - تصویب طرحهای توسعه و عمران و سلسله مراتب خدمات شهری و روستایی در قالب برنامه های توسعه استان، با رعایت سیاست های مصوب شورای عالی معماری و شهرسازی.

د - اتخاذ تدابیر لازم برای تحقق آن قسمت از درآمدهای عمومی و اختصاصی دولت در استان که توسط دستگاه اجرایی استانی وصول و به خزانه استان واریز می گردد (درآمد استانی) و پیشنهاد کسب منابع جدید درآمد در چارچوب سیاستهای مصوب دولت.

ه - اتخاذ تدابیر لازم برای صرفه جویی در هزینه ها و پیشنهاد راههای کاهش هزینه در چارچوب سیاست های مصوب دولت.

و - بررسی و تأیید بودجه پیشنهادی سالانه استان شامل منابع مالی لازم از محل درآمدهای استان و سهمی از منابع ملی و اعتبارات جاری و عمرانی دستگاههای اجرایی استان از محل درآمد عمومی و اعتبارات از محل درآمد اختصاصی، در چارچوب بخشنامه ها و دستورالعملهای تهیی و تنظیم بودجه کل کشور، برای ارائه به سازمان برنامه و بودجه.

ز - بررسی و توزیع اعتبارات عمرانی استانی مصوب بین فضول و برنامه ها و طرحهای عمرانی و دستگاههای اجرایی استانی به تفکیک شهرستان بر اساس پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه استان.

ح - بررسی و توزیع اعتبارات جاری دستگاههای اجرایی استانی به تفکیک برنامه و فضول هزینه

► براساس پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه استان.

ط - بررسی و تصمیم‌گیری درمورد توسعه صادرات غیرنفتی استان و درصورت لزوم خط مشی‌های اجرایی مبادلات مرزی اعم از بازارچه‌ها، تعاونیهای مرزنشینی در چارچوب سیاست‌های کلی تجارت خارجی کشور.

ی - بررسی برنامه‌های سالانه و میان مدت اصلاح و تحول اداری متناظر با برنامه‌های توسعه مصوب و پیشنهاد آن به مراجع ذی ربط.

ک - شناخت قابلیتها و مزیتهای نسبی استان و ایجاد زمینه‌های لازم برای تشویق و توسعه سرمایه‌گذاریهای مردمی در امور اقتصادی، تولیدی و اجتماعی.

ل - ساماندهی کمکها و توسعه مشارکتهای مردمی در اقدامات عمرانی و امور عام المنفعه.

م - بررسی راههای تجهیز و جذب پس اندازهای مردم و به کارگیری آنها در امور توسعه استان در چارچوب سیاست‌ها و خط مشی‌های پولی کشور.

ن - پیشنهاد برنامه‌های توسعه مشارکت زنان و جوانان بهویژه بسیجیان در فعالیتهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان به مراجع ذی ربط و تنظیم سیاست‌های اجرایی مربوطه.

س - پیشنهاد برنامه‌های توسعه منابع انسانی به مراجع ذی ربط و تنظیم سیاست‌های اجرایی مربوطه.

ع - پیشنهاد برنامه‌های استقرار نظام تأمین اجتماعی ملی در سطح استان به مراجع ذی ربط و تنظیم سیاست‌های اجرایی مربوطه.

ف - بررسی وضعیت اشتغال در سطح استان و پیش‌بینی روش‌های تشویقی برای سرمایه‌گذاری در امور اشتغالزا.

ص - پیشنهاد برنامه‌ها و تأمین منابع تقویت و توسعه بسیج استان.

ماده ۷۷ - کمیته تخصیص اعتبار استانی مرکب از معاون عمرانی استاندار، رئیس سازمان برنامه و

مقررات مالی دولت مصوب ۱۱/۲۷/۱۳۸۰^(۱)، شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان

▶ بودجه استان و مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان تشکیل می‌شود و براساس گزارش خزانه معین استان نسبت به تعیین سقف تخصیص اعتبارات جاری دستگاههای اجرایی استان و اعتبارات عمرانی بر حسب فصول تصمیم‌گیری می‌کند.

تبصره - وظیفه دبیرخانه کمیته تخصیص اعتبار استانی بر عهده سازمان برنامه و بودجه استان است.

ماده ۱۸۱ - الف - دولت موظف است به منظور پیشگیری، امدادرسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب دیده در حوادث غیر مترقبه در طی برنامه سوم، اعتبارات لازم را در لوایح بودجه سناواتی پیش‌بینی کند و در اختیار ستاد حوادث غیر مترقبه کشور قرار دهد. در صدی از اعتبارات فرق جهت مطالعات آسیب‌پذیری به منظور کاهش اثرات بلایای طبیعی و اجرای پروژه‌های پیشگیری از حوادث غیر مترقبه از قبیل سیل و زلزله، خشکسالی، آتش سوزی، طوفان و یا پیش روی آب دریا هزینه خواهد شد.

ب - وزارت کشور می‌تواند از محل منابع قرض الحسن سیستم بانکی، وام و در صورت عدم تکافو از محل سایر منابع بانکی تسهیلات موردنیاز را به مالکان واحدهای مسکونی، تجاری، صنعتی، معدنی و کشاورزی خسارت دیده در مناطق سایق‌الذکر اعطای کند. مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات اعطایی در لوایح بودجه سالانه منظور خواهد شد. دولت موظف است باز پرداخت تسهیلات اعطایی توسط سیستم بانکی را که در این بند پیش‌بینی شده است تضمین کند.

ج - به منظور افزایش سهم صنعت بیمه در جبران خسارت ناشی از حوادث غیر مترقبه، دولت مجاز است شرایط لازم را به نحوی فراهم کند که در دوران برنامه سوم حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) محصولات کشاورزی، دامداری، صنایع دستی، شیلات، ابنیه عمومی، تأسیسات شهری و روستایی، ساختمانهای مسکونی، تجاری و صنعتی تحت پوشش بیمه قرار گیرند.

۱ - ماده (۴۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۱/۲۷/۱۳۸۰: شورای

نسبت به اجرای بودجه استانی با رعایت موارد زیر اقدام نماید:

- ۱ - تاسف یک درصد (۱٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی را به صورت مت مرکز برای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مستقره و ضروری اختصاص دهد. پروژه‌های این اعتبار به پیشنهاد استاندار و تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تعیین خواهد شد. شروع پروژه‌هایی که به تنهایی در سال ۱۳۸۴ قابل بهره‌برداری نباشد، از محل این اعتبار منمنع است. کمک به پروژه‌های نیمه‌تمام یا ادامه‌دار استانی از محل این اعتبار بلا مانع می‌باشد.

- ۲ - کمیته برنامه‌ریزی شهرستان می‌تواند تا ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک

▷ برنامه‌ریزی و توسعه استان موظف است پس از ابلاغ بودجه مصوب سالانه استان، برآسام پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان و در چارچوب اهداف و سیاستهای برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سطح کشور و استان و خط مشی‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، اعتبارات عمرانی را بین فصول، برنامه‌ها، دستگاه‌های اجرایی و طرحهای عمرانی به تفکیک هر شهرستان و اعتبارات جاری مصوب هر دستگاه را به تفکیک برنامه و فصول هرینه توزیع نماید.

کمیته برنامه‌ریزی شهرستان مشتمل از فرماندار (ریاست کمیته)، نماینده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی (دبیر کمیته) و حضور رؤسای دستگاه‌های اجرایی که مذکوران کل آنها عضو شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان هستند خواهد بود. فرمانداران موظف هستند یک هفته قبل از تشکیل جلسات کمیته از نمایندگان شهرستان در مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر در جلسات دعوت به عمل آورند. پروژه‌های عمرانی شهرستانها پس از تصویب در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان جهت مبادله موافقنامه با دستگاه‌های اجرایی ذی ربط به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان اعلام خواهد شد. وظیفه دبیرخانه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان به عهده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان است.

دارایی‌های سرمایه‌ای شهرستان خود را برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تام که در روستاهای حداقل سی درصد (۳۰٪) و در شهرها حداقل شصت درصد (۶۰٪) اعتبارات آن توسط مردم خیر (با اولویت پروژه‌های آموزشی و بهداشتی و درمانی ورزشی و فرهنگی و حوزوی) تأمین شده است هزینه نماید. آینین نامه اجرایی این بند بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۳ - حداقل تا یک درصد (۱٪) از اعتبارات هزینه‌ای استانی را به صورت متمرکز در جهت ایجاد تعادل اعتبارات هزینه‌ای اجتناب ناپذیر دستگاههای اجرایی مشمول نظام بودجه استانی با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان در طول سال اختصاص دهد.

ب - پس از تعیین سقف تخصیص اعتبارات توسط کمیته تخصیص اعتبار استانی موضوع ماده (۷۷) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تنفیذ شده در ماده (۸۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱)، تخصیص اعتبار هزینه‌ای بر حسب دستگاه، برنامه و فصول هزینه و تخصیص اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تعیین و ابلاغ می‌گردد.

پ - افزایش اعتبارات هزینه‌ای هر یک از برنامه‌ها و فصول هزینه دستگاههای اجرایی مشمول نظام بودجه استانی منظور در موافقنامه شرح فعالیت از محل کاهش دیگر برنامه‌ها و فصول هزینه دستگاه مربوط، مشروط بر آن که در جمع اعتبارات هزینه‌ای هر دستگاه تغییری حاصل نشود، حداقل به میزان ده درصد (۱۰٪) به پیشنهاد دستگاههای اجرایی و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان مجاز می‌باشد. تأمین و پرداخت کسور بازنشستگی سهم دولت و حقوق و مزایای قانونی از شمول

۱- به پاورقی بندالف همین تبصره مراجعه شود.

محبودیت‌های این بند مستثنی می‌باشد و دستگاههای اجرایی موظفند صدرصد (۱۰۰٪) وجوده مذکور را تأمین و پرداخت نمایند.

ت - به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استانها اجازه داده می‌شود نسبت به اجرای بند (ج) ماده (۴۳) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت ومصرف آن در موارد معین مصوب ۱۲/۲۸ (۱۳۷۳/۱۲) اقدام و وجوده حاصل را به حساب درآمد اختصاصی (نزد خزانه‌داری کل کشور) واریز نماید. معادل صدرصد (۱۰۰٪) آن تا مبلغ شصت و یک میلیارد و نهصد و پنجاه و شش میلیون (۶۱/۹۵۶/۰۰۰) ریال از محل جدول اعتبارات استانی قسمت چهارم این قانون (اعتبار درآمد اختصاصی) در اختیار سازمانهای مذکور قرار می‌گیرد تا بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶/۶ (۲) و سایر قوانین عمومی دولت و با رعایت قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات

- ۱ - بند (ج) ماده (۴۳) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت ومصرف آن در موارد معین مصوب ۱۲/۲۸ (۱۳۷۳/۱۲)؛ به مرکز آموزش مدیریت دولتی اجازه داده می‌شود از طریق انعقاد قرارداد و اخذ شهریه و کمک شهریه و کمک نسبت به برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت و در صورت اخذ مجوز از شورای عالی گسترش وزارت فرهنگ و آموزش عالی دوره‌های بلند‌مدت و ارائه خدمات مشاوره‌ای و تحقیقاتی و چاپ کتب و نشریات مبادرت و وجوده حاصل را به حساب خزانه‌داری کل واریز نماید معادل نرودینچ درصد ۹۵٪ آن از محل اعتبار از محل درآمد اختصاصی منظور در قانون بودجه هرسال در اختیار مرکز آموزش مدیریت دولتی قرار می‌گیرد تا بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی کشور و سایر قوانین عمومی دولت و با رعایت قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند.
- جهت اجرا و توسعه برنامه‌های آموزشی مدیران و کارکنان دولت هزینه شود.
- به مجموعه قانون محاسبات عمومی کشور از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

عمومی دولت مستثنی هستند مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۶^(۱)، جهت اجزا و توسعه

۱- قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۶:

ماده واحد - مصرف اعتبارات جاری و عمرانی که به نحوی از انحصار قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت و یا آیین نامه معاملات دولتی مستثنی بوده و تابع مقررات خاص گردیده است (با استثنای هزینه های جنگی که با رعایت تبصره (۹) و (۴۵) قانون بودجه سال ۱۳۶۴ انجام می گیرد)

تحت ضوابط زیر مجاز می باشد:

الف - مبادله موافقنامه دستگاهها با وزارت برنامه و بودجه درمورد هر یک از برنامها و طرحها و فعالیتها و پروژه ها الزامی است و دستگاههای اجرایی مکلف به رعایت موارد مندرج در موافقنامه های مذکور می باشدند.

ب - مسؤولیت تشخیص و تعهد و تسجيل و صدور حواله درمورد دستگاههای اجرایی و نهادهای انقلاب اسلامی حسب مورد به عهده وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوط و یا مقامات مجاز از طرف آنها خواهد بود.

ج - وجود لازم برای انجام هزینه از محل اعتبارات مندرج در بودجه سالیانه درمورد دستگاههای اجرایی که دارای ذی حساب هستند، با درخواست وجه از طرف ذی حساب و درمورد دستگاههایی که طبق قانون فاقد ذی حساب هستند، با درخواست وجه از طرف مسؤول امور مالی که توسط دستگاه ذی ربط به وزارت امور اقتصادی و دارایی معرفی شده و یا خواهد شد توسط خزانه به حساب بانکی دستگاه مربوط که از طرف خزانه در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و در شهرستانها در یکی از شعب بانک ملی ایران افتتاح شده و یا خواهد شد واریز می گردد. حسابهای مذکور با حداقل دو امضاء مجاز که یکی از آنها حسب مورد امضای ذی حساب یا مسؤول امور مالی مربوط خواهد بود قابل استفاده می باشد.

- ▷ د - نصاب و نحوه انجام معاملات با رعایت صرفه و صلاح دولت به شرح زیر می‌باشد:
- ۱- معاملات تا مبلغ یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال به مسؤولیت مأمور خرید.
  - ۲- معاملات از یک میلیون و یک (۱/۰۰۱/۰۰۰) ریال تا پنج میلیون (۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال با تأیید مأمور خرید یا واحد تدارکاتی حسب مورد و تصویب بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او.
  - ۳- معاملات بیش از پنج میلیون (۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال به تأیید و مسؤولیت وزیر ذی‌ربط یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی‌ربط یا مقامات مجاز از طرف ایشان.
- ه - میزان پیش پرداخت که از چهل درصد (۴۰٪) تجاوز نخواهد کرد و تنخواه گردان و سپرده‌حسن انجام کار و همچنین نوع و میزان تضمینی که می‌باشد در مقابل پیش پرداخت و یا حسن انجام کار اخذ گردد به تشخیص و مسؤولیت بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او خواهد بود.
- و - کلیه اسناد هزینه‌های انجام شده باید متنگ به مدارک زیر باشد:
- ۱- تنظیم قرارداد و یا گرفتن فاکتور الزامی است، مگر در موارد اضطراری که نیاز به تأمین کالا از قبل قابل پیش‌بینی نباشد و خرید به اندازه رفع اضطرار صورت گیرد و دولت و مؤسسات وابسته به دولت و شهرداریها و بانکها و نهادهای انقلاب اسلامی در تولید و توزیع آن به نحوی از اتحاد مداخله و یا مباشرت نداشته باشند.
- تشخیص موارد اضطراری و تعیین میزان آن به عهده وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه‌های فوق یا مقام مجاز از طرف آنها خواهد بود.
- ۲- درمورد خریدهای داخلی فاکتور خرید یا صور تمجلس خرید با رعایت مفاد بند (۱) فوق، رسیده انبار یا صور تمجلس تحويل کالا.
  - ۳- درمورد خریدهای خارجی اعلامیه بانک و در موارد جزئی صور تمجلس فروشنده

- ▷ مدارک ترجیح کالا از گمرک و رسید انبار یا صور تمثیلی تحویل کالا.
- ۴- در مورد پرداخت حقوق و دستمزد و مزايا و هر نوع پرداخت پرسنلی دیگر، گواهی انجام کار از طرف مقامات مجاز و امضای گیرنده وجه یا گواهی بانک دایر بر واریز وجه به حساب بانکی ذی نفع.
- ۵- مصرف اعتبار هزینه‌های خارج از کشور با امضای وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی ربط و امضای مسؤول امور مالی آن دستگاه به هزینه قطعی منظور خواهد شد.
- ۶- در مورد کارهایی که به پیمانکار محول می‌شود قرارداد مربوط و تأییدیه تحویل کالا و یا انجام خدمت موضوع قرارداد توسط بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او.
- ز- دستگاههای اجرایی مکلفند حساب این قبیل اعتبارات رانگهداری و در مواعیدی که از طرف دیوان محاسبات کشور تعیین و اعلام می‌شود به دیوان مزبور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارایه نمایند و دیوان محاسبات کشور حساب مذکور و استناد مربوط را رسیدگی خواهد کرد.
- ح- اموالی که از محل اعتبارات موضوع این قانون خریداری می‌شود، اموال دولتی محسوب می‌گردد.
- ط- تعریف اصطلاحاتی که در این قانون بکار رفته است، تابع تعاریف مندرج در قوانین و مقررات مربوط می‌باشد.
- ی- وزرا و استانداران و رؤسای دستگاههای اجرایی و کمیته انقلاب اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و دفتر تبلیغات قم، نهضت سوادآموزی، بنیاد شهید، بنیاد امور مهاجرین جنگ تح�یلی، امور امداد امام و هر مؤسسه و نهاد دیگری که از درآمدهای عمومی استفاده نمایند مکلفند فهرست هزینه‌ها و عملیاتی را که در وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی و نهادهای انقلابی زیرنظر آنها به موجب مجوزهای قانونی خاص خارج از مقررات قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی و یا از محل اعتبار ماده (۱۷) انجام می‌شود همراه با گزارش توجیهی هر چهار ماه یکبار از طریق نخست وزیر به کمیسیون

برنامه‌های آموزشی مدیران و کارکنان دولت و تعمیر و تجهیز ساختمانهای آموزشی و خرید تجهیزات آموزشی به مصرف برسد.

ث - به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اجازه داده می‌شود مازاد درآمد واریزی هر استان در مقاطع سه ماهه سال ۱۳۸۴ نسبت به ارقام مصوب مندرج در جدول اعتبارات استانی قسمت چهارم این قانون را از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۸۵ قسمت چهارم قانون مزبور تا سقف هفتصد و پنجاه میلیارد (۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰)

ریال جهت تکمیل طرحهای نیمه تمام به همان استان اختصاص دهد.

ج - به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان اجازه داده می‌شود با پیشنهاد سازمان

▶ برنامه و بودجه و سایر کمیسیونهای مربوط مجلس شورای اسلامی ارسال داردند.

ک - ذی‌حسابیها و مسؤولان کلیه دستگاههای اجرایی موظفند تا پایان فروردین ماه هر سال، مانده وجوده استفاده نشده و مانده تنخواه گردان مشمول این قانون را به خزانه واریز نمایند.

وزارت امور اقتصادی و دارایی در خاتمه مهلت مذکور در فوق فهرست وجوده استفاده نشده موضوع این قانون را به اطلاع وزارت برنامه و بودجه و دیوان محاسبات کشور خواهد رساند.

ل - تخلف از این قانون تصرف غیرمجاز در اموال دولتی محسوب می‌گردد و در صورتی که موجب تضییع مالی از دولت شده باشد، مخالف به پرداخت معادل میزان مورد تخلف طبق موازن شرعی و تعزیر مطابق نظر حاکم شرع محکوم خواهد شد.

م - آین نامه اجرایی^{*} این قانون با رعایت مراتب فوق حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ تصویب این قانون حسب مورد نیاز، بنا به پیشنهاد وزیر یا وزرای مربوط و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

* آین نامه اجرایی بند (م) قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند، در تاریخ ۱۳۶۵/۲/۲۱ به تصویب رسیده است.

جهاد کشاورزی، ادارات کل منابع طبیعی، امور عشاير و دامپزشکی و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان، هزینه‌های پرسنلی کارکنان مشمول ماده (۱۲) قانون مقررات مالی، اداری و استخدامی وزارت جهاد کشاورزی مصوب (۱) را از اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی دستگاه‌های مذبور کسر نموده و به سرجمع اعتبار هزینه‌ای همان دستگاه اضافه نماید.

ج - شورای برنامه ریزی و توسعه استانها و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلفند در سند بودجه سالانه استان موضوع بند (الف) ماده (۸۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۲) ترتیبی اتخاذ نمایند:

۱ - درجهت تحقق بند (ه) ماده (۴۶) قانون فوق الذکر (۳) حداقل دو درصد

۱ - ماده (۱۲) قانون مقررات مالی، اداری و استخدامی وزارت جهاد کشاورزی مصوب (۱۳) متن ذیل به عنوان ماده جدید به فصل نهم (تطبیق) قانون جهاد اضافه می‌گردد: افرادی که از محل اعتبارات عمرانی به کارگرنش شده‌اند و دارای حداقل پنج سال سابقه تا تاریخ تصویب این قانون می‌باشند، در صورتی که دارای مدرک تحصیلی دانشگاهی باشند در صورت نیاز وزارت حسب درخواست آنان همکار قراردادی موضوع بند (ب) ماده (۳۶) قانون جهاد محسوب خواهند شد.

۲ - بند (الف) ماده (۸۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: در پاورقی بند الف تصریه ۱۲ درج شده است.

۳ - ماده (۴۶) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: دولت موظف است به منظور برپاسازی نظام جامع پژوهشی و فناوری، اقدام‌های ذیل را انجام دهد: افزایش یکتواخت سرمایه‌گذاری دولت در امر پژوهش و فناوری (موضوع مأموریتهای مندرج در بند

- (۲) از اعتبارات استان (هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) را به امر پژوهش اختصاص و در برنامه پژوهش‌های کاربردی لحاظ نمایند.
- ۲- درجهت تحقق جزء یک بند (الف) ماده (۱۱۷) قانون فوق الذکر^(۱) دستیابی به سرانه فضاهای ورزشی ۶۰ متر مریع (بالحاظ پروژه‌های ملی) محقق گردد.
- ۳- تحقق تأمین یک درصد (۱٪) از اعتبارات استانی جهت اهداف فعالیتهای بخش گردشگری و میراث فرهنگی در چارچوب اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و کمکهای فنی و اعتباری به بخش خصوصی و تعاونی.

تبصره ۱۳ - محیط زیست

بهمنظور از رده خارج کردن خودروهای فرسوده سواری و درجهت تحقق اهداف و

- (ب) به میزان حداقل دو درصد (۲٪) تولید ناخالص داخلی از محل اعتبارات عمومی دستگاههای اجرایی و یک درصد (۱٪) درآمد عملیاتی شرکت‌های دولتی، بانکها (به استثنای سود سپرده‌های بانکی) و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و بخش غیردولتی تا پایان برنامه چهارم و سمت‌دهی سرمایه‌گذاری فوق درجهت پژوهش‌های مأموریت‌گرا و تقاضا محور.
- ۱- ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: به منظور اصلاح ساختار تربیت بدنی، ترویج فرهنگ ورزش، توسعه کمی و کیفی دسترسی به ورزش پرورشی و همگانی و توسعه نظام استعداد‌یابی، تقویت حضور بخش غیردولتی، توسعه امور پژوهشی و تربیت نیروی انسانی کیفی در برنامه چهارم:

- الف - ۱- دولت موظف است پشتیبانی‌های لازم را از ورزش کشور براساس سندهای راهبردی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش در بخش تأمین منابع مالی، ساختار و تشکیلات سازمانی، تهیه و تدوین قوانین مورد نیاز و تربیت نیروی انسانی با مشارکت بخش غیردولتی به عمل آورد به گونه‌ای که سرانه فضاهای ورزشی (سرپوشیده و رویاز) حداقل یک متر مریع تا پایان برنامه افزایش یابد.

سیاستهای مندرج در بند (ب) ماده (۶۲) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) اجازه داده می‌شود:

۱- تمام پنجاه درصد (۵۰٪) منابع حاصل

از اجرای ماده (۸) «قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم^(۲)» به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۱۶۰۱۰۲ قسمت سوم این قانون منظور گردد.

۲- معادل وجهه واریز شده به حساب خزانهداری کل کشور از بابت بند (۱) تا سقف یکصد و هفتاد میلیارد (۱۷۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۷۸۶ قسمت چهارم این قانون به صورت وجهه اداره شده برای حمل و نقل

۱- بند (ب) ماده (۶۲) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران:

ماده ۶۲- دولت مکلف است: ...

ب- در طول برنامه چهارم، تمدیداتی اتخاذ کند که کلیه خودروها و موتورسیکلت‌های فرسوده کشور از رده خارج شوند.

۲- از قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۵/۲۶:

ماده ۸- به دولت اجازه داده می‌شود تا پنجاه درصد (۵۰٪) قیمت روز حامل‌های انرژی را که طی پنج سال نسبت به معیارهای تدوین شده توسط کمیته موضوع ماده (۱۲۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، در فرآیند و یا محصولات صرفه‌جویی گردد، به واحدهای صنعتی صرفه‌جویی کننده در قالب بودجه سنتویی دولت پرداخت نماید. همچنین دولت می‌تواند در مواردی که مصرف انرژی در فرآیند و محصول، بیش از معیارهای تعیین شده باشد با تأیید وزارت صنایع و معادن تا معادل پنجاه درصد (۵۰٪) قیمت مازاد مصرف انرژی را دریافت نماید.

- عمومی درون شهری و جایگزینی خودروهای فرسوده اختصاص می‌یابد.
- ۳- آین نامه اجرایی این تبصره به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت کشور (سازمان امور شهرداریها و دهیاریهای کشور)، وزارت‌خانه‌های صنایع و معادن، نفت، امور اقتصادی و دارایی و سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ۴- وزارت نفت موظف است نسبت به مطالعه و امکان‌سنجی و انتقال گاز اتیلن از حوزه‌های نفت و گاز کشور با اولویت مخازن مشترک در سه محور غرب تا شمال غرب، شرق تا شمال شرق و مرکز تا شمال کشور جهت ایجاد صنایع پایین دستی نفت و گاز و پتروشیمی اقدام نماید.

بخش سوم - توسعه سلامت، امنیت انسانی و عدالت اجتماعی

تبصره ۱۴ - سلامت

- الف - در جهت اجرای قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب (۱) ۱۳۷۳/۸/۳، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌تواند در طول سال ۱۳۸۴ با موافقت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نسبت به هرگونه جابه‌جایی، تغییر ردیف و کاهش یا افزایش سقف اعتبار ردیف‌ها در محدوده اعتبارات مصوب به میزان سی درصد (۳۰٪) اقدام نماید، به نحوی که حداقل تسهیلات لازم در اجرای قانون مذکور فراهم شده و اختلالی در اداره امور مراکز درمانی، بهداشتی و آموزشی حاصل نشود.

سازمان بیمه خدمات درمانی مکلف است در سال ۱۳۸۴ تمامی اعتبارات ردیف‌های مربوط به بیمه درمان را صرفاً جهت درمان بیمه‌شدگان هزینه نماید و پنجه

۱- به مجموعه تأمین اجتماعی از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

درصد (۵۰٪) صورت حسایهای ارسالی از سوی بیمارستانهای طرف قرارداد را قبل از رسیدگی به عنوان علی الحساب پرداخت نماید.

سازمان‌های بیمه گر خدمات درمانی موظفند بقیه مطالبات مؤسسات و مراکز بهداشتی درمانی راحداکثر تاسه ماه پس از تحويل استناد مربوطه به نماینده رسمی سازمان مزبور پرداخت نمایند.

دولت مکلف است برای کلیه روستاییان تحت پوشش خدمات بیمه درمانی دفترچه درمان صادر نموده و هزینه‌های چاپ و صدور آن را از بیمه شدگان دریافت نماید.

در اجرای ماده (۱۷) قانون بیمه همگانی مصوب ۱۳۸۳/۸/۳ مجلس شورای اسلامی^(۱)، سازمان بیمه خدمات درمانی، سازمان تأمین اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح موظفند با کلیه مؤسسات و مراکز بهداشتی درمانی که آماده ارائه خدمات درمانی با تعهد به رعایت تعریفهای دولتی مصوب هیأت وزیران می‌باشند، عقد قرارداد نمایند.

ب - به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود که به ازای

۱- ماده ۱۷ قانون بیمه همگانی مصوب ۱۳۷۳/۸/۳ صحیح می‌باشد که در متن اشتباها ۱۳۸۳/۸/۳ آمده است.

ماده ۱۷ قانون بیمه همگانی: کلیه بیمارستانها، مراکز بهداشتی و درمانی و مراکز تشخیصی و پزشکان کشور موظف به پذیرش و مدارای بیمه شدگان و ارائه و انجام خدمات و مراقبتهای پزشکی لازم براساس ضوابط و مقررات این قانون هستند.

تصبره - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با همکاری سازمان نظام پزشکی و قوه قضاییه مقررات و نحوه نظارت بر امور بیمه خدمات درمانی همگانی را باتوجه به اهداف این قانون و قوانین موجود تعیین و پس از تأیید شورای عالی به تصویب هیأت وزیران برساند.

ثبت هر قلم دارو یا مواد اولیه آن توسط شرکتهای خارجی یا نمایندگی آنان در داخل کشور معادل ریالی پنج هزار (۵/۰۰۰) دلار به نزخ رسمی کشور دریافت و به حساب درآمد اختصاصی موضوع ردیف ۱۴۰۱۰۴ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل صد درصد (۱۰۰٪) آن تا مبلغدوازده میلیارد (۱۲/۰۰۰/۰۰۰) ریال به منظور توسعه فعالیتهای نظارتی و آزمایشگاهی غذا و دارو توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هزینه می‌گردد.

پ - مقاضیان صدور، تجدید و انتقال هر فقره پروانه کسب، محل تهیه و توزیع و عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی مکلفند با بت صدور کارت بهداشتی محلهای کسب فوق مبلغ یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال و با بت صدور کارت بهداشتی هر نفر از کارکنان مراکز مذکور مبلغ ده هزار (۱۰/۰۰۰) ریال پرداخت و به حساب ۵۱۹۹۷۶ قسمت سوم این قانون واریز نمایند. در صورت عدم مراجعته جهت تجدید صدور کارت بهداشتی برای بار اول به پنج برابر هزینه صدور کارت جریمه و مبلغ جریمه را به حساب درآمد اختصاصی ردیف ۵۱۹۹۷۶ قسمت سوم این قانون واریز نمایند. در صورت عدم مراجعته جهت صدور کارت بهداشتی برای بار دوم، پروانه کسب آنان لغو خواهد گردید.

ت - برای تأمین آمبولانس‌های موردنیاز پایگاههای اورژانس، بیمارستانها و شبکه بهداشتی درمانی کشور، به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۸۴ نسبت به واردات دوهزار دستگاه آمبولانس و تجهیزات مربوطه با استفاده از منابع عمومی که به همین منظور در قانون بودجه درج گردیده است و همچنین استفاده از تسهیلات اقدام نماید حقوق ورودی سود بازرگانی و عوارض آمبولانس‌های موضوع این بند به صورت جمعی - خرجی موضوع ردیف‌های ۱۱۰۴۰۳ قسمت سوم و ۵۰۳۸۱۴ قسمت چهارم این قانون منظور می‌گردد.

ث - به منظور تقویت اورژانس و فوریتهای پیش‌بیمارستانی و ساماندهی و تکمیل

شبکه فوریتهای پزشکی و کاهش مرگ و میر ناشی از حوادث و بیماریها در راستای ماده (۸۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱)، به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود تعداد پنجاه پایگاه اورژانس جدید تأسیس و راه اندازی کند. اعتبار موردنیاز به مبلغ پنجاه میلیارد (۱۲۹۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از ردیف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تحت عنوان فوریتهای پیش بیمارستانی هزینه می‌گردد.

ج - به منظور پیشگیری و درمان بیماریهای دهان و دندان (به استثنای موارد عمل‌های زیبایی) کوکان زیر ۱۲ سال، شبکه بهداشتی و درمانی کشور موظف است خدمات پیشگیری از این بیماریها را انجام دهد. موارد ارجاع جهت درمان این بیماریها

۱ - ماده (۸۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: دولت موظف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، لایحه حفظ و ارتقاء سلامت آحاد جامعه و کاهش مخاطرات تهدیدکننده سلامتی را مشتمل بر نکات ذیل تهیه و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه کند:

۵

- کاهش حوادث حمل و نقل، از طریق شناسایی نقاط و محورهای حادثه خیز جاده‌ها و راههای موصلاتی و کاهش نقاط مذکور به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) تا پایان برنامه چهارم.
- تأکید بر رعایت اصول ایمنی و مقررات راهنمایی و رانندگی.
- ساماندهی و تکمیل شبکه فوریتهای پزشکی پیش بیمارستانی و بیمارستانی کشور و کاهش مرگ و میر ناشی از حوادث حمل و نقل به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) تا پایان برنامه چهارم.
- ارتقاء طرح ایمنی و سانظر نقلیه موتوری و اعمال استانداردهای مهندسی انسانی و ایمنی لازم.
- کاهش مخاطرات تهدیدکننده سلامتی در محیط کار، آلا اینده‌های هوا، آب، خاک، محصولات کشاورزی و دامی و تعریف مصادیق، میزان و نحوه تعیین و وصول عوارض و جرائم جبرانی و چگونگی مصرف منابع حاصله.

طبق تعریف مشخص بصورت کامل از طریق سازمان بیمه خدمات درمانی تحت پوشش قرار می‌گیرد.

بار مالی ناشی از این تکلیف از محل حذف اعتبار بیمه درمان ذیل دستگاههای اجرایی به میزان حداقل یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تأمین و در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان بیمه خدمات درمانی قرار می‌گیرد (سهم هریک از دستگاههای مذکور معادل ۵۰٪ می‌باشد).

ج - پنج درصد (۵٪) از اعتبارات پژوهشها کاربردی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و واحدهای تابعه به منظور انجام تحقیقات پایه‌ای و بالینی برای ارتقای سطح سلامت جانبازان شیمیایی اختصاص یابد.

این نامه اجرایی این بند مشترکاً توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بنیاد شهید و امور ایثارگران تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱۵ - عدالت اجتماعی و یارانه‌ها

الف) وزارت رفاه و تأمین اجتماعی مکلف است در سال ۱۳۸۴ در صورت بستری شدن اشار آسیب‌پذیر که تحت پوشش هیچ‌گونه بیمه درمانی قرار ندارند نسبت به بیمه‌نمودن آنان از طریق سازمانهای ذی‌ربط از محل ردیف ۱۲۹۱۰۹ اقدام نموده و آنها را به طور رایگان بیمه نماید. این بیماران به هنگام بستری شدن در بیمارستانهای دولتی، ده درصد (۱۰٪) هزینه‌ها را (فرانشیز) پرداخت خواهند کرد.

وزارت رفاه و تأمین اجتماعی مکلف است کلیه روساییان و اهالی شهرهای با جمعیت کمتر از بیست هزار نفر را که تحت پوشش هیچ نوع بیمه خدمات درمانی نمی‌باشند به طور رایگان و از محل اعتبار ردیف ۱۲۹۱۰۹ قسمت چهارم این قانون تحت پوشش خدمات درمانی قرار داده و حداکثر ظرف نیمه اول سال ۱۳۸۴ دفترچه بیمه درمان آنان را صادر و تحويل نماید.

ب - به منظور استقرار عدالت اجتماعی و کاهش فقر و هدفمند کردن یارانه‌ها در چارچوب مفاد قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب (۱) و قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۲)، دولت موظف است اعتبارات ردیف‌های ۵۰۳۰۱۹، ۵۰۳۶۵۹، ۵۰۳۰۲۱، ۵۰۳۰۲۸، ۵۰۳۷۸۸، ۵۰۳۵۷۳ و ۵۰۳۶۱۱ را برای اجرای موارد زیر هزینه نماید:

۱- برای خرید و تبدیل گندم به آرد و نان و تأمین یارانه آرد، اعتبار ردیف ۵۰۳۰۱۹ به مبلغ هجده هزار و نهصد و بیست و هفت میلیارد و هشتصد میلیون (۱۸/۹۲۷/۸۰۰/۰۰۰) ريال براساس پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب شورای اقتصاد به عنوان یارانه آرد در اختیار سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان قرار خواهد گرفت تا به دستگاههای اجرایی ذی‌ربط پرداخت گردد.

تفاوت یارانه ناشی از هدفمند کردن یارانه آرد در اختیار شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی قرار خواهد گرفت تا صرف برنامه‌های جامع فقرزدایی گردد.

۲- به منظور تعیین و تأمین کالاهای کالاپرگی مردم و حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و هدفمند کردن یارانه‌ها، اعتبار ردیف ۵۰۳۶۵۹ به مبلغ هفت هزار و هفتصد و پیازده میلیارد و نهصد میلیون (۷/۷۱۱/۹۰۰/۰۰۰) ريال براساس پیشنهاد وزارت‌تخانه‌های رفاه و تأمین اجتماعی و بازرگانی و تصویب شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی به عنوان یارانه از طریق سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در اختیار دستگاههای اجرایی ذی‌ربط قرار خواهد گرفت.

۳- سهم سرانه روستائیان از میزان بهره‌مندی از اعتبارات موضوع اجزای (۱) و

۱- در روزنامه رسمی شماره ۱۷۲۷۰ مورخ ۱۳۸۳/۳/۲۷ درج شده است.

۲- به مجموعه قانون برنامه چهارم توسعه... از انتشارات این معاونت مراجعت شود.

(۲) این بند نباید کمتر از سهم سرانه شهری ها باشد و قیمت کالاهای تحويلی موضوع این بند در محل روستا نباید بیشتر از شهرها باشد.

۴- به منظور تأمین یارانه نهاده ها و عوامل تولیدکشاورزی، اعتبار ردیف ۵۰۳۰۲۱ به مبلغ پنج هزار و نهصد و شصت و سه میلیارد و نهصد میلیون (۵/۹۶۳/۹۰۰/۰۰۰) ریال براساس پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و تصویب شورای اقتصاد از طریق سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در اختیار دستگاههای اجرایی ذی ربط قرار خواهد گرفت.

۵- به منظور تأمین یارانه دارو و شیر خشک اعتبار ردیف ۵۰۳۷۸۸ به مبلغ دو هزار و دویست و چهل و چهار میلیارد (۲/۲۴۴/۰۰۰/۰۰۰) ریال براساس پیشنهاد وزارت توانمندی های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رفاه و تأمین اجتماعی و تصویب شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی، به عنوان یارانه دارو و شیر خشک در اختیار دستگاههای اجرایی ذی ربط قرار خواهد گرفت.

۶- اعتبار منظور شده در ردیف ۵۰۳۰۲۸ به مبلغ یک هزار و هشتصد و هفتاد و هشت میلیارد و هشتصد میلیون (۱/۸۷۸/۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، به پیشنهاد مشترک وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و دستگاه ذی ربط و تصویب شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی برای پرداخت یارانه به یکی از دو طریق پرداخت یارانه به مصرف کنندگان مشمول و یا پرداخت یارانه به تولیدکننده کالا و خدمات از طریق سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان هزینه خواهد شد. در صورتی که یارانه فوق به صورت مستقیم به تولیدکنندگان پرداخت نگردد، قیمت عرضه این کالاهای خدمات براساس ضوابط تعیین قیمت موضوع بند (ج) ماده (۳۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی (۱) ایران خواهد بود.

۱- بند (ج) ماده (۳۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی

- ۷- به منظور اجرای بند (ج) ماده (۳۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱)، اعتبار ردیف ۵۰۳۵۷۳ به مبلغ یک هزار و شصصد و پنج میلیارد (۱/۶۰۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال براساس پیشنهاد وزارت ذی ربط و تصویب شورای اقتصاد بابت مابه التفاوت قیمت تعیین شده و تکلیف شده فروش، در اختیار دستگاههای اجرایی ذی ربط قرار خواهد گرفت.
- ۸- به منظور تنظیم بازار کالا و ایفاده تعهدات خاص (تأمین کالاهای سوردنیاز دانشگاهها، مرکز آموزشی و دستگاههای اجرایی و...) اعتبار ردیف ۵۰۳۶۱۱ به مبلغ یک هزار و نهصد و هشتاد میلیارد و هشتصد میلیون (۱/۹۸۰/۸۰۰/۰۰۰) ریال براساس پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب شورای اقتصاد برای تأمین نفاوت قیمت خرید و فروش کالاهای مذکور در اختیار وزارت بازرگانی قرار خواهد گرفت.
- ۹- وزارت رفاه و تأمین اجتماعی موظف است نسبت به انجام مطالعات تفصیلی و ایجاد پایگاههای اطلاعاتی لازم با استفاده از کد ملی درخصوص شناسایی اشار

▶ اسلامی:

- ماده ۳۹- دولت موظف است در جهت تجدید ساختار و نوسازی بخشهای اقتصادی، در برنامه چهارم اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:...
- ج- قیمت‌گذاری، به کالاهای و خدمات عمومی و انحصاری و کالاهای اساسی محدود می‌گردد.
نهرست و ضوابط تعیین قیمت اینگونه کالاهای و خدمات براساس قواعد اقتصادی، ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد کارگروهی مشکل ازو وزارت بازرگانی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارتخانه‌های ذی ربط و تصویب هیأت وزیران تعیین می‌گردد.
- چنانچه دولت به هر دلیل فروش کالا یا خدمات فوق الذکر را به قیمتی کمتر از قیمت تعیین شده تکلیف کند، مابه التفاوت قیمت تعیین شده و تکلیف شده می‌باشد همزمان تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت گردد و یا از محل بدھی دستگاه ذی ربط به دولت تهاتر شود.

آسیب‌پذیر از محل اعتبارات مصوب آن وزارت‌خانه اقدام و پیشنهادهای لازم درخصوص بارانه سال ۱۳۸۵ را بر این اساس به شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی ارائه نماید.

پ - تمام دستگاههای اجرایی که تا پایان سال ۱۳۸۳ اعتبار موضوع این تبصره را دریافت کرده‌اند، مکلفند تا پایان تیرماه سال ۱۳۸۴، برای تسویه حساب با سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، اقدام و اضافه وجهه دریافتی را به حساب سازمان یادشده واریز نمایند. ارائه مفاصص‌حساب قطعی، مسؤول به ارائه گزارش حسابرس و بازرس قانونی دستگاه مذکور می‌باشد.

ت - اشخاص حقیقی یا حقوقی که با بت مابه التفاوت، به سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تا پایان سال ۱۳۸۳ بدھی دارند، مکلفند در مواعده که قبل از توسط سازمان یادشده تعیین شده است، وجهه مذکور را به حساب درآمد عمومی کشور (نzd خزانه‌داری کل) موضوع ردیف ۱۶۰۱۰۱ قسمت سوم این قانون واریز نمایند. وزارت بازرگانی می‌تواند از ارائه خدمات به اشخاص حقیقی و حقوقی و شرکتهای دولتی که با اعلام سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان از پرداخت بدھی خود امتناع کرده‌اند، خودداری نماید.

ث - مبلغ یکصد و هفتاد میلیارد (۱۷۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیفهای ۱۰۴۰۱، ۱۱۱۲۰ و ۱۳۲۵۰۰ قسمت چهارم این قانون جهت اجرای طرح یمه درمانی مکمل برای بازنیشتگان کشوری، لشکری و مستمری بگیران تأمین اجتماعی که به نسبت بازنیشتگان و مستمری بگیران تحت پوشش هر یک از صندوق‌ها توزیع شده است، طبق ضوابطی که با پیشنهاد شورای عالی یمه درمانی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، اختصاص می‌باشد.

ج - به سازمان تأمین اجتماعی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۸۴ برای ارائه تسهیلات ارزان قیمت ساخت و خرید مسکن، و دیعه مسکن، ازدواج دانشجویان و

جوانان و هزینه مربوط به خدمات مشاوره‌ای در زمینه بهداشت روانی، فردی و اجتماعی پانصد میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل درآمد و ذخایر خود با تصویب شورای عالی سازمان تأمین اجتماعی به کارگران و مستمری بگیران و شرکتهای تعاونی مسکن کارگران مشمول و متقاضیان ایجاد مرکز توانبخشی، مهد کودک و شبانه‌روزی بخش کارگری، بیمارستانهای آموزشی و مراکز بهداشتی - درمانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بیمارستانهای آموزشی دانشگاه‌های غیردولتی پردازد. همچنین اصل تسهیلات فوق الذکر و سود حاصل شده که از طریق بانک رفاه کارگران پرداخت می‌گردد، از هر نوع کسور بانکی و مالیاتی معاف بوده و عیناً به سازمان تأمین اجتماعی در تاریخ سرسید باز خواهد گشت.

خانواده‌های معظم شهدا، ایثارگران، آزادگان، جانبازان و بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی در استفاده از این تسهیلات از اولویت ویژه برخوردارند.

ج - وزارت بازرگانی موظف است آرد مصرفی مورد نیاز خانواده‌های تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور و مراکز خیریه‌ای تحت پوشش آنان را به میزان حداقل یکصد و ده هزار تن براساس جدول توزیعی مربوط به قیمت آرد خبازی تأمین نماید.

ح - دولت مکلف است سهم مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور را از کالای اساسی (کالا برگ) موضوع ردیف یارانه کالاهای اساسی ردیف ۵۰۳۶۵۹ قسمت چهارم این قانون از محل تعديل سهمیه یارانه عموم مردم، معادل چهل درصد (۴۰٪) نسبت به سهمیه مصوب سال ۱۳۸۳ افزایش دهد و از طریق اعطای کالا برگ اضافی و یا تحويل کالا با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور در اختیار افراد مذکور قرار دهد.

نوع کالا، میزان کالا و نحوه توزیع بنا به پیشنهاد وزارتخانه‌های رفاه و تأمین اجتماعی و بازرگانی کمیته امداد حضرت امام (ره) به تصویب شورای عالی رفاه و

تأمین اجتماعی می‌رسد.

خ - دراجرای قانون اصلاح قانون تحويل خودرو به جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۲۶^(۱) به بنیاد شهید و امور ایثارگران اجازه داده می‌شود از منابع بانکی، اعتبارات مورد نیاز را دریافت داشته و دولت موظف است بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی را (چهل درصد ۴۰٪) سهم دولت، سود و

۱ - قانون اصلاح قانون تحويل خودرو به جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۲۶

ماده واحد - دولت موظف است حداقل سالیانه چهار هزار (۴۰۰۰) دستگاه خودروی سواری پیکان به صورت خارج از نوبت به جانبازان متضلعان پنجاه درصد (۵۰٪) و به بالاکه به خاطر جانبازی برای تردد احتیاج به خودروی شخصی دارند واگذار نماید.

تبصره ۱ - نظام بانکی موظف است شصت درصد (۶۰٪) بهای هر خودرو را با تقاضای جانباز و اخذ سفته به عنوان وثیقه و با تعهد بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی منسی برکسر اقساط بدھی از مستمری جانباز به صورت تسهیلات پرداخت نماید و معادل آن را در اقساط متناسب با حقوق آنان دریافت نماید.

بنیاد مذکور مجاز است اقساط بدھی را از مستمری جانباز کسر نماید.

تبصره ۲ - چهل درصد (۴۰٪) سهم دولت از محل ردیف ۱۰۲۲۰۴ قسمت چهارم قانون بودجه سالهای ۱۳۷۹ به بعد تحت عنوان بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی پرداخت سود تسهیلات و کمک به خرید خودرو برای جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و به بالا پرداخت می‌شود.

تبصره ۳ - آیین نامه اجرایی این قانون شامل نحوه تشخیص جانبازان مشمول، تعیین اولویتها، نحوه بازپرداخت اقساط، نحوه تحويل، بهای خودرو و سایر ملاحظات ذی ارتباط توسط بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی با هماهنگی وزارت صنایع و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طرف یک ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

کارمزد تسهیلات به جانبازان) در قالب بودجه سنواتی بنیاد شهید و امور ایثارگران تضمین و منظور نماید.

د - دراجرای قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب (۱) ، مبلغ سیصد میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۳۰۰) ریال اعتبار ردیف ۵۰۳۷۸۳ قسمت چهارم این قانون برای اجرای برنامه بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر اختصاص می‌یابد. اساسنامه صندوق بیمه روستائیان و عشایر بايستی به نحوی اصلاح گردد که میزان حق بیمه متناسب با توان مالی روستائیان و عشایر باشد.

ذ - به منظور کمک به پیشگیری از بروز و تشید آسیب‌های اجتماعی و ساماندهی آسیب‌دیدگان اجتماعی به ویژه کودکان خیابانی و بی‌سرپرست، دختران و زنان پناه‌جو، مبلغ چهل میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۴۰) ریال اعتبار از ردیف ۵۰۳۶۶ قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان بهزیستی کشور قرار می‌گیرد تا پس از مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور برای امور فوق هزینه نماید.

ر - دراجرای مفاد قانون تأمین زنان و کودکان بی‌سرپرست مصوب (۲) و آین نامه اجرایی مربوط و در راستای سیاست توانمندسازی

۱- به پاورقی بندب همین تبصره مراجعه شود.

۲- قانون تأمین زنان و کودکان بی‌سرپرست ۱۳۷۱/۸/۲۴:

ماده ۱ - به پیروی از تعالیم عالیه اسلام درجهت حفظ شریون و حقوق اجتماعی زن و کودک بی‌سرپرست و زدودن آثار قفر از جامعه اسلامی و به منظور اجرای قسمتی از اصل بیست و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، زنان و کودکان بی‌سرپرست که تحت پوشش قوانین حمایتی دیگری نیستند از حمایتهای مقرر در این قانون بهره‌مند خواهند شد.

ماده ۲ - مشمولان این قانون عبارتند از:

► ۱- زنان بیوه - بیوه به زنانی اطلاق می شود که به عقد ازدواج (دایم یا منقطع) درآمده و سپس به یکی از دلایل طلاق، فوت شوهر، فسخ عقد، صادر حکم موت فرضی، بدل مدت و یا انقضای مدت در نکاح منقطع، شوهر خود را از دست داده باشند.

۲- زنان پر و سالخورده - زنانی بی سرپرست و مسنی هستند که قادر به تأمین معاش خود نباشند.

۳- سایر زنان و دختران بی سرپرست - به زنان و دخترانی اطلاق می شود که بنا به علی از قبل، مفهود الاثر شدن یا از کارافتادگی سرپرست، به طور دائم یا موقت بدون سرپرست (نان آور) می مانند.

۴- کودکان بی سرپرست - به کودکانی اطلاق می شود که بنا به هر علت و به طور دائم یا موقت، سرپرست خود را از دست داده باشند.

تبصره ۱- پسران موضوع بند ۴ این ماده تا رسیدن به حداقل سن قانونی (مندرج در قانون کار) و دختران تا زمانی که ازدواج نمایند مشمول این قانون باقی خواهند ماند. مگر اینکه تحت سرپرستی قرار گیرند یا به نحوی تمکن مالی بیابند.

تبصره ۲- پسرانی که ادامه تحصیل دهنده به شرط وجود اعتبار تا پایان تحصیل مشمول مقاد این قانون می باشند.

ماده ۳- زنان و کودکان بی سرپرست که به هر نحو از مستمری های بازنیستگی، از کارافتادگی و بازماندگان بهره مند می شوند و یا از تمکن مالی برخوردار باشند از شمول مقررات این قانون خارج هستند.

ماده ۴- حمایتهای موضوع این قانون عبارتند از: ۱- حمایتهای مالی شامل تهیه وسایل و امکانات خودکفایی یا مقرری نقدی و غیرنقدی به صورت نوبتی یا مستمر.

۲- حمایتهای فرهنگی، اجتماعی شامل ارائه خدماتی نظیر خدمات آموزشی (تحصیلی)،

► تربیتی کاریابی، آموزش حرفه و فن جهت ایجاد اشتغال، خدمات مشاوره‌ای و مددکاری جهت رفع مسائل و مشکلات زندگی مشمولان و به وجود آوردن زمینه ازدواج و تشکیل خانواده.

۳- نگهداری روزانه یا شبانه روزی کودکان و زنان سالم‌نمای سرپرست در واحدهای بهزیستی یا واگذاری سرپرستی و نگهداری اینگونه کودکان و زنان به افراد واحد شرایط.

تبصره - کلیه مشمولان واحد شرایط که از سلامتی جسمی و روانی برخوردارند به تشخیص مددکاران ذی‌ربط، جهت شرکت در دوره‌های آموزش حرفه‌ای و کاریابی معرفی می‌شوند.

ماده ۵- میزان و مدت پرداخت مقرری ماهیانه طبق آین نامه‌ای تعیین می‌گردد که بنا به پیشنهاد سازمان بهزیستی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره - پرداخت مقرری نقدی و غیرنقدی تا احراز موارد مندرج در ماده (۶) این قانون ادامه خواهد یافت.

ماده ۶- در موارد زیر مقرری مشمولان قطع خواهد شد.

۱- در صورت ازدواج، رجوع یا تحت تکفل قرار گرفتن.

۲- یافتن تمکن مالی.

۳- خودداری از شرکت در دوره‌های آموزشی (تحصیلی) و آموزش حرفه‌ای بدون عذر

موجده.

۴- امتناع از قبول شغل مناسب پیشنهادی.

تبصره - در صورت محکومیت کیفری کفع منجر به بازداشت و زندان شود، مقرری مربوط در مدت محکومیت قطع خواهد شد.

ماده ۷- هر کس براساس اسناد و گواهی‌های خلاف یا با توصل به عناوین تقلبی از مزایای مقرر در این قانون به نفع خود استفاده نماید به رد عین یا معادل کمکهای نقدی و غیرنقدی دریافتی و نیز تا دو برابر

وکاھش فقر افراد نیازمند و اجرای مفاد ماده (۹۵) و بند (ج) ماده (۹۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱)، اعتبار

► آن جریمه محکوم می‌شود و چنانچه موجبات استفاده اشخاص ثالث را من غیرحق فراهم نماید به جزای نقدی تا سه برابر مزبور محکوم خواهد شد.

تبصره ۱ - کلیه خسارات و وجوده حاصله از جرایم نقدی مقرر در این قانون جزء درآمد اختصاصی سازمان بهزیستی و در یک ردیف درآمد و هزینه مستقل همه ساله در قانون بودجه منظور و طبق آیین نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید هزینه می‌گردد.

تبصره ۲ - سازمان بهزیستی می‌تواند از هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی درجهت اجرای این قانون استفاده نماید.

ماده ۸ - چنانچه مشمولان این قانون، اشتغال، ازدواج یا رجوع خود را مكتوم داشته و مقرری دریافت دارند، برابر ماده ۷ این قانون مورد پیگرد قرار خواهند گرفت.

ماده ۹ - سازمان بهزیستی کشور مجری این قانون خواهد بود و موظف است آیین نامه‌های اجرایی مربوط را ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ قانون با هماهنگی کلیه نهادها و دستگاههای ذی‌ربط تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران تقدیم نماید.

تبصره - اجرای این قانون مانع از انجام وظایف قانونی و موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه کمیته امداد امام خمینی (ره) نمی‌باشد و کمیته مزبور در چارچوب وظایف قانونی خویش کماکان نسبت به ارائه خدمات مربوط ادامه خواهد داد.

ماده ۱۰ - کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمانهای دولتی و وابسته به دولت، مؤسسات عمومی و سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد موظفند همکاریهای لازم را در زمینه اجرای این قانون با سازمان بهزیستی کشور معمول دارند.

۱- از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران:

► ماده ۹۵ - دولت مکلف است به منظور استقرار عدالت و ثبات اجتماعی، کاهش نابرابریهای اجتماعی و اقتصادی، کاهش فاصله دهکهای درآمدی و توزیع عادلانه درآمد درکشور و نیز کاهش فقر و محرومیت و توانمندسازی فقر، از طریق تخصیص کارآمد و هدفمند منابع تأمین اجتماعی و یارانه‌ای پرداختی، برنامه‌های جامع قفرزدایی و عدالت اجتماعی را با محورهای ذیل تهیه و به اجرا بگذارد و ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، نسبت به بازنگری مقررات و همچنین تهیه لوایح برای تحقق سیاستهای ذیل اقدام نماید:

الف - گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین اجتماعی، در ابعاد جامعیت - فرآگیری و اثربخشی.

ب - اعمال سیاستهای مالیاتی، با هدف باز توزیع عادلانه درآمدها.

ج - تعیین خط فقر و تبیین برنامه‌های توانمندسازی متناسب و ساماندهی نظام خدمات حمایتهای اجتماعی، برای پوشش کامل جمعیت زیر خط فقر مطلق و نظام تأمین اجتماعی، برای پوشش جمعیت بین خط فقر مطلق و خط فقر نسبی و پیگیری و ثبت مستمر آثار برنامه‌های اقتصادی و اجتماعی بر وضعیت خط فقر، جمعیت زیر خط فقر، همچنین میزان درآمد سه دهک پائین درآمدی و شکاف فقر و جبران آثار برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی به سه دهک پائین درآمدی از طریق افزایش قدرت خرید آنان.

دولت موظف است کلیه خانوارهای زیر خط فقر مطلق را حداقل تا پایان سال دوم برنامه به صورت کامل توسط دستگاهها و نهادهای متولی نظام تأمین اجتماعی شناسایی و تحت پوشش قرار دهد.

د - طراحی برنامه‌های ویژه اشتغال، توانمندسازی جلب مشارکهای اجتماعی آموزش مهارت‌های شغلی و مهارت‌های زندگی، به ویژه برای جمیعتهای سه دهک پائین درآمدی درکشور.

ه - ارتقاء مشارکت نهادهای غیردولتی و مؤسسات خیریه، در برنامه‌های فقرزدایی و شناسایی کودکان بیتیم و خانرودهای زیر خط فقر، در کلیه مناطق کشور توسط مدیریت‌های منطقه‌ای و اعمال

ردیف ۵۰۳۷۸۷ در قسمت چهارم این قانون به مبلغ چهارصد میلیارد (۴۰۰/۰۰۰) ریال، با پیشنهاد وزارت رفاه و تأمین اجتماعی پس از تصویب شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی، در اختیار کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان

► حمایتهاي اجتماعي، فرهنگي و اقتصادي برای افراد يادشده توسيط آنان و دستگاهها و نهادهاي مسئول در نظام تأمین اجتماعي.

و - امكان تأمین غذای سالم و کافی در راستای سبد مطلوب غذایی و تضمین خدمات بهداشتی، درمانی و توانبخشی رایگان و تأمین مسکن ارزان قیمت، همچنین حصول اطمینان از قرارگرفتن جمعیت کمتر از هجده سال تحت پوشش آموزش عمومی رایگان برای خانوارهای واقع در سده دهک پائین درآمدی، از طریق جابه جایی و تخصیص کارآمد منابع بارانه‌ها.

ز - فراهم کردن حمایتهاي حقوقی، مشاوره‌های اجتماعی و مددکاری، برای دفاع از حقوق فردی، خانوادگی و اجتماعی فقراء.

ح - اتخاذ رویکرد توامندسازی و مشارکت محلی، براساس الگوی نیازهای اساسی توسعه و تشخیص نیاز توسط جوامع محلی برای ارائه خدمات اجتماعی، از طریق نظام انگیزشی برای پروژه‌های عمرانی کوچک، متناسب با ظرفیتهاي محلی - از طریق اعمال موارد فوق در سطوح محلی و با جلب مشارکتهاي عمومي.

ط - طراحی روشهای لازم برای افزایش بهره‌وری و درآمد روستائیان و عشایر ایجاد فرصتهای اشتغال به ویژه در دوره‌های زمانی خارج از فصول کاشت و پرداخت با رویکرد مشارکت روستائیان و عشایر، با حمایت از صندوق قرض الحسن توسعه اشتغال روستائی و صندوق اشتغال نیازمندان.

بنده ماده ۹۷ - شناسایی نقاط آسیب‌خیز و بحران‌زای اجتماعی در بافت شهری و حاشیه شهرها و تمرکز بخشیدن حمایتهاي اجتماعي، خدمات بهداشتی - درمانی، مددکاری، مشاوره اجتماعي و حقوقی و برنامه‌های اشتغال حمایت شده، با اعمال راهبرد همکاری بین بخشی و سامانه مدیریت آسیبهاي اجتماعي در مناطق يادشده.

بهزیستی به تناسب جمعیت مستمری بگیر قرار می‌گیرد تا براساس موافقنامه‌های مبادله شده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور هزینه گردد.

ز - در سال ۱۳۸۴ هرگونه پرداخت از محل و منبع تأمین مالی از قبیل منابع داخلی، بودجه یا اعتباراتی که از شمول قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی می‌باشند و حتی اعتبارات مربوط به برنامه خدمات رفاهی کارکنان و سایر برنامه‌ها، توسط کلیه دستگاههای اجرایی اعم از مستلزم ذکر یا تصریح نام یا تابع قوانین و مقررات خاص و به طور کلی دستگاههای مذکور در ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و مؤسسه‌سات و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها، به منظور ارائه خدمات بیمه‌ای تکمیلی بیش از تعرفه‌های مصوب هیأت وزیران ممنوع و در حکم تصرف غیرقانونی در وجوده و اموال عمومی است.

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است معادل مابه التفاوت هزینه‌های انجام شده پیشتر از تعریفه مصوب در سال ۱۳۸۳ را دقیقاً محاسبه و به وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام نماید. این وزارتخانه مکلف است مابه التفاوت یادشده را هر سه ماه یک بار از بودجه دستگاههای ذی‌ربط کسر و معادل صدرصد (۱۰۰٪) آن را پس از واریز به حساب درآمد عمومی کشور (نzd خزانه‌داری کل) موضوع ردیف ۱۴۰۱۰۴ قسمت سوم این قانون در اختیار وزارت رفاه و تأمین اجتماعی قرار دهد تا با اختصاص آن به سازمان‌های بیمه‌ای و نهادهای ذی‌ربط برای تکمیل پوشش، افزایش سرانه و کیفیت بیمه درمانی بخصوص بیمه درمانی روستائیان و اقشار آسیب‌پذیر هزینه نماید.

هرگونه بیمه تکمیلی صرفاً از محل مشارکت کارکنان و با حمایت حقوقی دستگاه

۱- به پاورقی بند «ج» تبصره ۱ مراجعه شود.

مربوطه و براساس سیاستگذاری شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی معجز خواهد بود.
ز - بهمنظور پایداری و گسترش فرصت‌های شغلی ایجاد شده، دولت مکلف است
مددجویان تحت پوشش بخش اشتغال و خودکفایی کمیته امداد امام خمینی (ره) را

تحت پوشش کامل پیمه تأمین اجتماعی قرار دهد.

مبلغ شصت و هشت میلیارد (۶۸/۰۰۰/۰۰۰) ریال به عنوان سهم کارفرما و
پیمه شده برای پوشش بیست و چهار هزار نفر در ردیف‌های مربوط به کمیته امداد امام
ხمینی (ره) اختصاص می‌یابد.

س - به کلیه دستگاه‌های اجرایی مذکور در ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه
اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) اجازه داده می‌شود از
 محل اعتبار منظور شده در برنامه خدمات رفاهی کارکنان و برنامه ۳۰۴۱۴ هزینه‌های
نگهداری و توانبخشی معلومان، سالمدان و بیماران روانی مزمن تحت سرپرستی
کارکنان خود در مراکز توانبخشی و نگهداری و براساس تعریفهای مورد عمل در
سازمان بهزیستی تأمین و با تأیید اداره بهزیستی شهرستان مربوطه به مراکز مذکور
پرداخت نمایند.

ش - به دولت اجازه داده می‌شود پنج درصد (۵٪) افزایش هزینه ثبت نام عمره
(غیراز بار اول) و حج تمتع غیرواجب متقاضیان را دریافت و به حساب درآمد عمومی
کشور (نژد خزانه‌داری کل) ردیف ۱۴۰۱۰۳ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل
صدرصد (۱۰۰٪) وجوده مزبور از محل اعتبار ردیف متفرقه ۵۰۳۸۱۰ جدول شماره
(۹) بهمنظور کمک به ازدواج جوانان اختصاص می‌یابد.

ص - دولت موظف است بهمنظور توسعه و تأمین بهداشت و درمان جانبازان
تمهیدات زیر را فراهم نماید:

۱- به پاورقی بند «ج» تبصره ۱ مراجعه شود.

- ۱- تأمین صدرصد (۱۰۰٪) هزینه‌های بیمه کامل درمان جانبازان.
- ۲- تأمین امکانات بهداشتی، درمانی، تشخیص، توانبخشی، آموزشی، پیشگیری، دارو و تجهیزات پزشکی، ارتز و پروتز و آمبولانس موردنیاز جانبازان شیمیابی، اعصاب و روان، نخاعی و پنج درصد (۵٪) خانواده‌های شاهد و آزادگان.
- ۳- تهیه و تأمین داروهای خاص و تجهیزات پزشکی و توانبخشی و آمبولانس با استفاده از بودجه ارزی وربالی با برخورداری از معافیت‌های مالیاتی، عوارض، حقوق گمرکی و سود بازرگانی.

بخش چهارم - صیانت از هویت و فرهنگ اسلامی ایرانی

تبصره ۱۶ - فرهنگ

الف - به منظور ساماندهی نقش زنان در توسعه کشور و تقویت نهاد خانواده و درجهت تحقق اهداف و سیاستهای متدرج در ماده (۱۱۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱)، اجازه داده

۱- ماده (۱۱۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: دولت موظف است با هدف تقویت نقش زنان در جامعه و توسعه فرصتها و گسترش سطح مشارکت آنها در کشور، اقدامهای ذیل را معمول دارد:

الف - تدوین، تصویب و اجرای برنامه جامع توسعه مشارکت زنان مشتمل بر بازنگری قوانین و مقررات، به ویژه قانون مدنی، تقویت مهارت‌های زنان متناسب با نیازهای جامعه و تحولات فناوری، شناسایی و افزایش ساختارهای سرمایه‌گذاری در فرصتهای اشتغالزا، توجه به ترکیب جنسیتی عرضه نیروی کار، ارتقاء کیفیت زندگی زنان و نیز افزایش باورهای عمومی نسبت به شایستگی آنان.

ب - تنظیم و ارائه لوايحة، مربوط به تحکيم نهاد خانواده جهت تصویب در مراجعت ذیصلاح.

می شود اعتبار منظور شده در برنامه ۳۰۲۰۳ ردیف ۱۰۱۰۲۴ قسمت چهارم این قانون از طریق مرکز امور مشارکت زنان پس از توافق با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به دستگاههایی که قسمتی از وظایف مذکور در ماده یاد شده را بر عهده می گیرند، اختصاص یابد. اعتبارات مربوط به برنامه ۳۰۲۰۳ سایر دستگاهها با هماهنگی مرکز امور مشارکت زنان هزینه خواهد شد.

از کل اعتبارات برنامه ۳۰۲۰۳، بیست و پنج درصد (٪ ۲۵) درجهت تحکیم خانواده و بیست و پنج درصد (٪ ۲۵) در برنامه های تihil ازدواج با هماهنگی مرکز امور مشارکت زنان هزینه خواهد شد.

حداقل ده درصد (٪ ۱۰) از اعتبار مذکور به طرحهای بسیج خواهران و کانوئی فرهنگی ورزشی بسیج اختصاص می یابد.

ب - به منظور اشاعه و گسترش زبان و ادبیات فارسی و ایجاد و تقویت کرسیهای زبان فارسی در خارج از کشور، مبلغ سه میلیارد و هفتصد میلیون (۳/۷۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار برنامه خدمات فرهنگی و هنری (۳۰۲۰۲) ذیل ردیف ۱۱۴۰۰۰ قسمت چهارم این قانون در اختیار شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی قرار می گیرد تا براساس مصوبات شورا، تمام فعالیتها در این زمینه از طریق دستگاههای ذی ربط اجرا

▷ ج - انجام اقدامهای لازم از جمله تهیه برنامه های پیشگیرانه و تمهیدات قانونی و حقوقی به منظور رفع خشونت علیه زنان.

د - تقدیم لایحه حمایت از ایجاد و گسترش سازمانهای غیر دولتی، نهادهای مدنی و تشکلهای زنان به مجلس شورای اسلامی.

تبصره - کلیه دستگاههای اجرایی موظفند اعتبار لازم برای انجام تکالیف قانونی موضوع این ماده را که مرتبط با وظایف قانونی آنها است در لوایح بودجه سنتواتی ذیل برنامه مربوط، پیش یمنی و اقدامهای لازم را با هماهنگی مرکز امور مشارکت زنان به عمل آورند.

گردد.

پ - در اجرای ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) دولت مکلف است نسبت به کسر پنج در هزار

۱ - ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: به منظور اصلاح ساختار تربیت بدنی، ترویج فرهنگ ورزش، توسعه کمی و کیفی دسترسی به ورزش پرورشی و همگانی و توسعه نظام استعداد یابی، تقویت حضور بخش غیردولتی، توسعه امور پژوهشی و تربیت نیروی انسانی کیفی در برنامه چهارم:

الف - ۱ - دولت موظف است پشتیبانی های لازم را از فرزش کشور براساس سند راهبردی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش در بخش تأمین منابع مالی، ساختار و تشکیلات سازمانی، تهیه و تدوین قوانین مورد نیاز و تربیت نیروی انسانی با مشارکت بخش غیردولتی به عمل آورد به گونه ای که سرانه فضاهای ورزشی (سربپوشیده و رویا ز) حداقل یک متر مربع تا پایان برنامه افزایش یابد.

سند مذکور مبنای تنظیم فعالیتهای ورزشی سازمان تربیت بدنی و کلیه دستگاهها خواهد بود.

۲ - نهادهای عمومی غیردولتی و کلیه شهرداریها و دهیاریها موظفند حمایتها لازم را توسعه و گسترش ورزش همگانی و ایجاد تهیلات لازم جهت دسترسی آسان مردم به فضاهای اماکن ورزشی به عمل آورند.

۳ - وزارت توانه های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند براساس سند موضوع بند (۱) فوق، برنامه جامع ارتقاء ورزش مدارس، همراهی و انسجام و رشد و ارتقاء ورزش دانشجویی، توسعه اماکن و فضاهای ورزشی سربپوشیده (با اولویت دختران) و رویا ز، افزایش ساعت درس تربیت بدنی، ایجاد باشگاههای ورزشی و تربیت نیروهای انسانی مورد نیاز بخش تربیت بدنی حسب مورد را تنظیم و پس از تصویب هیأت وزیران اجرا نمایند.

▷ ضمناً سازمان تربیت بدنی موظف است با استفاده از خدمات کارشناسان و متخصصان عالی داخلی و عندالزوم خارجی در مراکز ستادی، اجرایی و پشتیبانی برنامه های خود را بر اساس سند موضوع بند (۱) فوق به اجرا درآورد.

ب - کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) این قانون مجازند در طول برنامه چهارم یک درصد (۱٪) از اعتبارات خود را برای انجام امور تربیت بدنی و ورزش اعم از احداث و توسعه اماكن ورزشی، ارائه خدمات ورزشی و کمک به سازمان تربیت بدنی، کمیته ملی المپیک، باشگاههای ورزشی و فدراسیونهای ورزشی در چارچوب میاستگذاری با همانگی سازمان تربیت بدنی اختصاص دهند. اماكن ورزشی خصوصی که از محل منابع این بند کمک دریافت نموده اند در صورت تغییر کاربری مکلفند وجوده دریافتی را با محاسبه نرخ تورم سنواتی مسترد نمایند. دستگاههای مذکور در این بند مکلفند گزارش کامل کمکهای انجام یافته از محل این بند را به ساله به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و کمیسیونهای برنامه و بودجه و محاسبات و فرهنگی مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

ج - وزارت جهاد کشاورزی موظف است اراضی غیرکشاورزی و غیرمناطق چهارگانه محیط زیست خارج از حریم استحفاظی شهرها را که مورد نیاز سازمان تربیت بدنی است و در اختیار دارد، به منظور احداث و توسعه اماكن و فضاهای ورزشی تأمین و به طور رایگان به سازمان تربیت بدنی واگذار نماید. ضمناً وزارت مذکور موظف است با تأیید سازمان تربیت بدنی اراضی با شرایط فوق را که مورد نیاز بخش خصوصی و تعاونی برای احداث اماكن ورزشی است به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی واگذار نماید. کاربری این قیل اراضی به هیچ وجه تغییر نخواهد کرد. مناطق چهارگانه محیط زیست از شمول مقاد این بند مستثنی هستند.

د - وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها در راستای تأمین و توزیع عادلانه فضاهای آموزشی،

► ورزشی و فرهنگی در کشور، مکلف هستند به هنگام صدور مجوز احداث شهرها، شهرکها، مجریان پروژه‌های مذکور را نسبت به تأمین و احداث فضاهای مذکور مناسب با زیربنای مسکونی موظف نمایند.

ه - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است اراضی باکاربری ورزشی را در سراسر کشور با هماهنگی سازمان تربیت بدنی خریداری نموده و به روشهای ذیل واگذار نماید:

۱ - به صورت رایگان برای سازمان تربیت بدنی و شرکت توسعه و نگهداری اماكن ورزشی کشور.

۲ - به قیمت تمام شده برای بخش خصوصی و تعاونی.

آینین نامه نحوه اجرای این بند با پشتهداد وزارت مسکن و شهرسازی، سازمان تربیت بدنی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

و - حق الشیت و هزینه‌های عملیات ثبیت مربوط به نقل و انتقالات اماكن، باشگاههای ورزشی و ورزشگاهها با تأثید سازمان تربیت بدنی مطابق تعریف مقرر برای تأسیسات و اماكن فرهنگی و آموزشی محاسبه شود.

ز - تشکلها و بخشها خصوصی و تعاونی و باشگاههای حرفه‌ای در توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای از طریق اصلاح ساختار تربیت بدنی و ورزش کشور و اعمال پشتیبانی و حمایت لازم در زمینه‌های اداری، مالی و منابع انسانی تقویت می‌شود، به گونه‌ای که تا پایان برنامه اهداف ذیل حاصل گردد:

۱ - سهم بخش غیردولتی و باشگاههای خصوصی در توسعه ورزش قهرمانی حداقل به پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش یابد.

۲ - صدرصد (۱۰۰٪) فعالیتهای اجرایی و تأمین منابع ورزش حرفه‌ای با عاملیت بخشها خصوصی و تعاونی و باشگاهها صورت گرفته و حمایتهای دولتی به پشتیبانی قانونی و اداری و تسهیلاتی و کمکهای اعتباری موردی محدود گردد.

اعتبارات دستگاههای اجرایی مشمول ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم^(۱) تا مبلغ چهار هزار میلیارد (۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال [شامل سه هزار و نهصد میلیارد (۳/۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبارات هزینه‌ای] اقدام و به اعتبارات ردیف ۱۲۸۵۰۰ سازمان تربیت بدنی اضافه نماید. و صدرصد (۱۰۰٪) اعتبارات مربوطه را به منظور تکمیل طرحهای نیمه‌ تمام ورزشی اعم از شهری و روستایی، ورزش قهرمانی، استعدادیابی و تعمیم ورزش همگانی اختصاص دهد.

وزارتتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، کار و امور اجتماعی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاههای وابسته به آن و دانشگاههای علوم پزشکی از حکم فوق مستثنی بوده و مکلف به هزینه نمودن معادل اعتبار فوق در دستگاه خود با هماهنگی سازمان تربیت بدنی جهت اهداف مذکور می‌باشد.

ت - به منظور تقویت و جریان‌سازی تولید فیلمهای ارزشی سی درصد (۳۰٪) از اعتبار برنامه ۳۰۲۱۱ ردیف ۱۱۴۰۰ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای کمک به تولید فیلمهای عظیم و نمونه با استانداردهای روز دنیا و استفاده از تمثیلات هنری پیشرفت‌هه اختصاص می‌یابد.

ث - سازمان ملی جوانان مکلف است از اعتبارات ردیف ۱۰۱۶ فصل کمکهای بلاعوض خود مبلغ دوازده میلیارد (۱۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای گسترش فرهنگ و معارف قرآن کریم در میان جوانان به تشکلهای فرهنگی - دینی جوانان مبلغ شش میلیارد (۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت تقویت کانونهای بسیج جوانان، مبلغ هفده میلیارد (۱۷/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت کمک به تسهیل ازدواج جوانان و مبلغ دو میلیارد و پانصد میلیون (۲/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت تقویت تشکلهای قرآنی

۱- به پاورقی بند «ج» تبصره ۱ مراجعه شود.

خواهان هزینه نماید.

ج - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات تکلیفی در اختیار خود را به متلاصیان سینماهای کوچک (ویدئو پروژکتور) در مناطق محروم اختصاص دهد.

ج - سازمان حج و زیارت موظف است برای افرادی که در سالهای ۱۳۷۷ و ۱۳۷۸ برای حج تمتع ثبت نام نموده‌اند و تاکنون موفق به تشریف نگردیده‌اند مبلغ یازده میلیون (۱۱/۰۰۰) ریال به ازاء هر نفر در بانک ملی ایران سپرده گذاری نماید. وجوده موردنیاز از محل اعتبار ردیف ۱۰۴۰۹ قسمت چهارم این قانون (تعهدات اعزام زائران حج تمتع) منظور و تأمین گردد.

بخش پنجم - تأمین مطمئن امنیت ملی

تبصره ۱۷ - امنیت ملی

الف - مبلغ شش هزار و نهصد و سی و چهار میلیارد (۶/۹۳۴/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبار ردیف ۱۱۱۰۳ موضوع جدول مربوط مندرج در قسمت چهارم این قانون، در اختیار وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا در قالب برنامه مصوب فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران براساس موافقنامه‌های مبادله شده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور هزینه گردد.

به دولت اجازه داده می‌شود تا بدھی معوقه نیروهای مسلح تا پایان سال را براساس ارقام اعلام شده از سوی دستگاههای اجرایی طلبکار و تأیید ستاد کل نیروهای مسلح با دستگاههای یاد شده تهاصر کند. آین نامه اجرایی ذی ربط توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به دستگاههای ذی نفع ابلاغ خواهد شد.

پرداخت بدھی‌های معوقه نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (نیروهای نظامی و انتظامی) به دستگاههای اجرایی از جمله پرداخت بدھی‌های آب و برق و تلفن و بدھی به اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی با بت املاک متصرفی که قانوناً تا پایان سال ۱۳۶۷ در تصرف داشته‌اند، به میزان حداقل مبلغ یکصد و هشتاد میلیارد (۱۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۱۱۱۱۰۵ و مبلغ پانزده میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۱۰۶۰۰۸ و طرح شماره ۲۰۲۰۱۰۰۲ بنابه پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تأیید ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و تصویب هیأت وزیران تأمین و به اشخاص حقیقی و حقوقی و دستگاههای طلبکار با اولویت پرداخت حداکثر یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰) ریال به هر شخص حقیقی پرداخت خواهد شد.

ب - به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۸۴ در ازای واگذاری هر نوع پلاک به خودروهای جدید و همچنین به منظور جایگزینی و تعویض پلاک‌های قدیم به جدید مبلغ دویست و پنجاه هزار (۲۵۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور (نzd خزانه‌داری کل) ردیف ۱۴۰۱۰۲ قسمت سوم این قانون واریز نماید. هشتاد درصد (۸۰٪) وجهه واریزی از محل اعتبار ردیف ۱۰۶۰۰۰ قسمت چهارم این قانون و طرح شماره ۲۰۲۰۱۵ پیوست شماره (۱) این قانون با بت هزینه‌های خدمات شماره گذاری در اختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد.

پ - به منظور تحقق مقادیر بند (۱۱) ماده (۱۲۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) یک درصد (۱٪) از

۱ - بند (۱۱) ماده (۱۲۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر یک از دستگاههای اجرایی ذی‌ربط به منظور اجرای طرحهای پدافند غیرعامل همان دستگاه اختصاص می‌باید تا براساس سیاستهای مصوب کمیته دائمی پدافند غیرعامل مستقر در ستاد کل نیروهای مسلح، هزینه شود. آین نامه اجرایی این بند ظرف مدت سه ماه توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ت - به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود از هر یک از اتباع خارجی که بیش از مدت روایید صادره به صورت غیرمجاز در کشور اقامت نمایند روزانه یکصد و پنجاه هزار (۱۵۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی

▷ اسلامی ایران:

ماده ۱۲۱ - دولت موظف است به منظور تقویت بنیه دفاعی کشور و ارتقاء توان بازدارندگی نیروهای مسلح و حفاظت از تمامیت ارضی و امنیت کشور و آمادگی در برابر تهدیدات و حفاظت از منافع ملی، انقلاب اسلامی ایران و منابع حیاتی کشور و هوشمندسازی سیستمهای دفاعی، اقدامهای ذیل را در صورت تصویب فرماندهی کل نیروهای مسلح به عمل آورد:...

۱۱ - رعایت اصول پدافند غیرعامل در طراحی و اجرای طرحهای حساس و مهم و یا در دست مطالعه و نیز تأسیسات زیربنایی و ساختمنهای حساس و شراین‌های اصلی و حیاتی کشور و آموزش عمومی مردم توسط دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۱۶۰) این قانون، به منظور پیشگیری و کاهش مخاطرات ناشی از سوانح غیرطبیعی.

آین نامه‌های اجرایی این ماده ظرف مدت دو ماه از تصویب این قانون، توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید و در صورت تأیید فرماندهی کل نیروهای مسلح به مرحله اجرا گذاشته خواهد شد.

کشور (نzd خزانه‌داری کل) واریز و پنجاه درصد (۵۰٪) وجوده واریزی از محل اعتبار ردیف ۱۰۶۰۰ قسمت چهارم این قانون در اختیار نیروی انتظامی قرار می‌گیرد تا با بت مرمت و تجهیز کلاتریها و پاسگاهها به مصرف برسد.

تبصره ۱۸ - امور عمومی و قضایی

۵

الف - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود در ازای صدور کارت شناسایی ملی برای هر نفر از ایرانیان مقیم خارج از کشور، معادل ارزی مبلغ یکصد و شصت هزار (۱۶۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور (نzd خزانه‌داری کل) موضوع ردیف ۱۴۰۱۰۱ واریز نماید.

ب - به هیأت وزیران اجازه داده می‌شود به ازای صدور و تعویض هر جلد گذرنامه در داخل کشور به استثنای زائران حج تمتع و عتبات عالیات، مبلغ دویست هزار (۲۰۰/۰۰۰) ریال و به ازای تمدید هر جلد گذرنامه مبلغ یکصد و پنجاه هزار (۱۵۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور (نzd خزانه معین استان) موضوع ردیف ۱۴۰۱۰۲ قسمت سوم این قانون واریز کند.

پ - اعتبار ردیف ۵۰۳۳۰۱ ممنظر در قسمت چهارم این قانون، برای کشف و ختنی کردن توطئه‌ها و دخالت‌های دولت آمریکا در امور ایران اسلامی و همچنین طرح دعاوى جمهوری اسلامی ایران علیه آمریکا در مجتمع عمومی بین‌المللی و تنویر افکار عمومی در داخل و خارج کشور در مورد تهاجم فرهنگی آمریکا و نقض منشور ملل متحد ویانیه‌های الجزایر توسط آمریکا و نیز طرح دعاوى جانبازان شیمیایی علیه شرکتهای سازنده و مؤثر در تولید سلاحهای شیمیایی، اختصاص می‌یابد. اعتبار مذکور با تصویب رئیس جمهور بین دستگاههای اجرایی ذی‌ربط توزیع خواهد شد. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است هر سه ماه یکبار گزارش عملکرد این بند را به کمیسیونهای امنیت ملی و سیاست خارجی و قضایی و حقوقی

مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ت - در جهت تحقق اهداف قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) در روابط خارجی و همکاریهای اقتصادی بین المللی به هیأت وزیران اجازه داده می شود براساس پیشنهاد وزارت امور خارجه در سال ۱۴۰۲ تا مبلغ نود میلیارد (۹۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۱۰۷۰۰۰ قسمت چهارم این قانون جهت اعطای تسهیلات، کمک بلاعوض و تفاوت سود و کارمزد به کشورها، سازمانها و یا بنگاههای اقتصادی خارجی پرداخت نماید.

ث - به منظور ارتقای کیفیت وایمنی استناد سجلی به سازمان ثبت احوال کشور اجازه داده می شود به ازای صدور هر جلد شناسنامه طرح جدید که به صورت مکانیزه تهیه می شود مبلغ بیست هزار (۲۰/۰۰۰) ریال از متقاضیان دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۱۴۰۱۰۱ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

ج - ستاد مبارزه با مواد مخدر موظف است کلیه درآمدهای مربوط به فعالیت های مبارزه با مواد مخدر در سال ۱۴۰۲ را به حساب درآمدهای عمومی کشور (نزد خزانه داری کل) ردیف ۱۵۰۱۰۲ قسمت سوم این قانون واریز نماید. اعتبار ردیف ۱۰۱۰۳۴ قسمت چهارم این قانون براساس پیشنهاد ستاد مبارزه با مواد مخدر که به تأیید رئیس جمهور خواهد رسید، جهت فعالیت های مرتبط با امر کاهش تقاضا، پیشگیری و مقابله با عرضه مواد مخدر به شرح ذیل در اختیار دستگاههای ذی ربط قرار خواهد گرفت تا براساس موافقتنامه های مبادله شده با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور هزینه نمایند:

پنجاه درصد (۵۰٪) به نیروی انتظامی برای خرید دستگاههای اشعه ایکس و تجهیزات الکترونیکی برای کنترل مرزها.

۱- به مجموعه قانون برنامه چهارم توسعه... از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

سی درصد (۳۰٪) به طور مساوی به سازمان بهزیستی کشور، نیروی مقاومت بسیج و سازمان تربیت بدنی ویست درصد (۲۰٪) به سایر دستگاههای مرتبط با موضوع این بند که به تصویب ستاد خواهد رسید.

همچنین مبلغ پانزده میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای نگهداری حدائق یکهزار نفر از فرزندان خانواده‌های بدسرپرست، در اختیار کمیته امداد امام خمینی(ره) قرار می‌گیرد.

ستاد مبارزه با مواد مخدر موظف است گزارش هزینه عملکرد خود را هر شش ماه به کمیسیونهای اجتماعی و فرهنگی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ج - به منظور افزایش بهره‌وری و بهبود استاندارد و توسعه و تجهیز واحدهای مرکز و استانها و ایجاد پایگاه اطلاعات املاک به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اجازه داده می‌شود:

اعتبار موضوع ردیف ۱۰۸۵۰۰ منظور در قسمت چهارم این قانون، معادل پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش درآمد وصولی خدمات ثبتی و درآمدهای موضوع مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۰/۲۱/۱۳۰۱^(۱)، ردیف درآمدی

۱- قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۲/۲۶/۱۳۱۰ می‌باشد که اشتباهاً در متن قانون بودجه مصوب ۱۰/۲۱/۱۳۰۱ درج شده است.

ضمناً مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون ثبت اسناد و املاک در سالهای ۱۳۷۰ و ۱۳۷۶ و ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ اصلاح شده است که متن آنها به شرح ذیل می‌باشد.

ماده ۱۴۷ (اصلاحی ۲۱/۶/۱۳۷۰) - برای تعیین وضع ثبتی اعیان املاکی که اشخاص تا تاریخ ۱/۱/۱۳۷۰ بر روی زمینهای ایجاد نموده‌اند که به واسطه موانع قانونی تنظیم سندرسمی برای آنها می‌سور نبرده است، همچنین تعیین وضع ثبتی اراضی کشاورزی و نشخواری و باغات اعم از

► شهری و غیرشهری و اراضی خارج از محدوده شهر و حريم آن که مورد بهره‌برداری متصرفین است و اشخاص تاریخی فوق خریداری نموده‌اند و به واسطه موافع قانونی تنظیم سند یا صدور سند مالکیت برای آنها می‌سور نبوده است به شرح زیر تعیین تکلیف می‌شود:

- ۱- درصورتی که بین متصرف و مالک توافق بوده پس از احراز تصرف بلا منازع متصرف توسط کارشناس منتخب اداره ثبت و نداشتن معارض، رئیس ثبت دستور ادامه عملیات ثبتی را به نام متصرف به منظور صدور سند مالکیت خواهد داد.
- ۲- هرگاهه انتقال (اعم از رسمی یا عادی) به نحو مشاع و تصرف به صورت مفروض بوده و بین متصرف و مالک مشاعی توافق باشد پس از کارشناسی و تهیه نقشه کلی ملک و انعکاس قطعه سورد تصرف در آن و احراز تصرف بلا منازع، مشروط براینکه مقدار تصرف از سهم فروشده در کل ملک بیشتر نباشد و سایر مالکین هم مراتب را تأیید کنند رئیس ثبت دستور تعیین حدود و حقوق ارتفاقی مورد تقاضا و باقیمانده را به منظور صدور سند مالکیت مفروضی خواهد داد والا عملیات ثبتی به صورت مشاع ادامه می‌یابد و درصورت عدم دسترسی به مالکین مشاعی یا وصول اعتراض مراتب به هیأت حل اختلاف موضوع ماده ۱۲ این قانون ارجاع می‌شود.
- ۳- درمورد مناطقی نظیر مازندران که غالباً مالک عرصه و اعیان جدا از هم بوده و مورد معامله اکثر اعیان ملک می‌باشد و آخرين منتقل‌الیه متقاضی سند مالکیت است، هیأت موضوع ماده ۲ به این گونه تقاضاها رسیدگی نموده درصورت احراز واقع و توافق طرفین طبق بند ۱ این ماده عمل، والا با حفظ حقوق مالک عرصه رأی بر صدور سند مالکیت اعیان طبق عرف محل خواهد داد.
- ۴- اگر متصرف نتواند سند عادی مالکیت خود را ارائه نماید هیأت موضوع ماده ۲ بار عایت کلیه جوانب به موضوع رسیدگی درصورتی که هیأت توافق طرفین را احراز و مدعی بلا معارض باشد مراتب را برای صدور سند مالکیت به اداره ثبت محل اعلام می‌نماید.

▷ ۵- چنانچه بین اشخاص در تصرف اختلاف باشد یا اعتراض برست و یا اتخاذ تصمیم برای رئیس ثبت مقدور نباشد و همچنین در صورتی که مالک عرصه، اوقاف یا دولت یا شهرداری باشد موضوع به هیأت حل اختلاف موضوع ماده ۲ این قانون ارجاع می‌شود.

۶- در مواردی که متصرف با در دست داشتن سند عادی، تقاضای سند رسمی دارد موضوع به هیأت حل اختلاف موضوع ماده ۲ این قانون ارجاع می‌شود، هیأت رسیدگی نموده و پس از احراز تصرف مالکانه متعاقبی، مراتب را به اداره ثبت اعلام تا در دونوبت به فاصله پانزده روز به نحو مقتضی آگهی نماید. در صورتی که ظرف دو ماه از تاریخ انتشار اولین آگهی، اعتراض واصل شود معتبر است به دادگاه صالح هدایت می‌شود و اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه خواهد بود. چنانچه اعتراض نرسید اداره ثبت طبق مقررات سند مالکیت را صادر خواهد کرد. صدور سند مالکیت جدید مانع مراجعه متضرر به دادگاه نخواهد بود.

بند ۷ (الحقیقی ۵/۲۶) - در صورتی که مساحت قطعات متصرفی در باعها، کمتر از میزان مقرر در ضوابط ابلاغی - حسب مورد و سیله وزارت مسکن و شهرسازی یا وزارت کشاورزی - باشد و با رعایت مقررات تبصره (۱) ماده (۴) "قانون حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت - مصوب ۱۳۵۲" - مشمول این قانون نخواهد بود.

ماده ۱۴۸ (اصلاحی ۶/۲۱) - در هر حوزه ثبتی هیأت یا هیأت‌هایی به عنوان هیأت حل اختلاف در ثبت تشکیل می‌شود. اعضای این هیأت عبارتند از: یکی از قضات دادگستری به انتخاب رئیس قوه قضائیه و رئیس ثبت یا قائم مقام وی و یک نفر خبره ثبتی به انتخاب رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور.

نحوه تشکیل جلسات و اختیارات هیأت و سایر موارد اجرایی آن مطابق آینه نامه این قانون خواهد بود. هیأت مذکور می‌تواند برای کشف واقع از خبرگان امور ثبتی استفاده کند و همچنین با تحقیقات و یا

► استماع گواهی شهود، رأی خود را صادر نماید.

رأی مذکور به وسیله ثبت محل به طرفین ابلاغ می‌شود. در صورت عدم وصول اعتراض ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی، ادارات ثبت مکلف به اجرای آن می‌باشند. در صورت وصول اعتراض معتبر به دادگاه هدایت می‌شود. رسیدگی به این اعتراضات در دادگاه خارج از نوبت خواهد بود.

تبصره ۱- هیأت‌ها مکلفند حداقل ظرف سه ماه از تاریخ ارجاع، رأی خود را صادر نمایند.

تبصره ۲- در صورتی که اعیان کلاً یا جزوً در اراضی موقوفه احداث شده باشد، هیأت با موافقت متولی منصوص و اطلاع اداره اوقاف و رعایت مقاد و قنامه و در صورتی که متولی نداشته باشد تنها با موافقت اداره اوقاف و رعایت مقاد و قنامه و مصلحت موقوف علیهم و با درنظر گرفتن جمیع جهات نسبت به تعین اجرت زمین اقدام و در رأی صادره تکلیف اداره ثبت را نسبت به مورد برای صدور سندها لکیت کل با جزء اعیان با قید اجرت زمین مقرر و معین خواهد کرد.

تبصره ۳ (اصلاحی ۱۴۰۴/۵/۲۶) - در مورد آن دسته از متقاضیان که مستحقات و بنا متعلق به آنها در اراضی دولت یا شهرداریها ایجاد شده باشد هیأت پس از دعوت از نماینده مرجع ذی ربط و احراز واقع، به شرح زیر رأی به انتقال ملک صادر می‌نماید:

الف - در مورد واحد‌های مسکونی احدهائی، چنانچه متناقضی واجد شرایط باشد (فائد واحد مسکونی یا زمین متناسب با کاربری مسکونی قابل ساختمان) تا مساحت (۲۵۰) متر مربع زمین به قیمت تمام شده و نسبت به مزاد (۲۵۰) متر مربع تا سقف (۱۰۰۰) متر مربع به قیمت عادله روز.

ب - تمامی مستحقات غیرمسکونی کل عرصه به قیمت عادله روز.

ج - هرگاه متناقضی واجد شرایط نباشد، کل عرصه مورد تصرف به قیمت عادله روز.

د - تصرفات مزاد (۱۰۰۰) متر مربع در صورتی که دارای تأسیسات ساختمانی متناسب باشد کلاً به بهای عادله روز و در غیر این صورت، متصرف براساس مقررات، مکلف به خلیع بد و رفع تصرف خواهد بود.

► (اصلاحی ۱۹/۳/۱۳۸۱) - اراضی تصرف شده واقع در محلوده قانونی و حریم استحفاظی شهرهای بزرگ با جمعیت دویست هزار نفر و بیشتر موضوع بند (الف) مشروط. براینکه متصرف واجد شرایط مندرج در بند (الف) باشد تا میزان دویست مترمربع به قیمت منطقه‌ای (تقویم دولتی) و مازاد برآن و همچنین افرادی که قادر شرایط بند (الف) مذکور باشند و مشمولان جزء اول بند(د) به بهای کامل کارشناسی روز ارجاع امر به کارشناسی.

تقویم بهای کارشناسی روز و تعیین زمان ساخت بنا به عهده کارشناس واجد شرایط می‌باشد. در صورت اعتراض هریک از طرفین به نظریه کارشناس، هیأت حل اختلاف به تقاضای معتبرض، گروهی مرکب از سه کارشناس ازین کارشناسان واجد شرایط انتخاب و معرفی می‌نماید. نظر اکثربت این گروه قطعی است.

پرداخت هزینه کارشناسی، در مرحله اول، به عهده متصرف و هزینه گروه کارشناسی به عهده معتبرض می‌باشد.

تبصره ۱ (الحقیقی ۱۹/۳/۱۳۸۱) - متصرفان موضوع این قانون فقط برای یک پرونده مشکله در ادارات ثبت استناد و املاک می‌توانند از مزایای مندرج در این بند استفاده نمایند.

تبصره ۲ (الحقیقی ۱۹/۳/۱۳۸۱) - در صورتی که از تاریخ ارجاع امر به کارشناس تا تاریخ واریز بهای تعیین شده توسط مقاضی بیش از یک سال بگذرد کارشناسی تجدید خواهد شد.

تبصره ۳ (الحقیقی ۱۹/۳/۱۳۸۱) - کاهش درآمد دولت از تغییر قیمت اراضی از کارشناسی روز به قیمت منطقه‌ای از محل تقلیل میزان دویست و پنجاه متر مربع به دویست متر مربع و در آمد حاصله از نقل و انتقال این گونه املاک تأمین خواهد شد.

و - هیأت‌ها باید قیمت تمام شده زمین (شامل بهای منطقه‌ای و سایر هزینه‌ها) و واجد شرایط بودن یا نبودن مقاضی را از سازمان مسکن و شهرسازی استان استعلام نمایند و در صورت موافقت دستگاه

► صاحب زمین سند انتقال را به نام متصرف صادر نماید.

ز - قیمت عادله زمین موضوع این تبصره به وسیله کارشناس رسمی دادگستری و در صورت نبودن کارشناس رسمی، توسط خبره محلی به انتخاب هیأت، تعیین خواهد شد.

ح - در تمامی موارد بالا، چنانچه اراضی مورد تصرف در معابر و کاربریهای خدماتی عمومی بستر رودخانه ها و حیری آنها و خطوط فشار قری بر قرار داشته باشد در صورتی که تصرف متصرف قانونی نباشد و خطوط فشار قری قبل از تصرف وی ایجاد شده باشد، از شمول این قانون مستثنی می باشد.

ط - به منظور جلوگیری از تصرفات غیرقانونی اشخاص در اراضی دولتی و شهرداریها، تنها تصرفاتی معتبر شناخته می شود که تاریخ ۱۳۷۰/۱/۱ احداث مستحبثات و بنایشده باشد.

ی - آینه نامه اجرایی این تبصره ظرف مدت دو ماه به وسیله وزیر دادگستری و با هماهنگی وزیر مسکن و شهرسازی و سازمان ثبت استناد و املاک کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۴ - چنانچه ملک سابقه ثبت نداشته باشد و متقاضی به عنوان مالک متصرف است و هیأت به موضوع رسیدگی و نظر خود را جهت تنظیم اظهارنامه به واحد ثبتی ابلاغ کند، ثبت مکلف است پس از تنظیم اظهارنامه مراتب راضمن اولین آگهی نوبتی موضوع ماده ۵۹ آینه نامه قانون ثبت به اطلاع عموم برساند. تحدید حدود این قبیل املاک با درخواست متقاضی به صورت تحدید حدود اختصاصی انجام می شود.

تبصره ۵ - اگر ملک در جریان ثبت باشد و سابقه تحدید حدود نداشته باشد واحد ثبتی طبق قسمت اخیر تبصره ۴ اقدام خواهد نمود.

تبصره ۶ - در صورتی که ملک قبل اثبات دفتر املاک شده و طبق مقررات این قانون یا رأی هیأت می بایست سندمالکیت به نام متصرف صادر گردد، مراتب در ملاحظات دفتر املاک قید و در دفتر املاک جاری به نام متصرف حسب مورد ثبت خواهد شد.

۱۴۰۱۰۱ نسبت به مبلغ یک هزار و هشتصد میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۱) ریال تا سقف سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که در مقاطع سه ماهه قابل تخصیص بوده و در راستای وظایف قانونی با رعایت قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) (براساس موافقتنامه‌ای که با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مبادله خواهد شد، هزینه نماید.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است در سال ۱۳۸۴ با دریافت سی درصد (۳۰٪) قیمت تمام شده هزینه صدور اسناد از مالکین و تأمین هفتاد درصد (۷۰٪) از محل اعتبارات این بند، نسبت به صدور اسناد مالکیت اراضی کشاورزی موضوع بند (ح) ماده (۱۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۲) اقدام نماید.

▶ تبصره ۷- رسیدگی به تقاضای اتباع بیگانه مستلزم رعایت تشریفات آییننامه استملاک اتباع خارج در ایران است.

تبصره ۸- چنانچه در خلال رسیدگی محرز گردید که مورد تقاضا جزو حوزه ثبتی دیگری است و مقاضی اشتباهآ تقادی خود را تسلیم نموده است تقاضا به واحد ثبتی مربوط ارسال می‌شود که حسب مورد در ردیف هم عرض مورد تقاضا رسیدگی می‌شود.

۱- به مجموعه قانون برنامه چهارم توسعه... از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

۲- از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران:

ماده ۱۸- دولت مکلف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون برنامه توسعه بخش کشاورزی و منابع طبیعی را با محوریت خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی، تأمین امنیت غذایی، اقتصادی نمودن تولید و توسعه صادرات محصولات کشاورزی، ارتقای رشد ارزش افزوده بخش کشاورزی حداقل به میزان رشد پیش‌بینی شده در جدول شماره (۲) بخش هفتم این

◀

آین نامه اجرایی صدور استاد مذکور با پیشنهاد سازمان ثبت استاد و املاک کشور و وزارت جهاد کشاورزی و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ح - به منظور افزایش صدور کارت شناسایی ملی، به هیأت وزیران اجازه داده می شود به ازای صدور هر عدد کارت شناسایی ملی معادل بهای تمام شده آن را از متضاضیان دریافت و به حساب درآمد عمومی دولت موضوع ردیف ۱۴۰۱۰۱ واریز نماید.

بخش ششم - نوسازی دولت و ارتقای اثربخشی حاکمیت

تبصره ۱۹ - اصلاح ساختار اداری و مدیریت

الف - به وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی اجازه داده می شود براساس مقررات این تبصره نسبت به انجام موارد زیر اقدام نمایند:

۱ - به سازمان بهزیستی کشور اجازه داده می شود وجه حاصل از فروش دارایی های سرمایه ای و اموال غیرمنقول خود را به حساب درآمد عمومی کشور (نزد خزانه داری کل) موضوع ردیف ۲۱۰۲۰۴ قسمت سوم این قانون واریز و معادل صدرصد (۱۰۰٪) وجه مذکور تا مبلغ یکصد میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۴۱۲ قسمت چهارم این قانون به صورت وجه اداره شده برای مشارکت در ساخت مسکن معلولان و مددجویان و ترغیب خیرین مسکن ساز به امر ساخت مسکن تیازمندان به مصرف برساند.

۲ - ماشین آلات و تجهیزات و وسائل نقلیه سنگین و خودرو سبک متعلق به خود را

► قانون را تهیه و از طریق انجام اقدامات ذیل به مرحله اجرا در آورد: ...

ح - صدور سند مالکیت اراضی کشاورزی واقع در خارج از محدوده قانونی شهرها و شهرکها و روستاهای بدنام مالکین قانونی آنها از طریق سازمان ثبت استاد و املاک کشور تا پایان برنامه چهارم.

که مناسب با نیازهای فعلی طرحها و فعالیتهای آنها نبوده و یا به نحو مطلوب از آنها استفاده نمی‌شود، با رعایت قوانین و مقررات به صورت مزایده به فروش رسانده و وجود حاصل را به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۲۱۰۲۰۳ قسمت سوم این قانون واریز نمایند. معادل وجود واریزی تا مبلغ یکصد و بیست میلیارد ۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به نسبت وجود واریزی هر دستگاه از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۷ قسمت چهارم این قانون برای خرید ماشین‌آلات و تجهیزات وسائل نقلیه سنگین داخلی و خودروی سواری داخلی حسب مورد نوع فروش اختصاص می‌یابد. وسایل نقلیه و خودروهایی که به تشخیص دولت فرسوده محسوب شوند، فقط به عنوان اسقاطی قابل فروش خواهند بود و احیاء واستفاده مجدد از آنها ممنوع می‌باشد.

ب - ۱ - به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی اجازه داده می‌شود از محل فروش اموال منقول و غیرمنقول مازاد تا سقف اعتباری ردیف مستفرقه هزینه‌ای ۵۰۳۶۶۲ قسمت چهارم این قانون به صورت جمعی - خرجی، برای بازار خریدی کارکنان غیرماهر داوطلب، با رعایت ماده (۱۴۶) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱) تسویه نمایند.

۱ - ماده (۱۴۶) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: به منظور متناسب‌سازی تعداد کارکنان هر دستگاه با اهداف و مأموریت اصلی آن و تطبیق نحوه انجام وظایف دستگاههای اجرایی با سیاستها و احکام بخش توسعه مدیریت دولت، اقدامهای ذیل به عمل خواهد آمد:

الف - در سال اول برنامه چهارم، سقف تعداد پرسنل هر کدام از دستگاههای اجرایی و برنامه زمانبندی شده، تحقق آن مشترکاً توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و دستگاه ذی‌ربط تهیه و به تصویب شورای عالی اداری می‌رسد.

۲- حقوق و مزایای حالت اشتغال، بازنیستگی و وظیفه و مستمری مستخدمان جانباز اعم از لشکری و کشوری که براساس قوانین و مقررات مربوط از کارافتداده کلی شناخته می‌شوند، توسط دستگاه ذی‌ربط تعیین و پرداخت خواهد شد.

دستگاهها مکلفند کلیه مزایای رفاهی و خدماتی که برای سایر کارکنان خود منظور می‌نمایند به مستخدمان جانباز فوق الذکر نیز اعطاء نمایند.

۳- کلیه دستگاههای اجرایی ملی و استانی مذکور در ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷^(۱) مکلفند در سال ۱۳۸۴

- ▶ ب - انتقال کارکنان رسمی یا ثابت مازاد دستگاههای اجرایی در سطح یک شهرستان بدون موافقت مستخدم با توافق دستگاههای ذی‌ربط، انتقال به سایر شهرستانها با موافقت مستخدم باید صورت گیرد.
- ج - آینین نامه اجرایی این ماده با رعایت قوانین و مقررات به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- د - بار مالی اجرای این ماده، از محل فروش اموال منقول و غیرمنقول دستگاههای اجرایی و اعتبارات پیش‌بینی شده در بودجه عمومی تأمین می‌گردد.

- ۱- از قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷:
- ماده ۸۸ - در اجرای وظایف اجتماعی دولت به ویژه تکاليف مذکور در اصول بیست و نهم^(۲۹) و سی ام^(۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور منطقی نمودن حجم و اندازه دولت و کاهش تدریجی اعتبارات هزینه‌ای و بهبود ارائه خدمات به مردم و جلب مشارکت بخش غیردولتی و توسعه اشتغال و صرف بودجه و درآمدهای عمومی با رعایت اصول سوم^(۳۱)، بیست و نهم^(۲۹) و سی ام^(۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مصالح عامه، وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی که عهده‌دار ارائه خدمات اجتماعی، فرهنگی، خدماتی و رفاهی از قبیل آموزش فنی و حرفه‌ای، آموزش عمومی، تربیت بدنی، درمان، توانبخشی، نگهداری از سالمندان، معلولین و کودکان بی‌سرپرست، کتابخانه‌های عمومی، مراکز فرهنگی و هنری، خدمات شهری و روستایی، ایرانگردی و

▷ جهانگردی می باشند مجاز ندارای توسعه کمی و کیفی خدمات خود و کاهش حجم تصدی های دولت براساس مقررات و ضوابط این ماده اقدامات ذیل را نجام دهند:

الف - اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی که متقاضی ارائه خدمات براساس مفاد این ماده می باشند

می باشند صلاحیت های فنی و اخلاقی لازم و پروانه فعالیت از مراجع قانونی ذی ربط داشته باشند.

ب - ارائه خدمات موضوع این ماده توسط بخش غیردولتی به سه روش؛ خرید خدمات از بخش غیردولتی، مشارکت با بخش غیردولتی و واگذاری مدیریت بخش غیردولتی انجام می شود.

ج - دستگاههای اجرایی مشمول این ماده برای توسعه کمی خدمات خود با استفاده از ظرفیت های موجود در بخش غیردولتی (موضوع بند «الف») و با پرداخت هزینه سرانه خدمات، نسبت به خرید خدمات و ارائه آن به مردم طبق شرایط دولتی اقدام نمایند.

تبصره - برای ایجاد و توسعه اینگونه واحدها، دولت موظف است حمایت های لازم از قبیل واگذاری زمین، ارائه خدمات زیربنایی و استفاده از تسهیلات وجود اداره شده طبق ضوابط و به میزانی که در قوانین بودجه سناواتی پیش بینی می گردد اقدام نماید.

د - در اجرای بند (ب) ماده (۶۴) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دستگاههای مشمول این ماده مجاز ندارند و احدهای خدماتی، اجتماعی و رفاهی موجود و یا نیمه تمام خود را به صورت اجاره به اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع بند (الف) واگذار نمایند.

تبصره ۱ - در اجرای این بند، رعایت اولویتهای زیر مشروط به رعایت بند (الف) الزامی است:

- نهادهای عمومی غیردولتی نظیر شهرداریها و دهیاریها.

- مؤسسات عام المنفعه که براساس مجوزهای قانونی تشکیل شده یا می شوند.

- نهادهای متشكل از کارکنان دستگاه واگذارکننده، مشروط بر قطع رابطه استخدامی آنها با دستگاه

► دولتی.

- سایر اشخاص حقیقی و حقوقی.

تبصره ۲ - واگذاری بناها و اموال دولتی که از نفایس ملی می‌باشند مشمول حکم این بند نمی‌گردد.
تبصره ۳ - تغییرکاربری مراکزو واحدهایی که واگذار می‌شوند منوع می‌باشد. در موارد استثنایی با ذکر دلائل موجه و پس از دریافت ماباله تفاوت ارزش افزوده ناشی از تغییرکاربری به نفع دولت با پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی‌ربط و تصویب هیأت وزیران بلامانع است.

تبصره ۴ - تعیین میزان اجاره و قیمت گذاری کلیه اموال موقول و غیرموقول در واحدهای مشمول این بند با لحاظ نمودن کاربری آنها براساس متوسط نظر سه نفر کارشناس رسمی دادگستری صورت می‌گیرد.

تبصره ۵ - اجرای این بند از طریق نشر آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار برای اطلاع عموم از شرایط دستگاه اجرایی انجام خواهد شد.

هـ- دستگاههای مشمول این ماده می‌توانند براساس قرارداد منعقده با نهادهای عمومی غیردولتی، مؤسسات عمومی عام‌المنفعه، تعاونیهایی که از پرسنل منفک شده از دستگاه اجرایی تشکیل شده است و اجد شرایط مذکور در بند (الف) می‌باشند، مدیریت واحدهای خود را با حفظ مالکیت دولت بر اموال موقول و غیرموقول به آنها واگذار نمایند. در این صورت این واحدها براساس ضوابط حاکم بر واحد طرف قرارداد اداره خواهند شد.

تبصره ۱ - مسؤولیت حفظ و حراست و تعمیر و نگهداری اموال دولت به عهده طرف قرارداد می‌باشد.

تبصره ۲ - اینگونه واحدها موظفند با دریافت سرانه متناسب که از دستگاههای اجرایی ذی‌ربط دریافت می‌نمایند براساس تعرفه‌های مصوب توسط مراجع ذی‌ربط براساس بند (ز) این ماده خدمت نمایند.

تبصره ۳ - طرف قرارداد موظف است ضمن حفظ کاربری واحد مربوطه در صورت تقاضای کارکنان

◀

حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) از پروژه‌های نیمه‌تمام تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی را به استثنای مدارس و مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و سالن‌های ورزشی از طریق مزایده عمومی با رعایت موارد ذیل به مستقاضیان سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی واگذار نمایند.

۱-۳ - وجود پروژه‌های واگذاری به صورت نقد و اقساط (حداکثر بیست ساله)

▶ برای ادامه خدمت در آن واحدها حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از کارکنان شاغل را به عنوان مأمور پذیرد و حقوق و مزایای آنها را طبق احکام رسمی پرداخت نماید. بقیه کارکنان در سایر واحدهای دستگاه ذی‌ربط اشتغال خواهند یافت.

و - تعین سیاستهای اجرایی، استانداردها، اعمال نظارت حاکمیت دولت بر اینکونه واحدها با رعایت قوانین مربوطه توسط بالاترین مقام دستگاه ذی‌ربط انجام خواهد شد.

ز - تعریف ارائه خدمات توسط بخش‌های غیردولتی فوق الذکر مطابق ضوابط قانونی مربوط تعیین می‌گردد و در مواردی که ضابطه قانونی مشخص وجود ندارد با پیشنهاد وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی‌ربط به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

ح - دولت موظف است به منظور کاهش هزینه‌های جاری و حجم تصلی‌های دولت، برنامه اجرایی این ماده را حسب وظایف مربوط، شامل هدف‌های کمی و میزان صرف‌جویی در هزینه‌های دولتی و میزان اعتبار مربوط برای پرداخت یارانه‌ها به بخش غیردولتی را همه ساله در لایحه بودجه سنواتی منظور نماید.

ط - کلیه درآمدهای دستگاههای دولتی حاصل از این ماده به حساب خزانه‌داری کل واریز می‌گردد.

ی - آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر طرف مدت سه ماه توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و با همکاری دستگاههای ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

آیین‌نامه اجرایی ماده ۸۸ قانون تنظیم.... در تاریخ ۲۴/۶/۱۳۸۱ به تصویب هیأت وزیران رسیده است.

دریافت و به حساب درآمد عمومی (نزد خزانه‌داری کل کشور) واریز می‌گردد و معادل آن تا مبلغ دویست میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۴۱۲ قسمت چهارم این قانون در اختیار دستگاه واگذارکننده قرار می‌گیرد تا صرف توسعه فعالیتهای بخش غیردولتی در همان زمینه گردد.

پ - کلیه وزارت‌خانه‌ها، مؤسسه‌های دولتی و شرکت‌های دولتی، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و کلیه سازمانها و شرکت‌هایی که به نحوی از اندیشه از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند و نیز کلیه مؤسسه‌های و شرکت‌هایی که شمول قانون به آنها مستلزم ذکر نام است، مکلفند یکی از فرزندان کارکنان شهید، جانباز بیست و پنج درصد (٪۲۵) و به بالا و آزاده (اعم از شاغل، فوت شده و یا از کارافتاده) را که واجد شرایط عمومی استخدام می‌باشند علاوه بر سهمیه استخدامی ایثارگران در همان دستگاه استخدام نمایند.

ت - بدھی اتحادیه‌ها و شرکت‌های تعاونی فرش دستباف تحت پوشش وزارت‌خانه‌های تعاون و جهاد کشاورزی پس از حذف سود و کارمزد و خسارات تأخیر تأثیه محسوب شده پیشین، تا ده سال به صورت تقسیط بدون احتساب سود و کارمزد به بانکهای عامل پرداخت خواهد شد.

ث - در اجرای قانون جامع حمایت از حقوق معلولان مصوب ۱۳۸۳/۲/۱۶^(۱)

۱ - قانون جامع حمایت از حقوق معلولان مصوب ۱۳۸۳/۲/۱۶

ماده ۱- دولت موظف است زمینه‌های لازم را برای تأمین حقوق معلولان، فراهم و حمایت‌های لازم را از آنها به عمل آورد.

تبصره - منظور از معلول در این قانون به افرادی اطلاق می‌گردد که به تشخیص کمیسیون پزشکی سازمان بهزیستی بر اثر ضایعه جسمی، ذهنی، روانی یا ترأُم اختلال مستمر و قابل توجیه در سلامت و

▷ کارآئی عمومی وی ایجادگردد، به طوری که موجب کاهش استقلال فرد در زمینه های اجتماعی و اقتصادی شود.

ماده ۲- کلیه وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و اقلایی موظفند در طراحی، تولید و احداث ساختمانها و اماكن عمومی و معابر و وسائل خدماتی به نحوی عمل نمایند که امکان دسترسی و ببرهمندی از آنها برای معلولان همچون افراد عادی فراهم گردد.

تبصره ۱- وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و اقلایی موظفند جهت دسترسی و ببرهمندی معلولان، ساختمانها و اماكن عمومی، ورزشی و تفریحی، معابر و وسائل خدماتی موجود را در چارچوب بودجه های مصوب سالانه خود مناسب سازی نمایند.

تبصره ۲- شهرداریها موظفند از صدور پروانه احداث و یا پایان کار برای آن تعداد از ساختمانها و اماكن عمومی و معابری که استانداردهای تخصصی مربوط به معلولان را رعایت نکرده باشند خودداری نمایند.

تبصره ۳- سازمان بهزیستی کشور مجاز است بر امر مناسب سازی ساختمانها و اماكن دولتی و عمومی دستگاههای مذکور در ماده فوق نظارت و گزارشات اقدامات آنها را درخواست نماید.

تبصره ۴- آینه نامه اجرایی ماده فوق ظرف سه ماه مشترکاً توسط وزارت مسکن و شهرسازی، سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۳- سازمان بهزیستی کشور موظف است در چارچوب اعتبارات مصوب در قوانین بودجه سالانه اقدامات ذیل را به عمل آورد: الف - تأمین خدمات توانبخشی، حمایتی، آموزشی و حرفة آموزی مورد نیاز معلولان با مشارکت خانواده های معلولان و همکاری بخش غیردولتی (خصوصی، تعاونی، خیریه) و پرداخت یارانه (کمک هزینه) به مراکز غیردولتی و خانواده ها.

ب - گسترش مراکز خاص نگهداری، آموزشی و توانبخشی معلولان واجد شرایط (معلولان نیازمند،

- معلولان بی سرپرست، معلولان مجھول الهویه، معلولان با ناهمجاريهاي رفتاري) با همکاری بخش غیردولتی و پرداخت تسهیلات اعتباری و يارانه (کمک هزینه) به آنها.
- ج- تأمین و تحويل وسایل کمک توانبخشی مورد نیاز افراد معلول.
- د- گسترش کارگاههای آموزشی، حمایتی و تولیدی معلولان و ارائه خدمات توانبخشی حرفه‌ای به معلولان جهت توانمندسازی آنان.
- تبصره - کارگاههای آموزشی، حمایتی و تولیدی معلولان موضوع ماده فوق از شمول قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ مستثنی خواهد بود.
- ماده ۴- معلولان می توانند در استفاده از امکانات ورزشی، تفریحی، فرهنگی و وسایل حمل و نقل دولتی (مترو، هواپیما، قطار) از تسهیلات نیمه بها بهره مند گردند.
- تبصره - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تربیت بدنی و شهرداریها موظفند کتابخانه، اماکن ورزشی، پارک و اماکن تفریحی خود را به نحوی احداث و تجهیز نمایند که امکان بهره مندی معلولان فراهم گردد.
- ماده ۵- افراد تحت سرپرستی معلولان با معرفی سازمان بهزیستی کشور تحت پوشش بیمه خدمات درمانی و معلولان تحت پوشش بیمه خدمات درمانی و بیمه مکمل درمانی قرار می‌گیرند.
- ماده ۶- یکی از فرزندان اولیایی که خود ناتوان و معلول بوده (هر دو یا یکی از آنها معلول باشد) و یا حداقل دو نفر از فرزندان آنها ناتوان و معلول باشد از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می‌گردد.
- تبصره - همسرانی که زن ناتوان و معلول خود را سرپرستی می نمایند مادامی که سرپرستی همسر ناتوان و معلول را بر عهده داشته باشند از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می‌گردد.
- ماده ۷- دولت موظف است جهت ایجاد فرصت‌های شغلی برای افراد معلول تسهیلات ذیل را فراهم نماید: الف- اختصاص حداقل سه درصد (۳٪) از مجوزهای استخدامی (رسمی، پیمانی، کارگری)

▷ دستگاههای دولتی و عمومی اعم از وزارتتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات، شرکتها و نهادهای عمومی و اقلابی و دیگر دستگاههایی که از بودجه عمومی کشور استفاده می‌نمایند به افراد معلوم واجد شرایط.

ب - تأمین حق پیمه سهم کارفرما توسط سازمان بهزیستی کشور و پرداخت آن به کارفرما یانی که افراد معلوم را به کار می‌گیرند.

ج - پرداخت تسهیلات اعتباری به واحدهای تولیدی، خدماتی، عمرانی و صنعتی و کارگاههای تولیدی حمایتی در مقابل اشتغال افراد معلوم به میزانی که در قوانین بودجه سالانه مشخص می‌گردد.

د - پرداخت تسهیلات اعتباری خوداشتغالی (وجوه اداره شده) به افراد معلوم به میزانی که در قوانین بودجه سالانه مشخص می‌گردد.

ه - پرداخت تسهیلات اعتباری (وجوه اداره شده) جهت احداث واحدهای تولیدی و خدماتی اشتغالزا به شرکتها و مؤسساتی که بیش از شصت درصد (۶۰٪) سهام و سرمایه آنها متعلق به افراد معلوم است.

و - اختصاص حداقل شصت درصد (۶۰٪) از پستهای سازمانی تلفنچی (اپراتور تلفن) دستگاهها، شرکتها و نهادهای عمومی به افراد نایينا و کم بینا و معلومان جسمی، حرکتی.

ز - اختصاص حداقل شصت درصد (۶۰٪) از پستهای سازمانی متصلی دفتری و ماشین نویسی دستگاهها، شرکتها و نهادهای عمومی به معلومین جسمی، حرکتی.

تبصره ۱- کلیه وزارتتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات و شرکتها و نهادهای عمومی و اقلابی مجازند تا سقف مجوزهای استخدامی سالانه خود، افراد نایينا و ناشنو و معلومین ضایعات نخاعی واجد شرایط را رأساً به صورت موردي و بدون برگزاری آزمون استخدامی به کار گیرند.

تبصره ۲- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است سه درصد (۳٪) از مجوزهای استخدامی

► سالانه وزارت توانها، سازمانها، مؤسسات دولتی، شرکتها و نهادهای عمومی و انقلابی را کسر و در اختیار سازمان بهزیستی کشور قرار دهد تا نسبت به برگزاری آزمون استخدامی اختصاصی برای معلولین واجد شرایط با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اقدام و معلولین واجد شرایط پذیرفته شده را حسب مورد به دستگاه مربوطه معرفی نماید.

تبصره ۳- سازمان بهزیستی کشور مجاز است در قالب اعتبارات مصوب خود، صندوق فرصت‌های شغلی معلولان و مددجویان بهزیستی را ایجاد و اساسنامه آن را به تصویب هیأت وزیران برساند.

تبصره ۴- سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور موظف است آموزش‌های لازم فنی و حرفه‌ای را متناسب با بازار کار برای معلولان به صورت رایگان و تلقیقی تأمین نماید.

ماده ۸- معلولان نیازمند واجد شرایط در سینین مختلف می‌ترانند با معرفی سازمان بهزیستی کشور از آموزش رایگان در واحدهای آموزشی تابعه وزارت توانها های آموزش و پژوهش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دیگر دستگاههای دولتی و نیز دانشگاه آزاد اسلامی، بهره‌مند گردند.

تبصره- آین نامه اجرایی این ماده مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و وزارت توانها های مذکور و دانشگاه آزاد اسلامی طرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۹- وزارت مسکن و شهرسازی، بانک مسکن و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی موظفند حداقل ده درصد (۱۰٪) از واحدهای مسکونی احداثی استیجاری و ارزان قیمت خود را به معلولان نیازمند قادر مسکن اختصاص داده و با معرفی سازمان بهزیستی کشور در اختیار آنان قرار دهند.

تبصره ۱- سیستم بانکی کشور مکلف است، تسهیلات اعتباری یارانه دار موردنیاز احداث و خرید مسکن معلولان را تأمین و به معلولان یا تعاونی‌های آنها و یا مؤسسات خیریه‌ای که برای معلولان،

► مسکن احداث می نمایند پرداخت کند.

تبصره ۲- سازمان ملی زمین و مسکن موظف است زمین مورد نیاز احداث واحدهای مسکونی افراد معلوم فاقد مسکن را به نزخ کارشناسی تهیه و در اختیار افراد مذکور و یا تعاونی‌ها و مؤسسات خیریه‌ای که برای آنان مسکن احداث می نمایند قرار دهد.

تبصره ۳- معلومان از پرداخت هزینه‌های صدور پروانه ساختمانی، آماده سازی زمین و عوارض نوسازی معاف می گردند.

تبصره ۴- سازمان بهزیستی کشور موظف است در قالب اعتبارات مصوب خود در قوانین بودجه سالانه و کمکهای یارانه‌ای اشخاص حقیقی و حقوقی نسبت به احداث واحدهای مسکونی برای معلومان و مددجویان اقدام و مالکیت یا بهره برداری آنها را مطابق آین نامه‌ای که سازمان بهزیستی کشور با همکاری وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد به معلومان و مددجویان واجد شرایط واگذار نماید.

ماده ۱۰- میزان کمک هزینه (یارانه) پرداختی سازمان بهزیستی کشور به مراکز غیردولتی (روزانه و شبانه روزی) بابت نگهداری، خدمات توانبخشی و آموزشی و حرفه آموزی معلومان همه ساله با در نظر گرفتن نزخ تمام شده خدمات و تورم سالانه مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت بازرگانی تهیه و قبل از خرداد ماه هر سال به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۱- مرکز آمار ایران مکلف است در سرشماری‌های عمومی جمعیت کشور به نحوی برنامه ریزی نماید که جمیعت افراد معلوم به تفکیک نوع معلولیت آنها مشخص گردد.

ماده ۱۲- سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است حداقل دو ساعت از برنامه‌های خود را در هفته در زمان مناسب به برنامه‌های سازمان بهزیستی کشور و آشنایی مردم با توانمندیهای

►

▶ معلولین اختصاص دهد.

ماده ۱۳- سازمان بهزیستی کشور موظف است با ایجاد ساز و کار مناسب، نسبت به قیومت افراد معلول اقدام نماید، دادگاهها موظفند در نصب یا عزل قیم افراد معلول صرفاً از طریق سازمان مذکور عمل و مبادرت به صدور حکم نمایند.

تبصره ۱- سازمان بهزیستی کشور موظف است جهت دفاع از حقوق افراد معلول، در محاکم قضایی وکیل تعیین نموده و به دادگاه مربوطه معرفی کند.

تبصره ۲- سازمان بهزیستی کشور مجاز است در موارد ضروری جهت جلوگیری از تضییع حقوق معلولان بی سربرست به نمایندگی از آنها در دادگاهها طرح دعوا و دادخواهی نماید.

تبصره ۳- آیین نامه اجرایی این ماده ظرف مدت سه ماه مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۴- مؤیدیان مالیاتی می توانند از طریق سازمان بهزیستی کشور و با نظرارت آن جهت احداث مراکز توانبخشی، درمانی و حرفه آموزی و مسکن موردنیاز افراد معلول اقدام نمایند.

گواهی هزینه مؤیدیان مالیاتی در موارد فوق که به تأیید سازمان بهزیستی کشور رسیده باشد به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی آنان تلقی می گردد.

تبصره - آیین نامه اجرایی این ماده مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ قانونی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۵- رؤسای سازمانهای بهزیستی استانها مجازند در جلسات شورای برنامه ریزی و توسعه استان و گروههای کاری آن به عنوان عضو شرکت نمایند.

تبصره - به منظور کمک به اشتغال معلولان و مددجویان، رئیس سازمان بهزیستی کشور مجاز است در جلسات شورای عالی اشتغال شرکت نمایند.

مجلس شورای اسلامی به سازمان بهزیستی کشور و بهزیستی استانها اجازه داده می‌شود تا سه درصد (۳٪) از اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی و سرمایه‌ای خود را در ساخت مسکن مورد نیاز معلولان با مؤسسات خیریه مشارکت نمایند و حداکثر پنجاه درصد (۵۰٪) از هزینه ساخت واحدهای مسکونی فوق الذکر به صورت کمک به مؤسسات خیریه مسکن ساز پرداخت نمایند.

تبصره ۲۰ - نظارت

الف - اعتبار طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی، مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون، حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) اعتبار سال ۱۳۸۴ به شرح زیر در قالب سقف اعتبار کل طرح قابل افزایش می‌باشد:

► ماده ۱۶- اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون از محل منابع زیر تأمین می‌گردد:

- ۱- از محل اعتباراتی که دستگاهها و نهادها حسب وظایف قانونی در قوانین بودجه سالانه منظور می‌نمایند.
  - ۲- از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک سرمایه‌ای سازمان بهزیستی کشور که تاکنون از محل اعتبارات مذکور خدمات لازم را به معلولان ارائه می‌داده است.
  - ۳- از محل وجوده و اصله از اجرای طرح هدفمند کردن یارانه‌ها در کشور.
  - ۴- از محل صرفه‌جوئی در هزینه‌های دستگاهها، شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی که میزان سالانه آن برای هر یک از دستگاهها و شرکتها و نهادها راهیات وزیران مشخص می‌نماید.
- تبصره ۱- آین نامه اجرایی این ماده توسط سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- تبصره ۲- آن تعداد و یا بخشی از مواد این قانون که نیاز به اعتبار جدید داشته باشد مادامی که اعتبار لازم از محل منابع مذکور در این ماده تأمین نگردد، اجرا نخواهد شد.

۱- از محل کاهش اعتبارات سال ۱۳۸۴ سایر طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در داخل هر برنامه با پیشنهاد و تأیید بالاترین مقام دستگاه یا دستگاههای اجرایی ذی ربط و موافقت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.

۲- از محل کاهش اعتبارات طرحهای سایر برنامه‌های همان فصل بنا به پیشنهاد و تأیید بالاترین مقام دستگاه یا دستگاههای اجرایی ذی ربط و موافقت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مشروط به آنکه کاهش یا افزایش اعتبارات کل هر برنامه، از دهدار صد (۱۰٪) فراتر نزود.

ب - جابجایی اعتبارات هزینه‌ای بین دستگاههای اجرایی منظور در قسمت چهارم قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور حداکثر تا پنج درصد (۵٪) بنا به پیشنهاد بالاترین مقام هر یک از دستگاههای اجرایی ذی ربط و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مجاز می‌باشد.

پ - افزایش اعتبارات سال ۱۳۸۴ هر یک از ردیف‌های متفرقه مندرج در قسمت چهارم این قانون حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) از محل کاهش اعتبارات سال ۱۳۸۴ سایر ردیف‌های متفرقه به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران مجاز می‌باشد.

ت - به دستگاههای اجرایی اجازه داده می‌شود، بدھی‌های خود به دستگاههای دیگر را در صورت نبود یا کسری اعتبار در فصل مربوط با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا استان، بدون محدودیت، از محل اعتبار دیگر فصول هزینه اعم از اعتبارات هزینه‌ای و اعتبار از محل درآمد اختصاصی تأمین و پرداخت نمایند.

ث - اجازه داده می‌شود حداکثر تا دو در هزار از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه عمومی دولت و یک در هزار از مجموع هزینه‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی و یک و نیم در هزار از مجموع اعتبارات هزینه‌ای و اختصاصی بودجه عمومی دولت و نیم در هزار از مجموع هزینه‌های شرکتهای دولتی و

کل اعتبار هزینه‌ای و اختصاصی فصل پژوهش‌های اساسی و برنامه‌پژوهش‌های کاربردی سایر فضول در هر یک از دستگاه‌های مربوط بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ و دیگر قوانین و مقررات عمومی کشور از جمله تبصره (۱۶) قانون متمم بودجه سال ۱۳۶۱ کل کشور^(۱) و بندۀای (ت) و (ث) تبصره (۷۵) قانون بودجه سال ۱۳۶۲ کل کشور^(۲) و با رعایت قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات

۱- تبصره ۱۶ قانون متمم بودجه سال ۱۳۶۱ کل کشور - مصرف اعتباراتی که تحت عنوان تحقیق و بررسیهای علمی و صنعتی در قانون بودجه کل کشور و یا ضمن بودجه شرکت‌های دولتی تصویب شده و یا می‌شود و همچنین مصرف اعتباراتی که از محل ردیفهای مربوط به اعتبار دولت به امور فوق اختصاص داده می‌شود تابع آین نامه‌ای است که بنا به پیشنهاد مشترک وزارت فرهنگ و آموزش عالی و سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد و از شمول قوانین و مقررات مغایر مستثنی است.

۲- تبصره ۷۵ قانون بودجه سال ۱۳۶۲ کل کشور:

ت - درآمدهای حاصل از تحقیقات دانشگاهها و سایر مؤسسات تحقیقاتی دولتی که کماکان به خزانه واریز می‌گردد.

ث - سهم هر یک از دانشگاهها و سایر مؤسسات تحقیقاتی دولتی تا معادل درآمدهای واریزی به خزانه در هر سال از محل اعتبار هزینه‌های پیش‌بینی نشده تعیین و به سطح اعتبارات مصوب دستگاه ذیریط اضافه می‌گردد.

نحوه مصرف اعتبارات دریافتی این بند مشمول آین نامه تبصره ۱۶ قانون متمم قانون بودجه سال ۱۳۶۲ خواهد بود.

عمومی دولت مستثنی هستند مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۶^(۱)، برای پرداخت موارد ضروری هزینه گردد.

منظور از موارد ضروری آن دسته از اموری است که عدم انجام آن موجب ضرر و زیان یا خسارت به دولت می‌گردد و هرگونه پرداخت به اشخاص حقیقی و حقوقی از قبیل اضافه کار، کمکهای نقدی و غیرنقدی، حق مأموریت و... از محل این اعتبارات منعو و به منزله تصرف غیرقانونی در وجوده و اموال دولتی محسوب می‌گردد.

احداث، خرید و اجاره ساختمانهای اداری و خرید تجهیزاتی که مرتبط با امر تحقیقات نیست و خرید خودروهای سواری و پرداخت هرگونه هزینه‌ای که ارتباط با امر تحقیقات ندارد، از چنین اعتباراتی منع است.

ج - اجازه داده می‌شود اعتبار مندرج در ردیف ۵۰۳۷۸۴ براساس جدول ضمیمه شماره (۹) این قانون توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در اختیار دستگاههای اجرایی قرار گیرد تا براساس تخصیص اعتبار و با مبالغه موافقتنامه به عنوان کمک در اختیار نهادها، اشخاص حقیقی و حقوقی مندرج در جدول مذبور قرار گیرد. پرداخت توسط دستگاه اجرایی به هزینه قطعی منظور خواهد شد.

ج - از ابتدای سال ۱۳۸۴ کلیه تصویباتنامه‌ها، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها که منضمن بار مالی برای دولت می‌باشد، در صورتی قابل تصویب و اجراء است که بار مالی ناشی از آن قبلًا محاسبه و تأمین اعتبار شده باشد. در غیر این صورت، عمل دستگاه اجرایی در حکم تعهد زائد بر اعتبار بودجه است و همچنین موارد انجام شده در سال ۱۳۸۳ که در قانون بودجه آن سال فاقد اعتبار لازم بوده و برای آنها در سال ۱۳۸۴ نیز اعتباری منظور نگردیده، موقوف الاجراء خواهد بود. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مسؤول نظارت بر اجرای این بند می‌باشد.

۱- به پاورقی بند (ت) تبصره ۱۲ مراجعه شود.

ح - دولت موظف است به منظور اطمینان از پرداخت به موقع و کامل هزینه‌های پرسنلی و مستمری‌ها نسبت به کاهش حداقل مبلغ ده هزار و هفتصد و هشتاد و شش میلیارد (۱۰/۷۸۶/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات هزینه‌ای بودجه عمومی دولت به

شرح زیر کسر نماید:

- از اعتبارات فصل دوم هر دستگاه پنج درصد (۵٪).

- از اعتبارات فصل پنجم هر دستگاه به نحوی که حداکثر معادل اعتبار مصوب سال ۱۳۸۳ شود.

- از اعتبارات فصل هفتم هر دستگاه (پس از انتقال اعتبار حقوق و مزایای پرسنلی فصل اول دستگاههایی که اعتبارات پرسنلی آنان در این فصل قرار دارد) به نحوی که میانگین رشد این فصل برای هر دستگاه نسبت به اعتبار مصوب سال ۱۳۸۳ حداکثر از پانزده درصد (۱۵٪) تجاوز نکند. عدم تخصیص اعتبارات مربوط به این فصول در حکم کاهش سقف اعتبارات مذکور می‌باشد.

دولت موظف است وجوه مذکور را به سقف ردیف‌های ۵۰۳۸۱۸ و ۵۰۳۸۱۹ و ۵۰۳۸۲۰ و ۵۰۳۸۲۱ در قسمت چهارم این قانون اضافه و پرداخت نماید.

۱ - ردیف شماره ۵۰۳۸۱۸ بابت پرداخت بیست درصد (۲۰٪) افزایش حق جذب معلمان تا دوهزار و سیصد میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۲۰۰) ریال.

۲ - ردیف شماره ۵۰۳۸۱۹ بابت جبران کسری احتمالی حقوق و مزایای بخش بهداشت و درمان تا سه هزار و چهارصد و هشتاد و شش میلیارد (۳/۴۸۶/۰۰۰/۰۰۰) ریال.

۳ - ردیف شماره ۵۰۳۸۲۰ بابت پرداخت مطالبات بازنیستگان کشوری و لشکری تا چهار هزار میلیارد (۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال.

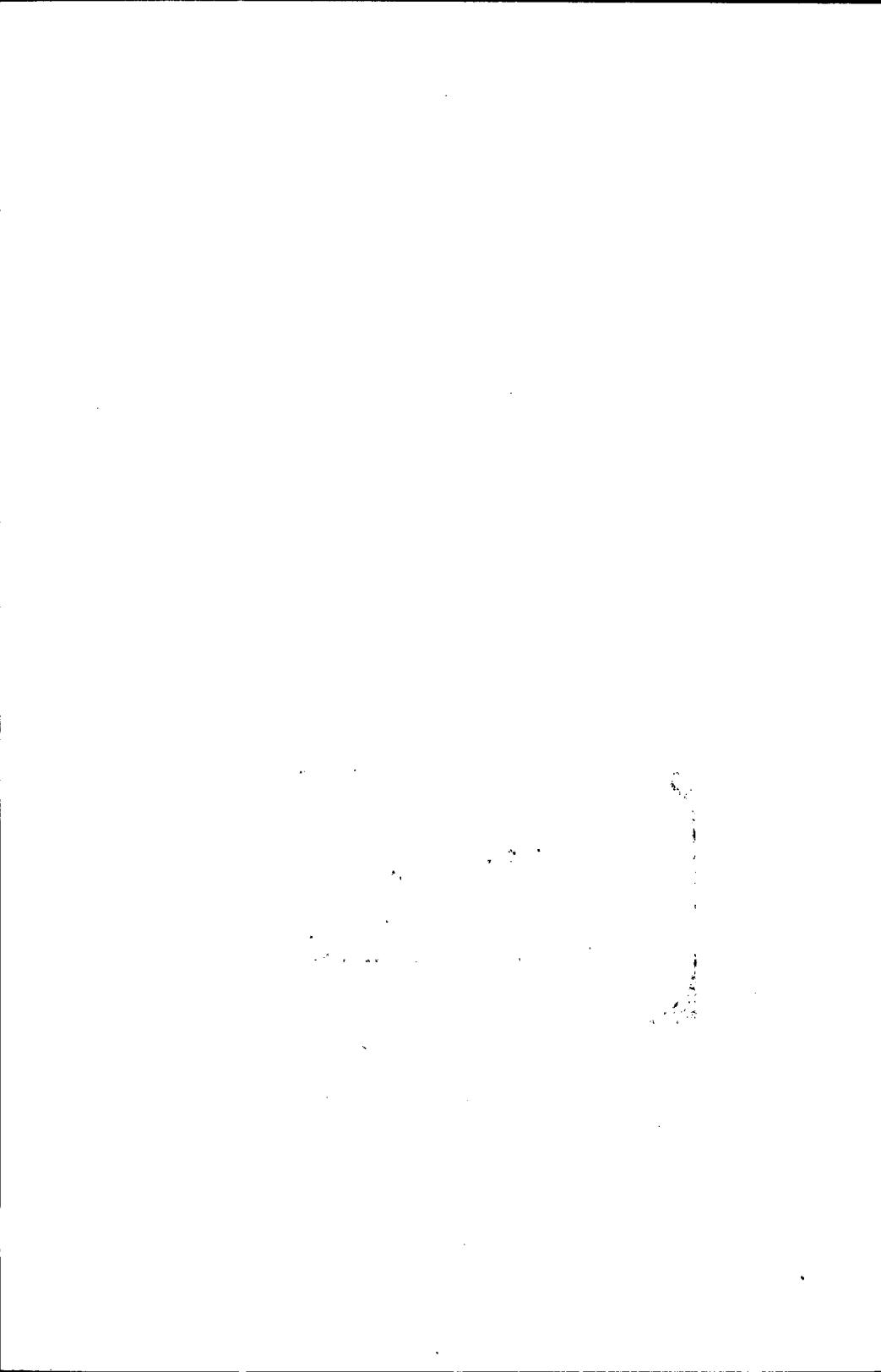
۴ - ردیف شماره ۵۰۳۸۲۱ بابت ترمیم مستمری والدین و همسران شهدتا تا یکهزار میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال.

خ - اعتبارات مربوط به وجوده اداره شده یا هزینه قطعی مذکور در این قانون، نافی اختیارات و وظایف دیوان محاسبات کشور در اجرای اصل پنجه و پنجم (۵۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و قوانین مربوط نمی باشد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحد ویست تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ یست و پنجم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲۵/۱۲/۱۳۸۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

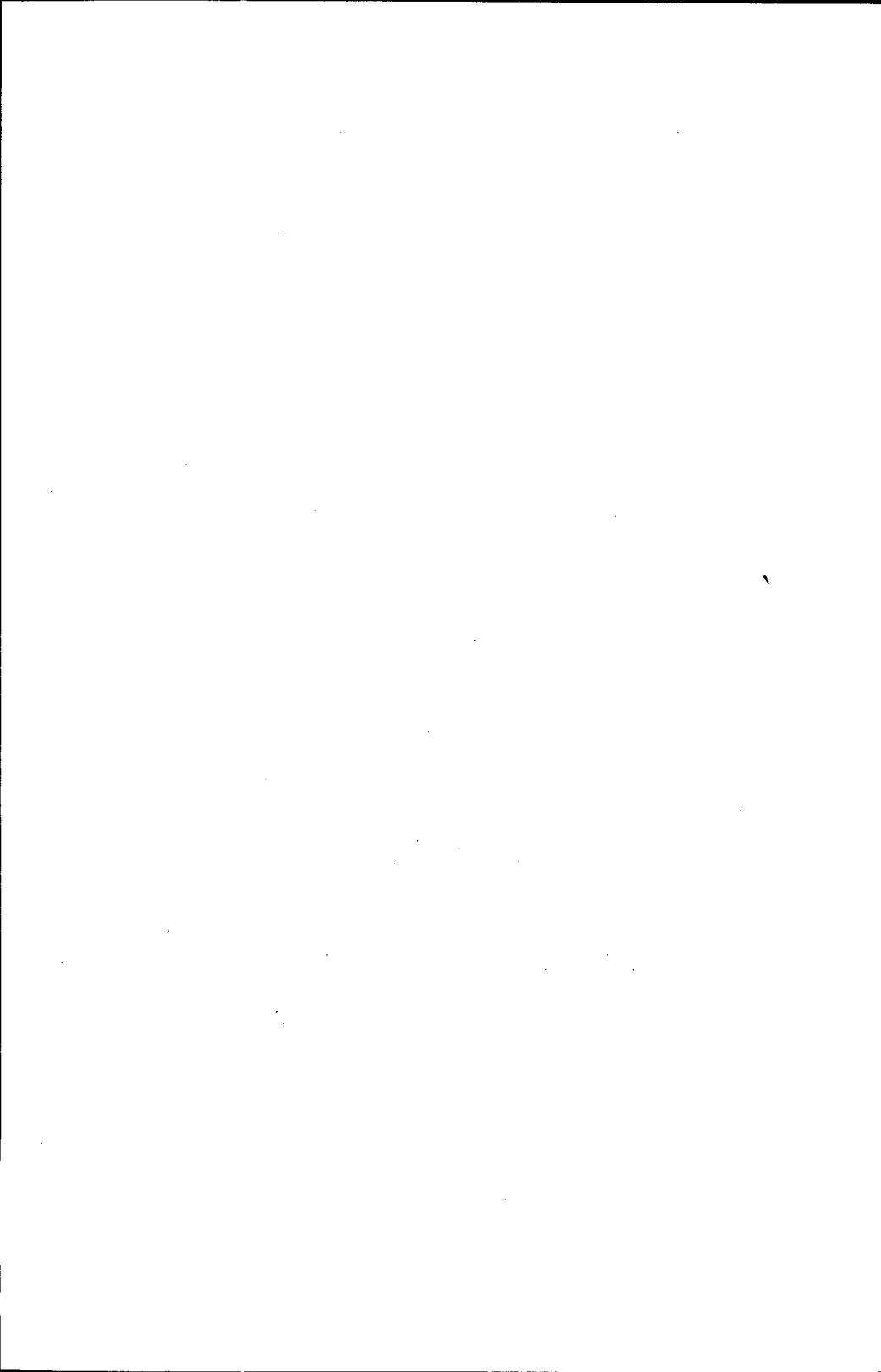
غلامعلی حدادعادل
رئيس مجلس شورای اسلامی

۱ - اصل پنجه و پنجم (۵۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: دیوان محاسبات به کلیه حسابهای وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی و سایر دستگاههایی که به نحوی از اتحاده از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند به ترتیبی که قانون مقرر می‌دارد رسیدگی یا حسابرسی می‌نماید که هیچ هزینه‌ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکرده و هر وجوهی در محل خود به مصرف رسیده باشد. دیوان محاسبات، حسابها را استناد و مدارک مربوطه را برای قانون جمع آوری و گزارش تقریغ بودجه هر سال را به انضمام نظرات خود به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌نماید. این گزارش باید در دسترس عموم گذاشته شود.

واژه‌نامه

تفصیلی - مفهومی

توضیح در خصوص واژه نامه

در تهیه و تنظیم این واژه‌نامه سعی شده است:

اولاً: واژه‌ها از متن و به صورت تک کلمه‌ای انتخاب شوند.

ثانیاً: در موارد مورد نیاز برای تکمیل واژه‌نامه و کمک به خواننده از واژه‌های مفهومی نیز استفاده شده است.

ثالثاً: علاوه بر واژه‌های اصلی، واژه‌های کم اهمیت نیز منظور شده‌اند.

با ذکر این مطلب که این اداره کل خود را نیازمند انتقاد، پیشنهاد و هرگونه راهنمایی صاحب‌نظران می‌داند ذکر چند نکته را برای استفاده بهتر از واژه‌نامه ضروری می‌داند:

۱ - چنانچه واژه مورد نظر در چند جزء یا یک اصطلاح تکرار شده باشد، واژه تکراری به صورت پرنگ درج و در موارد دیگر به جای آن از علامت «—» استفاده شده است.

مثال:

رقابت پذیری

— (پذیری کار)

— اقتصاد

— بینگاههای فعال در صنایع نوین

— در امور فرهنگی و هنری

— در صنعت گردشگری

۲ - اگر ذیل یک عبارت بیشتر از یک کلمه، یک علامت «—» آمده باشد، منظور این است که کل عبارت بالایی مورد نظر است مثل:

زنان سرپرست خانوار (افزایش مستمری)

— (تأمین بیمه خاص)

— (طرح توأم‌نندسازی)

— (یارانه سازندگان مسکن...)

ولی اگر ذیل یک عبارت بیشتر از یک کلمه، دو علامت «-» یا بیشتر باشد، علامت «-» اول نشان‌دهنده کلمه اول و علامت «-» دوم نشان‌دهنده ادامه کلماتی است که از نظر قلم متمایز است.

مثال:

سواحل ایرانی خلیج فارس (طرح های زیربنایی)

- دریابی (جلوگیری از الودگی و تخریب)

- خزر (جلوگیری از الودگی و تخریب)

مثال دیگر:

شرکت‌های ادغام شده (معافیت از پرداخت مالیات)

- بزرگ

- بیمه (مشارکت و سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دولتی)

- تجاری (و ائذاری سهام به بخش خصوصی یا تعاونی)

- - - و غیر تجاری (بیمه پایه و مکمل)

۳ - حروف اختصاری به کار رفته در واژه نامه عبارتند از:

«م»: ماده   «ت»: تبصره

«ب»: بند   «ج.ا.ا»: جمهوری اسلامی ایران

«ج»: جزء   «ن.م»: نیروهای مسلح

برای مثال دو نمونه از ارجاعات به صورت کامل آورده می‌شود:

ب ج م ۳۳ و ت ب د م ۳۳: بند ج ماده ۳۳ و تبصره بند د ماده ۳۳

ب الف، هـ، و و ز م ۵۵: بند الف، هـ، و و ز ماده ۵۵

اداره کل تدوین و تدقیق قوانین و مقررات

هزاره

شماره جزء، بند و تبصره

آب

ب الفرج ت ۳، ب ح

وچ ت ۶

ب ث ت ۶

ج ۸ ب ب ت ۶

ب ب ت ۳

ب الف ت ۳

ب خ ت ۳

ج ۱ ب ث ت ۶

ب ج ت ۶

ب ح ت ۶

ب ت ت ۶

ب ب ت ۳

ب د ت ۳

ب خ ت ۶

ب ت ت ۸

ب ج ت ۱۵

ج ۱ ب ب ت ۱۵

ج ۲ ب ص ت ۱۵

ب ذ ت ۲

ب ذ ت ۲

ب ج ت ۱۵

ب الف ت ۶

ج ۱۰ ب ب ت ۶

- (آزادگی منابع)

- (حفظ حق الایتاز - بانث های فرسوده)

- (صدر مجوز برداشت آب)

آب بندانها

آب بیها

- (هزینه وصول ناضلاب از قبرض آب بیها)

آبرسانی روستایی

- به منظور اسکان هشایر

آب و ناضلاب (شهرهای زیر یکصد و پنجاه هزار نفر)

آبیاری

آب مرزی

آثار تاریخی

- و فرهنگی (تلک املاک واقع در....)

آزاد مصرفی خانواده های نیازمند (آزاد مصرفی خانواده های نیازمند....)

- و نان (پارانه آزاد)

آزادگان

- (اشتغال با معرفی بنیاد شهید و امور اشانگران)

- (اولویت تسهیلات اشتغال مولد)

- (تسهیلات مسکن، ازدواج و خدمات مشاوره ای)

- (مایه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات مسکن)

- (مسکن اجاره به شرط تبلیک - سهمیه ۲۰%)

ب ع ت	(وام مسکن - کارمزد ۰٪)
ب ب ت ۵	آزمایشات استاندارد دستگاههای کمک ناوبری
ج ۳ ب ب ت ۱۱	آزمایشگاه
ب ت ت ۸	آستان قدس رضوی
ب د ت ۱۵	آسیب دیدگان اجتماعی
ب د ت ۱۵	آسیب‌های اجتماعی
ب ث ت ۶	آلودگی منابع آب
ب الف ت ۶	آماده سازی زمین آزادگان و جانبازان
ج ۳ ب ص ت ۱۵	آمبولانس
ب ت ت ۱۴	- (حقیر روروی سود بازرگانی و عوارض)
ب ت ت ۱۴	- مردم نیاز پایگاههای اورژانس
ج ۲ ب ص ت ۱۵	- مردم نیاز جانبازان شبیه‌بازی
ب ب ت ۱۸	آمریکا (کشف و خشی کردن تروتلند ها و دخالتها)
ج ۲ ب ث ۹	آموزش پزشکی
ب ح و ح ت ۶	- وبهسازی
ب ف ت ۲	- پیروزش منطقه (فرض الحسته مسکن معلمان)
ج ۲ ب ث ۹	آین نامه مالی و معاملاتی

۱

ب ت ت ۱۷	اتباع خارجی
ب ت ت ۱۹	اتحادیه‌ها و شرکت‌های تعاونی فرش دستیاف
ج ۲ ب ح ت ۷	اتریوس
ج ۵ ب ح ت ۷	اتومبیل‌های سواری (عوارض نیمه ساخته)
ب الف ت ۱۰	اجاره به شرط تملیک
ب د ت ۶	احداث خطوط مصوب قطارهای شهری
ب ب ت ۶	احیاء بانهای فرسوده شهری
ب الف ت ۳	- مرمت و لاپرواپی قنوات، آثار و ...

ب ذ ت	ادارات کل کار و امور اجتماعی
ب ج ت ۱۲	اداره امور عثایر (هزینه های پرسنلی کارکنان)
ب س ت ۱۵	- بهزیستی شهرستان (هزینه نگهداری معلولان، سالمدان و ...)
ب ج ت ۱۲	- منابع طبیعی (هزینه های پرسنلی کارکنان)
ب ب ت ۱۱	ادیبات و هنر
ب ح ت ۶	اراضی
ب ج ت ۱۸	اراضی کشاورزی (صدور استناد مالکیت)
ب ث ت ۳	- دارای آب
ب ج ت ۶	ارتفاعات شاخص های توسعه روستایی
ب خ ت ۹	- فناوری
ج ۱ ب الف ت ۱۰	اوedoگاههای آنامی
ج ۱ ب الف ت ۱۰	اوedoهای راهیان نور
ج ۲ ب ح ت ۸	آرزو (جبران نوسانات نزخ -)
ب ب ت ۲	- حاصل از صادرات نفت خام
ج ۶ ب د ت ۱۱	- (فروش)
ج ۱ ب د ت ۱۱	ازدش نفت خام تولیدی
ب ب ت ۱۱	- (دور در هزار)
ب ب ت ۱۱	- سالانه
ب الف ت ۱۶	ازدواج (برنامهای تسهیل -)
ب ث ت ۱۶، ب ش	- جوانان
ت ۱۵	- دانشجویان و جوانان
ب ج ت ۱۵	از رده خارج کردن خودروهای فرسوده مساوی
ت ۱۳	از کار افتاده کلی
ج ۲ ب ب ت ۱۹	اساسنامه شرکتهای نفت گاز و پتروشیمی
ج ۱۰ ب د ت ۱۱	- صندوق بیمه روستاییان و عثایر
ب د ت ۱۵	استان (استانها) (پرورده های نیمه تمام یا ادامه دار)
ج ۱ ب الف ت ۱۲	

ب ب ت ۲	~ خراسان
ب ب ت ۴	~ جدیدالتأسیس
ب ر ت ۱۱	~ سهروم و مزی شرق کشور
ج ۱ ب الف ت ۱۲ ارج ۳	استاندارد (استانداردها) (سلک داریهای سرمایه‌ای ضروری و...)
ب ب ت ۱۱	
ج ۱ ب ج ت ۷	~ جهانی یا ملی (واردادات خودرو)
ب ث ت ۱۶	~ روز دنیا (تولید فیلمهای عظیم)
ج ۱ ب ث ت ۶	~ ملی (ناضلال خروجی)
ب الف ت ۷	استانداری (بازارچه های مشترک مزی)
ب ب ت ۱۹	استخدام (فرزندان کارکنان شهید، جانباز,...)
ب ب ت ۱۶	استعدادیابی و تعمیم ورزش همگانی
ج ۲ ب الف ت ۱۹	استفاده مجدد از خودروهای فرسوده
ب ح ت ۶	اسکان عشاير
ب ث ت ۱۸	اسناد سجلی
ب ج ت ۱۸	~ مالکیت اراضی کشاورزی
ب ز ت ۱۵	اشغال (مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام (ره))
ب ل ت ۲	اشغالزایی داشت آمرختگان کشاورزی
ب ذ ت ۲	~ در مناطع نرسیده نیازته (سهم بخش تعاونی و خصوصی - ۹۵%)
ب ذ ت ۲	~ دستگاههای اجرایی
ب ج ت ۳	~ نارخ التحصیلان کشاورزی (محصولات گلخانه‌ای)
ب ذ ت ۲	~ فرزندان شاهد جانبازان و آزادگان
ب ذ ت ۲	~ مولد (نارخ التحصیلان متخصص دانشگاهها)
ب غ ت ۲	ashxas حقوق ایرانی
ب غ ت ۲	~ حقیقی
ب ب ت ۷	~ حقوقی و حقوقی (جلوگیری از امتیازات برای افراد خاص)
ب الف ت ۱۷	~ غیردولتی (بدنهای موقوفه نیروهای مسلح)
ب ب ت ۷	~ دولتی یا غیر دولتی (جلوگیری از امتیازات برای افراد خاص)

ب ذ ت ۱	اصلاح بودجه پیشنهادی دستگاه‌های اجرایی
ب ل ت ۲	- مدیریت و نگهداری باخات قدیمی و سنتی
ب د ت ۱۱	اصل مالکیت منابع نفتی ایران
ب ث ت ۲۰	اضافه کار
ب ج ت ۲، ب ت ت ۱۲	اعتبارات استانی
ج ۲ ب ث ت ۹	- بخش آموزش پژوهشی
ب ج ت ۱۲	- پژوهش‌های کاربردی و وزارت بهداشت درمان و آموزش پژوهشی
ب ث ت ۲۰	- تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
ب ب ت ۱۶	- - (تریت بدنه)
ب ب ت ۱۷	- - (طریحهای پدانند غیرعامل)
ج ۲ ب الف ت ۱۲	- - شهرستان
ج ۱ ب الف ت ۱۲	- - منفرقه و ضروری
ب ب ت ۱۰	- حسابی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
ب ج ت ۶	- روسایی و عشاپری
ب ج ت ۶	- ویژه توسمه روسایی
ب پ ت ۱۲	- هزینه‌ای
ب پ ت ۱۲	- - (افزایش)
ج ۳ ب ج ت ۱۲	- - تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (گردشگری و میراث فرهنگی)
ج ۳ ب الف ت ۱۲	- - استان
ب ج ت ۲۰	- - بودجه صورس دولت
ب ث ت ۱۹	- - و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (مسکن مملوکان)
ج ۱ ب ج ت ۱۲	- - - استان (بپوشش)
ب ج ت ۱۲	- تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی (هزینه‌های پرسنلی کارکنان)
ب ع ت ۲	اعضاه نهادی‌های مسکن نیروهای مسلح (تسهیلات)
ب د ت ۱۱	اصل احتیاط مالکیت دولت بر منابع نفت و گاز
ب ذ ت ۱۵	النراد تیازمند
ب ب ت ۲۰	افزایش اعتبارات

ب ب ت ۴	~ سرمایه دولت
ب ت ت ۱۷	اقامت در کشور بعد از انقضای مدت روادید
ب ث ت ۷	اقتصاد جهانی
ج ۹ ب ب ت	اقدار آسیب پذیر
ب الف ت ۱۵	~ (بیمه درمانی رایگان)
ب ر ت ۱۵	~ (سرانه بیمه درمانی)
ب ب ت ۷	اقلام کشاورزی
ب ک ت ۲	الکترو مسکن مصوب
ب ف ت ۲	~ مصرف مسکن
ب الف ت ۶	~ ~ (معافیت خانوارده شهداء، جنابازان و...)
ب الف ت ۶	~ ~ (معافیت مددجویان کمیته امداد امام و...)
ب ب ت ۱۲	اماکن عمومی (پرورانه کسب)
ب ب ت ۹	امتحانات و آزمون های متفرقه
ج ۱ ب ب ت ۷	امتیاز (سود بازرگانی یا مابه التفاوت)
ب ل ت ۲	امراض
ج ۲ ب د ت ۱	امکانات متنقل (فروش امکانات متنقل توسط دستگاه های اجرایی)
ج ۳ ب ب ت	املاک
ب الف ت ۱۷	~ متصوفی
ب ت ت ۸	~ واقع در مرصد آثار تاریخی و فرهنگی
ب ت ت ۳	امنیت خذابی
ج ۱ ب الف ت	اموال غیرمتنقل
ب ت ت ۸	~ متفقول و غیرمتفقول دولت
ج ۱ ب ب ت ۱۹	~ مازاد
ب ث ت ۸	امور اجرایی ستاد بسیج اقتصادی کشور
ب ب ت ۱۰	~ فرهنگی و هنری دفاع مقدس
ب ت ت ۳	انبارهای چندمنظوره روسانی
ب ب ت ۱۰	انتشارات

ج ۱ ب د ت ۱	انتقال مراکز اداری به استانها
ب ش ت ۱۱	انرژی
ب ج ت ۲	- (اتمام طرح‌های نیمه‌ تمام از حساب ذخیره ارزی یا اوراق مشارکت)
ب ب ت ۱۱	- (استفاده بهینه از منابع انرژی)
ب الف ت ۱۱	- (صرافه جویی و مصرف بهینه)
ب ب ت ۱۱	- برق (فروش)
ب ز ت ۱۱	انشعاب آب، برق، گاز و فاضلاب
ب ث ت ۶	- فاضلاب
ب ذ ت ۱۱	- گاز
ب الف ت ۳	انهار
ج ۲ ب الف ت ۱	اوراق مشارکت (با زبرداخت اصل سود)
ج ۱ ب ب ت ۱	- (بانکهای صنعت و معدن و کشاورزی)
ج ۷ ب ب ت ۶	- (بروزهای توسعه‌یافت‌های شهری)
ج ۳ ب الف ت ۱	- (سرمایه)
ب ج ت ۲	- (طرح‌ها و پروژه‌هایی که در سال ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ به اتمام می‌رسند)
ب د ت ۳	- (طرح‌های آبی مرزی و حق آب ج ۱۱)
ج ۱ ب الف ت ۱	- (طرح‌های تملک دارویی‌های سرمایه‌ای)
ج ۵ ب الف ت ۱	- (صنعت خرد دست اول بانکهای دولتی)
ب ث ت ۱۲	اوراق انس (تأسیس پنجاه‌پیگاه جدید)
ب ت ت ۱۳	- (تأثییر آمولاشهای مرور دنیا)
ب الف ت ۱۷	اولویت پرداخت طلب نیروهای مسلح به اشخاص حقیقی
ب ج ت ۲	- طرح‌های مناطق توسعهٔ یافته
ب ذ ت ۲	ایثارگران (ولویت تسهیلات اشتغال مولد)
ب ص ت ۲	- (تسهیلات اشتغال زایم)
ب ج ت ۱۵	- (تسهیلات مسکن، ازدواج و خدمات مشاوره‌ای)
ب ر ت ۹	ایجاد شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات
ب ث ت ۷	ایران (گسترش بازار صادراتی)

ب ذ ت	- (مرکز رفع نیازهای سلامت و پزشکی منطقه)
ب الف ت ۱۰	ایرانگردی
ب الف ت ۱۸	ایرانیان مقیم خارج از کشور (کارت شناسایی ملی)
ب ر ت ۱۱	ایستگاههای هرچهار گاز طبیعی فشرده
ب ث ت ۱۸	ایمنی استاد سجل

۶

ب ج ت ۲۰	بار مالی برای دولت
ب الف ت ۷	بازارچه‌های مشترک مرزی
ب ب ت ۷	بازار داخلی
ب ث ت ۷	- صادراتی
ج ۸ ب ب ت ۱۵	- کالا
ب ذ ت ۴	بازارهای جهانی
ب ث ت ۴	- سرمایه خارجی
ب ر ت ۲	بازپرداخت تسهیلات اعطایی
ج ۲ ب خ ت ۱۱	- تعهدات (احدات پالایشگاه)
ج ۵ ب د ت ۱۱	- سرمایه‌ای شرکت ملی نفت ایران
ب ر ت ۲	- مطالبات معوق لاوصول بانکها
ج ۱ ب ب ت ۱۹	بازخریدی کارکنان غیرماهر داوطلب
ج ۱ ب الف ت ۱۰	بازدید از مناطق عملیاتی جنوب و غرب
ب ب ت ۱۵	بازرس قانونی
ب خ ت ۶	بازسازی منازل مسکونی
ب خ ت ۹	- مناطق زلزله زده به
ب خ ت ۹	- واحدهای صنعتی
ب س ت ۲	بازنشستگان
ب ث ت ۱۵	- کشوری و لشکری (طرح بیمه درمانی مکمل)
ج ۳ ب ح ت ۲۰	- (پرداخت مطالبات)

۱۲	ب پ ت	بازنگشتنگی سهم دولت (کسر بازنگشتنگی سهم دولت)
	ب ل ت	باخدازان
۶	ج ۷ ب ب ت	بافت‌های فرسوده
۹	ج ۸ ب ب ت	- (سقوط حرز الامتیاز خدمات زیربنایی)
۶	ج ۲ ب ب ت	- (خریداران واحدهای مسکونی)
۶	ج ۴ ب ب ت	- (محدوده)
۶	ج ۷ ب ب ت	- (سرمایه‌گذاری در نوسازی)
۶	ج ۹ ب ب ت	- (نوسازی)
۶	ج ۳ ب ب ت	- (واحدهای مسکونی استیجاری)
۶	ب ب ت	شهری
	ج ۵ ب ب ت	- (تشویق سازندگان خانه)
۲۰	ج ۲ ب الف ت	بالاترین مقام دستگاه
	ب خ ت	بانک جهانی
۱۵	ب ج ت	بانک رفاه کارگران
۱	ج ۱ ب ب ت	بانک صنعت و معدن (اوراق مشارکت)
۱	ج ۱ ب ب ت	بانک کشاورزی (اوراق مشارکت)
۱۱	ب ب ت	- (برقی کردن چاهه‌های کشاورزی)
۱۱	ج ۶ ب د ت	بانک مرگزی (ارز حاصل از صادرات نفت خام)
	ب خ ت	- (اوراق مشارکت ارزی - سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران)
	ب ب ت	- (تبديل ارز حاصل از صادرات به روای)
	ب ج ت	- (تراز پرداختهای خارجی - تعهدات ارزی)
۲	ب الف ت	- (تعهدات ارزی)
۶	ج ۶ ب ب ت	- (تكلیف اجرای جزء ۵ بند د ماده ۳۰ قانون برنامه چهارم توسعه)
	ب د ت	- (یارانه سود تسهیلات)
۱۶	ب ج ت	بانک ملی ایران (سپرده‌گذاری مبلغ ثبت نامی میخ تنخ)
	ب ت ت	بانک‌ها
۲	ب ر ت	(پازیره‌داخت مطالبات معوق الرصول)

ب ج ت ۱	- روزنیات اهیاری (مالیات بر درآمد و سوده ابرازی)
ب ج ت ۲	- ایرانی خارج از کشور
ب د ت ۲	- بانک های دولتی (تسهیلات حساب ذخیره ارزی)
ج ۵ ب الف ت ۱	- (منوریت خرید دست اول اوراق مشارکت)
ب ذورت ۲	بانک های عامل
ب ث ت ۱۹	- (بدعی اتحادیه های تعاونی فرش دستفاف)
ب ذ ت ۲	- (تسهیلات پخش تعاونی و خصوصی)
ب ر ت ۲	- (تسهیلات دستگاه های اجرایی ملی و استانی)
ب ث ت ۱۱	پخش خصوصی (سایه کاه، مرضه گاز طبیعی CNG)
ب ب ت ۱۱	- (دوگانه سوز کردن خودروها)
ب ب ت ۶	- و تعاونی (احدات مسکن پادوام و مقاوم در برابر زلزله)
ج ۳ ب ج ت ۱۲	- (اعتبارات استانی - گردشگری و میراث فرهنگی)
ب ر ت ۲	- (اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای پخش های زیربنایی)
ب ر ت ۲	- (اعتبار تملک دارایی های شهرستان)
ب ر ت ۲	- (اعتبار فعالیت های حاکمیتی و دفاعی)
ب ب ت ۱۱	- (برقی کردن چاه های کشاورزی)
ب ر ت ۲	- (تسهیلات از طریق دستگاه های اجرایی ملی و استانی)
ب ذ ت ۲	- (تسهیلات پخش سلامت و پزشکی)
ب ر ت ۲	- (تسهیلات طرح های سرمایه گذاری اشتغال زا)
ب د ت ۲	- (سرمایه گذاری اشتغالزا - تسهیلات)
ب الف ت ۲	- (طراحی و تویله تراشه - میکروالکترونیک)
ب ر ت ۹	- (طرح های توسعه ای فناوری اطلاعات IT)
ب ب ت ۶	- (مسکن خانوارهای کم درآمد)
ج ۲ ب ب ت ۶	- (بازانه سود تسهیلات بانکی)
ب د ت ۲	- غیر دولتی (تأمین مالی - حساب ذخیره ارزی)
ب ج ت ۲	- (تسهیلات حساب ذخیره ارزی)
ب ل ت ۲	- (توسمه صادرات کشاورزی)

ج ۳ ب ب ت ۱۹	- - (سرمایه گذاری - مزایده عمومی)
ب ل ت ۲	- - (محصولات کشاورزی، بافات و ...)
ج ۱ ب ب ت ۷	بخشودگی سود بازرگانی با ...
ج ۹ ب د ت ۱۱	بدهکار حساب دولت
ج ۱ ب ج ت ۸	بدهی (بدهی‌ها) (منوعیت تغییط یا تمرين)
ب الف ت ۱۷	- آب و برق و تلفن
ب ت ت ۱۹	- اتحادیه‌های تعاونی فرش دستباف
ب ت ت ۸	- دولت
ج ۲ ب ج ت ۸	- مربوط به سال‌های قبل
ب الف ت ۱۷	- معوقه نیروهای مسلح
ب ج ت ۳ ب ش ت ۱۱	برق
ب پ ت ۱۱	- (توسمه نیروگاه‌های حرارتی و شبکه انتقال)
ج ۸ ب ب ت ۶	- (حفظ حق الایاز - بافت‌های فرسوده)
ب ب ت ۱۱	- (سرمایه گذاری در تولید و انتقال)
ب ص ت ۱۱	- (طریقه‌ای تولید و انتقال)
ب پ ت ۱۱	- (فروش - نیروگاه‌های آبی)
ب ح ت ۱۱	- تولیدی (خرید به قیمت صادراتی یا وارداتی)
ب ب ت ۱۱	- روسایی
ب ب ت ۱۱	برقی کردن چاه‌های کشاورزی
ب ب ت ۷	برگ سبز چای
ب الف ت ۱۶	بروفاهم ۴۰۲۰۳
ب ت ت ۱۶	- ۴۰۲۱۱
ب ر ت ۶	- (مسکن معلوین رویازمندان)
ب س ت ۱۵	- ۴۰۲۱۴
ب روس ت ۱۵	- خدمات رفاهی کارکنان
ب د ت ۱۵	- بیمه اجتماعی روساییان و خشابر
ج ۱ ب ج ت ۱۲، ب ش	- پژوهش‌های کاربردی

ت	۲۰	
ب ب ت	۱۶	- خدمات فرهنگی و هنری
ج ۱ ب الف ت	۱۰	- گردشگری
ب ت	۱۲	برنامه‌های آموزشی مدیران و کارکنان دولت
ب ر ت	۹	- نرم افزاری
ب الف ت	۱۶	بسیج (طرحهای کانونهای فرهنگی و ورزشی)
ب ث ت	۱۶	- جوانان
ب ش ت	۹	- سازندگی (اجرای طرحهای عمومی و دولتی)
ب ذ ت	۲	بکارگیری نیزوهای جدید
ب خ ت	۶	بم (عملیات بازسازی مناطق زلزله زده)
ب ث ت	۱۱	بنادر (جایگاه هر پله کاز طبیعی CNG)
ب الف ت	۱۰	بنامه‌ی تاریخی (مرمت و احیاء)
ج ۳ ب د ت	۱۱	بنزین
ج ۱ ب خ ت	۱۱	- (افزایش تولید در پالایشگاهها)
ب ج ت	۱	- (ترخ مالیات و عوارض و وصول آنها)
ب خ ت	۱۱	- (وازدات)
ب الف ت	۱۱	- موتور (کاهش واردات - خودروهای دوگانه سوز)
ب خ ت	۱۱	- واردات (باشه)
ب ت	۱۸	بنگاههای اقتصادی خارجی (کسک بلاعوض و تسهیلات)
ج ۳ ب الف ت	۱۰	بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های فناور مقدس
ج ۱۰ ب ب ت	۶	بنیاد شهید و امور ایثارگران
ب خ ت	۱۵	- (تحویل خودرو به جایبازان)
ب ج ت	۱۳	- (سلامت جایبازان شبیابی)
ب خ ت	۲	- (مسکن خانواره شهداد، جایبازان و ...)
ج ۲ ب ب ت	۶	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی (درآمد حاصل از خدمات مدیریت)
ب ک ت	۲	- (سوهه تسهیلات مسکن روستاییان و محرومین)
ج ۳ ب ص ت	۱۵	بودجه ارزی نویالی (دارو - تجهیزات پزشکی و آمبولانس)

ب الف ت ۱۲	- استانی
ب ذ ت ۱	- اصلاح شد.
ب ز ت ۲	- عمومی
ب ب ت ۱۹، ب ث	- دولت
ب ت ۲۰	
ب ر ب ت ۲۱	بردهجه های ستراتی (بازپرداخت مطالبات معوق الرسول بانک ها)
ب ب ت ۸	بورس
ب ت ت ۳	بهای گندم
ب ت ت ۸	- واگذاری دارایی های مالی
ب ج ت ۱۸	بهبود استاندارد
ب ج ت ۱۸	بهره وری
ب الف ت ۶	بهسازی مکن روستایی
ج ۱ ب خ ت ۱۱	بهینه سازی و بازسازی پالایشگامها
ب ب ت ۱۸	یابانی های الجزایر
ب ث ت ۲	بیع مقابل
ج ۵ ب د ت ۱۱	- تعهدات سرمایه‌ای شرکت نفت
ب ذ ت ۲	بیکاران (بکارگیری بیکاران در طرح های اشتغال‌زاوی)
ب س ت ۱۵	بیماران روانی مژن
ب ت ت ۱۴	بیمارستان (تأسیس آبولاشهای موردنیاز)
ب الف ت ۱۳	- (درمان بیمه شدگان)
ب ج ت ۱۵	- آموزشی (دانشگامهای غیردولتی - تمهیلات)
ب الف ت ۱۵	- دولتی (پرداخت فرانشیز - اشار آسیب‌پذیر)
ب ج ت ۱۲	بیماریهای دهان و دندان (پیشگیری و درمان)
ب ذ ت ۱۵	بیمه تأمین اجتماعی
ب ر ت ۱۵	- درمانی روستاییان و اشار آسیب پذیر
ب د ت ۱۵	- اجتماعی روستاییان و عشاير
ب ر ت ۱۵	- تکمیلی (مشارکت کارکنان)

ب الف ت ۱۵	ـ رایگان درمانی (افشار آسیب پذیر)
ب الف ت ۱۵	ـ (روستاییان و برخی شهرها)
ب س ت ۹	ـ کارکنان دفاتر انتظامی و مخابرات رومتایی
ج ۱ ب ص ت ۱۵	ـ کامل درمان جانبازان
ب ح ت ۳	ـ محصولات کشاورزی
ب. الف ت ۱۲ او ب ز	بیمه شدگان
ت ۱۵	
ب ح ت ۱۵	ـ نماین اجتماعی (تسهیلات مسکن، ازدراج و خدمات مشاوره‌ای)

پاسگاه (مرمت و تجهیز)	ب ت ت ۷
پالایش	ج ۱ ب خ ت ۱۱
پالایشگاه میدانات گازی (طرح احداث پالایشگاه میدانات گازی)	ج ۲ ب خ ت ۱۱
ـ (بهینه سازی برای افزایش تولید بنزین)	ج ۱ ب خ ت ۱۱
ـ داخلی	ج ۱ ب د ت ۱۱
پایانه‌های درون و برون شهری (جایگاه، هرمه گاز طبیعی CNG)	ب ث ت ۱۱
پایگاه‌های اطلاعات اسلامی	ب ج ت ۱۸
پایگاه‌های اطلاعاتی (شناسایی افشار آسیب پذیر)	ج ۹ ب ب ت ۱۵
ـ جدیداًورژانس	ب ث ت ۱۳
پتروشیمی (صناع پایین دستی نفت و گاز و ...)	ت ۱۳
پرداخت بدنه‌های معوقه نیروهای مسلح	ب الف ت ۱۷
پروانه کسب	ب پ.ت ۱۴
ـ ساخت	ب الف ت ۶
ـ ساختنی	ب ف ت ۲
پروژه‌های آمرزشی و بهداشتی و ...	ج ۲ ب الف ت ۱۲
ـ ملی (سرانه فضاهای سرانه)	ج ۲ ب ج ت ۱۲
ـ نوسازی باقیهای فرسوده	ج ۷ ب ب ت ۹

ج ۳ ب ت ۱۹	- نیمه تمام تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی
ج ۱ ب ج ت ۱۲	پژوهش (پژوهشها) (اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های ... استان)
ب ث ت ۲۰	- اساسی
ج ۱ ب ج ت ۱۲	- کاربردی
ب ج ت ۲	پساب (انسام طرح‌های نیمه تمام از حساب ذخیره ارزی یا اوراق مشارکت)
ب ب ت ۱۷	پلاک خودروها (واگذاری، جایگزینی و تمویض)
ب ظ ت ۲	پودر مامی
ب ج ت ۱۸	پیشگیری و مقابله با عرضه مواد مخدوش
ب غ ت ۲	پیمانکار (پیمانکاران)
ج ۱ ب د ت ۱۱	- (عملیات نقطی)

تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید

ب الف ت ۶	- فاضلاب
ب ب ت ۶	تأثیفات
ب ب ت ۱۰	تأمین کسری سیگار
ب ب ت ۷	تأییدیه تحصیلی
ب ب ت ۹	تبیینات
ب ب ت ۱۰	تاثیر
ب ب ت ۱۰	تجارت جهانی (افزایش سهم ایران از -)
ب ث ت ۷	تجمیع خانه‌های پراکنده
ج ۵ ب ب ت ۶	- موارض
ب ث ت ۷	تجهیزات (ستوجهیها)
ب ث ت ۲۰	- آموزشی
ب ث ت ۱۲	- الکترونیکی
ب ج ت ۱۸	- پژوهشکن و توانبخشی
ج ۳ ب ص ت ۱۵	- رولی و بندوری
ب الف ت ۵	

ب ت ث ۱۶	تحمیز ساختهای آموزشی
ب ج ت ۱۴	تحقیقات پایه ای زیستی (سلامت جاگازان شیمیایی)
ب الف ت ۱۶	تحکیم خانواده
ج ۱ ب ب ت ۷	تخفیف
ب ت ث ۹	تحلیل ساختهای مدارس (منیریت)
ب الف ت ۴	تراسه (واحدهای تئوره طراحی و تولید)
ج ۵ ب ب ت ۶	نراکم
ب ج ت ۲	تریبیت بدنه (اتمام طرح های نیمه تمام از حساب ذخیره ارزی یا اوراق شارکت)
ب ر ت ۲	- (بخش خصوصی و تعاونی - اعتبارات)
ج ۴ ب ح ت ۲۰	ترمیم مستمری والدین و همسران شهداء
ب ج ت ۳	سطیح (راضی)،
ج ۶ ب د ت ۱۱	تسویه حساب با شرکت ملی نفت ایران
ب خ ت ۱۱	- شرکت ملی نفت ایران با دولت
ب الف ت ۵، ب د ت ۹	تسهیلات اعتباری
ب خ ت ۱۵	- به جانبازان
ب ج ت ۲	- به دوش بیع مقابل
ب ج ت ۱۶	- تکلیفی (متضایان سینماهای کوچک)
ب ذ ت ۲	- تکلیفی پانکی (افزایش سقف ماده)
ب ذ ت ۲	- (سهم بخش خصوصی و تعاونی - ۷۵٪)
ب ذ ت ۲	- (سهم بخش دولتی - ۲۵٪)
ب ت ث ۲	- خارجی
ب ث ت ۲	- مالی فاینانس
ب الف ت ۱۶	تسویل ازدواج
ب ث ت ۱۶	تشکلهای ترمتگی دینی جوانان
ب ث ت ۱۶	- قرآنی خواهان
ج ۵ ب ب ت ۶	نشریق سازندگان خانه در بافت های فرسوده شهری
ج ۱ ب ج ت ۸	تضارف در اموال خصوصی

ب د ت ۱	- غیرقانونی در اموال دولتی
بر ت ۱۵ و ب ث ت ۲۰	- در وجوده و اموال عمومی و دولتی
ب ر ت ۲	تفصین دولت بدون قید و شرط
ب ث ت ۷	تمام نمای با اقتصاد جهانی
ب ظ ت ۲	تعاوی های کشاورزی صنعت دامپروری
ب ع ت ۲	- مسکن نیروهای مسلح
ب ح ت ۱۵	تدبیل سهمیه یارانه عموم مردم
ب د ت ۱۵	تعویفه (تعویفه ها) خدمات پیمای تکیلی (منزعیت افزایش)
ب ض ت ۱۱	- تخفیفی (مشترکن آب و برق مناطق گرسیری)
ب الف ت ۱۴	- دولتی خدمات درمانی
ب ب ت ۵	- موضوع بند ب همین قانون
ب الف و ب ت ۲	تعهدات ارزی
ب ج ت ۱۶	- اهرام زبان حجج نفع
ب ت ب ۸	- دولت (املای واقع در عرصه آثار تاریخی و فرهنگی)
ج ۵ ب د ت ۱۱	- سرمایه ای شرکت ملی نفت ایران
ب ج ت ۲۰	تعهد زائد بر اعتبار بودجه
ب ث ت ۳	- مالی
ب ع ت ۷	تعهدنامه کتبی
ب ث ت ۱۱	تعییر خط تولید خودروهای غیر استاندارد
ج ۸ ب ب ت ۱۵	تفاوت قیمت خرید و فروش کالاها
ب ب ت ۱۱	- نرخ
ج ۱ ب ب ت ۱۵	- یارانه ناشی از مذکور کردن یارانه آرد
ب ت ت ۱۹	تفسیط
ج ۲ ب ب ت ۶	- بیش از دو سال
ج ۲ ب ب ت ۶	- تا دو سال بدون سود و کارمزد
ب ث ت ۱۴	تفویض اورژانس
ب الف ت ۱۶	- نهاد خانوارده

ج ۲ ب الف ت	تکلیف دولت (وجوه اوراق مشارکت)
ب ج ت	تلفن
ج ۸ ب ب ت ۶	- (حفظ حق امتیاز - بافت های فرسوده)
ب ت	تملک املاک
ج ۱ ب الف ت	- دارایی های سرمایه ای متفرقه و ضروری
ب ت	تمهیدات هنری پیشرفت
ج ۸ ب ب ت ۱۵	تنظيم بازار کالا
ج ۹ ب ب ت ۱۱	توازن منطقه ای و شهرستانه ای توسعه نیافته
ب س ت ۱۵	توابیغشی معلولان سالمندان و ...
ب ر ت ۲	توجیه اقتصادی طرحها
ب ح ت	- فنی و اقتصادی
ب الف ت	- وزیرت محیط
ب ط ت ۲	توسعه انتقال خانوارهای تحت پوشش
ب ص ت ۱۵	- بهداشت و درمان جانبازان
ب ح ت ۳	- پیامدهای محصولات کشاورزی
ب ج ت ۱۱	- پژوهش و نوآوری های اکتشافی
ب ح ت ۶	- روسانی
ب ب ت ۱۱	- شبکه برق روسانی
ب ح ت ۲	- صادرات غیرنفتی
ب ل ت ۲	- صادرات کشاورزی
ب الف ت	- صنایع نوین
ب ش ت ۱۱	- ظرفیت های تولید برق
ب د ت ۱	- عدم تحریک
ب پ ت	- عملیات طرحهای نیمه تمام (منزعیت)
ج ۳ ب ب ت ۱۹	- نعالیهای بخش غیردولتی
ب ب ت ۱۴	- نعالیهای نظارتی و آزمایشگاهی غذا و دارو
ب ر ت ۹	- کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور

ب ل ت ۲	- کشت محصولات گلخانه‌ای
ب د ت ۱۱	- گازرسانی شهری و روستایی
ب ث ت ۱	- شارکت بخش خصوصی (رجوع اداره شده)
ج ۵ ب ب ت ۱۱	- نیروگاه بادی
ب ب ت ۱۱	- نیروگاههای حرارتی
ب ب ت ۷	تولیدات داخلی
ب ج ت ۳	- گلخانه‌ای
ب ش ت ۱۱	تولیدبرق
ج ۱ ب ب ت ۱۱	- بدون سوخت با نوریین انساطی
ب ر ت ۹	تولید برنامه‌های نرم افزاری
ب الف ت ۱۱	- خودروهای سواری سبک و سرگین
ج ۱ ب خ ت ۱۱	- روزانه بنزین
ب ت ت ۱۶	- فیلمهای ارزشی
ب الف ت ۱۷	تماثر بدھی معرفه نیروهای مسلح
ب ب ت ۱۸	نهایم فرهنگی آمریکا
ج ۱ ب د ت ۱	تهران (دوآمد حاصل از فروش ساختمانها - مستگاههای اجرایی)

ث

ثبت دارو و مواد اولیه (واردات)

ج

ب ب ت ۱۹	جانبازان (استخدام فرزند در مستگاههای دولتی)
ب ذ ت ۲	- (اشغال با معرفی بنیاد شهید و امور ایثارگران)
ب ذ ت ۲	- (اولویت تسهیلات اشغال مولد)
ب ص ت ۱۵	- (بهداشت و درمان)
ب ح ت ۱۵	- (تحویل خودرو)
ب ج ت ۱۵	- (تسهیلات مسکن، ازدواج و خدمات مشاوره‌ای)

ب الف ت ۶	- (مایه الفتوات سود و کارمزد نسخه‌لات مسکن)
ج ۱۰ ب ب ت ۶	- (مسکن اجاره به شرط تملیک - سهمیه ۷٪)
ب ع ت ۲	- (وام مسکن - کارمزد ۰٪)
ج ۱ ب ص ت ۱۵	- (هزینه‌های بیمه کامل درمان)
ج ۲ ب ص ت ۱۵	- اعصاب و روان و نخاعی (امکانات بهداشتی، توانبخشی و...)
ج ۲ ب ص ت ۱۵	- شیمیابی (امکانات بهداشتی، توانبخشی، آمپولاس و...)
ب ج ت ۱۲	- - (تحقیقات پایه‌ای و بنیادی)
ج ۲ ب ب ت ۱۹	- مستخدم دولت (حقوق و مزایای حالت اشتغال و...)
ب ث ت ۱۱	جاگایگاه هرضه گاز طبیعی نشرده (CNG)
ت ۱۳	جاپاگزین خودروهای فرسوده
ب ب ت ۳	جهزان زیانهای واردہ به صاحبان لائمه‌های مریض و معدوم شده
ب ب ت ۱۴	جريدة (جريدة) (صدور کارت بهداشت)
ب ض ت ۱۱	- اخذ شده از مشترکین پر مصرف
ب ذ ت ۱۵	جمیعت مستمری بگیر
ب ج و ش ت ۱۵	جوانان (ازدواج)
ب ش ت ۹	- (طرح بسیج سازندگی)
ب ث ت ۱۶	- (گسترش فرهنگ و معارف قرآن)
ب الف ت ۱۰	جهانگردی

چاههای کشاورزی (برقی کردن)

چای خشک

- فله

چای کاران (خرید برگ سبز چای)

چکونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا و...

ج

ب ب ث	حج تفتح
ب ج ت	- (سپرده گذاری مبلغ ثبت نام)
ب ش ت	- غیرواجب
ب ش ت	حج عمره
ج ۲ ب ث ت	حساب بانکی
حسابداری فواره‌ها (تولید و فروش نفت خام)	
ج ۷ ب د ت	حساب ذخیره ارزی (اضانه دولتشی دولت)
ج ۸ ب د ت	- (تسهیلات - بانک های دولتشی)
ب د ت	- (تسهیلات سرمایه گذاری در بخش غیر دولتشی)
ب ح ت	- (صادرات نفت خام)
ج ۶ ب د ت	- (طرح ها و پروژه هایی که در سال ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ به اتمام می رسد)
ب ج ت	- (بازارهای بنزین راوداتی)
ب خ ت	حسابرس
ب ب ث	
ج ۸ ب د ت	حساب سپرده ریالی دولت
ج ۸ ب د ت	- (برداشت با تصویب مجلس شورای اسلامی)
ج ۴ ب د ت	حسابهای اندوخته قانونی
ج ۳ ب الف ث	حفظ آثار و ارزشیای فناح مقدس
ب د ت	حق آبه جمهوری اسلامی ایران
ب ذ ت	حق الامتیاز ایجاد شبکه های ارتباطات و نتاوری اطلاعات
ج ۸ ب ب ث	- خدمات زیربنایی (بافت های فرسوده)
ب ذ ت	حق انتساب
ج ۱ ب ث ت	- فاضلاب (معایبت در پرداخت حق انتساب فاضلاب)
ب الف و ب ت	حق تقدیم سهام
ب خ ت	- ثبت نام
ج ۱ ب ح ت	- جذب معلمان

ب خ ت ۱	- عضوریت
ب د ت ۱۱	- مالکیت دولت بر منابع نفت و گاز
ب ث ت ۲۰	- ماموریت
ب س ت ۹	حقوق (دفاتر ارتباطی و مخابرات رسانایی)
ب ح ت ۱۱	- دولتی و عصمری
ج ۳ ب ص ت ۱۵	- گذرگش
ج ۵ ب ج ت ۷	- ورودی
ج ۲ ب ب ت ۱۹	- ورزایی حالت اشتغال بازنشستگی و ...
ب ج ت ۷	- ورژه ضد بازار شکنی
ج ۲ ب ب ت ۱۵	حدایقت از اشاره آسیب پذیر
ب ب ت ۷	- تولیدات داخلی
ب ج ت ۴	حمل و نقل (اتمام طرح های نیمه تمام از حساب ذخیره ارزی یا اوراق مشارکت)
ب د ت ۶	- بین شهری
ب ث ت ۱۱	- درون شهری
ب ج ت ۷	- عمومی (بیانه سازی هزینه ها)
۱۳	- درون شهری
ب ت ت ۳	- مضاعف محصولات کشاورزی
ب الف ت ۲	حوزه های آبریز
ت ۱۳	- نفت و گاز کشور (مطالعه و انتقال گاز اتیلن)
خانواده	
ب الف ت ۱۶	خانواده
ج ۲ ب ص ت ۱۵	خانواده شهدا
ب ذ ت ۴	- (اولویت تسهیلات اشتغال مولد)
ب ج ت ۱۵	- (تسهیلات مسکن، ازدواج و خدمات مشاوره ای)
ب الف ت ۶	- (ماهیه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات مسکن)
ج ۱۰ ب ب ت ۶	- (مسکن اجراه به شرط تعیلیک - سهمیه ۰/۲۰)

۱۸ ب ت	بع	- (وام مسکن - کارمزد ۷٪)
۲۰ ب ت	بع	- جانبازان و ... (تکلیف به اعطای تسهیلات مسکن و ...)
۲۲ ب ت	بع	- - (ساکن روستا - تسهیلات مسکن)
۱۸ ب ت	ب ج ت	خانواردهای بدمسیر است
۶ ب ب ت	ب ب	خانواردهای کم درآمد (مسکن)
۶ ج ۱ ب ب ت	ج ۱	خانه (خانه‌های) نسونه شهری روستایی
۱۰ ب الف ت	الف	- قدمی
۵ ب ب ت	ب ب	خدمات آزمایشات استاندارد دستگاههای سمعک ناوبری
۱۵ ب ر ت	ب ر	- بیمه‌ای تکمیلی
۷ ب ج ۳	ب ج	- پس از فروش
۱۴ ب الف ت	الف	- درمانی
۱۵ ب الف ت	الف	- - رایگان روستاییان
۱۵ ب روس ت	رس	- رفاهی کارکنان
۱۷ ب ب ت	ب ب	- شماره گذاری
۲ ب م ت	م	- عمومی
۷ ب ث ت	ث	- فنی و مهندسی
۹ ب ر ت	ر	- - (فناوری اطلاعات IT)
۶ ج ۱ ب ب ت	ب	- مدیریت
۱۵ ب ج ت	ج	- مشاوره‌ای
۱۱ ب ج ت	ج	- و تولیدات اکتشافی (سازمان الرژی اتسی ایران)
۱۲ ب ت ت	ت	خرید تجهیزات آموزشی
۱۹ ب ت ت	ت	خساره تأخیر تأثیه
۲۰ ب ث ت	ث	- به دولت
۸ ب پ ت	پ	خصوصی سازی (واگذاری سهام شرکت‌های دولتی)
۶ ب د ت	د	خطوط مصوب قطارهای شهری
۱۱ ج ۳ ب د ت	د	خلیج فارس (مابه تفاوت ارزش فراورده‌های نفتی)
۱۸ ب پ ت	پ	مشتی کردن توطندها و دخالت‌های دولت آمریکا

ج ۱ ب الف ت ۱۹	- مسکن ساز
ب ب ت ۷	خوارک دام و طیور
ب ب ت ۷	خیرین (مسکن معلولین و نیازمندان)
ب ر ت ۶	- خودباری
ب ب ت ۳	- گندم و سایر محصولات کشاورزی
ب ب ت ۲	- تولید گوشت قرمز و پروده ماهی
ب ز ت ۱۵	خودکفایی (مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام (ره))
ب ب ت ۳	- خودباری
ت ۱۳	- سواری (از رده خارج کردن)
ج ۲ ب الف ت ۱۹	- فرسوده دولتی
ج ۲ ب ج ت ۷	- گازسوز و دیزلی
ج ۲ ب الف ت ۱۹	- سواری (داخلی)
ب ب ت ۴۰	- سواری (متوجهها)
ب ب الف ت ۱۱	- سواری و سنگین
ب ب الف ت ۱۱	- سیک و سنجن
ب ب الف ت ۱۱	- دوگانه سوز
ب ب الف ت ۱۷	- جدید (واگذاری پلاک)
ب ب الف ت ۱۱	- پاپه گاز سوز
ب ب الف ت ۷	- خودروهای بنzin سوز
ب ب الف ت ۷	- سواری
ج ۲ ب ج ت ۷	- سیک (فروش به صورت مزایده)
ج ۲ ب الف ت ۱۹	- دوگانه سوز (حمل و نقل درون شهری)
ب ب د ت ۱۱	- عرضه گاز طبیعی نشرده (CNG)
ب ب ج ت ۷	- حسابات از افزایش کیفیت
ب ب ج ت ۶	- خودرو
ب ج ت ۷	- داشتچری در یافتهای فرسوده شهری
ب ج ت ۶	- خوابگاهها

۵

د ازایی های سرمایه ای

- ج ۱ ب الف ت ۱۹
- سرمایه ای و اموال غیر مقول (مسکن معلوان و مدد جریان)
- ج ۱ ب الف ت ۱۹
- مالی
- ب ث ت ۸
د ازو (ترسیم فعالیت های نظارتی و آزمایشگامی)
- ب ب ت ۱۴
- (بارانه)
- ج ۵ ب ب ت ۱۵
- مواد اولیه توسط شرکت های خارجی یا ...
- ب ب ت ۱۴
- های خاص
- ج ۳ ب ص ت ۱۵
د اپر شکنی (هزینه های پرستی کارخانه)
- ب ج ت ۱۲
د اپنینگ
- ب ج ت ۷
دام داخل کشور
- ب ط ت ۴
دامداران (منزعت واردات گوشت قرمز)
- ب ض ت ۲
دانشجویان (ازدواج)
- ب ج ت ۱۵
- تمهیلات صندوق رفاه - شهریه
- ب ذ ت ۲
دانشگاه (دانشگاهها)
- ج ۱ ب ث ت ۹ ج ۳ ب
- (تأسین کالاهای مرده بازار)
- ث ت ۹
- آزاد (تمهیلات صندوق رفاه دانشجویان)
- ج ۷ ب ب ت ۱۵
- علم پژوهشی (طرح های نیمه تمام ورزشی)
- ب ذ ت ۲
- غیر دولتی (تمهیلات - بیمارستانهای آموزشی)
- ب ب ت ۱۶
دیگرانه هیأت عالی و اگذاری
- ب ج ت ۱۵
دسته ایان
- ج ۲ ب ج ت ۸
درآمد اختصاصی دانشگاهها و موزسات آموزش عالی و پژوهشی
- ب د ت ۱۵
- حاصل از خدمات مدیریت
- ج ۱ ب ث ت ۹
- فروش نفت خام
- ج ۱ ب د ت ۱۱
- صوری (مالیات حملکرد سال ۱۳۸۴)
- ب ث ت ۱

ب ث ت	- واریزی هر استان
ب ج ت	- وصولی خدمات ثبتی
ب ب ت	دروآمدات ارزی دولت (فروش به نفع روز)
ج ۱ ب ب ت	- دولت
ب خ ت	دریا (منوعیت اخذ آب بها از کشاورزان)
ج ۱ ب الف ت	دستگاههای اجرایی
۱۲ ب	(اعبارات هرینهای انتخاب تا پذیر)
ج ۳ ب الف ت	- (انتقال مراکز اداری به استانها و شهرستانها)
ج ۱ ب د ت	- (بدمی به دستگاههای دیگر)
ب ت ت	- (برنامه خدمات و فاهن کارکنان)
ب ر ت	(تایین کالاهای مورد نیاز)
ج ۷ ب ب ت	- (جایگاهی اعبارات هزینهای)
ب ب ت	- ملی
ب ز ت	- - و استانی
ج ۳ ب ب ت	- شده ایکس
ب ج ت	- پخشهای زیربنایی
ب ز ت	- کمک ناوبری
ب س ت	دستمزد (دقائق ارتباطی و مخابرات روتایی)
ب ب ت	دعایی جانبازان شبیابی حله شرکتهای سازنده
ب ب ت	- جمهوری اسلامی ایران علیه آمریکا
ج ۳ ب الف ت	دفع مقدار
ب س ت	دقائق ارتباطات و قنواری اطلاعات روتایی
ب س ت	- ارتباطی و مخابرات روتایی
ب ج و ج ت	دقتر امور مناطق محروم کشور
ب الف ت	دقترچه بیمه درمان
ب الف ت	- درمان روتاییان
ب ب ت	دلار (فروش ارز)

دیوان محاسبات کشور

- (گزارش روند اصلاح بودجه دستگاههای اجرایی)
- (مابه التفاوت ارزش فراورده های نفتی)

۵

ذخیره سازی گندم

۶

- ب د ت ۱۱ رابطه دولت و شرکت ملی نفت ایران
- ب ج وچ ت ۹ راه (راهها)
- ب ث ت ۱۱ اصلی (جایگاه عرضه گاز طبیعی CNG)
- ب الف ت ۵ راه آمن
- ج ۱ ب الف ت ۱۰ راهیان نور
- ب ب ت ۱۸ ردیف بودجه (سدو و تعریض گذرنامه زائران)
- ب ت ت ۸ ~ ۱۰۱۰۰۱ (بهای واگذاری دارایی های مالی)
- ب ت ت ۸ ~ ۱۰۱۰۰۱ (سقف بدنه تمهید شده دولت)
- ب ت ت ۸ ~ ۱۰۱۰۰۱ (قلمه فلک الافلاک و شهر تاریخی ترس)
- ب پ ت ۸ ~ ۱۰۱۰۰۱ (واگذاری سهام شرکت های دولتی)
- ب ث ت ۱۶ ~ ۱۰۱۰۱۶ (عملیاتهای بلا خوض)
- ب الف ت ۱۶ ~ ۱۰۱۰۲۴
- ب الف ت ۱۶ ~ ۱۰۱۰۲۲ (نقش زنان و تقویت نهاد خانواره)
- ب ج ت ۱۸ ~ ۱۰۱۰۳۳ (کامش تقاضا و مقابله با مواد محدود)
- ب ث ت ۱۵ ~ ۱۰۴۰۰۱
- ب ج ت ۱۶ ~ ۱۰۴۰۰۹
- ب ت ت ۱۷ ~ ۱۰۶۰۰۰ (مرمت و تجهیز کلاتریها و پاسگاهها)
- ب ب ت ۱۷ ~ ۱۰۶۰۰۰ (واگذاری و تعریض پلاک خودرو)
- ب الف ت ۱۷ ~ ۱۰۶۰۰۸

ب ث ت ۱۸	~ ۱۰۷۰۰۰ (کمک بلا خوض به بنگاههای اقتصادی خارجی)
ب ج ت ۱۸	~ ۱۰۸۵۰۰ (درآمد وصول خدمات ثبتنی)
ب ذ ت ۱	~ ۱۱۰۱۰۲ (مالیات علی الحساب - هزینه‌های غیر عملیاتی)
ب ث ت ۱	~ ۱۱۰۱۰۲ (مالیات عملکرد سال ۱۳۸۴)
ب ب ت ۲	~ ۱۱۰۱۰۴ (ارز حاصل از صادرات نفت خام)
ب ب ت ۲	~ ۱۱۰۱۰۶ (ارز حاصل از صادرات نفت خام)
ج ۱ ب د ت ۱۱	~ ۱۱۰۱۰۶ (مالیات عملکرد - شرکت ملی نفت ایران)
ب ث ت ۱	~ ۱۱۰۱۰۶ (مالیات عملکرد سال ۱۳۸۴)
ج ۶ ب د ت ۱۱	~ ۱۱۰۱۰۶ (وجود حاصل از صادرات نفت)
ج ۵ ب ج ت ۷	~ ۱۱۰۴۰۲ (افزایش کیفیت خودرو و ...)
ب ث ت ۱۴	~ ۱۱۰۴۰۳ (حقوق ورودی سود بازرگانی و عمرانی)
ب ث ت ۷	~ ۱۱۰۵۰۴ (عوارض خروج مسافر از مرزهای کشور)
ب الف ت ۱۷	~ ۱۱۱۱۰۳
ب الف ت ۱۷	~ ۱۱۱۱۰۵
ب ث ت ۱۵	~ ۱۱۱۱۲۰
ب ص ت ۲	~ ۱۱۲۵۱۱ (افزایش سرمایه دولت - صندوق حمایت از فرصت‌های شغلی)
ج ۳ ب ث ت ۹	~ ۱۱۳۵۰۰ (سهم دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی)
ج ۱ ب ث ت ۹	~ ۱۱۳۵۹۰ (مازاد درآمد اختصاصی دانشگاهها و ...)
ب ث ت ۷	~ ۱۱۳۷۰۰ (تosome گردشگری)
ج ۳ ب الف ت ۱۰	~ ۱۱۳۷۰۰ (حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس)
ب الف ت ۱۰	~ ۱۱۳۷۰۰ (مرمت و احیای بنای‌های تاریخی)
ب ب د ت ۱۶	~ ۱۱۴۰۰۰
ب ب ت ۹	~ ۱۲۷۵۰۰ (اعتبار آموزشکده‌های تابعه)
ب ب ت ۱۶	~ ۱۲۸۵۰۰ (سازمان تربیت بدنی)
ب ث ت ۱۴	~ ۱۲۹۰۰۰ (تأسیس پایگاههای جدید اورزانی)
ج ۳ ب ث ت ۹	~ ۱۲۹۰۰۰ (سهم دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی)
ب ق ت ۲	~ ۱۲۹۰۲۲ (طرح‌های زودبازده اشتغالزا و خودکفایی)

ج ۱ ب ث ت ۹	~ (مازاد درآمد اختصاصی دانشگاهها و ...)
ب الف ت ۱۵	~ (بیمه دولتی اشاره آسیب پذیر)
ب ج ت ۱	~ (مالیات بر درآمد و سود ایرانی شرکت‌های دولتی و ...)
ب الف ت ۱۰	~ (نوسمه و گسترش ایرانگردی و جهانگردی)
ب د ت ۹	~ (ارتباطات فناوری اطلاعات و ارتباطات)
ب ب ت ۵	~ (اعتبارات تسلیک دارایی‌های سرمایه‌ای - راه و ترابری)
ب ذ ت ۹	~ (حق انتیاز شبکه‌های ارتباطات و ...)
ج ۳ ب د ت ۱۱	~ (افزایش قیمت نفت خام)
ب ح ت ۱۱	~ (خرید برق تولیدی)
ب ر ت ۶	~ (مسکن معلولین و نیازمندان)
ب ث ت ۱۵	~ (طرح بیمه درمانی مکمل)
ب الف ت ۶	~ ۱۳۳۵۱۰
ب ب ت ۳	~ (سازمان دامپژوهی کشور)
ب ح ت ۱۸	~ (صدور کارت شناسایی ملی)
ب ث ت ۱۸	~ (صدور شناسنامه طرح جدید - مکانیزه)
ب الف ت ۱۸	~ (کارت شناسایی ملی ایرانیان مقیم خارج)
ب ب ت ۱۷	~ (واگذاری و تعریض پلاک خودرو)
ب ش ت ۱۵	~ (حج صور و تمعن)
ب ب ت ۹	~ (هزینه ثبت نام دارطلبان مترقبه)
ب ر ت ۱۵	~ (برنامه خدمات رفاهی)
ب ب ت ۱۴	~ (ثبت دارو و مواد اولیه)
ب ب ت ۴	~ (طرح‌های علاج پخشی و تعادل - سفره‌های آب زیرزمینی)
ب ج ت ۱۱	~ (خدمات و تولیدات اکتشافی و پژوهشی)
ب ب ت ۵	~ (آزمایشات استانداره کمک تاوبری)
ب الف ت ۷	~ (امکانات بازارچه‌های مشترک مرزی)
ب خ ت ۱	~ (درآمدی‌های فروش کتاب، نشریات، نرم افزار و ...)
ب ث ت ۸	~ (کالاگرگ مرحله دوازدهم و کالاگرگ خانوار)

ب ب ت ۵	- ۱۴۸۵۰۰ (تعمیر، خرید و نگهداری هواپیماها)
ب ج ت ۱۸	- ۱۵۰۱۰۲ (دوآمد فعالیتهای مبارزه با مواد مخدر)
ب ب ت ۱۵	- ۱۶۰۱۰۱ (بدهی اشخاص حقیقی و حقوقی - بارانه‌ها)
ب ب ت ۳	- ۱۶۰۱۰۱ (جبران زیان واردہ به صاحبان کشتارگاهها)
ب ج ت ۷	- ۱۶۰۱۰۱ (حقوق ویژه ضد بازارشکن)
ت ۱۳	- ۱۶۰۱۰۲
ب ب ت ۲	- ۲۱۰۱۰۱ (وازیزی مبلغ ریالی فروش ارز)
ج ۶ ب د ت ۱۱	- ۲۱۰۱۰۱ (وجوده حاصل از صادرات نفت)
ب ب ت ۱۱	- ۲۱۰۱۰۴ (توازن منطقه‌ای و شهرستان‌ها)
ج ۶ ب د ت ۱۱	- ۲۱۰۱۰۴ (وجوده حاصل از صادرات نفت)
ب ب ت ۱۱	- ۲۱۰۱۰۵ (دور در هزار ارزش نفت خام تولیدی)
ب ب ت ۱۱	- ۲۱۰۱۰۶ (استفاده بهینه از منابع انرژی و ...)
ب ب ت ۱۱	- ۲۱۰۱۰۷ (دور در هزار ارزش نفت خام تولیدی)
ب ب ت ۱۱	- ۲۱۰۱۰۸ (طرح‌های تولید و انتقال نیرو)
ج ۲ ب الف ت ۱۹	- ۲۱۰۲۰۳ (فروش مزایده‌ای مابین آلات دولتی)
ج ۲ ب ب ت ۷	- ۲۱۰۲۰۴ (فروش اموال متنقل - کالاهای قاچاق)
ج ۱ ب الف ت ۱۹	- ۲۱۰۲۰۴ (مسکن معلولان و مددجویان)
ج ۱ ب د ت ۱	- ۲۱۰۲۰۶ (دوآمد فروش ساختمانهای مستگاه‌های اجرایی)
ج ۲ ب د ت ۱	- ۲۱۰۲۰۶ (وجوده فروش مهمانسرها و نمایندگی‌ها)
ب ج ت ۸	- ۲۸۰۹۶۱ (بارانه‌های صادراتی و ...)
ب خ ت ۱۱	- ۳۱۰۳۰۳ (بارانه بزرگ وارداتی و تسهیل حساب)
ب ت ت ۸	- ۳۱۰۵۰۲ (بهای واگذاری دارایی‌های مالی)
ب ب ت ۱۵	- ۵۰۳۰۱۹
ب ت ت ۳	- ۵۰۳۰۱۹ (ابارهای چند منظوره روستایی)
ب ب ت ۱۵	- ۵۰۳۰۲۱
ج ۲ ب ب ت ۱۵	- ۵۰۳۰۲۱ (بارانه نهادها و عوامل تولید)
ب ب ت ۱۵	- ۵۰۳۰۲۸

- ج ۶ ب ب ت ۱۵ ~ ۵۰۴۰۲۸ (پایانه مصرف کنندگان و تولیدکنندگان)
- ب ت ت ۳ ~ ۵۰۴۱۰ (ابارهای چندمنظوره روستایی)
- ب ح ت ۶ ~ ۵۰۴۱۱۶ (ساماندهی غشایر)
- ج ۲ ب ب ت ۷ ~ ۵۰۴۱۱۶ (فروش اموال منقول)
- ج ۲ ب الف ت ۱۹ ~ ۵۰۴۲۰۷ (فروش مزایده‌ای مابین آلات دولتی)
- ب ث ت ۱۲ ~ ۵۰۴۲۸۵ (مازاد درآمد واریزی هر استان)
- ب ج ت ۶ ~ ۵۰۴۲۸۸ (طرح‌های توسعه روستایی، آب، راه، ...)
- ج ۳ ب ب ت ۱۹ ~ ۵۰۴۲۱۲
- ج ۱ ب د ت ۱ ~ ۵۰۴۳۱۲ (تسلیک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی)
- ج ۲ ب د ت ۱ ~ ۵۰۴۳۱۲ (طرح‌های تسلیک دارایی نیمه تمام استانی)
- ج ۱ ب الف ت ۱۹ ~ ۵۰۴۳۱۲ (مسکن معلولان و مددجویان)
- ب ب ت ۴ ~ ۵۰۴۳۱۵ (سرمایه دولت - صنایع الکترونیک)
- ب ث ت ۸ ~ ۵۰۴۳۲۶ (کالا برگ مرحله دوازدهم و کالا برگ خانوار)
- ب ض ت ۲ ~ ۵۰۴۳۱۵ (اندازیش سرمایه دولت - صندوق تحارون)
- ب ب ت ۱۵ ~ ۵۰۴۳۷۳
- ج ۷ ب ب ت ۱۵ ~ ۵۰۴۳۷۳
- ب ل ت ۲ ~ ۵۰۴۳۱۰ (توسعه صادرات کشاورزی)
- ب ر ت ۲ ~ ۵۰۴۳۹۱۰ (وجوه اداره شده تسهیلات طرح‌های اشتغالزا)
- ب ب ت ۱۵ ~ ۵۰۴۳۹۱۱
- ج ۷ ب ب ت ۱۵ ~ ۵۰۴۳۹۱۱ (تأثیین کالاهای مورد نیاز)
- ب خ ت ۹ ~ ۵۰۴۳۹۱۴ (هزینه‌های تحقیقات ملی و ویژه توسعه)
- ب د ت ۹ ~ ۵۰۴۳۹۲۳ (گسترش کاربر فناوری اطلاعات و ارتباطات)
- ب خ ت ۱ ~ ۵۰۴۳۹۳۹ (انتشار کتب، شریفات و ...)
- ب خ ت ۱ ~ ۵۰۴۳۹۳۹ (هزینه کنفرانس‌ها و همایش‌ها)
- ب ج ت ۱۱ ~ ۵۰۴۳۹۵۱ (توسعه پژوهشی و ...)
- ب ب وح ت ۱۵ ~ ۵۰۴۳۹۵۹
- ج ۲ ب ب ت ۱۵ ~ ۵۰۴۳۹۵۹ (تأثیین کالاهای کالا برگی و ...)

ب د ت ۱۵	~ ۵۰۳۶۶۰
ج ۱ ب ب ت ۱۹	~ ۵۰۳۶۶۲ (فروش اموال متنقل و غیرمتنقل)
ب الف ت ۲	~ ۵۰۳۶۷۰ (طرحهای آب بندها و سدهای کوهانه)
ب ح ت ۱۱	~ ۵۰۳۶۹۰ (ابرق تولیدی به قیمت صادراتی یا وارداتی)
ج ۳ ب د ت ۱۱	~ ۵۰۳۶۹۰ (ماهه التفاوت ارزش فرآورده های نفتی)
ب ح ت ۱	~ ۵۰۳۷۲۷ (آموزش، پاداش و ... - کارکنان گمری)
ب خ ت ۱۱	~ ۵۰۳۷۲۸ (یارانه بنزین وارداتی و تسویه حساب)
ب د ت ۱۵	~ ۵۰۳۷۸۳ (ایمه اجتماعی روستاییان و عشاير)
ب ح ت ۲۰	~ ۵۰۳۷۸۴
ت ۱۲	~ ۵۰۳۷۸۶ (حمل و نقل صوصی درون شهری و....)
ب ذ ت ۱۵	~ ۵۰۳۷۸۷ (کامش فقر افراد نیازمند)
ب ب ت ۱۵	~ ۵۰۳۷۸۸
ج ۵ ب ب ت ۱۵	~ ۵۰۳۷۸۸ (یارانه دارو شیر خشک)
ب ذ ت ۹	~ ۵۰۳۸۰۶ (شبکه های ارتباطات و فناوری اطلاعات)
ب ب ت ۱۱	~ ۵۰۳۸۰۷ (برقی کردن چاههای کشاورزی)
ب ذ ت ۶	~ ۵۰۳۸۰۹ (مسکن متخصصین پزشکی بیمارستانها)
ب ش ت ۱۵	~ ۵۰۳۸۱۰ (حج عمره و تمنع)
ب ب ت ۱۱	~ ۵۰۳۸۱۱ (شرکت مادر تخصصی تولید و ... برق ایران)
ب ت ۱۳	~ ۵۰۳۸۱۴ (حقوقی ورودی سود بازگشایی و عوارض)
ب خ ت ۲۰	~ ۵۰۳۸۱۸
ج ۲ ب ح ت ۲۰	~ ۵۰۳۸۱۹
ب ح ت ۲۰	~ ۵۰۳۸۱۹
ب ح ت ۲۰	~ ۵۰۳۸۲۰
ج ۳ ب ح ت ۲۰	~ ۵۰۳۸۲۰
ب ح ت ۲۰	~ ۵۰۳۸۲۱
ب پ ت ۱۴	~ ۵۱۹۹۷۶ (صدور کارت بهداشتی)
ب ش ت ۲	~ ۶۰۱۱۰ (امور گازرسانی و لوله کشی گاز و غاضلاب)

ج ۲ ب ب ت ۱	- (سود اوراق مشارکت بانکهای صنعت و معدن و کشاورزی)
ب ج ت ۱۸	- درآمدی ۱۴۰۱۰۱
ب ب ت ۳	- درآمدی ۱۶۰۱۰۱ (جبران زیان واردہ به صاحبان کشتارگاه ها)
ب ذ ت ۲	روزنگان (اولویت تسهیلات اشتغال مولد)
ب ش ت ۱۱	رشد انرژی
ج ۱ ب ب ت ۷	روابط تجاری
ب ت ت ۱۸	- خارجی
ب ت ت ۱۷	روادید
ب خ ت ۳	رودخانه
ب ذ ت ۱۱	روسنا
ب ت ت ۳	- (اتبارهای چندمنظوره روسنایی)
ب ص ت ۲	- (تسهیلات اشتغالزاوی روسنایی)
ج ۲ ب الف ت ۱۲	- (تحمیل پروردهای نیمه تمام)
ب س ت ۹	- (دقائق ارتباطی و مخابرات)
ج ۳ ب ب ت ۱۵	- (سهم سرانه بازالتها و ...)
ب د ت ۱۵	روسناییان (برنامه یمه اجتماعی)
ب ر ت ۱۵	- (سرانه یمه درمانی)
ب ک ت ۲	- (سود تسهیلات مسکن)
ب الف ت ۱۳	- (صدر دفترچه یمه درمان)
ب الف ت ۱۲	- تحت پوشش خدمات یمه درمانی
ب ب وج ت ۳	روشهای نوبن آیاری
ب ب ت ۱۸	رواست جمهور (اعتبار کشف و خشی سازی دخالتی‌های آمریکا)
ب ج ت ۱۸	- (کاهش تقاضا، پیشگیری و مقابله با عرضه مواد مخدوش)
ب ج وج ت ۶	- (دفتر امور مناطق محروم - نوسمه روسنایی)
ب ذ ت ۲	- (دفتر همکاری‌های فناوری - تسهیلات اشتغال مولد متخصصان)
ب ج ت ۶	ریس (طرح‌های توسعه روسنایی - موافقت ریس جمهور)

زنگنه

ب ب ت ۱۸	زنگنه
ب ب ت ۱۶	زبان و ادبیات فارسی
ب ب ت ۶	زلزله (احداث مسکن بادوام و مقاوم)
ج ۳ ب ب ت ۶	زمین
ب ع ت ۲	- (خانواده شهداء، جانبازان، ... - نیست منطقه ای سال (۱۳۶۹)
ب الف ت ۶	- آزادگان و جانبازان
ب الف ت ۱۶	زنگنه (تقویت نهاد خانواده)
ب د ت ۱۵	- پناه جو

لری

ج ۴ ب د ت ۱	ساختمان (فروش ساختمان توسط دستگاه های اجرایی)
ب ث ت ۹	- و املاک مدرسه
ب ث ت ۱۲	ساختمانهای آموزشی
ب ث ت ۲۰	- اداری (سترنگتها)
ج ۱ ب د ت ۱	- مستقر در تهران (فروش)
ج ۱ ب الف ت ۱۹	ساخت مسکن نیازمندان
ب ب ت ۳	سازمان آب و برق خوزستان
ب ث ت ۱۳	- امور شهرداریها و دهیاریهای کشور (از رده خارج کردن خودروهای فرسوده)
ب ح ت ۶	- عشاپر (اسکان عشاپر)
ب ث ت ۱	- مالیاتی کشور (مالیات عملکرد سال (۱۳۸۴))
ب س ت ۱۱	- انرژی اتمی (سرخت نیروگاههای هسته‌ای)
ب ج ت ۱۱	- ایران (مراکز تحقیقاتی، اکتشافی و ...)
ب ث ت ۸ ب س ت ۲	- بازنشستگی کشوری
ب ش ت ۹	- پیچ سازندگی (اجرای طرحهای عمومی و دولتی)
ب الف ت ۵	- بنادر و کشتیرانی (بنادر ناوگان دریایی - مشارکت غیردولتی)

ب ب ت ۵	- (طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای)
ب ح ت ۱۵، ب ج ت ۱۸	- بهزیستی کشور
ب ج ت ۱۵	- (آرده مصرفی خانوارهای نیازمند...)
ب ذ ت ۱۵	- (کاهش فقر ازاد نیازمند)
ب ر ت ۶ و ج ۱ ب الف	- (مسکن معلولان و مدد جویان نیازمندان)
ت ۱۹	
ب ث ت ۱۹	- (مشارکت در ساخت مسکن معلولان)
ج ۱ ب ث ت ۶	- (سماقیت - حق انتساب فاضلاب)
ب الف ت ۶	- (سماقیت از پرداخت الگوی مسکن و عوارض شهرداری)
ب ش ت ۲	- (سماقیت مددجویان از پرداخت حق انتساب گاز و فاضلاب)
ب س ت ۱۵	- (هزینه نگهداری معلولان، سالمدان و...)
ب ث ت ۱۹	- استانها (مشارکت در ساخت مسکن معلولان)
ب ت ث ۸ ب الف	- بیمه خدمات درمانی
ت ۱۴	
ب ج ت ۱۴	- (بیماریهای دهان و مدندها)
ب الف ت ۱۴	- (درمان بیمه شدگان)
ب ت ث ۸ ب الف	- قامیں اجتماعی
ت ۱۴، ب س ت ۲	
ب ج ت ۱۵	- (تسهیلات مسکن، ودیمه، ازدواج و...)
ب پ ت ۸	- (واگذاری سهام شرکت‌های دولتی)
ب الف ت ۱۴	- نیروهای مسلح
ب ج ت ۱۸	- تربیت بدنه
ب ب ت ۱۶	- (نکیل طرح‌های نیم‌نمایم و روزشی)
ب ث ت ۱۸	- ثبت احوال کشور (ایمنی استاد سجلی)
ب ج ت ۱۸	- ثبت استاد و اهلال کشور (ترسمه و تجویز واحدهای مرکز و استانها)
ب ج ت ۱۸	- صدور استاد مالکیت - اراضی کشاورزی)
ب ج ت ۱۸	- (هزینه صدور استاد)

ب ج ت ۱۲	- جهاد کشاورزی (هزینه‌های پرستنی کارکنان)
ب ج ت ۱۶	- حج و زیارت (سپرده گذاری مبلغ ثبت نام حج نمتع)
ج ۳ ب د ت ۱۱	- حسابرسی (ماهه‌التفاوت ارزش فرآورده‌های نفتی)
ت ۱۳	- حفاظت محیط زیست (از وده خارج کردن خودروهای فرسوده)
ب ث ت ۱۱	- - (خودروهای غیر استاندارد)
ب ب ت ۷	- حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان
ب ت ت ۱۵	- - (بدمی انسانی حقیقی با حقوقی)
ج ۹ ب ب ت ۱۵ و ب	- - (تسربی حساب پارانها)
ت ۱۵	
ب ج ت ۷	- - (حقوق ویژه ضد بازار شکنی)
ج ۲ ب ب ت ۱۵	- - (کالاهای کالا برگی و...)
ج ۱ ب ج ت ۸	- - (منزعیت تقسیط یا تمییز)
ج ۲ ب ج ت ۸	- - (وصول بدنه سالهای قبل)
ج ۴ ب ب ت ۱۵	- - (بارانه نهادهای کشاورزی)
ج ۱ ب ب ت ۱۵	- - (بارانه آرد)
ج ۶ ب ب ت ۱۵	- - (بارانه مصرف کنندگان و تولیدکنندگان)
ب ب ت ۳	- - دامپزشکی کشور (زیان‌های واردہ به صاحبان لامه‌های مریض و معدوم شده)
ج ۲ ب ب ت ۷	- - صدا و سینما (تمالیت‌های تبلیغی، ترویجی و... - فاچاق کالا و ارز)
ج ۷ ب ب ت ۶	- - عمران و بهسازی شهری (اوراق مشارکت نوسازی بانثهای شهری)
ج ۴ ب ب ت ۶	- - (محدوده‌های بانثهای فرسوده)
ب خ ت ۲	- - گسترش و نوسازی صنایع ایران (اوراق مشارکت ارزی)
ب خ ت ۲	- - (اولویت صنایع فناوری بالا و پایین دستی پتروشیمی)
ج ۱ ب ب ت ۶	- - همگری ساختمانها و تأسیسات دولتی و صوری
ب ب ت ۲	- - مدیریت و بر قامه ریزی استان
ب ت ت ۱۲	- - استانها
ج ۳ ب الف ت ۱	- - کشور (تضیین بازپرداخت - اوراق مشارکت)
ب ت ت ۳	- - مرکزی تعامل روستایی ایران (ابارهای چندمنظوره روستایی)

ب ث ت ۱۶	- ملی جوانان (گسترش فرهنگ فرآن کریم)
ج ۳ ب ب ت ۶	- ملی زمین و مسکن
ب ب ت ۷، ب ب ت ۷	- میراث فرهنگی و گردشگری
ج ۱ ب الف ت ۱۰	- (اردوگاههای آقامتی در مناطق عملیاتی)
ب الف ت ۱۰	- (توسیع و گسترش ایرانگردی و جهانگردی)
ج ۳ ب الف ت ۱۰	- (حفظ آثار و ارزشهاي دفاع مقدس)
ب الف ت ۱۲	سازمانهای پیمایشگر خدمات درمانی (مطالبات مراکز بهداشتی درمانی)
ب ت ۱۸	- خارجی (کمک بلاصوض و تسهیلات)
ب ب ت ۵	- هواپیمایی کشور (خرید و تعمیر و نگهداری هواپیماها)
ج ۲ ب ب ت ۶	سازندگان غیردولتی
ب س ت ۱۵	مالستان
ج ۳ ب ب ت ۱۹	سالانهای ورزشی
ب د ت ۱۵	ساماندهی آیینه دیدگان اجتماعی
ب ث ت ۱۱	- حمل و نقل درون شهری
ب ج ت ۳	- محصولات گلخانه‌ای
ب الف ت ۱۶	- نقش زنان در توسعه کشور
ب ج ت ۴	سامانه‌ها (اتمام طرح‌های نیمه تمام از حساب ذخیره‌وارزی با اوراق مشارکت)
ب ف ت ۲	شهرهای اولیه
ب ث ت ۸	ستاد بسیج اقتصادی کشور (امور اجرایی)
ب الف ت ۱۷	ستاد کل نیروهای مسلح (نهاد بدنه معروف)
ب م ت ۴	- (جایگاهی پادگان‌های داخل شهر)
ب ب ت ۱۷	- (طرسمهای پدیدهند غیرعامل)
ب ج ت ۱۸	ستاد مبارزه با مواد مخدو (درآمد فعالیتهای مبارزه با مواد مخدو)
ج ۲ ب ب ت ۷	- مرکزی مبارزه با باچاچاق کالا و ارز
ب الف رخ ت ۳	سد (سدّهای)
ب الف ت ۳	- کوتاه و زویه بازده
ج ۲ ب ج ت ۱۲	سوانح فضاهای ورزشی

ب ر ت ۱۵	- وکیفیت پیمه درمانی
ج ۲ ب د ت ۱۱	سرمایه دولت
ب ر ت ۲	سرمایه گذاری (تسهیلات بخش خصوصی و تعاونی)
ب د ت ۲	- (سهیه استانی - تسهیلات)
ب ث ت ۲	- (منابع مالی - بازارهای سرمایه خارجی)
ج ۳ ب د ت ۱۹	- بخش‌های غیردولتی
ب ث ت ۷	- خارجی
ب الف ت ۴	- خطري‌ذير در صنایع نوین
ب ح ت ۲	- در بخش غیردولتی (تسهیلات حساب ذخیره ارزی)
ب ب ت ۱۱	- در توسعه نیروگاههای حرارتی و برق آبی
ب ب ت ۱۱	- در تولید و انتقال تبروی برق
ج ۷ ب د ت ۶	- در توسعه بانکهای فرسوده
ب د ت ۲	- اشتغالزای بخش‌های خصوصی و تعاونی
ب ب ت ۱۰	سرود
ب ع ت ۲	سته
ب ب ت ۳	سفره‌های آب ذیرزیمنی
ب ت ت ۸	سقف بدنه تأیید شده دولت
ب ب ت ۱۸	سلامهای شبیابی
ب ج ت ۱۴	سلامت جانبازان شبیابی (تحقیقات پایه‌ای و بنیادی)
ب ج ت ۱۲	سند بودجه سالانه استان
ب ف ت ۲	- هادی
ب ع ت ۲	- ملکی
ب د ت ۲	سدیکای تأمین مالی بخش غیردولتی
ب ج ت ۷	سوخت
ب ش ت ۱۱	- نیروگاههای هسته‌ای
ج ۹ ب د ت ۱۱	سود ابرازی
ج ۳ ب ص ت ۱۵	- بازرگانی

ج ۱ ب ب ت ۷	- یا مابه انتشار
ب د ت ۲	- تسهیلات (بارانه)
ج ۴ ب د ت ۱۱	- خالص
ب ب ت ۷	- کالای وارداتی
ج ۴ ب د ت ۱۱	- ورژه
ب ت ت ۸	سهام دولت در شرکتها
ب ب ت ۸	- شرکتهای دولتی
ب ت ت ۸	- مادر تخصصی
ج ۲ ب ب ت ۶، ب د ۲ ت	سهم الشرکه بانک
ب خ ت ۶	- بانک جهانی
ب ذ ت ۲	سهم بخش تعاوی و خصوصی
ب ذ ت ۲	- بخش دولتی
ب خ ت ۲	- دولت
ب ب ت ۱۲	- (بازنشستگی)
ب ز ت ۱۵	- کارفرما
ب ز ت ۱۵	- ویمه شده
ب ح ت ۱۵	- مدجهیان (کالاهای اساسی)
ب ب ت ۱۹	سهمیه استخدامی ایناگران
ب الف ت ۱۱	- تولید خودرو
ب ح ت ۱۵	- یارانه عموم مردم
ب ر ت ۱۵	سیاستگذاری شورای عالی رفاه و تأثین اجتماعی
ب ل ت ۲	سیاستهای اشتغالزایی دانش آموختگان کشاورزی
ب الف ت ۲	- پولی و ارزی
ب ب ت ۷	سیگار
ب ح ت ۲	سیلوهای استاندارد
ب ح ت ۱۶	سینهای کورچک

ج ا ب ب ت ۶	شاغرهاي اقتصادي فرهنگي جمهري و اقليسي
ب ت ت ۶	شبکه آب و فاضلاب (شهرهاي زير يكصد و پنجاه هزار نفر)
ب ب ت ۱۱	- انتقال برق کشور
ب ح ت ۲	- بانکي داخلی
ب ب ت ۱۱	- برق روسانی
ب ج ت ۱۲	- پهدآشتی و درمانی کشور (پيشگيري از بيمارهاي دهان و دندان)
ب ت ت ۱۲	- (تامین آبولاستهاي موردينياز)
ب ذ ت ۹	شبکه هاي ارتباطات و تفاوري اطلاعات
ب ب ت ۱۹	شرابط عمومي استخدام
ج ت ۴	شرق تا شمال شرق (انتقال گاز ايلن)
ب ت ت ۸	شرکت بالايش و پخش فرآورده هاي نفتی
ب ض ت ۱۱	- قوانين
ب ب ت ۱۱	- (تفاوت نرخ فروش انرژي)
ب ح ت ۱۱	- (خرید برق تولیدي)
ب ب ت ۱۱	- (سرمایه گذاري در توسعه نیروگاه هاي حرارتی و ...)
ب ص ت ۱۱	- (طرح هاي تولید و انتقال برق)
ب ب ت ۱۱	- (طرح هاي تولید و انتقال نير)
ب ج ت ۱۱	- (کسک بلا مرض و ... - طرح هاي انرژي)
ب الف ت ۵	- سهامي راه آهن ج.ا (نداوري ناوگان ريلی - مشارکت خيردوئي)
ب ب ت ۵	- فروندگاه هاي کشور (طرح هاي تملک داروي هاي سرمایه اي)
ب ت ت ۸	- کشت و صنعت شهد بهشت
ب ب ت ۸	- شهد و جای
ب ب ت ۱۱ و ب ب	- مادر تخصصي توليد، انتقال و توزيع نيروي برق ايران
ب ت ۱۱	- مادر تخصصي مخابرات ايران
ب د ت ۴	

ب ح ت	مدیریت شبکه برق ایران (خربید برق تولیدی)
ج ۱۰ ب د ت	- ملی صنایع پترولیمی (اساستامد)
ب ۳ ت	- ملی گاز ایران
ج ۱۰ ب د ت	- (اساستامد)
ب ر ت	- (طرحهای گازرسانی شهری و روستایی و صنایع و...)
ب ب ج ۷ ب د ت	- ملی نفت ایران
ج ۲ ب د ت	- (استخراج و فروش گاز طبیعی)
ج ۸ ب د ت	- (اصفهان دریافتی دولت)
ب ر ت	- (بازپرداخت تعهدات)
ج ۵ ب د ت	- (بازپرداخت تعهدات سرمایه‌ای)
ب ب ت	- (برقی کردن چاههای کشاورزی)
ج ۱۰ ب د ت	- (تسویه حسابها)
ب ب ت	- (توازن منطقه‌ای و شهرستانها)
ب ث ت	- (جایگاه عرضه گاز طبیعی (CNG))
ج ۹ ب د ت	- (دواپت مالی و حقوقی دولت و شرکت ملی نفت ایران)
ج ۲ ب د ت	- (سود خالص - هزینه‌های سرمایه‌ای)
ج ۱ ب د ت	- (سهم خالص - ارزش نفت خام تولیدی)
ب ج ت	- (کمک بلاعرض و ... - طرح‌های انرژی)
ب د ت	- (گازرسانی و عرضه گاز طبیعی نشرده)
ب ث ت	- (سماونده فرآورده‌های نفتی مازاد)
ب خ ت	- (واردات بنزین)
ج ۶ ب د ت	- (وجوه حاصل از صادرات)
شرکتهای آب منطقه‌ای استانی	
آب و فاضلاب (وصول هزینه وصل ناضلاب به طور انساط)	
ب ش ت ۲ ز ب ت ت ۶	- استانی
ب ض ت	- برق منطقه‌ای
ب ب ت	- (توسعه شبکه انتقال برق)

ب ب ت ۱۱	- - (توسیه نیروگاه‌های حرارتی)
ب ح ت ۱۱	- - (خرید برق تولیدی)
ب ج ت ۱	- بیمه (مالیات بر درآمد و سود ابرازی)
ب ت ت ۸	- پتروشیمی
ب خ ت ۲	- پیمانکاری بخش خصوصی
ب و ت ۹	- تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
ب ج ت ۱۵	- تعاونی مسکن کارگران
ب ذ ت ۱۱	- توزیع گاز استانی
ب ت ت ۱، ب ب ت	- دولتی
ت ۱۵، ب ب ت ۱۹	
ب ج ت ۳	- - (احداث سیل‌های استاندارد)
ب ب ت ۴	- - (تأسیس - تقسیم استان خراسان)
ب ب ت ۱	- - (توسیه مشارکت بخش خصوصی)
ب د ت ۹	- - (گسترش کاربر فناوری اطلاعات و ارتباطات)
ب ج ت ۱	- - (مالیات بر درآمد و سود ابرازی)
ب ب ت ۸	- - (واگذاری سهام)
ب ب ت ۷	- مادر تخصصی (واگذاری سهام و اموال)
ب س ت ۹	- مخابرات (کمک هزینه دفاتر مخابرات روستایی)
ب ب ت ۸	- میمان
ب د ت ۹	- غیر دولتی (گسترش کاربر فناوری اطلاعات و ارتباطات)
ب ب ت ۱۱	- فروشندۀ برق نیروگاه‌های آبی
ب ب ت ۸	- فولاد
ب ش ت ۲	- گاز استانی
ب ب ت ۱۷	- شماره گذاری
ج ۹ ب ب ت ۱۵	شناسایی اشاره آسیب پذیر
ج ۲ ب خ ت ۱۱	شورای اقتصاد (بازپرداخت تمدهات - احداث پالایشگاه)
ج ۸ ب ب ت ۱۵	- - (تأسیس کالاهای مردم نیاز)

ب ر ت ۱۱	- (توجیه فنی و اقتصادی طرحهای نقش)
ب ب ت ۷	- (خرید برگ سیز چای)
ب ر ت ۱۱	- (طرحهای گازرسانی شهری و روستایی و صنایع و...)
ج ۱ ب پ ت ۷	- (عدم تخفیف سود بازرگانی یا ...)
ج ۷ ب ب ت ۱۵	- (قیمت عرضه کالاهای یارانه‌ای)
ج ۱ ب ب ت ۱۵	- (یارانه آرد)
ج ۲ ب ب ت ۱۵	- (یارانه نهاده‌های کشاورزی)
ب ج ت ۱۲	شورای برنامه ریزی و توسعه استان (استانها)
ج ۱ ب الف ت ۱۲	- (اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ضروری و...)
ب ج ت ۶	- (اعتبارات ویژه توسعه روستایی)
ب الف ت ۱۲	- (پوچمه استانی)
ب ذ ت ۴	- (سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از تسهیلات)
ب ج ت ۱۲	- (هزینه‌های پرسنلی کارکنان)
ب ب ت ۶	شورای پول و اعتبار
ب ر ت ۱۱	- (فروش اقساطی اشتعاب نفت و گاز و...)
ج ۵ ب ب ت ۶	شورای شهر (باخت خانه در بافت‌های فرسوده)
ج ۷ ب ب ت ۶	- (سرمایه‌گذاری در نوسازی بافت‌های فرسوده)
ب ص و ط ت ۴	شورای عالی اشتغال
ب ص ت ۲	- (پرداخت تسهیلات بر اساس مصروفات شورای عالی اشتغال)
ب ذ ت ۲	- (سهم بخش تعاونی و خصوصی از تسهیلات)
ب ث ت ۱۵	شورای عالی بیمه خدمات درمانی کشور (طرح بیمه درمانی مکمل)
ب ح ت ۱۵	شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی
ج ۱ ب ب ت ۱۵	- (برنامه‌های فقرزدایی)
ب ر ت ۱۵	- (بیمه تکمیل)
ج ۲ ب ب ت ۱۵	- (تأمین کالاهای کالاگران - یارانه)
ج ۹ ب ب ت ۱۵	- (شناسایی اشار آسیب پذیر)
ب ذ ت ۱۵	- (کامش فقر افراد نیازمند)

ج ۵ ب ب ت ۱۵	~ (پارانه دارو و شیرخشک)
ج ۶ ب ب ت ۱۵	~ (پارانه مصرف کنندگان و تولیدکنندگان)
ب ج ت ۱۵	شورای عالی سازمان تأمین اجتماعی
ب الف ت ۱۶	شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
ج ۴ ب ب ت ۱۶	~ (محدوده های بانث های فرسوده)
ب س ت ۹	شورای عالی کار
ب ب ت ۱۶	شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی
ب ذ ت ۱۱	شهر
ج ۲ ب الف ت ۱۲	~ (تکمیل پرورده های نیمه تمام)
ج ۵ ب ب ت ۱۶	~ (ساخت خانه در بانث های فرسوده)
ج ۳ ب ب ت ۱۵	~ (سهم سرانه پارانه ها و ...)
ب ت ت ۹	اصفهان
ب ت ت ۸	~ تاریخی توس
ب ت ت ۶	~ تبریز
ب ت ت ۶	~ تهران
ج ۲ ب الف ت ۱۰	~ ~ (احداث موزه بزرگ دائم مقدس)
ب ت ت ۶	ـ شیراز
ب ت ت ۶	ـ مشهد
ب الف ت ۶ ب ت	ـ شهرداری (شهرداری ها)
ت ۸ ب ف ت ۲	
ج ۵ ب ب ت ۶	~ (ساخت خانه در بانث های فرسوده)
ب م ت ۲	~ (تملیک پادگان های داخل شهر و ...)
ج ۷ ب ب ت ۶	~ (سرمایه گذاری در توسعه بانث های فرسوده)
ب خ ت ۶	شهرسازی
ب ذ ت ۲	شهرستان (سهم بعض های مختلف اقتصادی از تسهیلات)
ب خ ت ۶	~ به (عملیات بازسازی مناطق زلزله زده)
ب ر ت ۱۱	شهرستانهای سردسیر

ب د ت ۶	شهرهای بالای یک میلیون نفر (احدات خطوط فنارهای شهری)
ب ث ت ۱۱	- بزرگ (جاپان، عرضه گاز طبیعی (CNG))
ب الف ت ۶	- جدید (تأسیسات زیربنایی)
ب ت ت ۶	- زیر پکند و پنجاه هزار نفر (شبکه آب و فاضلاب)
ب ذ ت ۶	- زیر پکند هزار نفر (مسکن متخصصین پژوهشی بیمارستانها)
ب ذ ت ۲	شهریه داشتجویی (تسهیلات صندوقی وفاء داشتجویان)
ج ۵ ب ب ت ۱۵	شیرخشک (یارانه)
ج ۳ ب ب ت ۶	شیوه نامه وزارت مسکن و شهرسازی

تصویر

ب ب ت ۳	صاحب‌کشاورگاهها
ب ح ت ۲	صادرات (محصولات گلخانه‌ای)
ج ۵ ب د ت ۱۱	- فرآوردهای نفتی و گازی
ب ر ت ۹	- کالا
ب ل ت ۲	- کشاورزی
ج ۶ ب د ت ۱۱	- نفت خام
ج ۶ ب د ت ۱۱	- (فروش ارز حاصله به نرخ روز)
ب خ ت ۱۱	- (واردات بنزین)
ب ح ت ۲	صادرکنندگان (اوپولیت صادرکنندگان کشاورزی، صنایع دستی، خذایی و...)
ج ۲ ب ح ت ۸	- (بجز از خسارت نوسانات نرخ ارز)
ب ح ت ۲	- (کاهش نرخ مزثر تسهیلات)
ب ح ت ۱۸	صدور اسناد مالکیت اراضی کشاورزی
ب ر ت ۹	- خدمات فنی و مهندسی (فناوری اطلاعات IT)
ب ت ت ۱۷	- روادید (جریمه افаст غیرمجاز اتباع خارجی)
ب ث ت ۱۸	- شناسنامه طرح جدید
ب پ ت ۱۴	- گارت بهداشتی
ب الف ر ح ت ۱۸	- شناسایی ملی

ب ب ت ۳	- مجوز برداشت آب
ب ذ ت ۱	صرفه جویی
ب الف ت ۱۱	- از محل کاهش واردات بنزین
ب ر ت ۱۱	- مصرف فرآوردهای نفتی (بارانه)
ب الف ت ۱۱	- منطقه ارزی
ب ر ت ۱۱	صنایع
ب د ت ۱۱	- (گازرسانی)
ب ت ۱۲	- پایین دستی نفت و گاز و پتروشیمی
ب الف ت ۴	- نوبن
ب ت ۸	صندوق احیاء و بهرهبرداری از بناها و اماكن تاریخی و فرهنگی (قلمه فلک الاتلاق و شهر تاریخی نوس)
ب ق ت ۲	- اشتغال نیازمندان (تسهیلات طرح های زودبازد و اشتغالزا)
ب ت ۸	- بازنیتگی کارکنان انتقالی
ب ب ت ۸	- بیمه بیکاری (واگذاری سهام شرکت های دولتی)
ب ح ت ۳	- - محصولات کشاورزی
ب ت ۸	- تأمین اجتماعی نیروهای مسلح
ب ض ت ۲	- تعاون
ب ر ت ۲	- تمارن (تسهیلات دستگاه های اجرایی ملی و استانی)
ب ب ت ۴	- حمایت از صنایع الکترونیک (افزایش سرمایه دولت)
ب ص ت ۲	- حمایت از فرصت های شغلی
ب ر ت ۲	- - (تسهیلات دستگاه های اجرایی ملی و استانی)
ب ت ۸	- ذخیره پسیجان
ب ت ۸	- ذخیره فرهنگیان
ب ذ ت ۲	- رفاه دانشجویان (تسهیلات فرض الحسنہ با کارمزد کم)
ج ۱ ب ح ت ۸	- ضمانت صادرات ایران
ب الف ت ۴	صنعت میکروالکترونیک
ب ح ت ۲	- و معدن (اندام طرح های نیمه تمام از حساب ذخیره ارزی یا اوراق مشارکت)

ض

صایعات گندم (حمل و نقل)

ب ت ت ۳

ب ت ت ۲

ضرور و زیان

ط

طرح ۱۰۵۰۱۰۲۵ (طرح های آموزشی، کمک آموزشی، خوابگاهها و ...)

- طرح های آموزشی، کمک آموزشی، خوابگاهها و ...)

ب خ ت ۹

- فعالیت های پژوهشی و ارتقای فناوری)

ب خ ت ۹

- فعالیت های پژوهشی و ارتقای فناوری)

ب خ ت ۹

- فعالیت های پژوهشی و ارتقای فناوری)

ب خ ت ۹

- ۲۰۲۰۱۰۰۲

ب الف و ب ت ۱۷

ب ح ت ۹

- طرح های آموزشی، کمک آموزشی، خوابگاهها و ...)

ب ح ت ۹

- طرح های آموزشی، کمک آموزشی، خوابگاهها و ...)

ب الف ت ۱۰

- ۳۰۲۰۱۰۰۵ (ترسیده ایرانگردی و جهانگردی)

ب ث ت ۳

- ۴۰۱۰۶۰۰۲ (اراضی کشاورزی دارای آب)

ب ث ت ۳

- ۴۰۱۰۶۰۰۳ (اراضی کشاورزی دارای آب)

ب ب ت ۱۱

- ۴۰۳۰۲۰۰۴

ب الف ت ۶

- ۴۰۹۰۶۰۰۳

ب الف ت ۶

- ۴۰۹۰۷۰۱۵

ب الف ت ۶

- ۴۰۹۰۷۰۱۶

ب ب ت ۱۱

- ۴۰۹۰۹۰۰۳

ج ۲ ب ب ت ۶

- ۴۰۹۱۲۰۰۱

ب ش ت ۹

- بسیج سازندگی

ج ۵ ب ب ت ۶

- بهسازی مصرب

ب ث ت ۱۵

- بیمه درمانی مکمل

ب الف ت ۷

- تملک دارایی های سرمایه ای (اسکانات بازارچه های مشترک مرزی)

- ج ۳ ب ۳ ت - (سهم دانشگاهها و موسسات آموزش عالی)
- ب ج ۲ ت - (گیاهان دارویی و گل‌های زیستی)
- ب ح ۹ ت - نیمه تمام (دانشگاهها و ...)
- ب ب ۱ ت - جدید (منوعیت و ...)
- ب ق ۲ ت - زودبازده اشتغالزا و خودکفایی مدد جویان تحت پژوهش کمیته امداد امام
- کارورزی فارغ التحصیلان دانشگاهی
- ب ز ت ۲ - (پرداخت کمک هزینه)
- ب د ت ۳ - طرح‌های آین مرزی
- ب الف ت ۱۱ - بهینه سازی مصرف انرژی
- ج ۵ ب ۵ د ت ۱۱ - بیع متابول (شرکت ملی نفت ایران)
- ب ب ۱۷ ت - پدافند غیرعامل
- ب الف ت ۳ - تأمین آب پندها و سدهای کوچک و زودبازده
- ب ح ۹ ت - تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (آمرزشی، کمک آموزشی و ...)
- ج ۱ ب ۶ ب ت ۶ - (دورآمد حاصل از خدمات مدیریت)
- ب ب ۵ ت - (راه و ترابری)
- ب ح ۹ ت - (ساماندهی و اسکان عناصر)
- ج ۱ ب الف ت ۱ - اتفاقاعی (اوراق شارکت)
- ب ب ۱ ت - - - (سود اوراق شارکت طرحها)
- ب ج ۹ ت - دانشگاهها
- ب الف ت ۲۰ - ملی
- ب ر ت ۹ - ترسیمهای (فناوری اطلاعات IT)
- ب ج ۹ ت - ترسیمه روماتیک
- ب ص ۱۱ ت - تولید و انتقال برق
- ج ۶ ب ب ۱۱ ت - نیرو
- ب خ ۹ ت - خدماتی و اجتماعی
- ب ج ۹ ت - دانشگاهی
- ب ق ۲ ت - زودبازده اشتغالزا و خودکفایی

ب ز ت ۲	- سرمایه‌گذاری اشتغالزا
ب ب ت ۳	- علاج پخشی و ایجاد تعادل در سفره‌های آب زیرزمینی
ب ت ت ۴	- کرجک اشتغالزایی زودبازد، کشاورزی و صنعتی
ب ر ت ۱۱	- گازرسانی به شهرها و روستاهای
ب غ ت ۲	- ملی استانی شده
ب ح ت ۲	- مناطق توسعه نیافته
ب ج ت ۲	- (اولریت)
ج ۱ ب ب ت	- نیمه تمام (انتشار اوراق مشارکت)
ب ث ت ۱۲	- استانی
ب ب ت ۱۶	- ورزشی

ظ

ظرفیت‌های تولید برق

ع

ب ب ت ۱۸	جهات عالیات
ب ب ت ۱۵	مذالت اجتماعی
ب س ت ۹	عرضه خدمات استاندارد در روستاهای
ب ف ت ۲	عرف محلی
ب ح ت ۶	خشایر
ب د ت ۱۵	- (برنامه بیمه اجتماعی)
ب ح ت ۶	- دارطلب اسکان
ب دوج ۷ ب د ت ۱۱	عقد قرارداد با شرکت ملی نفت ایران
ب غ ت ۲	عقود اسلامی
ب ب ت ۱۰	مکس
ب ج ت ۲	عمزان شهری (اتمام طرح‌های نیمه تمام از حساب ذخیره ارزی یا اوراق مشارکت)
ب د ت ۲	عملیات بانکی بدون ربا

ب ج ت ۲

- تراز مالی

ج ۱ ب د ت ۱۱

- نهض پیمانکاران

ب ح ت ۱۱

عوارض

ج ۵ ب ب ت ۶

- احداث ساختمان

ب ح ج ۳ ب د ت ۱۱

- تکلیف

ب الف ت ۶

- شهرداری

ب ب ت ۱۴

عذا (تosome فعالیتهای نظارتی و آزمایشگاهی)

ج ۱۳ ت ۴

غرب نا شمال ضرب (انتقال گاز اینلن)

۹

فارغ التحصیلان بخش کشاورزی (محصولات گلخانه ای)

ب ج ت ۳

- دانشگاهی (پرداخت کمک هزینه طرح کارورزی)

ب د ت ۲

فاضلاب (انعام طرح های نیمه تمام از حساب ذخیره ارزی یا ارواق مشارکت)

ب ج ت ۶

- (تسريع در برقراری انشتاب)

ب ث ت ۶

- خروجی

ب پ، ج ۱ ب ث ت ۶

فاینانس

ب ث دن ت ۲

- (احداث خطوط مصوب قطارهای شهری)

ب د ت ۶

- (طرحهای تویید و انتقال برق)

ب ص ت ۱۱

- (طرحهای گازرسانی شهری و روستایی و صنایع و...)

ب د ت ۱۱

- (توسازی یافته های فرسوده شهری)

ج ۹ ب ب ت ۶

- داخلی یا خارجی (احداث سیلوهای استاندارد)

ب ج ت ۳

فرآورده های فتقی (افزایش قیمت)

ج ۳ ب د ت ۱۱

- (صادرات - تهدادات سرمایه ای)

ج ۵ ب د ت ۱۱

- (قیمت های صادراتی یا وارداتی)

ج ۳ ب د ت ۱۱

- مازاد

ب ث ت ۷

ب ر ت ۱۱	- مایع (پارهه صرفه جویی مصرف)
ب ذ ت ۲	فروار مفزعها
ب الف ت ۱۵	فرانشیز (بیمارستانهای دولتی - اشار آسیب پذیر)
ب ج ت ۱۸	فروزندهان خانواده های بدسرپرست
ب ذ ت ۲	- شاهد (اختفال با معرفی بیان شهید و امور ایثارگران)
ب ب ت ۱۹	- کارکنان شهید جانباز...
ب ت ت ۱۹	فروش دستیاب
ب ذ ت ۲، ب ز ت	نمرصت های شملی
ب الف ت ۱۷	نرم‌اندھی کل تبروهای مسلح
ب ب ت ۵	فروگاههای داخلی
ب ز ت ۱۱	فروش انساطی انشتاب
ب ب ت ۱۱	- انرژی
ب ج ت ۴	- اوراق شارکت
ب الف ت ۸	- حق تقدم سهام
ج ۳ ب ب ت ۶	- زمین
ج ۲ ب ب ت ۶	- سهم الشرکه بانک (اساطی)
ب ب ت ۱۰	فروہنگ ایثار و شهادت
ب ث ت ۱۱	نشاراسازهای خانگی
ج ۲ ب ج ت ۱۲	فضاهای ورزشی
ب خ ت ۹	فعالیت های پژوهشی
ب ز ت ۲	- حاکمیتی و دفاعی
ب ب و ذ ت ۱۵	نقره
ج ۱ ب ب ت ۱۵	نقزوذایی
ب ر ت ۹	فناوری اطلاعات آ (صدور خدمات فنی و مهندسی)
ب د و ر ت ۹	- اطلاعات و ارتباطات کشور
ج ۴ ب ب ت ۱۱	- انرژی های نو
ب ث ت ۷	- پیشرفت

ب ث ت ۱۴	فوریهای پرنکی
ب ث ت ۱۵	- پیش بینارستانی
ب ب ت ۱۶	فیلم
ب ث ت ۱۷	- ارزشی
ب ث ت ۱۸	- عظیم و نمره با استانداردهای روز دنیا

ق

ج ۲ ب ب ت ۷	قاجاق (فروش اموال منقول)
ب ب ت ۷	- کالا
ج ۲ ب ب ت ۷	- - و ارز
ب خ ت ۲۰	قانون اساسی ج.ا.ا. (اصل پنجاه و پنجم)
ب خ ت ۱۵	قانون اصلاح فائون تحويل خودرو به جایگاز انقلاب اسلامی و جنگ تحملی
ب ب ت ۱	قانون انتشار اوراق مشارکت
ب ج ت ۱۸، ب خ ت ۲	قانون برنامه چهارم توسعه
ب ب ت ۱۷	- (بند ۱۱ ماده ۱۲۱ - طرحهای پدافند غیرعامل)
ج ۲ ب ج ت ۱۲	- (بند الف ماده ۱۱۷)
ب ب ت ۳	- (بند الف ماده ۱۷ - صدور مجوز برداشت آب)
ب ب ت ۹	- (بند الف ماده ۲۹ - آمرزشکده)
ج ۲ ب ث ت ۹	- (بند الف ماده ۲۹ - دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی)
ج ۳ ب ث ت ۹	- (بند الف ماده ۲۹ - کمک به دانشگاه ها و ...)
ب ب ت ۸	- (بند الف ماده ۸ - مالیات مقطوع)
ب ب ج ت ۱۲	- (بند الف ماده ۸۱)
ب ر ت ۲	- (بند ب ماده ۱۰ - طرح های سرمایه گذاری اشتغال زا)
ت ۱۳	- (بند ب ماده ۶۲ - خودروهای فرسوده)
ب ج ت ۳	- (بندج ماده ۱۸ - بیمه محصولات کشاورزی)
ج ۶ ب ب ت ۱۵	- (بندج ماده ۳۹ - یارانه تولیدکنندگان و مصرف کنندگان)

- ج ۷ ب ب ت ۱۵ ~ (بند ج ماده ۳۹)
- ب ج ت ۱۸ ~ (بند ح ماده ۱۸ - استاد مالکیت اراضی کشاورزی)
- ب د ت ۲ ~ (بند د ماده ۱۷ - طرح‌های آبی مرزی)
- ج ۳ ب ب ت ۶ ~ (بند و تبصره ۳۰ - فروش زمین)
- ب ح ت ۲ ~ (بند های د و ه ماده ۱ - سرمایه‌گذاری در پخش غیر دولتی)
- ج ۱ ب ج ت ۱۲ ~ (بند ه ماده ۴۶)
- ب ض ت ۱۱ ~ (تبصره ۳ ماده ۳ - مشترکین پر مصرف)
- ب ب ت ۲ ~ (جدول شماره ۸ - فروش اوز [دلا])
- ج ۶ ب ب ت ۶ ~ (جزء ۵ بند د ماده ۳۰ - تکلیف بانک مرکزی)
- ب ت ت ۱۸ ~ (روابط خارجی و همکاری‌های اقتصادی بین المللی)
- ب ب ت ۱۵ ~ (عدالت اجتماعی، کامش نفو و یارانه‌ها)
- ب الف ت ۱۶ ~ (ماده ۱۱۱ - زنان و تمثیل خانواده)
- ب ب ت ۱۶ ~ (ماده ۱۱۷ - سازمان تربیت بدنی)
- ب الف ت ۲ ~ (ماده ۱۲ - ایجاد تهدید اوزی توسط دولت و بانک مرکزی)
- ب ث ت ۲ ~ (ماده ۱۳ - تعیین منابع مالی از بازارهای سرمایه خارجی)
- ب ث ت ۲ ~ (ماده ۱۴ - تبدیل فاینانس به بیع مقابل)
- ج ۱ ب ب ت ۱۹ ~ (ماده ۱۴۶ - بازخریدی کارکنان غیر ماهر)
- ب ب ت ۱۶ ~ (ماده ۱۶۰)
- ج ۲ ب د ت ۱ ~ (ماده ۱۶۰ - انحلال مهمانسرای و نسایندگی‌های مستقر در تهران)
- ب ر ت ۱۵ ~ (ماده ۱۶۰ - برنامه خدمات رفاهی کارکنان)
- ب س ت ۱۵ ~ (ماده ۱۶۰ - برنامه خدمات رفاهی)
- ب گ ت ۲ ~ (ماده ۱۶۰ - شمول تبصره ۲ قانون بردهجه (۱۳۸۴))
- ب الف ت ۸ ~ (ماده ۱۶۰ - فروش حق نقدم سهام)
- ج ۴ ب د ت ۱ ~ (ماده ۱۶۰ - فروش شب و نسایندگی‌های مستقر در تهران)
- ب ج ت ۱ ~ (ماده ۱۶۰ - مالیات بر درآمد و سود ابرازی)
- ب ت ت ۳ ~ (ماده ۱۸ - خودکفایی گندم و ...)
- ب ج ت ۶ ~ (ماده ۱۹ - شاخص‌های توسعه روستایی)

ب ب ت ۶	- (ماده ۳۰- احیای بافت‌های فرسوده شهری)
ب الف ت ۳	- (ماده ۳۲- موافقنامه طرح‌های آب، ...)
ب ز ت ۹	- (ماده ۴۹)
ب ب ت ۱۲	- (ماده ۸۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای)
ب ث ت ۱۴	- (ماده ۸۵- اورژانس و فوریت‌های پزشکی)
ب ذ ت ۲	- (ماده ۸۷- حضور در بازارهای جهانی و ...)
ب ذ ت ۱۵	- (ماده ۹۰ و بندج ماده ۹۷)
ب الف ت ۱۲	- (مراد ۷۷ تا ۸۳)
ب الف ت ۶	قانون برنامه دوم توسعه (تبصره ۵۲ سال‌های برنامه - تسهیلات مسکن جانبازان و ...)
ج ۹ ب د ت ۱۱	قانون برنامه سوم توسعه
ب ۱۳ ت	- (اصلاح ماده ۱۱۳)
ب ۲ د ت ۲	- (بندج ماده ۶۰ اصلاحی - کسر تمدّدات)
ب ث ت ۷	- (بندی ماده ۳ قانون اصلاح)
ب ب ت ۳	- (ماده ۱۰۷ - صدور مجوز برداشت آب)
ب ب ت ۱۲	- (ماده ۷۷- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای)
ب ج ت ۱	- (بندج ماده ۳ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه - بتنین)
ج ۹ ب ث ت ۹	قانون برنامه و بودجه کشور مصوب سال ۱۳۵۱ (ماده ۳۰)
ج ۹ ب د ت ۱۱	قانون بودجه سال ۱۳۵۱ (تبصره ۳۸ دائمی - لغز)
ب ۲۰ ت	- (تبصره ۱۶ منسق بودجه)
ب ث ت ۲۰	- (بندهای ت و ث تبصره ۷۵)
ب الف ت ۶	- (تبصره ۱۳۷۲ - تسهیلات مسکن جانبازان و ...)
ب الف ت ۶	- (تبصره ۱۳۷۳ - تسهیلات مسکن جانبازان و ...)
ب ض ت ۲	- (بندهای ج و د تبصره ۲۸)
ب ب ت ۲	قانون بودجه سال ۱۳۷۹ (بندهش تبصره ۲۹- سقف تسهیلات خارجی)
ب ب ت ۲	- (جزء او بندل)
ب ج ت ۲	- (تبصره ۲۹ - باقیمانده تسهیلات بیع مقابل)
ب ت ت ۲	قانون بودجه سال ۱۳۸۰ (الجزء ۵... بند ل تبصره ۲۹ - سقف تسهیلات خارجی) ب ت ت ۲

ب د ت ۶	- (بندی تبصره ۴۵ - تمدید اجازه)
ب ج ت ۱۱	- (بندی تبصره ۲۹ - انزوی)
ب ج ت ۲۰	- (تبصره ۲۹ - باقیمانده تسهیلات بیع مقابل)
قانون بودجه سال ۱۳۸۱	(بندخ تبصره ۲۱ - طرح های کوچک کشاورزی)
ب ت ت ۲	- (بندمای زیح، طول تبصره ۲۱ - سقف تسهیلات خارجی)
ب ج ت ۲	- (تبصره ۲۱ - باقیمانده تسهیلات بیع مقابل)
قانون بودجه سال ۱۳۸۲	(بندخ تبصره ۱۰ و بندمای زیح و تبصره ۱۶
و تبصره ۲۱ - سقف تسهیلات خارجی	
ب ج ت ۲	- (تبصره ۲۱ - باقیمانده تسهیلات بیع مقابل)
ب ت ت ۳	- (بندت تبصره ۱۸ - سهم دولت در طرح های اوپس کشاورزی)
قانون بودجه سال ۱۳۸۳	(بندز تبصره ۲۱ - سقف تسهیلات خارجی)
ب ج ت ۲	- (تبصره ۲۱ - باقیمانده تسهیلات بیع مقابل)
ب الف ت ۱۴	قانون پیمه همگانی خدمات درمانی کشور
ب الف ت ۱۷	- (ماده ۱۷ - اوانه خدمات درمانی)
قانون پرلی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸	(تراز پرداختها و تمدبات ارزی)
ب الف ت ۲	- تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲
ج ۴ ب ب ت ۶	(محمد وده های بافت های فرسوده)
ب ذ ت ۱۵	- تأمین زنان و کوکان بی سپرست
ب ف ت ۲	- تأمین مسکن فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش (تبصره ۱ - تسهیلات بانکی)
ب ت ت ۷	- تجمعیح عوارض
ب ب ت ۱۱	- تسهیل برآمیز کارکنان آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۰/۸/۲
ب ت ت ۶	- تشکیل شرکت های آب و ناصلاب مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۶
ب الف ت ۹	- تشکیل شورای آموزش و پرورش مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶
ج ۳ ب ب ت ۶	(بند ۲ ماده ۱۳ - وصول عوارض آموزشی)
ت ۱۳	- تشویق احداث و عرضه واحد های مسکونی استیجاری
قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی	(ت ۱۳ - تغییر مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور (ماده ۸) - ماده ۱۰ - پیمه محصولات کشاورزی)
ب ح ت ۳	

ب خ ت ۹	- (ماده ۶۱)
ب ب ت ۳	- (ماده ۲۲)
ب ب ت ۱۲	- (ماده ۱۰ - بیمه محصلات کشاورزی)
ب ب ت ۱۹	- (ماده ۸۸ - سرمایه گذاری بخش غیردولتی)
ب ب ت ۱۹	قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۳/۷/۱۸ (ماده ۱۲ آینین نامه اجرایی فصل دوم)
ب ج ت ۱۸	- ثبت استناد و املاک مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۲۱ (مواد ۱۳۷ و ۱۴۸)
ب ث ت ۱۹	- جامع حساب از حقوق مملوکان
ب ت ت ۱۰	- پیگوئیگی برقراری و وصول هواوض و سایر وسایر از تولیدکنندگان کالا و ...
ب ب ت ۱۵	- ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی
ب خ ت ۲	- عملیات بانکی بدون ربا
ج ۹ ب د ت ۱۱	قانون مالیات‌های مستقیم
ج ۲ ب ج ت ۸	- (جزئیه - ماده ۱۹۰)
ب د ت ۱	- (صاحبان مشاغل - بندج ماده ۹۵)
ج ۱ ب د ت ۱۱	- (مالیات صلکره - شرکت ملی نفت ایران)
ب ج ت ۱	- (مالیات بر درآمد و سود ابرازی)
ب د ت ۱۵ و ب ث ۲۰	قانون محاسبات عمومی کشور
ب ج ت ۱۲	قانون مقررات مالی، اداری و استخدامی وزارت جهاد کشاورزی (ماده ۱۳)
ب ب ت ۷	- منزوعیت وروده برخی از کالاهای غیرضرور
ب ت ت ۱۲ و ب ث ۲۰	- تحریه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت ...
ج ۱۰ ب د ت ۱۱	- نفت مصوب ۱۳۹۶
ب ث ت ۱۲	- وصول برخی از درآمدهای دولت و ... (بندج ماده ۲۳)
ب د ت ۹	- وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
ج ۱ ب ث ت ۶	قبول آب بها
ب ث ت ۱۶	قرآن کریم

ب الف ت ۱۴	قرارداد ارائه خدمات درمانی
ب ز ت ۲	- عاملیت
ب ف ت ۲	قرض الحسنه
ب ف ت ۲	- مسکن مردمیاز معلمان
ب د ت ۶	قطارهای شهری
ب ث ت ۸	تلخه فلک الالاک
ب الف ت ۳	قنزات
ب ت ت ۱۴	فرانی حصری دولت
ب ج ت ۱۵	قیمت آرده خیازی
ب ج ت ۱۸	- تمام شده (هزینه صدور استاد از مالکین)
ب ح ت ۱۱	- صادراتی یا وارداتی (برق)
ج ۳ ب د ت ۱۱	- - (فرآوردهای نفتی)
ب ح ت ۶	- کارشناسی روز
ب ح ت ۲	- منطقه‌ای سال ۱۳۶۹
ج ۳ ب د ت ۱۱	- نفت خام و فرآوردهای نفتی
ب ث ت ۸	- واگذاری

ک

ب پ ت ۱۴	کارت بهداشتی
ب ح ت ۱۸	- شناسانی ملی
ب الف ت ۱۸	- - (ابرایان مقیم خارج از کشور)
ب الف ت ۱۱	کارخانه‌های خودروسازی
ب ث ت ۱۱	- تولید خودرو داخلی
ب ث ت ۸	کارشناسان رسمن (واگذاری سهام شرکت‌های دولتی)
ب ز ت ۱۵	کارفرما
ب روس ت ۱۵	کارکنان (برنامه خدمات رفاهی)
ب س ت ۱۵	- (بیماران، معلولان و... تحت سپرستی کارکنان)

ب ت ت ۱۲	- دولت (برنامه های آموزشی)
ج ۱ ب ب ت ۱۹	- غیر ماهر داوطلب (باز خریدی)
ب ح ت ۱	- گمرک (اسکان در مناطق محروم مرزی)
ب ح ت ۱۵	کارگران
ج ۳ ب د ت ۱۱	کارمزده فروش
ب الف ت ۱۰	کارو انسراها
ب ز ت ۶	کارورزی نارخ التحصیلان دانشگاهی
ب ث ت ۷	کالا
ب ح ت ۱۵	کالا برگ
ب ح ت ۱۵	- اضافی
ب ث ت ۸	- خانوار
ب ث ت ۸	- مرحله دوازدهم
ج ۲ ب ب ت ۷	کالاهای فاچاق (فروش اموال منقول)
ج ۲ ب ب ت ۱۵	- کالا برگ
ب ح ت ۱۵	- اساس
ج ۲ ب ح ت ۷	کامپین
ب ث ت ۱۶	کانونهای بسیج جوانان
ج ۱ ب الف ت ۲۰ و ب	کاهش اعتبارات
ت ۲۰	
ب ح ت ۱۸	- تقاضای مواد مخدر
ب د ت ۱	- در هزینه های غیر عملیاتی
ب ب ب د ت ۱۵	- فقر
ب ح ت ۷	- مصرف سوخت
ب د ت ۱	- هزینه
ب خ ت ۱	کتب
ج ۹ ب ب ت ۱۵	کد ملی
ب ب ت ۱۶	کرسیهای زبان فارسی در خارج از کشور

ج ۲ ب ح ت ۲۰	کسری اختلالی حقوق و مزایای بخش بهداشت و درمان
ب ب ت ۷	- سیگار
ب ت ت ۳	کشاورزان (ابزارهای چندمنظوره روستایی)
ب خ ت ۳	- (منوعیت اخذ آب بها از کشاورزانی که ...)
ب ب ت ۱۱	کشاورزی (برق کردن چاهها)
ج ۴ ب ب ت ۱۵	- (یارانه نهادهای و عوامل تولید)
ب ج ت ۲	- و منابع طبیعی (اتمام طرح‌های نیمه تمام از حساب ذخیره‌وارزی یا اوراق مشارکت)
ب ب ت ۳	کشاورگاهها
ب الف ت ۵	کشن
ب ب ت ۵	کشورهای خارجی
ب ت ت ۱۸	- (کمک بلاخصوص و تسهیلات)
ب ت ت ۱۷	کلانتریها (مرمت و تجهیز)
ج ۹ ب ب ت ۶	کلان شهرها
ب خ ت ۶	کمک بلاخصوص
ب الف و ح ت ۱۱	- (تولید خودروهای دوگانه سوز)
ب الف و ح ت ۱۸	- (طرح‌های پیشنهادی سازی مصرف انرژی)
ب ت ۱۲	- به کشورها، ... خارجی
ج ۱ ب الف ت ۱۲	کمک به پرورش‌های نیمه تمام یا ادامه دار استانی
ب د ت ۹	- سود تسهیلات بانکی کمک‌های بلاخصوص با تلقیقی
ب ز ت ۲	کمکهای فنی و احتیاری به بخش خصوصی و تعاونی
ب ث ت ۲۰	- نقدي و غیرنقدي
ب ز ت ۲	کمک هزینه
ب ح ت ۱۵	کمیته امداد امام (ره)
ب ج ت ۱۵	- (آرد مصرفی خانوارهای نیازمند...)
ب ق ت ۲	- (طرح‌های زودبازده مددجویان تحت پوشش)
ب ذ ت ۲	- (قرصت‌های شغلی مسحورمان و مددجویان)
ب ذ ت ۱۵	- (کامش فقر افراد نیازمند)

ج ۱ ب ث ت ۶	- (معافیت - حق انتساب فاضلاب)
ب الف ت ۶	- (معافیت از پرداخت الگوی مسکن و عوارض شهرداری)
ب ش ت ۲	- (معافیت مددجویان از پرداخت حق انتساب گاز و فاضلاب)
ب ج ت ۱۸	- (نگهداری فرزندان خانواده‌های بی سربرست)
ب ر ت ۱۱	- (هزینه انتساب، برق,...)
ب ذ ت ۲	کمیته برفامه و بیزی شهرستان
ب ج ت ۶	- (اعتبارات ورژه نوسمه روستایی)
ب د ت ۲	- (اعتبار بعض خصوصی و تعاونی)
ج ۲ ب الف ت ۱۲	- (پروژه‌های نیمه تمام روستاهای)
ب ب ت ۱۲	کمیته تخصصی اعتبار استانی
ب ب ت ۱۷	- داشتی پدآند غیر حامل
ب ت ۸	- واگذاری سهام شرکت‌های دولتی
ب ج ت ۱۱	کمیسیون آموزش و تحقیقات (نوسمه پژوهش و ... - سازمان انرژی اتمی)
ب خ ت ۹	- (قابلیت‌های پژوهشی و ارتقای تفاوری)
ب د ت ۹	- (کاربرد فناوری اطلاعات و اطلاعات)
ب ذ ت ۲	- (گزارش پرداخت تسهیلات صندوق رفاه دانشجویان)
ب ج ت ۲	کمیسیون اجتماعی و فرهنگی (کمک‌های فنی و ... به بعض خصوصی و تعاونی)
ب ج ت ۱۸	- (هزینه و حملکرد ستاد مبارزه با مواد مخدر)
ج ۷ ب د ت ۱۱	کمیسیون اتصادی (حسابداری قراردادها - نفت خام)
ب ب ت ۱۸	- امنیت ملی و سیاست خارجی (کشف توطندها و دخالت‌های آمریکا)
ب ت ۱۱	کمیسیون انرژی (ارزش فرآورده‌های نفتی مازاد و ...)
ج ۲ ب خ ت ۱۱	- (بازپرداخت تمدهات - پالایشگاه)
ج ۷ ب د ت ۷	- (حسابداری قراردادها - نفت خام)
ب ج ت ۱۱	- (طرح‌های پیشه سازی مصرف انرژی)
ب ت ۱۱	کمیسیون برفامه و بودجه و محاسبات (ارزش فرآورده‌های نفتی مازاد و ...)
ج ۲ ب خ ت ۱۱	- (بازپرداخت تمدهات - پالایشگاه)
ب ذ ت ۱	- (بودجه اصلاح شده دستگاه‌های اجراء‌بان)

ج ۷ ب د ت ۱۱	- (حسابداری فرآندها - نفت خام)
ب پ ت ۱۸	کمیسیون نصابی و حقوقی (دعاوی ایران علیه آمریکا)
ج ۴ ب ب ت ۹	- ماده ۵
ب د ت ۱۵	کودکان خیابانی و بی سپرس است
ب ج ت ۱۲	- زیر ۱۲ سال (یماریهای دهان و دندان)
ب ج ت ۷	کیفیت خودرو

گلچین

ب ج ت ۴	گاز
ج ب ب ت ۶	- (حفظ حق الامتیاز - بانک های فرسوده)
ج ۵ ب د ت ۱۱	- (صادرات - تمدّدات سرمایه‌ای)
ت ۱۳	- اتيلن
ج ۲ ب د ت ۱۱	- تزوییق به مخازن نفتی
ج ۲ ب د ت ۱۱	- سوزانده شده
ج ۳ ب د ت ۱۱	- طبیعی
ج ۲ ب د ت ۱۱	- - (استخراج و فروش)
ج ۲ ب د ت ۱۱	- - نصفیه شده
ب د ت ۱۱	- - فشرده
ب ت ۱۱	- - - (CNG) (احداث جایگاه‌های عرضه)
ج ۳ ب د ت ۱۱	- مایع
ب ش ت ۲	گازرسانی
ب د ت ۱۱	- شهری و روستایی
ب ب ت ۱۸	گذوئمه (سدور تمویض)
ج ۱ ب الف ت ۱۰	گردشگری
ب ج ت ۲	- (اتمام طرح‌های نیمه تمام از حساب ذخیره ارزی یا اوراق مشارکت)
ج ۳ ب ج ت ۱۲	- (اعتبارات هزینه‌ای و تملک استانی)
ب ت ت ۲	گواوش عملکرد دولت به مجلس (موضوع ب ت ت ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۴)

ب ج ت ۲	- صلحکرده و عملیات تراز مالی
ب ل ت ۲	گلخانه
ب ب و ج ت ۳	گلهای زیستی
ب ح ت ۱	گمرگ (اعتبارات)
ب ح ت ۱	- (تجهیز به سیستم کنترل الکترونیک)
ج ۱ ب ب ت ۱۵	گندم (خرید و تبدیل به آرد و نان)
ب ت ت ۳	- (خرده‌گشایی - ذخیره سازی گندم)
ب ج ت ۳	- (ذخیره سازی و احداث سیلو)
ب ظ ت ۴	گوشت قرمز
ب ب و ج ت ۳	گیاهان دارویی

۱

ج ۶ ب ب ت ۱۱	لامپهای کم مصرف
ب ب ت ۱۴	لتو پروانه کسب (عدم صدور کارت بهداشت)
ب ش ت ۴	لوله کشی گاز و ناصلاب منازل (تسهیلات بدون اخذ وثقه)

۲

ج ۳ ب د ت ۱۱	ماهه التفاوت ارزش فراوردهای نفسی
ب الف ت ۶	- سود و کارمزد تسهیلات مسکن
ج ۷ ب ب ت ۱۵	- قیمت
ب ح ت ۱۱	- برق خریداری شده
ج ۱ ب ج ت ۸	- کالای ساخته شده (ممنوعیت تغییط یا تعریف بدھن)
ب الف ت ۵ ب ر ت ۹	- نرخ سود
ب ر ت ۱۵	- هزینه (برنامه خدمات رفاهی کارکنان)
ب ث ت ۱۲	مازاد درآمد و ارزی هر استان
ج ۲ ب الف ت ۱۹	ماشین آلات
ب ح ج ۳ ب د ت ۱۱	مالیات

ب ب ت ۸	- برداشتن نقل و انتقال سهام
ب ب ت ۸	- علی الحساب
ب ذ ت ۱	- - (کاهش هزینه های ضرر عملیاتی)
ب ت ت ۱	- عملکرد سال ۱۳۸۴
ج ب د ت ۱۱	- قطعی (نفت خام)
ب ب ت ۸	- مقطوع
ج ب د ت ۱۱	مانده بستانکاری حساب دولت
ج ب د ت ۱۱	مبادی اولیه صادرات نفت خام
ج ۲ ب ب ت ۷	مبازه با فاچاق کالا و ارز
ب ج ت ۱۸	- مواد مخدوش
ب ذ ت ۱۱	بالغ خردباری
ج ۲ و ۳ ب ب ت ۹	مؤسسات آموزش عالی پژوهش و تحقیقاتی
ب غ ت ۲	- اعتباری مالی و پولی
ب ر ت ۲	- موره تأیید بانک مرکزی (تسهیلات مستگاههای اجرایی ملی و استانی)
ب ت ت ۱	- انتقام
ب ث ت ۱۹	- خبریه (ساخت مسکن معلولان)
ب الف ب ۱ ب ب	- دولتی
ت ۱۹ و ب ب ۱۹	-
ج ۲ ب الف ت ۱۹	- (فروش ماشین آلات و خودروهای سبک و سنگین)
ب ب ت ۱۰	- فرهنگی (نشر ارزش های دفاع مقدس)
ب ب ت ۱۹	- و شرکتهایی که شمول فاتنون به آنها مستلزم ذکر نام است
ب ذ ت ۲	متخصصان فارغ التحصیل دانشگاهها
ب ب ت ۱۸	بعایع صوری بین المللی (دعاوی ایران علیه آمریکا)
ب ت ت ۸	مجلس شورای اسلامی
ج ۸ ب د ت ۱۱	- (برداشت از حساب شهره و بیان دولت)
ب ب ت ۳	مجموع برداشت آب
ب ذ ت ۲	محرومین (اعتبارات ایجاد فرصت های شغلی)

ب ک ت ۲	- (سود تسهیلات مسکن)
ب ص ت ۲	- تحت پوشش نهادهای حمایتی (تسهیلات اشتغالزایی)
ب ح ت ۳	محصولات کشاورزی (بیمه)
ب ب و ح ت ۳، ب ل ۲	- گلخانه‌ای
ب ب ت ۱۴	محلهای کسب (صدور کارت بهداشتی)
ج ۱ ب د ت ۱۱	محصولهای صادراتی (دوماد فروش نفت خام)
ب ج ت ۲	معیط زیست (اتمام طرح‌های نیسه تمام از حساب ذخیره ارزی یا اوراق مشارکت)
ت ۱۳	مخازن مشترک
ج ۲ ب ب ت ۱۹	مدارس
ب الف، ب، ج ۱ ب ث	مددجویان
ت ۶	
ب ز ت ۱۱	- بهزیستی
ج ۱ ب الف ت ۱۹	- (مسکن و ترحب خبرین مسکن ساز)
ب ث ت ۹	مدرسه (منوزیت تحصیله ساختمانهای دولتی)
ب ت ت ۱۲	مدیران (برنامه‌های آموزشی)
ج ۸ ب ب ت ۱۵	مراکز آموزش (تأثین کالاهای مورد نیاز)
ج ۳ ب ب ت ۱۹	- آموزش فنی و حرفه‌ای
ب د ت ۹	- آزاد (گسترش کاربر فناوری اطلاعات و ارتباطات)
ب ج ت ۱۵	- بهداشتی درمانی
ب الف ت ۱۴	- (ارائه خدمات درمانی)
ب ج ت ۱۵	- توانبخشی
ب ج ت ۱۵	- خیریه (آزاد مصرفی خانوارهای نیازمند....)
ب د ت ۹	- علمی و کاربردی (گسترش کاربر فناوری اطلاعات و ارتباطات)
ب ذ ت ۲	- کاریابی
ب ف ت ۲	مریبان فنی و حرفه‌ای
ب ف ت ۲	- هنرستانها

ج ۲ ب الف ت ۱۲	مردم خبر (تکمیل پروردگار نیمه تمام شهری و روستایی)
ب ج ت ۱۸	مرز (تجهیزات الکترونیکی برای کنترل -)
ب الف ت ۱۶	مرکزآموز مشارکت زنان (تسهیل ازدواج)
ب الف ت ۱۶	- (زنان و تقویت نهاد خانوارده)
ج ۳ ت ۱۳	مرکز تا شمال (انتقال گاز ایلن)
ب ث ت ۱۴	مرگ و میر ناشی از حوادث و بیماریها
ب الف ت ۱۰	موهنت کاروانسراها
ب الف ت ۱۰	- و اصحاب بنامای تاریخی
ج ۲ ب ب ت ۱۹	مزایای فناهمی و خدماتی
ج ۲ ب الف ت ۱۹	مزایده
ج ۳ ب ب ت ۱۹	- صوری
ب ت ت ۷	مساندر
ب ر ت ۲	مسئولیت بانک
ج ۲ ب ب ت ۶ و ب ت ۶	مستخدمان
ج ۲ ب ب ت ۱۹	مستخدمان جاباز لشگری و کشوری (حقوق و مزایای حالت اشتغال و ...)
ج ۲ ب ب ت ۱۹	- جاباز لشگری و کشوری (مزایای فناهمی و خدماتی)
ب ج و ب ت ۱۵	مستمری بگیر (مستمری بگران)
ب ث ت ۱۵	- تأمین اجتماعی (طرح بیمه درمانی مکمل)
ب ح ت ۲۰	مستمری
ج ۴ ب ح ت ۲۰	- والدین و همسران شهدا
ب ج ت ۱۵	مسکون ارزان قیمت (تسهیلات)
ب الف ت ۶	- خانوارده شهداء، جابازان و ...
ب ب ت ۶	- خانوارهای کم درآمد
ب الف ت ۶	- روستایی
ب ذ ت ۶	- متخصصین پزشکی بیمارستانها
ب ف ت ۲ و ب ث ت ۱۹	- معلمان
ج ۱ ب الف ت ۱۹	- معلولان و مددجویان

ب ر ت ۶	- و نیازمندان
ب ف ت ۲	- مورد نیاز معلمان مقیم روستا و مناطق صنایعی و نیازمندان
ج ۱ ب الف ت ۱۹	- نیازمندان
ب ث ت ۱۱	مشارکت پخش خصوصی (دوگانه سوز کردن خودروها)
ب ث ت ۱۹	- در ساخت مسکن معلولان
ب ز وز ت ۲	- سرمایه گذاران
ب الف ت ۵	- غیره و لش (ناوگان ریلی و دویابی)
ب ر ت ۱۵	- کارکنان (بیمه تکمیلی)
ج ۲ ب ب ت ۶	- مدنی
ب ر ت ۶	مردمی (مسکن معلولین و نیازمندان)
ب خ ت ۶	مشاغل آسیب دیده
ب ض ت ۱۱	مشترکین پر مصرف
ج ۳ ب ح ت ۲۰	مطلوبات بازنشستگان کشودی و لشکری
ب الف ت ۱۲	- مؤسسات و مراکز بهداشتی درمانی
ب الف ت ۹	- معوق
ب ر ت ۴	- لاوصول
ب خ ت ۱۱	سدادل ریالی صادرات نفت خام
ب ث ت ۱۶	معارف فرآند کریم
ج ۱ ب ب ت ۷	معافیت
ب ش ت ۲ و ج ۱ ب ث ت ۶	- از پرداخت حق انشعاب ناضلاب
ب ش ت ۴	- گاز
ب الف ت ۶	- از پرداخت عوارض شهرداری (خانواده شهداء، جانبازان و...)
ب الف ت ۶	- (مدهجریان)
ب ر ت ۱۱	- از پرداخت هزینه‌های اشغال آب ...
ب ح ت ۲	- آماده سازی (خانواده شهداء، جانبازان و...)
ب الف ت ۶	- از رعایت الگوی مسکن (خانواده شهداء، جانبازان و...)

ب ج ت ۱۵	- از کسوز بانکی و مالیاتی
ج ۳ ب ص ت ۱۵	- های مالیاتی ، عوارض ، ....
ب ت ت ۸	تعاون اول رسی جمهور (عضویت در کمیته واگذاری سهام شرکت‌های دولتی)
ج ۲ ب ب ت ۷	تعاونت‌های مطبوعاتی و سینمایی (فعالیت‌های تبلیغی، ترویجی و ... - فاچانی کالا و ارز)
ب ف ت ۲	معرفی آموزش و پرورش (مسکن معلمان)
ب ف ت ۲	ملمان مقيم روستا و مناطق هشایری (فرض الحسنے مسكن)
ب س ت ۱۵	معلومان
ب الف ت ۶	- (مایه التفاوت سود و کارمزد تمهیلات مسكن)
ج ۱ ب الف ت ۱۹	- (مسکن و ترقب خیرین مسكن ساز)
ب ث ت ۱۹	- (مشارکت در ساخت مسکن با مؤسسات خیریه)
ب ب ت ۱۵	مقاصد حساب فطی
ب ع ت ۲	مقدوندان (وام مسكن - کارمزد (%) ۲)
ج ۲ ب ث ت ۹	مقام اجرایی مؤسسات
ج ۲ ب ث ت ۹	- مجاز
ب ب ت ۷	مقرورات بهداشتی
ج ۳ ب ب ت ۹	- عمران و بهسازی
ب ر ت ۱۵	- عمومی دولت
ج ۲ ب الف ت ۱۹	مفهومیت احیاء خردروهای فرسوده دولتی
ب خ ت ۳	- اخذ آب بها از کشاورزان و ...
ب ت ت ۳	- ایجاد هزینه یا تعهد مالی
ج ۱ ب ج ت ۸	- تسبیط یا تعمیر بدھی (مایه التفاوت کالای ساخته شده)
ج ۵ ب الف ت ۱	- خرید دست اول (اوراق مشارکت - بانکهای دولتی)
ب ث ت ۲۰	- خرید و اجاره ساختمانهای اداری ، خودرو و ...
ب ج ت ۲	- شروع طرح‌ها و پروژه‌های جدید
ب ض ت ۲	- واردات گرفت قرمز در سال ۱۳۸۴
ب د ت ۹	متابع آب (نام طرح‌ها و پروژه‌های نیمه تمام از حساب ذخیره ارزی یا اوراق مشارکت) ب ج ت ۲
	- داخلی

ج ۲ ب ع ت ۶	- ارزی و ریالی
ب ب ت ۲	- عمومی
ب ۳ ت ۲	مناطق نرسه نیافته (سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از تسهیلات)
ب ر ت ۱۱	- جنگزده
ج ۲ ب ب ت ۶	- روستایی
ب د ت ۱۱	- (گازرسانی)
ب د ت ۱۱	- صردسیر (گازرسانی)
ب ر ت ۱۱	- جنگل (گازرسانی)
ج ۱ ب الف ت ۱۰	- عملیاتی جنوب و غرب (احدات اردوگاه‌های اقامش)
ب ض ت ۱۱	- گروهسیری (تمرکزهای تخلفی)
ب ض ت ۱۱	- (هزینه‌های آب و برق)
ب ج ت ۱۶	- محروم (تسهیلات سینمای کوچک)
ب غ ت ۲	مناطقه
ب ب ت ۱۸	منشور ملل متحد
ب ب ت ۱۴	مواد خذابی (پردازه کسب)
ب ج ت ۱۸	- مخدور
ب ج ت ۶	موافقت رئیس جمهور
ج ۲ ب الف ت ۱۰	مرزو بزرگ هنرخ مقدس در تهران
ب ب ت ۱۰	موسیقی
ب س ت ۲	موظفین تحت پوشش
ب ج ت ۱۵	مهندکردک
ج ۱ ب د ت ۱۱	میدان‌های نقش ایران
ج ۳ ب ج ت ۱۲	میراث فرهنگی (اعتبارات هزینه‌ای و تملک استانی)
ب ت ۱۱	میمانات گازی صادر شده
ب الف ت ۴	میکروالکترونیک
ج ۲ ب ج ت ۷	میمنی بوس

ن

ب ح ت ۲	ناوگان حمل و نقل هوایی و جاده‌ای
ب الف ت ۵ و ب ح ت ۲	- دبلی و دربایی
ج ۲ ب ح ت ۸	فوج ارز
ب ب و ب ح ت ۲، ج ۶ ب	- روز (ارز)
د ت ۱۱	
ج ۲ ب ث ت ۶	- سود و کارمزد (حق انتساب فاضلاب)
ب پ ت ۲	- فروش خواید و درآمدهای ارزی دولت
ب ح ت ۲	- مؤثر تسهیلات برای صادرکنندگان
ب خ ت ۱	نرم افزار
ب ب ت ۱۰	نشر ارزش‌های دفاع مقدس
ب خ ت ۱	نشریات
ب ع ت ۲	نظام بانکی کشور (تکلیف به اعطای تسهیلات مسکن)
ح ۳ ب الف ت ۱۲ و ب	- پرداجه استانی
۱۲ ت	
ب الف ت ۱۰	نخاب املاک و اموال ملی
ب ب، ج ۱ ب د ت ۱۱	نفت خام
ب ب ت ۱۱	- (ارزش یک ده هزار سالانه - برقی کردن چاههای کشاورزی)
ج ۳ ب د ت ۱۱	- (افزایش نیست)
ب ب ت ۲	- (تبديل ارز حاصل از صادرات به دیال)
ج ۶ ب د ت ۱۱	- (وجوه حاصل از صادرات)
ج ۳ ب د ت ۱۱	نفت سفید
ج ۳ ب د ت ۱۱	- کورو
ج ۳ ب د ت ۱۱	- گاز
ب ب ت ۸	تقدیربری
ب ب ت ۱۸	نقض یابیه‌های الجزایر توسط آمریکا

ب پ ت ۱۸	- مشور ملل متحد
ب پ ت ۱۷	نایندگان مجلس (حضورت در کمیته واگذاری سهام شرکت‌های دولتی)
ب پ ت ۱۶	فوازی اراضی کشاورزی دارای آب
ج ۷ ب پ ت ۶	- بافت‌های فرسوده
ج ۹ ب پ ت ۶	- - شهری
ب پ ت ۸	- صنایع (واگذاری سهام شرکت‌های دولتی)
ب ح ت ۲	- ناوگان حمل و نقل هوانی دولتی، دریانی، ریلی و جاده‌ای
ج ۲ ب ح ت ۸	نوسانات نرخ ارز
ب ال ت ۱۶	نهاد خانواده
ج ۵ ب پ ت ۱۱	نیروگاه بادی
ب پ ت ۱۱	- آبی
ب پ ت ۱۱	- برق آبی (سرمایه گذاری در توسعه)
ب پ ت ۱۱	- حرارتی
ب ش ت ۱۱	- هسته‌ای
ب ال ت ۱۷	نیروهای مسلح (بدمن به اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی)
ب ال ت ۱۷	- (نهاد بدمن معوقه)
ب ال ت ۱۷	نیروهای نظامی و انتظامی (پرداخت بدمن‌های معوقه)
ب ح ت ۱۸	نیروی انتظامی ج.ا.ا. (دستگاه اشمه ایکس و تجهیزات الکترونیکی)
ب ت ۱۷	- (جزئیه اقامت ضیرمیاز اتباع خارجی)
ب ح ت ۱۸	- (کنترل مرزها)
ب ت ۱۷	- (مرمت و تجهیز کلاترها و پاسگامها)
ب ب ت ۱۷	- (واگذاری پلاک به خودروهای جدید)
ب ب ت ۱۷	- (هزینه خدمات شماره گذاری)
ب ح ت ۱۸	نیروی مقاومت بسیج
ب ش ت ۹	- (اجرای طرحهای صرمی و دولتی)
ج ۱ ب ال ت ۱۰	- (بازدید از مناطق عملیاتی جنوب و غرب)

۹

واحدهای پذیرای و خدماتی

- تولیدی
- مسکونی استجاری در بانهای فرسوده
- در بانهای فرسوده
- نمرنه طراحی و تولید تراشه
- واردات آبولاس و تجهیزات مربوطه
- بنزین
- موتور
- چای قله
- خودرو
- (ترفه، عوارض، مالیات و...)
- سیگار
- گوشت فرمز (محرومیت در سال ۱۳۸۴)
- واگذاری اشتاب آب برق گاز و ناصلاب
- پلاک به خودروهای جدید
- قطعی اراضی و مستحداثات به عثایر
- و اگن
- وام و بروی
- وئینه
- و دبیمه مسکن (تسهیلات)
- ورزش فهرمانی
- همگانی (استمداد یابی و تمیم)
- و درود کالا از مبادی قانونی
- وزارت آموزش و پرورش
- (اعتبار طرحهای نیمه نام ورزشی)

ب ب ت ۹	- (مدرسه - منوزیت تخلیه ساختمان‌های دولتی)
ب الف ت ۹	- (وصول هواضع آموختش)
ب ب ت ۹	- (هزینه ثبت نام دارطلبان متصرفه)
ب د ت ۹	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
ب ذ ت ۹	- (شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات)
ب ر ت ۹	- (طرح‌های توسعه‌ای فناوری اطلاعات (آ))
ب س ت ۹	- (کنگره مزینه دفاتر مخابرات روسایی)
ب ب ت ۹، ب ب ت ۹	وزارت امور اقتصادی و دارایی
ج ۲ ب ت ۹	- (ارز حاصل از صادرات نفت خام)
ج ۶ ب د ت ۱۱	- (از رده خارج کردن خودروهای فرسوده)
ت ۱۳	- (برنامه خدمات و فناوری کارکنان)
ب ر ت ۱۵	- (تسویه حسابها با شرکت نفت)
ج ۱۰ ب د ت ۱۱	- (نهانه بدھی معوقه نیروهای مسلح)
ب الف ت ۱۷	- (سود، زیان، تولید و فروش نفت خام)
ج ۷ ب د ت ۱۱	- (شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات)
ب ذ ت ۹	- (وصول بدھی مالهای قبل)
ج ۲ ب ج ت ۸	وزارت امور خارجه
ب ث ت ۷	- (کمک بلاعرض به بنگاههای اقتصادی خارجی)
ب ب ت ۱۸	وزارت بازرگانی
ب ب ت ۱۵	- (آرد مصروفی خانواردهای نیازمند ...)
ب ج ت ۱۵	- (بازارچه‌های مشترک مرزی)
ب الف ت ۷	- (تأمین کالاهای کالابرگی و ...)
ج ۲ ب ت ۱۵	- (تأمین کالاهای مورد نیاز)
ج ۸ ب ب ت ۱۵	- (بازار آرد)
ج ۱ ب ب ت ۱۵	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (ییمه ملکانی خدمات درمانی)
ب الف ت ۱۴	- (تأسیس پایگاه اورژانس جدید)

ب ث ت ۱۴	- (تأمین آبپردازهای موردنیاز)
ب ۳ ت ۲	- (تسهیلات بخش سلامت و پردازشک)
ب ۳ ت ۲	- (تسهیلات صندوق رفاه دانشجویان)
ب ب ت ۱۴	- (ثبت دارو و مواد اولیه)
ج ۳ ب ث ت ۹	- (سهم دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی)
ب ج ت ۹	- (طرح‌های دانشگاهی)
ج ۵ ب ب ت ۱۵	- (بارانه دارو و شیرخشک)
ب ج ت ۱۴	- (بیماریهای دهان و دندان)
ب ج ت ۱۴	- (سلامت جانبازان شبیابی)
ب ب ت ۱۴	- (فعالیتهای آزمایشگاهی غذا و دارو)
وزارت تعاقون (بدھی اتحادیه‌های تعاونی فرش دستبات)	وزارت تعاقون (بدھی اتحادیه‌های تعاونی فرش دستبات)
ب ث ت ۱۹	- (کمک‌های فنی و اعتیاری به بخش خصوصی و تعاونی)
ب ر ت ۲	وزارت جهاد کشاورزی (اراضی کشاورزی دارای آب)
ب ث ت ۳	- (اسکان شایر)
ب ح ت ۶	- (انبارهای چندمنظوره روستایی)
ب ت ۳	- (بدھی اتحادیه‌های تعاونی فرش دستیاف)
ب ث ت ۱۹	- (برقی کردن چاههای کشاورزی)
ب ب ت ۱۱	- (برنامه خودکنایی تولید گوشت فرمز و ...)
ب ض ت ۲	- (نویسه صادرات کشاورزی و ...)
ب ل ت ۲	- (صدور استاد مالکیت - اراضی کشاورزی)
ب ج ت ۱۸	- (طرحهای تأمین آب بندها...)
ب الف ت ۳	- (بارانه تهاده‌های کشاورزی)
ج ۴ ب ب ت ۱۵	وزارت نخانه‌ها
ب الف، ج ۱ ب ب	
ت ۱۹ و ب ت ۱۹	وزارت دفاع (اعتبارات ردیف ۱۱۱۰۳)
ب الف ت ۱۷	- (اعتبار طرحهای نیمه تمام و رژیمی)
ب ب ت ۱۶	- (طرحهای پدافند غیرعامل)
ب ب ت ۱۷	

وزارت راه و ترابری

- (تمرکزهای موضع بند ب همین قانون)
  - (طرح‌های تسلیک دارایی‌های سرمایه‌ای)
- وزارت رفاه و تأمین اجتماعی**
- (برنامه خدمات رفاهی کارکنان)
  - (بیمه درمانی اشار آسیب پذیر)
  - (بیمه رایگان روستاییان و شهرهای ...)
  - (تأمین کالاهای کالا برگ و ...)
  - (شناسایی اشار آسیب پذیر)
  - (کاهش نقر افراد نیازمند)
  - (یارانه دارو و شیرخشک)
  - (یارانه مصرف کنندگان و تولیدکنندگان)
- وزارت صنایع و معادن**
- (از رده خارج کردن خودروهای فرسوده)
  - (تبییر خط تولید خودروهای غیر استاندارد)
  - (تولید خودروهای دوگانه سوز)
  - (طراسی و تولید تراشه - میکروالکترونیک)
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری**
- (اعتبار طرح‌های نیمه تمام ورزشی)
  - (تسهیلات صندوق و ناد داشتچی‌بان)
  - (سهم دانشگاهها و موسسات آموزش عالی)
  - (طرح‌های دانشگاهی)
- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی** (امور فرهنگی و هنری دفاع مقدس)
- (تولید فیلم‌های ارزشی)
  - (فعالیت‌های تبلیغی، ترویجی و ... - فاچاق کالا راز)
  - (سینمای کوچک - مناطق سحروم)
- وزارت کار و امور اجتماعی** (اعتبار طرح‌های نیمه تمام ورزشی)

وزارت کشور

- (احداث خطوط فضاهای شهری)
  - (از رده خارج کردن خودروهای فرسوده)
  - (بازارچه‌های مشترک مرزی)
  - (حمل و نقل درون شهری)
- وزارت مسکن و شهرسازی**
- (اوراق مشارکت نوسازی باند های شهری)
  - (طرح‌های داشگاهی)
  - (مسکن اجباره به شرط تبلیغ - خانواده شهداد، جانبازان و ...)
  - (مسکن خانواده شهداد، جانبازان و ...)
  - (مافیت از پرداخت هزینه های آماده سازی - خانواده شهداد، ...)

وزارت نفت

- (از رده خارج کردن خودروهای فرسوده)
- (تسویه حسابها)
- (تولید خودروهای درگاه سوز)
- (سود، زیان، تولید و فروش نفت خام)
- (عقد قرارداده به نمایندگی دولت)
- (گاز ایلن)

وزارت نیرو

- (توسیه شبکه برق روستایی)
  - (طرح‌های آبی مرزی و حق آبه ج.ا.ا.)
  - (طرح‌های تأمین آب، بندها و سدها ...)
  - (طرح‌های تأمین آب بندها و ...)
  - (محروم برداشت آب از سفره‌های زیرزمینی)
- وزیر امور اقتصادی و دارایی (مابالغ ثابت ارزش فرآورده‌های نقشی)**

ج ۲

ب دست

ب ب

ب دست

ج ۲

ب ب

ج ۲

ب ب

ب ب

ب دست

ب ب

ب دست

ب ب

ب دست

ب ب ت ۷	- امور خارجیه (امور مطالعاتی و تعامل با اقتصاد جهانی)
ب ب ت ۸	- دفاع (عضویت در کمپینه واگذاری سهام شرکت‌های دولتی)
ب ب ت ۹	- رفاه و تأمین اجتماعی (عضویت در کمپینه واگذاری سهام شرکت‌های دولتی)
ب ب ت ۱۰	- کار و امور اجتماعی (عضویت در کمپینه واگذاری سهام شرکت‌های دولتی)
ج ۳ ب د ت ۱۱	- نفت (بابالتفاوت ارزش فروآوردهای نفتی)
ج ۲ ب الف ت ۱۹	وسایل نقلیه سنتی (فروش - مزایده)
ج ۱ ب ب ت ۷	وصول درآمدهای دولت
ب ح ت ۱۶	ویدئو پرورکتور
۵	
ج ۲ ب ب ت ۱۵	هدفمندکردن یارانه‌ها
ب ب ت ۳	هزینه (هزینه‌ها) (متربعت - ابزارهای چندمنظوره روستایی)
ج ۳ ب د ت ۱۱	- انتقال و توزیع (فروآوردهای نفت)
ج ۳ ب الف ت ۱۲	- اجتناب ناپذیر دستگاههای اجرایی
ب ض ت ۱۱	- برق و آب مناطق گرسنگی
ج ۱ ب ص ت ۱۵	- یمه کامل درمان جانبازان
ب ب ت ۲۰	- پرسنلی
ج ۲ ب ب ت ۶	- اداری و سرمایه‌ای
ب ب ت ۲۰	- تحقیقات (متربعتها)
ب خ ت ۹	- ملی و وزره توسعه
ب ب ت ۹	- ثبت نام دارطلبان متفرقه
ب ش ت ۱۵	- عمده
ب ب ت ۴	- چیزان افت
ب ب ت ۱۷	- خدمات شماره گذاری
ج ۴ ب د ت ۱۱	- سرمایه‌ای شرکت ملی نفت ایران
ب ب ت ۲۰	- شرکت‌های دولتی
ب ذ ت ۱	- غیر عملیاتی (تأمین مالیات علی الحساب)

ب ج ت ۱۸	- صدور استاد از مالکین
ج ۲ ب ث ت ۹	- قطعی
ب الف ت ۱۱	- (طرح های بهینه سازی مصرف انرژی)
ب ت ت ۱۸	مسکاریهای اقتصادی بین المللی
ب ب ت ۱۰	هزمندان، تویستگان و ... (نشر ارزش های دفاع مقدس)
ب ب ت ۱۰	هزهای تجمی
ب ب ت ۵	هوابیما (هزینه خرید، تعمیر و نگهداری)

۴

ج ۳ ب الف ت ۱۰	یادمانهای دفاع مقدس
ج ۲ ب ب ت ۱۵	یارانه (هدفمند سازی)
ب ت ت ۱۵	- (بدھی اشخاص حقیقی و حقوقی)
ج ۱ ب ب ت ۱۵	- آرد
ب خ ت ۱۱	- بنزین وارداتی
ج ۶ ب ب ت ۱۵	- تولیدکننده کالا و خدمات
ج ۵ ب ب ت ۱۵	- دارو و شیرخشک
ب د ت ۲	- سود تسهیلات
ب الف و ج ت ۱۱	- (طرح های بهینه سازی مصرف انرژی)
ج ۲ ب ب ت ۱۰	- بانکی
ج ۲ ب ب ت ۱۱	- برای کاهش شدت انرژی
ج ۲ ب ج ت ۸	- صادراتی
ب ر ت ۱۱	- صرله جویی مصرف فرآوردهای نفس مایع
ب ح ت ۱۵	- عزم مردم
ب ح ت ۱۵	- کالاهای اساسی
ج ۶ ب ب ت ۱۵	- مصرف کنندگان
ج ۱ ب ب ت ۱۵	- ناشی از هدفمند کردن یارانه آرد
ج ۴ ب ب ت ۱۵	- نهادها و عوامل تولید کشاورزی

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
888
889
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
988
989
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
999
1000

فهرست کتب منتشر شده موجود ^{*} معاونت پژوهش، تدوین و تحقیق قوانین و مقررات تأثیرگذاری می‌باشد

عنوان کتاب

ردیف	عنوان کتاب	جلد	سال انتشار	جلدگذاری
۱	۱- قانون و آیین نامه اجرایی رسیدگی به تخلفات اداری (چاپ چهارم - ویرایش سوم)	۷۰۰۰	۱۳۸۴	۱- قانون مقررات استخاد امنی سپاه پاسداران
۲	۲- مجموعه قیمت گذاری و توزیع کالا و خدمات	۶۰۰۰	۱۳۸۰	۱/۱- مجموعه توافقهای تشریفاتی ایران و سایر کشورها - جلد اول
۳		۱۴۰۰		۱/۲- مجموعه توافقهای تشریفاتی ایران و سایر کشورها - جلد دوم
۴		۲۰۰۰		۱/۳- مجموعه توافقهای تشریفاتی ایران و سایر کشورها - جلد سوم
۵		۱۷۰۰		۱/۴- مجموعه توافقهای تشریفاتی ایران و سایر کشورها - جلد چهارم
۶		۱۹۰۰		۱/۵- مجموعه توافقهای تشریفاتی ایران و سایر کشورها - جلد پنجم
۷		۲۰۰۰		۱/۶- مجموعه توافقهای تشریفاتی ایران و سایر کشورها - جلد ششم
۸		۲۳۰۰		۱/۷- مجموعه توافقهای تشریفاتی ایران و سایر کشورها - جلد هفتم
۹		۳۵۰۰		۱/۸- مجموعه کتوانسیونهای بین المللی - جلد اول
۱۰		۲۰۰۰		۱/۹- مجموعه کتوانسیونهای بین المللی - جلد سوم
۱۱		۲۵۰۰		۱/۱۰- مجموعه کتوانسیونهای بین المللی - جلد چهارم
۱۲		۳۰۰۰		۱/۱۱- مجموعه کتوانسیونهای بین المللی - جلد پنجم
۱۳		۲۸۰۰		۱/۱۲- مجموعه سازمانهای دولتش - جلد اول
۱۴		۲۰۰۰		۱/۱۳- مجموعه سازمانهای دولتش - جلد دوم
۱۵		۲۵۰۰		۱/۱۴- مجموعه سازمانهای دولتش - جلد سوم
۱۶		۳۹۰۰		۱/۱۵- مجموعه سازمانهای دولتش - جلد چهارم
۱۷		۵۰۰۰		۱/۱۶- مجموعه سازمانهای دولتش - جلد پنجم
۱۸	۱- قانون ارشت جمهوری اسلامی ایران			
۱۹	۱- مجموعه قوانین و مقررات مربوط به کارشناسان، مترجمان، حسابداران رسمی (چهارم - ویرایش اول)	۱۳۰۰		
۲۰	۱- مجموعه دفاتر اسناد رسمی و دفاتر رسمی ازدواج و طلاق (چاپ دوم) - ویرایش اول	۱۴۰۰		
۲۱	۱- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر اطلاعات			
۲۲	۱- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر امور خارجه	۴۵۰۰		
۲۳	۱- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر آموزش و پرورش			

* فهرست حاضر فقط در برگرفته شده است که تاریخ مذکور برای عرضه به عموم در چاپخانه (یا مراکز توزیع به شرح لیست انتهایی جدول حاضر موجود) می‌باشد. سایر انتشارات به لحاظ انتهام چاپ یا تکمیل محدود آن در حال حاضر قابل عرضه عمومی نمی‌باشد.

۵۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر دادگستری
۱۰۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر بهداشت، وزیر آممان و آموزش پرورشی
۲۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر پست، تلگراف و تلفن
۵۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر جهاد سازندگی
۵۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر بازرگانی
۴۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر تعاون
۶۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
۱۵۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر امور اقتصادی و دارالبي
۳۴۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
۳۵۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر راه و ترابری
۵۲۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر علوم، تحقیقات و فن آوری
تعداد صفحات	- مجموعه قوانین و مقررات استخدامی نیروهای مسلح (جلد اول - ارتش)
تعداد صفحات	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر کشاورزی
۶۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر نفت و نیرو
تعداد صفحات	- مجموعه قوانین و مقررات استخدامی نیروهای مسلح (جلد دوم - سپاه پاسداران)
۴۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر کار و امور اجتماعی
تعداد صفحات	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر کشور
۵۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر صنایع و معدن
۵۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزیر مسکن و شهرسازی
۱۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات مشترک وزراء
۱۷۰۰۰	- مجموعه وکالت، مشاوره حقوقی و حمایت قضائی (چاپ سوم - ویرایش دوم)
۳۵۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزرا (جلد اول)
۳۵۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزرا (جلد دوم)
۹۰۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزرا (جلد سوم)
۴۵۰۰	- مجموعه وظایف و اختیارات وزرا (جلد چهارم)
۱۰۰۰۰	- مجموعه قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی و شهرداران
۱۰۰۰۰	- مجموعه اتفاقیهای بازگانی صنایع و معدن (چاپ دوم - ویرایش اول)
۲۴۰۰۰	- مجموعه قوانین و مقررات نظامهای حرفه‌ای - جلد اول
	- مجموعه قوانین و مقررات نظامهای حرفه‌ای - جلد دوم
۲۱۰۰۰	- مجموعه قوانین و مقررات نظامهای حرفه‌ای - جلد سوم
کل مجموعه قوانین اسلامی	
۳۷۰۰	- قانون کار(چاپ پنجم)
۷۰۰۰	- مجموعه قوانین مربوط به انتخابات مجلس شورای اسلامی (چاپ سوم)

۵۰۰۰	۳۰۰۰	۷/۲- مجموعه قوانین انتخابات ریاست جمهوری
۱۷۰۰۰		۴/۲- مجموعه تأمین اجتماعی (چاپ دوم - ویرایش اول)
۴۵۰۰		۵/۱- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (جیبی)
۳۰۰۰		۶/۶- ترجمه قانون اساسی ایران به زبان انگلیسی (چاپ دوم - ویرایش اول)
۵۰۰۰		۷/۷- قانون اساسی ایتالیا
۵۵۰۰		۸/۱- قانون اساسی سوئیس
۲۲۰۰		۹/۱- قانون اساسی آمریکا
۲۲۰۰		۱۰/۱- قانون اساس مرکش
۲۸۰۰		۱۱/۲- قانون اساسی کره جنوبی
۱۱۰۰۰		۱۲/۱- قانون اساسی کانادا
۲۹۰۰		۱۳/۲- قانون اساس فرانسه
۵۰۰۰		۱۴/۲- قانون اساسی الجزایر
۳۰۰۰		۱۵/۲- قانون اساسی زاین
۳۰۰۰		۱۶/۲- قانون اساسی نیجر
۲۰۰۰		۱۷/۲- قانون اساسی سوریه
۱۰۰۰		۱۸/۲- قانون اساسی عربستان
۳۰۰۰		۱۹/۲- قانون اساسی مصر
۵۰۰۰		۲۰/۱- قانون اساسی ایتالیا
۹۰۰۰		۲۱/۲- قانون اساسی پلزیک
۷۰۰۰		۲۲/۲- مجموعه احراز جمیعتها و انجمنهای سیاسی مذهبی و صنفی
۱۰۰۰۰		۲۳/۲- مجموعه اساسی
<hr/>		
۴۰۰۰		۳/۱- قانون بودجه سال ۱۳۷۵
۴۰۰۰		۳/۲- قانون بودجه سال ۱۳۷۶
۵۰۰۰		۳/۳- قانون بودجه سال ۱۳۷۸
۶۵۰۰		۳/۴- قانون بودجه سال ۱۳۷۹
۱۰۰۰۰		۳/۵- قانون بودجه سال ۱۳۸۰
۱۰۰۰۰		۳/۶- قانون بودجه سال ۱۳۸۱
۱۳۰۰۰		۳/۷- قانون بودجه سال ۱۳۸۲
۲۰۰۰۰		۳/۸- قانون بودجه سال ۱۳۸۳
۱۹۰۰۰		۳/۹- قانون بودجه سال ۱۳۸۴
۱۸۰۰۰		۳/۱۰- مجموعه پیمانکاران و مهندسین مشاور
نامشخص است		۳/۱۱- مجموعه معاملات و اموال دولتشی (واتومبیلهای دولتشی)

۱۰۰۰۰		۸/۱- مجموعه مصوبات شورای عالی اداری
	- ۸۲۰۰	۸/۱/۲- مجموعه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی - جلد اول*
		۸/۱/۳- مجموعه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی - جلد دوم*
۱۱۰۰۰	۶۴۰۰	۸/۱/۴- مجموعه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی - جلد سوم*
	۶۱۰۰	۸/۱/۵- مجموعه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی - جلد چهارم*
۴۰۰۰۰		۸/۱/۶- مجموعه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
<hr/>		
۲۲۵۰۰		۹/۱/۱- مجموعه فهرست عناوین قوانین و مقررات (جلد اول)
۲۲۵۰۰		۹/۱/۲- مجموعه فهرست عناوین قوانین و مقررات (جلد دوم)
۲۰۰۰۰		۹/۱/۳- مجموعه فهرست عناوین قوانین و مقررات (جلد سوم)
۳۵۰۰۰		۹/۱/۴- مجموعه فهرست عناوین قوانین و مقررات (جلد چهارم)
۳۳۰۰۰		۹/۱/۵- مجموعه فهرست عناوین قوانین و مقررات (جلد پنجم)
۱۴۰۰۰		۹/۱/۶- مجموعه فهرست عناوین قوانین و مقررات (جلد ششم)
۱۶۵۰۰		۹/۲- مجموعه نظرات حقوقی سال ۱۳۶۹
<hr/>		
۹/۳- مجموعه آرای وحدت رویه هیأت حکومی دیوان عالی کشور از ۱۳۲۲ تا ۱۳۸۲ تا تامینه سط		
۴۵۰۰۰		۹/۴- سزوالت مدنی رسانه های همگانی
۱۰۰۰۰		۹/۵- مصونیت قضایی دولت در حقوق بین الملل

* مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، آئم از گروه فرهنگی بوده و شامل برخی از گروههای دیگر نیز می شوداما با توجه به اینکه اکثریت مصوبات آین شورا اکنهاي زیر مجموعه این گروه را دارند مجموعه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در این گروه قرار داده شده است.

	۶۵۰۰	۳/۱۲- مجموعه قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت
	۱۴۵۰۰	۳/۱۳- مجموعه محاسبات عمومی
	۱۱۰۰۰	۳/۱۴- قانون مالیاتهای مستقیم (چاپ دوم - ویرایش اول)
نامه های اسناد		
۲۰۰۰۰	۱۵۰۰۰	۴/۱- مجموعه قوانین و مقررات امور گمرکی
تمام شده است		۴/۲- قانون تجارت و بثت شرکتها، علامت و اختراقات (چاپ سوم - ویرایش دوم)
۲۲۰۰۰		۴/۳- مجموعه قانون تجارت
تمام شده است	۲۹۰۰۰	۴/۴- مجموعه پولی و بانکی
تمام شده است		۴/۵- مجموعه قوانین و مقررات مربوط به بیمه(چاپ دوم - ویرایش اول)
تمام شده است	۲۵۰۰	۴/۶- مجموعه ناطق آزاد تجاری - صنعتی
تمام شده است	۲۳۰۰۰	۴/۷- قانون صدور چک (چاپ چهارم - ویرایش سوم)
		۴/۸- قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ج.۱۱
نامه های اسناد		
	۱۰۰۰۰	۵/۱- مجموعه قوانین و مقررات حمایت از حقوق مؤلفان، منصفان و هنرمندان
نامه های اسناد		
۱۲۵۰۰	۸۳۰۰	۶/۱- مجموعه مجازات اسلامی، تزییرات حکومی و مبارزه با مواد مخدر
جهیز	۲۷۰۰	۶/۲- قانون آینین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور کیفری)
	۳۸۰۰۰	۶/۳- مجموعه قانون مجازات اسلامی(چاپ پنجم - ویرایش چهارم)
تمام شده	۲۹۰۰۰	۶/۴- مجموعه آینین دادرسی کیفری (جلد اول- چاپ هفتم- ویرایش پنجم)
زیرچاپ		۶/۵- مجموعه قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب و آینین نامه اصلاحی آذ(چاپ سوم - ویرایش دوم)
تمام شده است		۶/۶- مجموعه قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح
	۱۰۰۰۰	۶/۷- مجموعه جرائم و مجازاتها(چاپ دوم - ویرایش اول)
نامه های اسناد		
	۲۴۰۰۰	۷/۱- مجموعه آینین دادرسی مدنی - جلد اول (چاپ ششم - ویرایش پنجم)
زیرچاپ	۴۰۰۰	۷/۲- مجموعه آینین دادرسی مدنی - جلد دوم
	۲۶۰۰۰	۷/۳- مجموعه قانون مدنی (چاپ پنجم - ویرایش چهارم)
	۱۲۰۰۰	۷/۴- قانون مدنی (زبان انگلیسی)
	۳۱۰۰۰	۷/۵- مجموعه نئ استاد و املاک (چاپ سوم - ویرایش دوم)
	۱۸۰۰	۷/۶- قانون داوری تجاری بین المللی
	۱۱۰۰۰	۷/۷- مجموعه اوقاف (چاپ دوم - ویرایش اول)

فهرست کتب زیرچاپ معاونت پژوهش، تدوین و تدقیق قوانین و مقررات تا فروردین ماه سال ۱۳۸۴

عنوان کتاب
۱- مجموعه آرای دیوان عدالت اداری (جلد ۲ و ۳)
۲- مجموعه نظامهای حرفه‌ای (دو جلد)
۳- مجموعه آین دادرسی کیفری (جلد دوم)
۴- مجموعه آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوانعالی کشور از ۱۳۸۳ تا ۱۳۲۳
۵- مجموعه قانون تجارت، ثبت شرکتها، علامت و اختراعات

مراکز عرضه انتشارات معاونت پژوهش، تدوین و تدقیق قوانین و مقررات

- فروشگاه اداره چاپ و انتشارات ریاست جمهوری (تهران خیابان ولی عصر (ع)) - نرسیده به تقاطع جمهوری اسلامی
جنب بانک ملی شعبه مهتاب - شماره ۸۴ - تلفن ۰۶۴۹۲۷۰۸
  - انتشارات روزنامه رسمی کشور(تهران - ضلع جنوبی پارک شهر - خیابان بهشت)
  - کتابخروشی دفتر خدمات حقوقی بین‌المللی ریاست جمهوری (تهران - خیابان آیت... طالقانی نیش فرست شمالی
شماره ۱۴۰ تلفن ۰۸۸۲۵۰۷۱)
  - کتابخروشی دانشکده علوم قضایی و خدمات اداری (تهران - خیابان انقلاب اسلامی - خیابان خارک تلفن ۰۶۷۰۷۰۲۱-۴)
  - فروشگاه کتب حقوقی معاونت آموزشی دادگستری استان تهران (تهران - بلوک کربلای خ - سیانی - نرسیده به
خ شهید مطهری - نیش کوچه ۱۷ - پلاک ۱۵۲ - تلفن ۰۶۴۳۲۷۰۷۴-۵ داخلی ۲۱۷)
  - مؤسسه فرهنگی انتشاراتی نگاه، بیانه (تهران - خ انقلاب اسلامی - خ ۱۲ فروردین - پلاک ۳۸ - طبقه اول
تلفن ۰۶۴۱۴۲۵۵ تلفکس ۰۶۴۹۲۹۳۳ «باسرویس رایگان» توزیع در تهران)
  - سایر کتابخروشی‌های معترض.
- لطفاً نظر، انتقاد و پیشنهاد خود را به Email: TTGH @ gov.ir اعلام فرمایید.

تذکر: با توجه به موافقت مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۳۸۳ معاونت محترم پژوهش، تدوین و تدقیق قوانین
مقررات، داشجویان می‌توانند بالا نه کارت داشجویی در صورت خرید از کتاب فروشی اداره چاپ
انتشارات به نشانی فوق الذکر از تخفیف ویژه (بیسیست و پنجه (صلدی) در نظر گرفته شده استفاده نمایند.

The presidency

**The Directorate General for Codification
and Compilation of Laws and Regulations**

قيمة: ١٩٠٠٠ ريال